

(30) سى خە لاتى رە مە زان

بوگور انكارى ودا هيتان

الحيمة الشريفة القرآنية
اممنا
تنظير
الحيمة الشريفة القرآنية

منتدى اقرأ الثقافي

www.igra.afilamontada.com

لوھوسىيانى
م: سىروان شىروانى

منتدى اقرأ الثقافي

-----
www.iqra.ahlamontada.com

﴿ ۳۰ ﴾ سی خهلاتی ره مهزان
بو گورانکاری و داهینان

مافی له چاپدانی پاریزراوه بۆ نووسەر

سی خەلاتی رەمەزان بۆ گۆرانکاری و دامەتنان	نـاوی کتیب
سیروان شیروانی	نووسـینی
کۆمپیوتەر (محمد علی)	نەخشەسازی ناوہوہ
یەکەم ۲۰۱۲زایینی	نۆرە و سالی چاپ
۶۴۴ی سالی ۲۰۱۲ی پیدراوه	ژمارە ی سپاردن

❖ ۲۰ ❖ سى خەللىرى رەمەزان بۇ گۈرانكارى و داھىيان

نووسىنى

مامۇستا سىروان شىروانى

پېشنىوئىرو و تارخوئىنى مزگەوتى خدر سوارە

سوپاسگوزاریم بۇ:

* دواى سوپاسى بى ئەندازەو بى سنوورم بۇ خوداى تاك و تەنيا، ئىنجا سوپاسم بۇ خەلكانە وەك پىغەمبەرى خۇشەويست (ﷺ) دەفەرمووى: ((من لم يشكر الناس لم يشكر الله)) {تيرمىزى گىراۋىيەتەوہ}

* زۆربەرىزو دىلسۆزو ئايىن پەروەر مامۆستا (ادريس موحەممەد) بۆھەلە چنى و پىتداچونەوہى

* خاتونى سەنگىن رىزدار داىكى (رىنما) و (عبدالرحمن)، خوداى گەورە پاىەدارى بكات لە دونياودوارپۇژ.

* برايانى گەنج و لاوى بەرىز و خۇشەويست كاك (يونس جمعه) و كاك (هيمىن ايووب) دەكەم بۇ ھاوكارى كىردىم

* ھەر كەسىك ھەلەيەك يا سەرنج و تىببىنى و پەخنىيەكى بنىيات نەرو دىلسۆزانەم بۇ بگىرپتەوہو، پىم رابگەيەنىت.

پىشكەش بىت بە:

* بە روحى ئەو داىك و باوكەى كە ھەرگىز ناتوانم چاكەيان بەدەمەوہ، بەو ھىوايەى خۇم و ھەموو كارەكانم بە تايىت ئەو بەرھەمە بىتتە خىرتكى نەپراوہ بۇ بەندەو ئەوانىش.

* ھەر مامۆستايەكم كە لەژياندا فىرى تاكە پىتتىكيان كىردىم، بەتايىت مامۆستاي باوك ((عبدالقادىر رسول البحركى)) خوداى گەورە شىفائى بدات و پاىەدارى بكات لە دونياو دوارپۇژ.

* ھەموو ئەو كەس و دىلسۆزانەى كە ھۆگرى پەمە زانن و مانگى پەمەزان بەشاخەلات و ديارى خوداى گەورە دەزانن.

* ئەو كەسانەى كە بەردەوام و ھەمىشە لەپىشپەوہى و گۆرانكارى دان

پيشەكى

سوپاس و ستايش بۆ خوداى تاك و تەنيا، سلاو و رەجمەتى خودا بۆ سەر پيغەمبەرى كۆتا، ھەم لەسەر ياوەرانى تارۋۇزى دوا.

ئەگەر سەرنجى ژياننامەى پيغەمبەرى خودا(ﷺ) ھاوھالان و پياوچاكانى پيشوو بدەين، بۆمان دەردەكەوئيت كە مانگى رەمەزان وەرزىكى چەند گىرنگ و گەورەيە لەژيانى مرۆف بۆچاندنى كردارى چاك و باشەو، وەچاكتىن پلىكانەيە بۆگەيشتن بەكاروانانى رىگاي خوداى گەورە.

لەرەمەزانى سالى رابدوو كىتپىكمان كرده خەلاتى رەمەزان دۆستان و رۆژەوانان بەناوى (رەمەزان وئىستگەى بەخۇدا چوونەو) ئەم سالىش لەسەر داواى چەند موسلمانىك كەشتىك پيشكەش بكەم سەبارەت بەمانگى رەمەزان، ھەر چەندە سەرقالى نووسىنى تىرىش بووم، بەلام لەبەر دوو ھۆنەمتوانى ئەم داواكارىە پشت گوى بھەم:

يەكەم: زانىم نووسىن دەربارەى رەمەزان بەرەكەتتىكى تايبەتى ھەيە، شايسەتەيە ھەموو شتىكى لەپىناو بەخت بكرىت و واى بەيىندرىت، خوداى گەورەش بەچەندانە تۆلەت بۆ دەكاتەوہ .

دووم: كاتى بىرم كردهو و ووردبوومەو، لە بارودۆخى ئەو سەردەمەى ئىستاي موسلمانان بىنىم كە خوداپەرستى و پەرستشەكانى زۆربەى خەلكان بەشى زۆرى ھەر پوالتەتى و سەر زارەكى يە و تىكەل بەناخ و دل و دەروونيان نەبوو و زۆركەم كارىگەرى تى كردوون بۆيە بەباشم زانى ئەم بەرھەمەى رەمەزانى ئەم سال بەناوى ((۳۰) سى خەلاتى رەمەزان بۆ گۆرانكارى و داھىتان) بىت بەو ئومىدەى بىتتە شوپشىكى گۆرانكارى بەسەر دل و دەروونى ھەموو تاكىك و كۆمەلگەى موسلمان بەگشتى.

بۆيە ھەر لە زووەو خوداى گەورە ئەو نىعمەت و چاكەى لەگەلما كىردو، بىرم دىت ھەر لەتەمەنى سەرەتاي لاويەتىم بوو، لەو رەمەزانەى كەپۆلى پىنجەمى سەرەتايى بووم رۆزى پيشى رەمەزان بوو، بەيانى يەكەم رۆزى رەمەزان بوو، رەمەزانەكانى لەو و پيش بەرۆزرو

دهبووم به لّام نه مده زانی نویژ بکه، بۆیه زۆر ههولمدا له گهڤ هاورپیه کی قوتابخانه که فیزی نویژکردنم بکات، به لّام دواپی که هاتمه وه ماڤ پیتش نویژی (عیشا) برایه کم نویژیکی به ده نگی له پیتش من کردوو منیش له دواپی نه وهی نه وهی ووت دووباره م ده کرده وه تهنها به یه کجار فیزیووم - خودا پاداشتی بداته وه، هه دواپی نه وه نویژ هه له گهڤ نه ودا به یه که وه چوینه مزگهوت و نویژی (عیشا) و (تهراویح) م به کۆمەڤ نه نجامدا، دواپیش له پره مهزانه کانی تری دواپیدا بهر له هاتنی هه ره مهزانی کدا به چهند ههفته یه که به شپوه و شپوازیکی تاییهت بهرنامه مان داده رشت بۆ پیشوازی کردن و به سه ریردنی نه وه ره مهزانه پیرۆزه تا له یه کی له پره مهزانه کاندا له ماوهی مانگی ره مهزانیکی سی خولی زانستی شه رعیمان به پرتوه ده برد، به یانیان خولیک و دواپی نویژی (عه سر) انیش دوو خوو خول به یه کجاری به پرتوه ده چوو، بۆیه به راستی نه وه رۆژگاره پر له خیره به ره که تانه م هه رگیز له یاد ناچیتته وه وه له و رۆژانه فیزیووم که مانگی ره مهزان وه رزیکه زۆر به پیت و فهرو به ره که ته بۆ نه وهی بیه ویت چاکه ی تیدا بکات، به راستی کاتیی به سوودو به خیره پیرۆزه، بۆیه نه وهی ته مهنی زیرپینی به فیرۆداهو له دهستی چوو له مانگ و وه رزه پر له خیره ده توانیت قهره بووی بکاته وه، نه وهی له کاروانی خواناسان به دواکه وتوو ده توانیت له و مانگه زۆر به ناسانی بگات به کاروان، نه وهی پهنج به خه سارو بارقورس و گرانه ده توانیت له م وه رزه دا باری گرانی له کۆڤ خزی بکاته وه وه بارو کۆلیکی وه که په مۆ هه لبرگیت که له دونیادا بارستایی هه یه وه به لّام سه نگی نیه، به لّام بۆ دوارۆژ سه نگی هه یه وه بارستایی نیه.

نه وهی له م دونیایه دا تانیستا نه ی زانیوه بژیت به هوی بی بهرنامه یی و سه رگهردانی باله م مانگه دا خزی فیزی ژیان بکات و بهرنامه ی خودای گه وه بکات بهرینیشاندهری خزی. نه وهی تانیستا رینگا نزیکه کانی له خزی دوور خستۆته وه با له م ره مهزانه وه رینگادوو ره کان له خزی نزیک بکاته وه.

له قوتابخانه ی رۆژوو خودای گه وه بناسه.

له قوتابخانه ی رۆژوو فیزی خۆشه ویستی راسته قینه خۆشه ویست به (ﷺ):

لە قوتابخانەى رۆژوو بزانه بۆچى ھاتىھە دونىاو، ئەركت چى يە لەم دونىايەو، بەرھەو كۆى دەگەرپیتەوہ.

لە قوتابخانەى رۆژوو ریزی گەنجایەتى خۆت بدۆزەرەوہو.

لە قوتابخانەى رۆژوو شارەزای نایینی خۆت بە.

لە قوتابخانەى رۆژوو كەسایەتى و شارەزایی خۆت ھەلبەسەنگینە .

لە قوتابخانەى رۆژوو لەبەخشش و بەھرەمەندیەكانى رەمەزان بەھرەمەند و سوودمەند بە.

لە قوتابخانەى رۆژوو ریزی قورنان بزانهو ریزی خۆت بدۆزەرەو لەقورنانى پیرۆز.

لەزانكۆى مانگى پرلەشكۆو ریزەرەو خۆت بگۆرەرە لەخراپەرەو بۆچاکە وچاکەكارى.

لەم زانكۆ شاھانەىو ھەستەكانت بېزوینە جیواوازیبە لەگەن رەمەزانەكانى پیتشوو.

لەم زانكۆشكۆمەندەدا پلانت بۆ داھاتوو داڤى.

بروانامەى ئەم زانكۆیە با رزگارت بكات لەناگرى دۆزەخ و بەرھەو بەھەشتت ببات.

لەكۆتاییدا: خوشك و برايانى گەنج ولاوان ئەویندارانى مانگى خیرو رحمت و

شكۆمەندى ھەرچى چاك و باشە لەلایەن خودای گەرھەو مېھرەبانەوہیە، ھەرچى كەم و

كورتى خراپىە لەبەندەى گوناھبارەوہیە، ھەمیشەو ھەردەم گومانى باشم ھەیە بەئێوہى

خوشك و برايانى خۆینەرى دلسۆزو بۆیە وەك پیتشەواو گەرھەمان (عومەرى كورى خەتتاب)

دەئیم: ((رحم الله امرءا أهدى إليّ عيوبي))

(رەحمەتى خودا لەو كەسەى كە ھەلەو كەم و كورتیەكانم بە دیارى و خەلات بۆ

دەگێرپیتەوہ)

بەندەى دلسۆزتان

سیروان شېروانى

ھەینی (۱۰/رەجەبى/۱۴۳۳) بەرامبەر (۱/۶/۲۰۱۲)

۰۷۵۰۴۴۶۷۱۳۰

خەلاتی یەكەم

وا ھات مانگی میھرەبانی

پیاوچاکیك وا ريك دەكەویت شەوێك لەگەڵ كۆمەلە گەنج و لاویك بەسەر ببات، كە ئەو لاوانە تەنھا خەریکی رابوارن و گەمەو گالته جاری بوون، دەقیان بەم شتانە گرتبوو..بەسەر و.. سەرگەردان..بۆیە ئەم مامۆستا بەرپێزە پرسیاری لێیان كرد: ئەو گەنجینە ئەو خەریکی چین؟ ھەموو بەیدەك دەنگ وەلامیان داوھو ووتیان: كاتەكانمان دەكوژین .. وەخت بەسەردەبەین تا كاتی بەریانگ دادیت . ئەو پیاوھ بەتەمەنە دلسۆزە پێیانی ووت: بەلام گەنجەكان دەزانن ئەو مانگە مانگی رەمەزانە.. دەزانن رەمەزان واتە چی؟ دەزانن ئەو مانگە پێرۆزە چی تیاھ؟ لەو مانگە پێرۆزەدا خودای گەورە رووی میھرەبانی خوێ لە بەندەكانی دەكات و.. حۆریەكانی بەھەشتیش بەپەرۆشی گەیشتنن بە ئێوھ و.. بەھەشتی پان و بەرینی خودای گەورەش خوێ دەرازیتتەوھ بۆ ئێوھ.. ئێوھش كات و ساتەكانی ئەو مانگە پەر لە خێرو بەرەكەت و شكۆمەندیە دەكوژن لەگەڵ ئەوھى لە چاكەو خێرو رەھمەت ھیچ زەرەر زانیكى بۆ ئێوھ نێو، دوژمنی ئێوھش نێو بەلكو خۆشەویستی و میھرەبانە لەگەڵ ئێوھ چونكە دەستان دەگرت بۆ بەھەشت و رزگارتن دەكات لە ناگر..ووتیان: بەلام چی بكەین مامۆستای بەرپێز: رۆژگارەكە درێژەو گەرمە.. ئەو پیاوھ خودا ناسە ووتی: بڕوا دەكەن سوتند بەخو.. ئەگەر كات بە پارەو پوول و سامان بكرد رابا ھەرچی مولك و سامانم ھەبە پێم بدابا لێ پەشیمان نەدەبووم، گەنج و لاوھەكانیش بە سەرسۆرمانیەوھ ووتیان: ئینجا مامۆستا كوا كات لە كوێ و چۆن دەكردیت..؟! ئەویش لەوھەلامیاندا ووتی: لەو كەسە بێ نیش و كارو دەست بەتالانەى ھاوشێوھى ئێوھ).

موسلمانانی ئاین پەرور: ئەوھ بەسەرھات و چیرۆكى قوتابی و كەسیكى تینگەیشتوو شارەزایە لە دینی خودای گەورەو، خەمخۆرىكى نىسلامە، لەگەڵ لاوانىك كە نازانن بۆچی دروست كراون و! بۆچی دەژین و بۆچی بە رۆژوو دەبن! دوا رۆژوو گەرانبەھەیان بۆ كوێ یە!

که‌وابوو بۆ نه‌وهی ئیمه‌ش بی ناگاو نه‌شاره‌زا نه‌بین، به‌رچاو روون و شاره‌زابین له‌ گه‌وره‌یی نه‌و مانگ و وه‌رزه‌ پر له‌ ره‌همه‌ت و شکۆداریه، با بزانی سهره‌رمان نوری چاومان پیغه‌مبه‌ری پیشه‌وا (ﷺ) چۆن پیشوازی له‌و مانگه‌ پیروژه‌ کردووه‌و، باسی فه‌زل و گه‌وره‌یی نه‌مانگه‌ پر خێرو به‌ره‌که‌ته‌ی کردووه‌، پیغه‌مبه‌ری خوشه‌ویست (ﷺ) هه‌ر کاتی بگه‌یشتبا به‌ مانگی ره‌جه‌ب له‌ خودای گه‌وره‌ ده‌پاراپه‌وه‌و نه‌و دو‌عا‌یه‌ی ده‌کردو ده‌ی فه‌رموو: (نه‌ی په‌روه‌ردگا‌را مانگی ره‌جه‌ب و شه‌عبانمان لی پیروژو به‌ره‌که‌ت دار بکه‌و، بمان گه‌ینه‌وه‌ مانگی ره‌مه‌زانی پیروژ) {ته‌برانی گێراویه‌تیوه‌} وه‌ له‌ رۆژه‌کانی کۆتایی مانگی شه‌عباندا پیغه‌مبه‌ری خوشه‌ویست (ﷺ) موسلمانانی له‌ مزگه‌وته‌ پیروژه‌که‌ی خۆی کۆ ده‌کرده‌وه‌و موژگینی تزیکیبونه‌وه‌ی به‌و موسلمانانه‌ ده‌دا که‌ عه‌ودال و به‌په‌رۆش بوون بۆ نه‌و مانگه‌ پیروژو به‌ سه‌نگه‌و رووی تی ده‌کردن و ده‌ی فه‌رموو: (وا هاته‌وه‌ مانگی ره‌مه‌زانی پیروژ، که‌ خودای گه‌وره‌ به‌ رۆژوو بوونی تیدا فه‌رزو واجب کردووه‌، وه‌ ده‌رگا‌کانی ناسمان تیدا ده‌کریته‌وه‌و! ده‌رگا‌کانی دۆزه‌خی تیدا داده‌خریت و! وه‌ شه‌یتانه‌کانی تیدا کۆت و زنجیر ده‌کریت! شه‌ویکی تیدا‌یه‌ که‌ خێرو چاکه‌و عیباده‌ت کردن له‌و شه‌وه‌دا خێری هه‌زار مانگی هه‌یه‌! به‌راستی زه‌ره‌ر مه‌ندو دۆراوو بی به‌ش نه‌و که‌سه‌یه‌ که‌ خۆی له‌و خێرو پاداشته‌ بی به‌ش بکات) {نسانی و به‌یه‌قی له‌ سه‌حیحی ته‌رغیبدا گێراویه‌تیانه‌وه‌ ژماره‌(۹۸۵)}

پیاوچاکان و خواناسانی پیشوش (ره‌همه‌تی خودایان لی بی‌ت)چاویان له‌ پیغه‌مبه‌ری خودا کردووه‌ (ﷺ) بۆیه‌ نه‌وانیش خۆیان ناماده‌ ده‌کرد به‌ر له‌ هاتنی نه‌و مانگه‌ به‌رپه‌رزه‌ وه‌ک مو‌عوللای کورپی فه‌زل ده‌فه‌رموویت: (پیاو چاکانی پیشوو شه‌ش به‌ر له‌ هاتنی مانگی ره‌مه‌زان له‌ خودا ده‌پارانه‌وه‌ که‌ به‌و مانگه‌ پیروژه‌یان شاد بکاته‌وه‌، شه‌ش مانگیش دوای ره‌مه‌زان له‌ خودای گه‌وره‌ ده‌پارانه‌وه‌ که‌ تاعه‌ت و عیباده‌ته‌کانیان لی وه‌بگریت و به‌ روویاندا نه‌داته‌وه‌).

برای گوره و خۆشه‌ویستم: ده له گه لمبه با به یه کهوه گه شتیکی خیرا بکهین به ناو گول و گولزاره کانی قورئانی پیروژو فرموده پاک و بیگه‌رده کانی پیغه‌مبهری خودا (ﷺ) سه‌بارت به گوره‌یی و شکۆمندی مانگی ره مه‌زانی پیروژ:

۱- تا که مانگیکه له ناو هموو مانگه‌کان که ناوی هاتوو له قورئانی پیروژو، ریزدارو

گه‌وره بووه به دابه‌زینی قورئانی تیدا: ﴿ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ

هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ ﴾ {سوره‌تی البقره: نایه‌تی ۱۸۵}

۲ - تابه‌تمنده به عیاده‌تیکی تابه‌ت، که گه‌وره‌ترین عیاده‌ته، نه‌ویش که عیاده‌تی

روژوو.

۳- نه‌و مانگه پیروژه سی خه‌لات و دیاری زور گه‌وره‌ی خودای گه‌وره‌ی تیدا به که

نه‌مانه: سه‌ره‌تاکه‌ی ره‌همه‌ته، ناوه‌راسته‌که‌ی لیخوشبوونی خودای میهره‌بانه، کو‌تایه‌که‌شی نازابوونه له ناگری دۆزه‌خ.

۴ - هه‌ر سی به‌خششی زور گه‌وره‌ی خودای گه‌وره‌ی له خو گرتوو که نه‌مانه:

ده‌رگا‌کانی به‌هه‌شتی تیدا ده‌کریته‌وه، ده‌رگا‌کانی دۆزه‌خی تیدا داده‌خریت، شه‌یتانه‌کانیش تیدا زنجیر ده‌کرین.

۵ - گه‌وره‌ترین سفره‌ی ره‌همه‌تی خودای گه‌وره له‌و مانگه‌دایه: که ده‌توانی قه‌ره‌بووی

هه‌موو که‌م و کورتی و که‌مته‌رخه‌می‌ه‌کانی ژبانی خو‌تی تیدا بکه‌یته‌وه، نه‌ویش ته‌نها له یه‌ک تا که شه‌و، که شه‌وی قه‌دره، خیری هه‌زار مانگی هه‌یه، که ده‌کاته (۸۳) هه‌شتا و سی سال

﴿ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴾ {سوره‌تی القدر: نایه‌تی ۳}

۶ - مانگی به‌رز کردنه‌وه‌ی سه‌رمایه‌و ده‌سه‌که‌وته‌کانه، وه‌زی به‌ده‌سه‌ته‌ینانی چاکترین

به‌ره‌مه، به به‌ره‌که‌تدار کردنی کرداره‌کان له‌لایه‌ن خودای خاوه‌ن به‌خشش و به‌زه‌یی نه‌ویش به‌وه‌ی: هه‌ر که‌سیتیک یه‌ک فره‌زو واجب له‌و مانگه‌دا جی به‌جی بکات خیری هه‌فتا فره‌زی بو

ده‌نوسریت، نه‌وه‌ی سووننه‌تیک له‌و مانگه‌دا جی به‌جی بکات خیری فره‌زیکی بو ده‌نوسریت.

۷ - له ره مهزانی رابوردووو هه رچی گوناھو تاوانیک کرابیت، جگه له گوناھه گهوره کان، مانگی ره مهزان هه مووی رهش ده کاته ووو دهر سرتیه وو، وهك له فهرمووده ی پیغه مبهردا هاتوو.

۸ - نهو مانگ کیلی و ده رگایه کی به هه شته به ناوی ده رگای (ره بیان) واته: پاراوان و تیرناوانی رۆزی دواپی، وهك پیغه مبهری خودا (ﷺ) ده فهرموویت: (به هه شت ده رگایه کی هه یه پی ده لئین (ره بیان) له رۆزی دواپی رۆزووه وانان لهو ده رگایه ده چنه به هه شت، جگه له وان کسهی تری لی ناچیتته به هه شت) {له سهیحی جامعیدا هاتوو ژماره (۲۱۲۱)}

۹ - ره مهزان باشتین و چاکترین ههله بو به ده ست هینانی به رزترین پله و پایه و ناو نیشان لای خودای میهره بان، پیاویک هاته خزمهت پیغه مبهری نه کره م (ﷺ) ووتی نهی پیغه مبهری خودا (ﷺ) نه گهر من شایه دی به تاك و ته نیایی خودای گهوره و، به پیغه مبهرایه تی تۆو، هه رینچ نویزه کهم بکه م و، زه کات بده م و، مانگی ره مهزانی به رۆزوو بسم و شه و نوژی تیا بکه م، خودای گهوره چ پله و پایه کم پی ده دات و، له گه ل کس ده م له رۆزی دواپی؟ پیغه مبهری خودا فهرمووی: تۆ له گه ل راستگۆو شه هیده کاندای ده بی) {به زارو نین خوزه یه نین حیان گنراویه تیا نه وه}

۱۰ - مانگی ره مهزان متمانه به خش و دلنیا که ره وه یه له چوونه ناو ناگری دۆزه خ.

۱۱ - مانگی ره مهزان تکاکاره بو نه وانهی به رۆزوو ده بن و پیزی ده گرن، پیغه مبهری خۆشه ویست (ﷺ) ده فهرمووی: (رۆزوو قورنایی پیرۆز تکاکارن، رۆزوو ده چیتته بهر باره گای خودای گهوره ده لیت: نهی پهروه ر دگارا من خواردن و خواردنه وه م به رۆز لیتی قه ده غه کردبوو، نهی خودایه به تکاکه م بۆ لی وه ریگره) {له سهیحی جامعیدا هاتوو ژماره (۳۸۸۲)}

۱۲ - مانگی سه رکه و تنه به سه ر هه واو نه فس و شه ی تان و دوژمنانی خوا و دینی نیسه لام، مانگی نازاد بوونی وولتانی داگیرکراو ژیر ده سه ته بووه.

که وا بوو نه وه سفره ی راخراوی خودای گهوره و میهره بانه، نه وه ی پتویسته له سه ر تۆی موسلمان نه وه یه: نه گهر به نده ی راسته قینه ی خودای گهوره ی نه وه که ره م و رحمه تی خودای

گەورەییە، گوناھو تاوانەکانی خۆت لە ناو رەحمەتە بێ سنورەکەیی بشۆو، خۆت بۆندارو رێزدار بکە بە لێخۆشبوونە فراوانەکەیی، دواپیش ھەول بەدە بۆ بەدەست ھێنانی پلەویایە ھەرە بەرزەکانی بەھەشتی خودای گەورە.

* چۆن پێشوازی لەھومانگە پر لە خێرو پیرۆزە:

- ۱- تەوبەییەکی تەواو بکەین، پەشیمانی دەربیرین لەھەموو گوناھە تاوانەکانان.
- ۲- دلخۆش و شادومان و کامەران بین بەھاتنی، چونکە ئەھمانگە رەحمەت و بەخششی خودای گەورەییە، خودای گەورەش داوامان لێ دەکات کە دلخۆش و کامەران بین بەرەحمەت و میھرەبانی ئەو وەک دەفەرمووی: ﴿قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ﴾ {سورەتی یونس: نایەتی ۵۸}
- ۳- دانانی بەرنامەییەکی تۆکمەو تێرو تەسەل بۆ ھەموو رۆژەکانی ئەو مانگە بەگشتی.
- ۴- بریاردانی ئەنجامدانی نوێژی تەراویح.
- ۵- مالبەخشین و یارمەتی دانی ھەژارو نەداران، لەزەکات و سەرفیتەرەو ھەرچۆرە خێریکی تر.
- ۶- بەرنامە دانان بۆخویندنی قورئان و چەند خەتیک کردن.
- ۷- مانەو لەمزگەوت بەنیەت و مەبەستی (تیعتیکاف).
- ۸- ئەنجامدانی سیلەیی رەحم و بەسەرکردنەوێ خزم و کەسوکارو دۆستان.
- ۹- زیادکردنی زانست و زانیاری بەبەشداری کردن لەکۆرپو ووتارەکان و وانەیی شەریعی و کیتاب خویندەنەو.
- ۱۰- بەرنامەییەکی تاییبەت بۆ زیکرکردن زیکری بەیانیان و ئیواران و ھەموو چۆرەکانی

تری زیکر

براو خوشکی سهنگین: هر خالینکیش لهو خالانهی سهروهه به تایبته له بابته کانی داهاتوو به دارشتنی بهرنامهیه کی تایبته ده خینه بهر دهستی بهریتان به هیوای جی به جیکردن و سوودمه ندبون لیتی.

بریری گۆرانکاری بده:

بیر له ره مهزانی رابردوو بکوه:

چهند کاری باش و چاکت تییدا نه جامدا، لهو ره مهزانه دا زۆرترو باشتریان بکه، چهند که متهر خه م بوویت تییدا، له چی په شیمانی له ره مهزانی نهو سالداقهره بووی بکوه.

له کۆتاییدا شاعیری خواناس دهفه رمووی:

مانگی پۆژوو، ره مهزان هات میوانیکی زۆر به که لکه
نهو دهرفه ته له دهست مه دهن به هه ل بزانه نهی خه لکه
له سه رتا پی بالای به رزی نهو میوانه چاکه و خیره
ریزی له سه ر چاوان دانین هر کاتی گه یشته ئیره
له پی شوازی رابوه ستن هه تا ماون هه موو جاری
له پیناوی ئیهوی به ریزله خواوه هاتوته خوداری
له کۆتاییدا هر که سی نه گری ریزی نهو میوانه
هر به روو خسار ناده مییه هاوری و هاویری حیوانه

((سبحانک اللهم وبحمدک أشهد أن لا إله إلا أنت أستغفرک وأتوب إليك))

خه لاتی دووهم

برووسکه خیراکان ناسمانه کان ده برن

ئەو بەسەر هات و چیرۆکە ی ئەم ووتارە مان چیرۆک و بەسەر هاتی پیغەمبەرێک یا هاوئێک یا پیاو چاکێکی پێشینە نیە، بەلکو پرووداویکی راستەقینە ی ئەم سەردەمەیه، لە شاری سولهیمانی پرووی داووە، مامۆستایەکی بەرپرسی ئەم شارە، خۆی شایەد حالی ئەم بەسەر هاتەیه، بۆمان دەگێریتەووە دەفەر مووی:

کچێکی لە خواترس و دەسگرتوو بەدین، کەسیکی خەمخۆر بەرامبەر بە ئیسلام و تیگەیشتوو شارەزا لە دینی خودا، ئەم ئافەرەتە دوا ی ئەو ی چەندین سال کە بەهاری تەمەنی خۆی خەرج کرد لە رێی مزگەوت و دینداری، لەناکاو کارەساتیکی زۆر سەخت پرووی تی دەکات کارەساتە کەش ئەوەک کارەساتیکی گیانی و مالی بیت، بەلکو کارەساتیکە پروو لە دینەکە ی دەکات، ئەو کچە خواناسە دیندارە رۆژتیک لەناکاو باوکی هەوالتیکی پی دەدات بەلام ئەم هەواله هەموو گیانی هینا هەژان! دەبی چ هەوالتیک بیت ئەوەندە کاریگەر و ناخۆش بیت! هەوالی بە شوودانی بەلام شوو کردن بە کی؟! بە برازای باوکه کە ی! کە کەسیکە لە هەموو پروویکەو پێچەوانە ی بیرو بۆچوون و هەلسوکه وتی ئەم کچە خودا ناسەیه، کەسیکی خوانەناس ئەوەک خودانەناسە، بەلکو هەر بروای بە بوونی خودانیە! کەسیکی نوێر نەکەر و ئارەق خۆر، ژیان لای ئەو خواردن و خواردنەووە رۆژ بەسەربردنەو بەس!

دەمزانی قسە کردن و پارانەووە هیچ سوودیکی نیە لەگەڵ ئەو باوکه و یژدانەم، بەلام دانم بە خۆدا گرت و پیم لە جەرگی خۆم نا، و وتم: بابە گیان خۆت زۆر چاک من دەناسی، شارەزای ئەو برازایە ی خۆشتی، زۆر چاک دەزانی هەموو پروویە کەووە لە یەک جیا ی و لەگەڵ یەک ناگۆنجین، کاتی باوکم ئەو چەند قسە ی لیم بیست، وەک هەورە تریشقهو، فیشە کە شیتە بەروومدا تەقیەووەو هەرچی قسە ی ناشیرین و ناشیاو هەیه پنی و وتم وە چەندین تۆمەتی نا راست و نا دروستی دا پالم، تا گەیشتە ئەو ی هەرپەشە ی کوشتن.

نیتر زانیم هیچ ریگاو چاره سه ریگم نیه جگه له رازی بوون و، هاتنه ژیر شهو باره ی که تیتی که وتوم، بویه به زری زرداری به دل و هه ناسه یه کی ساردو سپروه بهر له هاتنی مانگی ره مهزان مارهم لهو ناموزایم برا، دوایش به دوو سی ههفته پیش هاتنی مانگی ره مهزانی پیروز منی گواسته وه، به لام کاتی له شهوی یه که می بوکینی دا نینزاری یه که می دا ووتی: شهو پیته ده لیم بو خوت نویژ که یفی خوته، به لام به هیچ نامه ویت بت بینم له سر بهر مال، نامه ویت له بهر چاوی من نویژ بکه ی! شهوی ووتی جی به جیم کرد، کاتی یه که م پرژی ره مهزان هات نینزاری دووه میشی دهر کردو ووتی: شهو پیته ده لیم بو خوت به پرژوو ده بی ناره زووی خوته، به لام به هیچ شیوه یه ک پارشیو خواردن نیهو، خو له من نازرینیت به دنگ و دهنگی نان و چیشته ناماده کردن، شهو نافرته دینداره بیست و حهوت پرژی ره مهزانی بهم شیوه رابوارد جگه له سوکایه تی پی کردن و ریز لی نه نان، چه ندین نازار شهکه نهجی دهر وونی، به لام شهو نافرته متمانو پروایه کی به تینی به خودای گه وره هه یه، ده زانی که مافی پیاو چند گه وره یه له نیسلام بویه شهوی ریژی لی ده ناو تا به ره شتو ناکاره کانی کاری تی بکات و بیهیتته شهو سر راسته شه قام.

دوای شهو ماوه یه له شهوی بیست و حهوتی ره مهزان شهوی (قه دری) پیروز شهو نافرته به به ریژه له دل و دهر ووندا وه که مه نهجی که کولاً، بیره وه ریسه کانی سالانی پیشوو که له مزگه وته کاندای خهریکی نویژو قورنان خویندن و خزمدتی موسلمانان بوو، به لام نیستا له ناو جیگا که ی ناتوانیت هیچ شتیک بکات، بویه به په نهانی ته نه فرمیسکی هه لده رشت کاتی کوئی له دهنگی مزگه وته کان ده بوو به دهنگی قورنان و نویژو ووتار بهرز ده بووه، تا کاتی پارشیو بهم شیوه بوو، که پیروزترین کاتی پیروزترین شهوه، لهو کاته دا شهو خوی پی ناگریته و له ژیر جیگا که ی به نه سپایی دیته دهر، ده سنویژیک ده شوات و چند رکاته نویژیک ده کات، نینجا سه ری ده خاته سه جده بو دوعا کردن له پیاوه که ی! نه خیر دوعا کردن بو ی، بویه به چاوی پر له فرمیسکه وه ده لیت: شهی په روه ردگارا شهی خوایه خوت فرموته که دلی بهنده کام له نیوان دوو په نهجیه له په نهجی کانی چۆم بویت وای وه ده گیپم، شهی خودایه هیچ دوعایه کی خراب لهو پیاوه ناکم، ته نه ده لیم دلی وه رگیتیه له خراپه وه بو چاکه.

ھەر ئەوئەندەم كىردو چوومەوھە نا جىڭگاكەى خۆم، كاتى بەيانى داھات وھەكو رۆژان نامم بۆ نامادە كىرد بەلام نانى نەخواردو بەبى نان رۆيشت زۆر ترسام، ووتم: داخى ئەو شەوھى لە دلەو لىم تۆراو، بۆ نىوھرو چىشتەم نامادە بەلام نەھاتەوھە بۆ نان خواردن ترسەكەم زۆر زىاتر بوو، نەم زانى ئەو رۆژە چۆن بووھە ئىواروھە چەندىن شتم بەبىر دادەھات، تەنھا ئەوھى بىنىم بە بىرىم دانەھات، كاتى پىش بەربانگ بىنىم پىاوھەكەم ھاتەوھە بەلام چۆن ھاتنەوھەيك! دوو شتم لىتى بىنى يەكىكىيان زۆر ترسناك و يەكىكى زۆر سەير ئەوھى كە زۆر سامناك بوو دەم و پەش ببوو زۆر بى تاقەت بوو، وھ ئەوھى زۆر سەير بوو ھەر دوو دەستى پىر بوو لە شتومەك و عدللاگە، كە نەمە يەكەمجار بوو بەم شىوھە بىنىم، ھەرەك جارن چوومە پىشوازى و بەرداغە ئاويكەم بوى برد. ووتى: ناخۆمەوھە. زۆر ترسام ھەر چۆنىك بوو تەكانم دا بە خۆم پىسار لىتى كىرد: پىاوھەكە خۆ نەخۆش نى؟ ووتى: بەس پىم بلى ئەو شەوھە تۆچ سىحرو جادويكت لە من كىردوھە، (واللھ) ئەو شەو تا بەيانى دۆزەخىيان نىشان داوم و پىيان ووتوم تا كەى نەم ئافرەتە نازار دەدەى، تا كەى خودا ناناسى!؟

بۆيە ئافرەت گەردەنم نازادكەو ئەمىرۆ يەكەم رۆژە لە ژيانم مە بە رۆژوو بووم، ئىستاش وھە تۆ نوئىزى مەغرىب بەكە منىش لە تەك تۆ رادەوھەستەم فىرى نوئىم بەكە. كاتى ئەم ئافرەتە ئەمەى بىست زانى خوداى گەورە بە ھاناي ھاتوھەو، دوعاكەى گىرابوھە، بۆيە لە خۆشيان فرمىسك بە ھەردوو چاوەكانىدا دەھاتە خوار، بۆ يەكەمجار لە ناو ئەم خىزانە لە سەر يەك سەفرە بەر بەربانگ كرايەوھە، ئەو مامۆستايەى كە ئەو بەسەر ھاتەى تەنھا لاي ئەوھە دەفەرمووى: ئەمە دووھەمىن رەمەزانە ئەو ژن و پىاوھە لە مزگەوتەكەى نىمە نوئىز دەكەن و بەختەوھە ترىن خىزانن و مندالىكى چاوەگەشيشيان ھەيە .

ئەو بەسەرھات و چىرۆكە رۇوداويكى راستەقىنەيە، گەورەيى كاريگەرى دوعاو پارانەوھەمان بۆ بەدەر دەخات و، كە دوعاو رۆژوو دوو عىبادەتى زۆر گەورەو گىرنگن، ھەر بۆيەش خوداى گەورەو مېھرەبان دوا بەدواى ئايەتى رۆژوو راستەوھۆ باسى دوعاو پارانەوھە دەكات وھە دەفەرمووى: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا

دَعَانٍ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَيُؤْمِنُوا بِ لِعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿۱۸۶﴾ {سورته البقره: نایهتی (۱۸۶)}

واته: (نهی موحه مه د(ﷺ)) نه گهر بهنده کام پرسیارت لی بکهن دهر باره م، نه وه من نزیکم لی یانه وه، به هانا و هاواری دوعا گویان ده چم هر کاتیک لیم بیارینه وه و نزا بکهن، دها نه وانیش به دهم بانگه وازی منه وه بیّن و باوه ری دامه زراو به من بهینن، بو نه وهی ریگی ای هوشیاری و ناگایی بگرنه هر (بو به دهسته ینانی سه ره رزی و سه رفرازی هر دوو جیهان))

به راستی پیغهمبه ری خۆشه ویستمان(ﷺ) به جوان ترین شیوه باسی پارانه وهی کردوه که چه کی نیمانداری داناوه وه ک ده فره مووی: ((الدعاء سلاح المؤمن)).

نایا ده زانی:

- * نه وهی له خودای گه وره نه پاریته وه و، داوای لی نه کات خودای گه وره لینی تو ره ده بیّت، وه له فره مووده ی پیغهمبه ری نازدار هاتوه. {سه ری سه حی جی جامع ژماره (۲۴۱۸)}
- * خودای گه وره به شهرم و شکو به ریزو به خشنده یه، شهرم ده کات کاتی که سیک دهستی بو به رز بکاته وه و داوای لی بکات، دهسته کانی بهنده که ی به به تالی و ناومییدی بگیتسه وه. {سه ری سه حی جی جامع ژماره: (۸۱۳۶) بکه}
- * به ری زترین و گه وره ترین عیبادت و په رستشه، هیچ کردارو عیباده تیک به ری زترو گه وره تر نیه لای خودای گه وره له عیباده تی پارانه وه. {سه ری سه حی جی جامع ژماره: (۵۳۹۲) بکه}
- * نه وهی سستی و که مته رخمی بکات له و عیباده ته، پیغهمبه ری خودا(ﷺ) به که سیک بی دهسه لات و ته مبه لی داناوه. {سه ری سه حی جی جامع ژماره: (۱۰۴۴) بکه}
- * نه وهی دوو دل بیّت و متمانهی ته واری نه بیّت به گیرابوونی دوعا کانی، نزاو پارانه وه کانی له دلّه وه نه بیّت، لیتی وه رناگیریت. {سه ری سه حی جی جامع ژماره: (۲۴۵) بکه}
- * دوعا پارانه وه چه که زور به لی زانی و کارامه یی به کاری بینه، له دژی موسلمانان به کاری مه هینه، بویه دوعا له خۆت و مال و مندالت مه که، هر گیز دوعای خراب مه که.
- * دوعا بوّت ده بیته گه نجینه یه کی زور به که لک و به سوود، وه ک مالی سپی یه بو رژی ته نگانو ره ش، له رژی دوا یی: ده بیته خاوه نی پاداشتیکی چاوه روان نه کراو، له بری نه و دوعایانه ی له دونیادا وه لّام نه دراوه ته وه .

* پی داگری کردن له پارانهوه و دووباره کردنهوه، خو به کم زانی و، به ترس و نومیدو هیواوه داوا له خودای گهوره.

* نه و کاتانه له مانگی ره مهزان به هه ل بزانه بۆ دوعا کانت:

۱- سییه کی کۆتایی شه و کاتی (پارشیو کردن)، شه و کاتیه که خودای میهره بان داده به زیتنه ناسمانی دونیا و بانگ له بهنده کانی ده کات، نه که ی له و کاتهدا تۆش نووستوو بی ناگابی.

۲- دوا ی نویژه فهرزه کان.

۳- نیوان بانگ و قامهت.

۴- شه و کاتهی میوانی خودای گهوره ی و، زۆر لیتی نزیک کی کاتی سه جده.

۵- دوا ی قورشان خویندن و، خه تم کردنی قورشان پیرۆز.

۶- شهوی قه دری پیرۆز.

۷- ههر رۆژیک له رۆژه کانی شه و مانگه پیرۆزه دوعایه کت بۆ هه یه، که ره تبوننه وه ی

نیه، که و ابوو (۳۰) سی دوعا بنووسه وه و ناماده بکه، بۆ کاتی به ربانگه کانت.

* بهرنامه ی رۆژوه و ان له ههر تاکه رۆژیک کی مانگی ره مهزانی پیرۆز:

۱- کاتی پارشیو کاتیکی پیرۆزو پرله خیر و به ره که ته، بۆیه بیقۆزه وه و به ناسانی له ده ست

نه روات.

۲- کاتی نویژی به یانی.

۳- دوا ی نویژی به یانی کاتیکی زیرینه ناگاداره.

۴- کاتی چیشته نگاویش به هه لبزانه و سوودی لی بیننه و بۆ به ده سه ته یانی زانست و

زانباری و کیتاب خویندنه وه.

۵- دوا ی نیوه رۆ ته نها به نوستن به سه ری مه به.

۶- پاش نویژی (عه سر) ان کاتیکی زۆر به نرخه بیقۆزه وه.

۷- کاتی مەغریب و رۆژئاوا کاتی پارانەووە خزمەتکردنی رۆژووھوانانە.

۸- نوێژی (عیشا) و (تەراویح) و شەو بەشتی خراب و بێ سوود و، لەشوینی خراب و

گوناھان بەسەر مەبە.

* بریاری گۆزانکاری بەدە: گۆزانکاری بەسەر خۆتدا بەینی کە ھەرگیز لەم رەمەزانەو

لەپاشملەباسی خەلک کردن (غەیبەت) نەکە ی، ئەوێ لەمەو پیشیش لەپاشملە (غەیبەت) ت

کردوو، گەردەنی خۆتی پێ نازاد بکەو دوغای خیری بۆ بکە.

خەلاتی پیغەمبەری خۆشەویست (ﷺ) بۆ رۆژووھوانان:

(لەو مانگەدا ئەو چوار شتە زۆر بلینەو: دوانیان بۆ خوتان پێویستەو دەست بەرداری

نابن کەبریتی یە لە: داواکردنی بەھەشت، پەنا گرتن لە ئاگری دۆزەخ، ئەو دوانە ی کە

رەزامەندی خودای گەورە ی پێ بەدەست دەھینن ئەمانەن: زۆر شەھادە ھینان، زۆر -

ئیسٹیغفار - کردنە).

خەلاتی سینیەم

پلانت بۆ ئەو وەرزه پەر لە خیرە

بەرێزان و خۆشەویستان: کوی لەو چیرۆک و بەسەر هاتە رابگرن بە ناوینشانى: (دەتوانیت لە کاتی رەشەبادا بنووی).

دەفەرموون با بە یەكەوێ کوی لى رابگرین بە مەبەستی پەندو نامۆزگاری لى هەلێنجانو، سوود لى وەرگرتن، ئاویتە کردنی بە فەرمايشت و فەرمووده کانی خودای گەورەو پیغەمبەری سەرور(ﷺ)

جوتیارێک زەویەکی لە کەناری دەریایە کدا هەبوو، رابگەیاندا کە پتویستی بە کەسیک هەیه یارمەتی بدات لە چاندن و بەرپوێبردنی زەویە کەیدا، بەلام زۆرینەى خەلك نەیانتوانی ئەو کارە قەبول بکەن، لە ترسی رەشەبای توندی زەریا، چونکە کاتێک ئەو رەشەبایە هەلێدەکرد، زەرەرو زیان و وێرانکاریەکی زۆری دەگەیاندا هەموو ناوچەکانی کەنار! لە یەکیک لەو رۆژانەدا، کە کابرای خاوەن زەوی چاوەروانی کەسیکی دەکرد کە وەکو جوتیار کاری لا بکات، پیاویکی کورته بالائی لاوازی تەمەن مامناوەند بۆ ئەو مەبەستە هاتە لای.

خاوەن زەوی پرسیری لى کرد: ئایا تۆ جوتیارێکی بە توانا و شارەزای؟

نەویش لە وەلامدا گوتی: (دەتوانم بنووم کاتێک کە رەشەباو گێژەلۆکە هەلێدەکات)!

خاوەن زەوی زۆر سەری سوورما لەو جوتیارەو لە مەبەستە کەى نەگەیشت، بەلام چونکە کەس نامادە لە زەویە کەیدا کاری بۆ بکات، بۆیە بە ناچاری رازی بوو!

جوتیارە کورته بالاکە زۆر بە چوست و چالاکی دەستی بە ئیش و کارەکانی کرد،

سەینان تا خۆرەتاو تا خۆرئاوا بوون بى وچان کاری دەکرد.

تا لە شەویکی نەنگۆستە چاودا رەشەبایەکی توند هەلێکرد.

کابرای خاوهن زهوی به هه لده داوان و په شوکاوی پاکردنه وه، خوی گه یانده جوتیاره که بو یارمستی دانی، هاواری لیکرد: هه لسه ره شه بایه کی تونده، نیستا هرچی هه مانه ویرانی دهکات و تیکی ده شکینتی و له ناوی ده بات و ره نجه رۆ ده بین!

خیراکه با به یه که وه شته کان بیچینه وه مه حکه میان بکهین، بهر له وهی ره شه باکه به هه وایاندا ببات!

جوتیاره بچکۆله ژیره که ش گوتی: بوچی هه لستم قوربان، مه گهر پیشتر پیم نه گوتبوی ده توانم له کاتی ره شه بادا بنووم؟!

کابرای خاوهن زهوی زۆر توور به بو، خه ریک بوو بی سی و دوو یه کسه ر ده ری بکات و، وه ده ری بنی، به لأم خیرا چوه ده ره وه تا نه وهی بوی ده کریت رزگاری بکات و، توندی بکات. کاتی چوو بینی هه موو شتیک له شوینی خوی داندراوه و، جوان به ستره وه وه، توکمه و توندو توّل کراوه، هه یچ شتیک پشت گوی نه خراوه!

خه رمانه قرشه کان به سراونه ته وه به جوانی داپوشراون، مانگاو مه پرو مالاته کان له گه وره کانی خویاندان، په له وه ره کان له کولانه و هیلانه کانی خویاندان، هه رچی ده رگا و په نجه ره هه یه داخراوه مه حکه م داخراون!!

بویه ره شه باکه نه یوانی بوو هه یچ شتیک به ریت!! چونکه هه موو شته کان به په رژینیکی سه لامه ت ده وره درابوو، هه یچ شتیک پشتگویی نه خرابوو!

ئا نه و کاته خاوهن زهوی له مه به سستی کابرای جوتیار تیگه یشت: که مرۆ ده توانیت بنویت، کاتیک ره شه با هه لده کات، مانای چی یه و؟! چۆنه؟!

با بزاین چۆن سوود به خش ده بین له هه له زیرینه کانی مانگی ره مه زانی پیروژ، له سۆنگه ی نه و به سه رهات و چیرۆکه وه: برای سه نگین و به رپژ نه وه خودای نیعمه تی نه وهی له گه ل کردوی که، که تو ی گه یانده وه نه و وه رزه پر له خیرو به ره که ته، که و ابووقولی خۆت هه لمانه و، خۆت یه کلا بکه وه بو داکردنی چاکترین زاده و خیره، که باشترین و چاکترین توشوش (ته قوا) ی خودای گه وره یه.

- ۱- که‌وابوو له‌و زه‌ویه به‌ پیت و فه‌رده‌ا، که‌ مانگی ره‌مه‌زانی پیرۆزه، جوانترین شه‌تل و نه‌مام دابچینه.
- ۲- هه‌ولده ره‌شه‌بای خراپه‌کاری و هۆکاره‌کانی گونا‌هو تاوان به‌سه‌رتدا زال نه‌بی‌ت و، دوو دل مه‌به له نه‌نجامدانی کاری چاکه‌و، سلّی لی مه‌که.
- ۳- ژیری به‌ گه‌وره‌و بچوکی و به‌هیترو لاوازی نیه، به‌لکو به‌ به‌گه‌ر خستنی ژیری و نه‌قل، سه‌خترین کار نه‌نجام ده.
- ۴- کاتی هیترو توانایی و، ده‌ست به‌ تالی و له‌ش ساغی به‌ هه‌ل بزانه، به‌ر له‌وه‌ی بی‌ هیترو و، سه‌رقالی و، نه‌خۆشی رووت تی بکات.
- ۵- کاره چاکه‌کانت له‌ ره‌مه‌زان ناسووده و دلنیات ده‌کات له‌ ره‌شه‌باکانی دوا‌ی مردن، نوستنی‌ک ده‌نویت زۆر به‌ نارامی و له‌ ناو گۆزه‌که‌ت له‌ خۆشترین ژیاندا ده‌بی.
- ۶- ره‌مه‌زان مانگی ته‌قوایه که‌وابوو: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَعْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ {سورته‌ی نالی عیمران: نایه‌تی ۱۳۳} واته: (به‌په‌له‌ بن و پیش‌برکی بکه‌ن تاده‌گه‌نه لی‌خۆشبوونی په‌روه‌ردگارتان و به‌هه‌شتی‌ک که‌ پانایه‌که‌ی ناسمانه‌کان و زه‌وی گرتۆته‌وه‌و ناماده‌کراوه بو‌یاریزگارن)

نه‌گه‌ر ده‌ته‌ویت له‌ زه‌ره‌مه‌ندو دۆراوان نه‌بی‌ت:

یه‌که‌م: بریار بده هه‌موو نویژه‌کانت به‌ کۆمه‌ل بی‌ت، له‌ (۱۰) ده‌ رۆژ پیش هاتنی ره‌مه‌زانه‌وه ده‌ست پی بکه، نه‌گه‌ر نا ده‌توانی (۱۰) رۆژی دوا‌ی ره‌مه‌زان به‌رده‌وام بی، تا (۴۰) چل رۆژه‌که ته‌واو بکه‌یت، بۆ نه‌وه‌ی به‌ر نه‌وموژده‌ی پی‌غه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست بکه‌وی (ﷺ) که‌ ده‌فه‌رمووی: (نه‌وه‌ی چل رۆژ هه‌موو نویژه‌کانی به‌ کۆمه‌ل بی‌ت، به‌ (الله اکبر) ی نویژه‌ دابه‌ستن رابگات، خودای گه‌وره له‌ دوو شت رزگاری ده‌کات: رزگاری ده‌بی‌ت له‌ناگر، وه‌رزگاری ده‌بی‌ت (نیفاق) دوو رووی) {تیمیزی گپ‌راویه‌ته‌وه}

دووه: ناگاداری چاکترین و باشتترین هۆکاری به دهست هینانی خیرو پاداشت به شهویش قورنانی پیروژه، بیخوینهوه، له بهری بکهو، له ماناکانی شارهزابه، به لای کهم رۆژانه جوئیک بخوینه.

سی یم: مال و منداله کانت له بیر مه که، چون غه می خوراک و بهرگیان و، لایه نی ماددیان ده خۆی، به هه مان شیوهش به ته نگیانه وه بهو غه می دوا رۆژوو قه برو قیامه تیان به خودای گه و ره ده فه رموی: ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَنْفُسَكُمْ وَاٰهْلِيْكُمْ نَارًا وَّقُوْذُهَا النَّاسُ وَاَلْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُوْنَ اِلٰهَ مَا اَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ﴾ {سهرتی التحريم: نایه تی ۶} واته: (ته ی نهو که سانه ی که با وه رتان هینا وه خۆتان و که سو کارتان پیاریزن له ناگریک که سووته مه نیه که ی خه لکی و بهرده، سه ره رشتیاری نهو دۆزه خ و ناگره، جو ره فریشته یه کن که زۆر دل ره ق و توندو تیژن، ناهه رمانی خوا ناکن له هیه شتی کدا که فه رمانیان پی بدات و هه رچی فه رمانیکیان پی بدریت ته نجامی ده ده ن)

کاتی بۆ پارشیو کردن هه لدهستی بزانه خودای گه و رهش دابه زیوه ته ناسمانی دونیا، بۆیه تۆش به ناسانی به سه ری مه به:

۱- (۱۰-۱۵) خولهک قورنان بخوینه.

۲- (۱۰-۱۵) خولهک نوژی ویره که بکه.

۳- (۱۵-۲۰) خولهک کپنۆش بیهو دوعای تیدا.

بریاری گۆزانکاری بده لهو ره مه زانه وه: ریزو قه دری کات بزانی و کاته کانت به فیرو مه دهو، پری بکه وه به کاری خیرو به سوود.

له کو تاییدا ده لیم: (الدنيا ساعة، اجعلها طاعة، النفس طماعة، عودها القناعة)

واته: (دونیا کاتیهو کورته، به تا عهت و خودا ناسی به سه ری بیه، نه نفسی مرۆد

ته ماعکاره بۆ مائی دونیا، له سه ر رازی بوون به پشکی رای بهینه)

خه لاتی چوارهم

فراوانی ره همه تی خودا

یه کی له خه لات و به خشه کانی خودای گه وره له و مانگه پیروزه دا نه ویه که سی یه که که می سهره تاکه ی ره همه تی خودای گه وره یه، دیاره خوداناسی چاکه کردن هۆکاری زیاد بوونی نه و ره همه تی خودای گه وره یه، به پیچه وانه وهش گوناهو تاوان و خراپه کاری هۆکاری کن بو نه مان و پچرانی نه و ره همه ته زۆر و بی بنه ی خودای گه وره و میهره بان، بو درختنی نه و راستیه ش نه م به سهر هاته تان بو ده گوازمه وه، ئیه وهش به کوئی دل و ده روونتان لئی وورد ببنه وه، په ندو که لکی چاکی لی هه لینگن:

مامۆستایه کی زۆر به ریز: فهرمووی چومه سهردانی مامۆستایه کی ئایینی له گوندیک، مامۆستاکه فهرمووی: له و ماوه یه دا سولخیکم کردوه، به لأم سه یرو سه مه ره ترین سولخ و پیکهاتن که تا ئیستا کردبیتم!

گه نجیکی خه لکی نه و دتیه به ر له ماوه یه ک ئافره تیکی هینا، دوا ی ماوه یه ک به خۆشی و به خته وه ری له گه ل یه ک ژیان به بی ئاسته نگ و گه روگرفت بوون، پاشان دوا ی نه وه ی خودای گه وره مندالئیکی چا و گه ش و جوانی پیمان به خشی، کاتی ته مه نی نه و منداله خنجیلانه یه بو به سی مانگ، نه و ژن و پیاوه گیشه یه کیان له نیوان دروست سوو نیوانیان تیک چوو، ئافره ته که زیزووو چۆه مالی باوکی، چوار مانگ نه و ژن و پیاوه لیک دابران و نه و منداله بی تاوانه ش له نیوانیان چوار مانگ ژیان کوله مه رگی و ناسۆری چیشته، دوا ی نه و ماوه دوورو دریزه نه و ژن و پیاوه په شیمان بوونه وه و زۆر چه زیان ده کرد بگه نه وه به یه کتر، به یه کتر شاد ببنه وه، به لأم باوکی ئافره ته که رازی نه ده بوو که چه که ی راده ستی پیاوه که ی بکاته وه و بیگه یه تته وه مالی خۆی، دوا ی ناردنی چه ندین ریش سپی و که سایه تی و پیاوماقول، چه ندین هه ول و کۆشش کرا له گه ل باوکی ئافره ته که، به لأم بی هووده و بی سوود بوو، نه و مامۆستایه ی نه م چیرۆکه مان بو ده گه یه تته وه و شایه د حالی پروداوه که یه و به و سولخه هه ستاوه،

وتی: ئەو کورە داماوە پەنای هیتنا بەر من و داوای لی کردم که چاره‌سەرتیکی بۆ بکەم، خیزانەکە بۆ بهیتنەوه، منیش لەگەڵ چەند ریش سپی و پیاو ماقولتیک ناوی خودام لی هیتنا چوو مە مائی باوکی ئافرەتەکە که لە دێیەکی تر بوو، داوی چەندین هەول و قسەو باس، هەر موکری لەسەر نەدانەوهی کچەکە و دەی ووت: دەبیئت لیک جوا بنەوه، بەهیچ شیوەیهک ئەو کچە و من ناچیتنەوه لای ئەو کورە و ئەو ماله، بەلام ئیمە کۆلمان نەداو بەهەر شیوازو شیوەیهک بوو رازیمان کردو ئافرەتەکەمان لەگەڵ خۆمان هیتناوه مائی پیاوێکە و، کاتی ئەو ئافرەتەمان لەگەڵ نیتەدا بوو، بۆ گەڕانەوهی بۆ ماله‌کە خۆی زۆر بەپەلەو بە پەرۆش و پەریشان بوو، وەک مەنجەڵ دل و دەروونی دەکولتا بۆ مندالە چاوه‌گەشەکە که چوار مانگە نەیبینیوه و لێی داپراوه، بۆیه که گەیشتینەوه ماله‌کە ئەو ئافرەتە زۆر بە هەلەداوان تەنها سەیری باوێشی ئافرەتەکانی دەکرد، تا جگەر گۆشەکە بێنیتنەوه لە باوێشی بگریت، بەلام داوی چوار مانگ لیک دابران نای ناسیتنەوه، نازانی کامیان مندالەکە ئەوه! تا یەکی لە ئافرەتەکان مندالەکە بۆ دەهیتنیت و بەبەر باوێشی داوه‌کاتەوه، ئەو دایک و مندالەو ئەو دوو خۆشەویستە، که تەنها پەتی سۆزو بەزەیی خودای گەرە، بەیه‌کەوهی گەیان‌دوون، بۆیه ئەو دایکە بۆ ماوهی چوار مانگە چەرگی سوتاووه لە سۆزو خۆشەویستی مندالە چاوه‌گەشەکە دوور خراوه‌تەوه، هەر لە دەرگای حەوشەکەوه تا نار حەوشەکە بە چاوی پڕ لە فرمیسکەوه مندالەکە بە سینگی خۆی وەنابوو بۆنی دەکردو ماچی دەکردو تەماشای نار چاوه‌کانی دەکرد، مامۆستای بەرپێز دەفرمووی: من لە خۆشیان تەنها سوپاسی خودای گەرەم دەکرد که بە هۆی منەوه ئەو دایک و مندالە بەیه‌ک شاد بوونەوه، ئەو خەلکە که لەو ماله کۆ ببوونەوه تەنها سەیری ئەو دایکە و مندالەکەیان دەکردو، هەندیک فرمیسکیان بە چاواندا دەهاتە خوار، بەلام ئەوهی لە بیرو خەیاڵ و ئەندیشە که سدا نەبوو که روو بدات، سەیرترین رووداو کارەسات! ئەوه بوو ئەو مندالە بێ زمانه که ناتوانیت بەهیچ شیوهو شیوازیک سۆزو خۆشەویستی خۆی بۆ دایکەکە دەبریت و! بۆیه ئەو مندالە هیچ شتیکی لە دەست نەهات وەک سۆزو خۆشەویستی بۆ دایکەکە دەری بپریت، تەنها بە چاوه‌کانی

توانی سهیری نیوچاوه‌کانی کردو دواایش هه‌ناسه‌یه‌کی قوولتی هه‌لکیشاو، مای لار بۆوه رۆحی ده‌رچوو گیانی سپارد.

ئه‌مه‌ نمونه‌یه‌کی زۆر بچوکه سه‌بارهت به‌ ره‌حه‌تی خودای گه‌وره‌و میهره‌بان، ده‌ی ئه‌گه‌ر تا ئیستا له‌ ره‌حه‌تی فراوان و گه‌وره‌ی خودای گه‌وره‌ نه‌گه‌یشتووی و هه‌ست ده‌که‌ی دووری له‌و ره‌حه‌ته‌ ده‌فرموو با له‌و ره‌مه‌زانه‌ خو‌مان شایسته‌ی ئه‌و ره‌حه‌ته‌ بکه‌ین.

ئه‌و مانگه‌ پیرۆزه‌ مانگێکه‌ مرۆڤ به‌روون و ناشکرایی به‌هه‌موو هه‌ست و نه‌سته‌کانی هه‌ست به‌ گه‌وره‌یی سۆزو میهره‌بانی خودای گه‌وره‌ ده‌کات، به‌ تایبته‌ له‌م روانگانه‌ی خواره‌وه‌:

۱- هه‌موو سالتیک دوا‌ی ته‌واوبوونی مانگی ره‌مه‌زان موسلمانان باس له‌ خوشی و نیعمه‌ته‌کانی مانگی ره‌مه‌زان ده‌که‌ن.

۲- هه‌ژارو نه‌داران و مندالانی بی باوک و نه‌خۆشان له‌و مانگه‌دا له‌ رووی ئابووریه‌وه‌ ده‌بووژینه‌وه‌و، ده‌رووی خیریان لی ده‌کریته‌وه‌.

۳- له‌ هه‌موو کاتیک زیاتر موسلمانان چاکه‌کاری و دینداری ده‌که‌ن و پاداشت و زه‌خیره بو‌ خو‌یان داده‌که‌ن.

۴- هه‌موو رۆژیک له‌ رۆژه‌کانی ئه‌و مانگه‌ جه‌ژن و خوشیه‌کی تێدایه‌ بو‌ موسلمان - که به‌ریانگ کردنه‌وه‌یه‌ .

۵- موسلمان له‌و مانگه‌ هه‌ست به‌ ده‌ستی په‌روه‌ردگاری ده‌کات، که هه‌موو شتیکی بو‌ ئاسان و فه‌راهه‌م ده‌کات.

۶- رزق و رۆزی تێدا فراوان و زۆر ده‌بیت.

۷- موسلمان هه‌ست به‌ تام و چێژیکی رۆحی ده‌کات، هه‌ست ده‌کات که ره‌حه‌تی خودای

گه‌وره‌ی لی نزیکه‌: ﴿إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ {سورته‌ی الاعراف: ۵۶}

گه نجینه‌ی زانیاری:

* خودای گه‌وره (۱۰۰) سهد ره‌جمه‌تی هه‌یه، تنه‌ها یه‌ک ره‌جمه‌تی دابه‌زان‌دوو به‌سو سه‌ر زه‌وی، (۹۹) نه‌وه‌دو نۆی هه‌لگرتوو به‌رۆژی دوابی.

* هه‌موو ناوه‌ پیرۆزو سیفاته‌ به‌رزه‌کانی خودای گه‌وره که باس له‌ ره‌جمه‌تی ده‌کات، به‌ چهندین ووشه‌و ده‌سته‌واژه‌ هاتوو، وه‌ک (الرحمن الرحیم)، (الغفار - الغفور - غافر).

* نه‌گه‌ر ده‌ته‌ویت به‌ر ره‌جمه‌تی خودای گه‌وره بکه‌ویت، سۆزو به‌زه‌ییت هه‌بی به‌رامبه‌ر به‌ خه‌لک: پیغه‌مبه‌ری خو‌شه‌ویست (ﷺ) ده‌فه‌رمووی: ((إرحموا من فی الأرض یرحمکم من فی السماء)).

* ره‌جمه‌تی خودای گه‌وره له‌ پیش قین و توربوونیته‌ی.

به‌رنامه‌ت له‌پارشیته‌وه تانویژی به‌یانی:

* به‌ر له‌چاره‌کینک (۱۵) خوله‌ک له‌مزگه‌وت ناماده به‌.

* هه‌ر که چوو به‌ ناومزگه‌وت دوو رکات نوژی (نوژی ته‌یه‌ی مزگه‌وت) بکه‌.

* تا بانگدان هه‌ندی زیکرکه‌، یابریک قورئان بخوینه

بریار ی گۆرانکاری بده: سه‌ردانی کردن با یه‌کی له‌ به‌رنامه‌کانی نه‌و مانگه‌ پیرۆزه بیته هه‌ولبه‌ده هه‌فته‌ی دوو رۆژ ته‌رخان بکه به‌سو سه‌ردانی کردن و به‌سه‌رکردنه‌وی خزم و دۆسته‌کانت، به‌تایبه‌ت نه‌وانه‌ی سه‌ردانیت ناگه‌ن تۆ له‌پیناوی خودای سه‌ردانیان بکه، تا زیاتر نزیک بیسته‌وه له‌ ره‌جمی خودای گه‌وره و میه‌ره‌بان.

ره‌جمه‌تی خودای گه‌وره له‌ بی‌شکه‌وه تا دوا مه‌نزلگا:

(کاتی له‌ ناو تاریکیه‌کانی ره‌جمی دایکتی، خودای گه‌وره به‌ تاکه ره‌جمه‌تیکی خۆی تۆی له‌ یاده، کۆشت ده‌کات به‌ رزق و رۆزی، له‌ ریگای ده‌ماریکه‌وه، کاتیکیش چاوه‌له‌ئینی به‌و دونیایه نه‌و تاکه ره‌جمه‌تی ده‌کات به‌دوو، به‌دوو کانیای زوئال له‌ سینگی دایکته‌وه به‌ هانات دیت، دوابیش دوا دوو سال، شه‌م دوو له‌ره‌جمه‌تی خۆی ده‌کات به‌ چوار، چوار

دهرگای ره همتهی خۆیت لیّ ده کاتمه، که خواردنی (ناژه لیّ - گیایی - ناوی -)، نهو کاتهی
 دونیا جیّ دیلی و بهرهو مه نزلگای یه کجاره کی ده پروی خودای گه وره نهو چوار ره همتهی خۆی
 ده کات به دوو قات، چواره که ده بیّت به ههشت، ههه ههشت دهرگای ره همتهی خۆیت بو
 ده خاته سهه پشته، که دهرگاکانی به ههشته پان و به رینه کهی خۆیه تی)

خەلاتى پىنچەم

رەمەزان مانگى راستكردنەۋەى ھەلە گەۋرەكانى ژيانە

ھەموو مرۆڧتىك ھەلە دەكات، رېنگاى لى وون دەبىت، بەلام چاكتىن ھەلەكار ئەو كەسەيە كە ھەلەكەى راست دەكاتەۋە، بەخۇدا دەچىتەۋە لە سەرى بەردەوام نايىت، ۋەك پىۋىستە بزائىن ھەلە تا ھەلە جىايەۋ، ھەلەى گەۋرەۋ بچوك ھەيە، كەۋابوۋ با ئەو مانگە پىرۆزۇ پىر لەخىرۆ بەرەكەتە بگەينە ۋىستگەى بەخۇدا چوونەۋەۋ راست كىردنەۋەى ھەلەكاغان و ۋەرزى پىكھاتنەۋەۋ خۆ نىزىك كىردنەۋە لە خوداى كاربەجى و مېھرەبان، ئىستا بۆ ئەۋەى بزائىن ئايا ھەست و نەستىكى زىندوۋ ھۆشيارمان ھەيە، تا كاراۋ كارامە بىت لە دەست نىشان كىردنى ھەلەكاغان دەفەرموون لەگەلم بن، بۆ چىرۆك و بەسەرھاتى ئەم پىاۋە ژىرو تىگەىشتوۋە، چۆن ھەلىك دەقۆزتەۋەۋ بۆ چاكتىردنەۋەى ھەلەكانى و پەيۋەستى دەكات بە دىن و قىامەت و دۋارۆزى:

بەلئىن بوۋ لە رۆزى ھەينى بەيانى زوۋ لەرېنگاى ئەنتەنىتەۋە لەگەل خىزانەكەم بەيەكەۋە قسە بگەين، چۈنكە ماۋەيەك بوۋ لەيەك داپرابوۋين، من لە يەكىك لە ۋولتە عەرەبىەكاندا دەم خۋىندو، ئەۋىش لەگەل (خولود) خانى كچە خنجىلانەكەمان لە (مىسر)دا مابۆۋە، بەيانى زوۋ ھەستام بۆ نوئىزى بەيانى وچووم بۆ مزگەۋت و، مامەۋە لەمزگەۋت تا ھەموو زىكرەكانى بەيانىم خۋىندو پشكى رۆژانەى قورنانى خۋشم خۋىند، ئىنجا گەرامەۋە بۆ مالىە ساردو سېرەكەم كە تەنھا خۆم تىيدا دەژيام و مالىكى كىش و مات، بەلام ئاۋەدان بەكردارى چاك و باش، لەبەر پشوو بوۋ لەۋ رۆژەدا ھەر چى ئىش و كارى خۆم ھەبوۋ لەۋ رۆژەدا ئەنجامم دەدا، بۆيە دەستم كىرد بە شوشتن و ئوتوۋ كىردنى جەكەم، كە تەۋاۋ بووم نانى بەيانىم بۆ خۆم ئامادە كىردو نانەكەم خۋارد، دۋايسى خۆم شوۋشت بە مەبەستى غوسلى رۆزى ھەينىۋ، چۋار ركات نوئىزى چىشتەنگاۋم كىردو، ئىنجا بەدەم ۋوتنى دۋعاى چوونەدەرەۋە بەرې كەۋتم، ۋەك لە سووننەتى پىغەمبەرى خۋشەۋىستدا ھاتوۋە(ﷺ)، ۋە بە مەبەست و

نیه‌تی چونه مزگه‌وت هاتمه‌ دهر تا خودای گه‌وره به‌هر هه‌نگاوێك چاکه‌یه‌کم بۆ بنووسیت، چونکه کاتی به‌لینه‌کم له‌گه‌ڵ خیزانه‌کم دوا‌ی نویژی هه‌ینی بوو، شوینه‌کش دووربوو پیوستی به‌ هۆکاری گه‌یاندن هه‌بوو تا به‌گه‌مه شوینی مه‌به‌ست، چوومه‌ ویستگه‌ی پاسه‌کان هه‌ر که گه‌یشتمه‌ نه‌وی پاسیک هات که ژماره‌که‌ی (۱۰۵) بوو، به‌ته‌واوی نه‌م ده‌زانی هیلای کام شوینه، به‌لام وای بۆ چووم که ده‌چیته‌ نه‌و شوینه‌ی که من بۆی ده‌چم، بۆیه‌ به‌خیزایی پلیته‌کم بری و سواربووم، له‌ شوینیک دانیشتم، که پاسه‌که ده‌ستی به‌ رویشتن کرد، منیش قورنانه‌ بچوکه‌ گیرفانه‌کم ده‌رهینا که وه‌ک هاوړی و هاوده‌م بوو به‌رده‌وام له‌خۆم دانه‌ده‌بری، ده‌ستم کرد به‌ خویندنه‌وه‌ی تا نه‌و کاته‌م له‌ کیس نه‌چیت، دیاره‌ چاکترین خیرو چاکه‌ش نه‌وه‌یه که له‌و رۆژی هه‌ینیه‌دا سوپه‌تی (الکھف) بخویندریت، تا نه‌و نووره‌م ده‌سکه‌ویت که نیتوان هه‌ردوو هه‌ینی رووناک ده‌کاته‌وه، وه‌به‌مه‌به‌ستی جی به‌جی کردنی سووننه‌تی پیغه‌مبه‌ری نه‌که‌رم (ﷺ).

به‌لام دوا‌ی ماوه‌یه‌کی زۆرو دوورو درێژ له‌ رویشتنی پاسه‌که ده‌رکه‌وت به‌ هه‌له‌ سواری نه‌و پاسه‌ بوویه‌و، نه‌و پاسه‌ ناچیته‌ شوینی مه‌به‌ستی من و نه‌و رینگایه‌ی من گرتوومه‌ به‌ر هه‌له‌یه‌ به‌ره‌و مه‌به‌ست و ئاراسته‌یه‌کی تر دا ده‌روات، زۆر دل‌م توندبوو ماوه‌یه‌کی که‌م به‌رم کرده‌وه‌ نایا به‌رده‌وام یم تا کۆتایی یا دابه‌زم و به‌ پاسیکی تر بگه‌رپه‌مه‌وه‌؟

یه‌کسه‌ر بریارمدا هاتمه‌ خواره‌وه‌ سواری پاسیکی تریووم و تا گه‌یشتمه‌وه‌ ویستگه‌ی پاسه‌کان و له‌وی پرسیارم له‌ یه‌کی کرد، شوینی وه‌ستانی پاسه‌کانی نه‌و شوینه‌ی من بۆی ده‌چووم پی و وتم و ژماره‌ی پاسه‌که‌شی بۆ دیاری کردم. دوا‌ی ماوه‌یه‌ک پاسی ژماره‌ (۵۹) هات سواری بووم، به‌لام به‌ر له‌وه‌ی پلیت به‌رم پرسیارم له‌ شوفیره‌که‌ی کرد به‌ره‌و کوی ده‌روا نینجا پلیتم بری سوار بووم، کاتی پاسه‌که که‌وته‌ ری بیرو خه‌یالم هه‌ر لای نه‌و پروداوه‌ی پیشتر بوو، له‌و بیر کردنه‌وه‌و خه‌یاله‌دا بیریکی زۆر سه‌یرم بۆ هات که‌ رای چله‌کاندم و هه‌موو له‌شمی هه‌ژاند، نه‌ویش نه‌وه‌بوو نه‌گه‌ر هه‌له‌یه‌کی وا بچوک له‌ ژباندا نه‌وه‌نده‌ په‌ریشانی کردیم، به‌و نه‌ندازه‌ لیتی زه‌ره‌مه‌ندو ماندوو بېم، که‌ بوارو توانای چاک‌کردنه‌وه‌و به‌

خۆداچورونهوم هه بوو؟! نهی نه گهر نهو مه بهست و نامانجه گه وره و گرنگی که من هه وئی بۆ ددهم هه موو هه وئ و ماندوو بوونم بۆ گه یشتن بهو ئاوات و نامانجه یه.

نه گهر له گرتنی نهو ریڭگایه دا هه له بم چی بکه م؟!

چۆن و که ی قهره بووی نهو هه موو هه لانه بکه مه وه؟!

که ی به خۆدا بچمه وه؟!

له کوئی هه له کام چاک بکه مه وه؟!

نه ی نهو که سه ی خۆت به موسلمان ده زانی: بزانه تو به نده ی خودای گه وره ی، خودای کاربه جی له جوانترین و باشرین شیوه به دهسته کانی خۆی تو ی دروست کردوه، کاروبارو هه لئسورانندی نهو بوونه وره و تو ش به دهستی نهو و رۆژانه به لای که م حه فده نه وه ت بیر

ده خاته وه که ده لئی: ﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ {سوره تی الفاتحه: نایه تی ۲}

ده ی نه گهر تو بروت به وه هیه ده بی برواشت به وه هه بی ت که هه ر نهو خودایه شایسته و شایه نی په رسته، هه ر نهو ی شایسته و شایه نه بۆ نه وه ی فه رمانه وه ابیت بکات و له کی شه و گرفته کاندایه نا ته نها بۆ به رنامه و حوکه کانی نهو به بیت.

نهو به سه رهاته پیم ده لیت به سه تاکه ی دوا ی نه وه ی چه ندین مانگی په رۆزی په مه زانت به ری کردو، نو یژت کردو به رۆژوو بووی و نو یژی ته راویحت کردو، له ده کۆتاییه کانیشدا له مزگه وتدا مایته وه، له سه رده می نه نته رنی ت و ته کنه لۆژیا دا هه ر چاو به سته و چاو نه کراهه بیت له دینه که تدا، تا نیستاش دلت به نده و ابه سته ی چه ندین به رنامه و بیردۆزه ی نهو تو یه که له هه مووی باوتر له و سه رده مه ی نیستا عه وله مه و عه لمانیه ت و دیموکراسی یه که نه ک هه ر گوڭجاوو ریك نیه له گه ل ئایینه که ت به لکو دژه له گه ل ئایین و، قورشان، سووننه تی پیغه مبه ره که ت (ﷺ).

نایا ده زانی (عه لمانیه ت) مانای چی وه؟

ناگاداربه! (عه لمانیه ت) له بنه رته دا هیه چه په یوه نده کی به (علم) زانسته وه نیه، به لکو له زمانی ئینگلیزی له ووه شی (secularism) به واتای (بی دینی) یا به مانای (دونیا داری) دیت.

که‌وابو (علمانیهت) واته: جیا‌کردنه‌وی دین له ده‌ولت و حوکمرانی.

دائیره‌ی معارفی به‌ریتانیش پیناسه‌ی کردووو ده‌لیت: بزوتنوه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تیه
ناماخی گۆرینی ناراسته‌ی کردنی خه‌لکانه له گرنگی دان به دوارۆژی دوا‌یی، بو گرنگی دان
به‌دونیا.

(علمانیهت) بو چی و له کوی سهری هه‌لدا؟

نهم بیروکه یه‌که‌جار له نه‌وروپا سهری هه‌لدا دوا‌ی نه‌وی پیاوانی که‌نیه‌ به‌ته‌واوی له
دینی مه‌سیحی لایانداو، سته‌مه‌کی بی‌ نه‌ندازه‌و بی‌ سنووریان له خه‌لکه‌که‌یان ده‌کرد به‌ناوی
نایینه‌وه بو نمونه:

* دژایه‌تی کردنی زانست و زانیاری، زاناو زانست په‌روه‌ران به‌ روون و ناشکرای.

* سه‌پاندنی باج به‌ ناوی پیندا چه‌کی خو کرینه‌وه و لی‌خۆشبوون.

* چه‌وساندنه‌وی خه‌لکان به‌ناوی دینه‌وه.

* زۆر بوونیکی بی‌ نه‌ندازه‌و بی‌ سنوور له کتیه‌ ناسمانیه‌که‌یان و راوبیرو بو‌چوونی
پیاوانی که‌نیه‌ که‌ ببوو مه‌یه‌ی سهر لی‌ شتوان و سه‌رگه‌ردان بوونی خه‌لکه‌که‌و بی‌زاربوونیان.
بو‌یه له‌ فه‌ره‌نسا راپه‌رین و شو‌رشیک سهری که‌ ته‌واو دژی که‌نیه‌سه‌و بریاره‌کانی
که‌نیه‌بوو، هه‌ندی که‌سی داخ له‌ دل و رگه‌ردان یخه‌لکه‌که‌ سلی کی روون و ناشکرای ده‌کرد
له‌گه‌ل زانست و زانیاری و نه‌و بابه‌ته‌ نو‌ی و سه‌رده‌میانه‌ی که‌ زاناکان دایان ده‌هینا وه‌ک:

* سو‌رانه‌وی زه‌وی به‌ ده‌وری خویدا.

* چ په‌یه‌ندیه‌ک له‌ نیوان نه‌و بیروکه‌و وو‌شه‌ی (علمانیهت) هه‌یه؟

کاتی نه‌و بیروکه‌یان هیناناو وولتانی رۆژئاوای نیسلامی زانیان به‌ ناوه‌راسته‌قینه‌که‌ی
خۆی بازاری نابیت و موسلمانانیا‌ن پی‌ هه‌لنا‌خه‌له‌تی بزیه‌ هه‌ستان به‌رگیتی ساخته‌یان به‌به‌ر
نه‌و وو‌شه‌یه‌دا کردو له‌و نیوه‌نده‌شدا پی‌رۆزترین وو‌شه‌یان کرده‌ قوربانی و، له‌می‌ژووی
مرۆفایه‌تی گه‌وره‌ترین زولم و سته‌میان له‌م وو‌شه‌ پی‌رۆزه‌ کرد، تا نیستاشی له‌گه‌لدا بیت
موسلمانیکی زۆر به‌م ناوه‌ هه‌لخه‌له‌تاوه‌و فی‌لی لی‌ کراوه‌و چاوی به‌ستراوه‌، پی‌ی وایه

(عملانىيەت) بە واتاي زانست و زانيارى يە، نازانن بە واتاي بى دىنى و دورخستنهوھى خەلکە لە خوداي گەورەو دىنەكەيەتى.

ليەردا پرسىيارىك دروست دەبيت: ئەويش ئەوھيە بۆچى لە ناو ھەموو بىرۆكەكان زياتر تيشك خرا سەر (عملانىيەت)؟!

لە وەلامدا دەليين: چونكە (عملانىيەت) سەرچاوەو داىكى ھەموو بىرۆكەو بىردۆزەكانى ترە، ھەرچى بىرۆكەو بىردۆزە ھەيە وەك: ديمۆكراسى - شوشىاليست - ئىشتىراكى - سەرمايەدارى - ليبرالى - ماركسىزم - شىوعىيەت - ھتد... ھەر ھەموويان لق و پۆبى دارى بۆگەنى (عملانىيەت) ن.

* بەرنامەت لەدواى نوێژى بەيانى تا رۆژھەلات:

ئەو كاتە كاتىكى زېپىن و پەر لەخىرە و ابزانە تۆ لەمەكەكى پىرۆزى ھەموو رۆژنىك زۆر بەناسانى دەتوانى (عومەرە) يەكى تەواوو بى كەم و كورتى بەيئىتەو، پىغەمبەرى سەرورە (ﷺ) دەفەرموى: ((مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ، ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللَّهَ، حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ، كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حُجَّةٍ وَعُمْرَةٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ): ((تَامَةٌ تَامَةٌ تَامَةٌ)) {تيرمى گىرايەتيەو} واتە: (ئەوھى نوێژى بەيانى بەكۆمەل بىكات، پاشان دابنىشىت زىكرى خوداي گەورە بىكات تارۆژ ھەلدىت، ئىنجا دوو ركات نوێژ بىكات پاداشتى ھەج و عومرەيەكى بۆ دەنوسرىت، پىغەمبەرى خودا (ﷺ) سى جار فەرموى: (ھەج و عومرەيەكى بەتەواوى بەتەواوى بەتەواوى)

لەو كاتەدا:

۱- ھەموو زىكرەكانى بەيانىان بىكە، ھەر رۆژىكىش زىكرىك لەبەر بىكە.

۲- جوژنىك قورئان بھويئە.

۳- دەرسىكى شەرى بھويئە.

۴- كىتابىك بھويئەو.

۵- سى چوار ناو لەناوھ پىرۆزەکانى خوداى گەورەو مېھرەبان لەبەر بکە.
بريارى گۆزانکاری بدهو: ئەو رەمەزانە بگىرە بە ويستگەى گۆزانکاری و بەخۆداچوونەوه
لەبيروباوەرۆ هەلسوکەوت و کارو کردەوه کانت.
(الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا)
واتە: (خەلکان نووستون کاتى مردن هۆشيار دەبنەوهو بە ئاگا دىنەوه)

خه لاتی شه شه م

کاتی دینت نه بی ریزیشت نابی

نهم جارهش له خزمهت به پیرتازان به یه که وه کوی ده گرین له چیرۆک و به سه رهاتییکی راسته قینه، بو شهوی بزانی نه گهر دین و دینداری نه بیت ژیان هیچ مانا و تام و چیژتیکی نه، به تایبهت له و مانگه پر له خیرو به ره که ته مانگی ره مه زانی پیروز، کاتی که موسلمان تۆزیک گیتی نيمانی ده بزوی و بهرز ده بیته وه، نه و کاته زیاتر زۆرتر ههست به که سایه تی و مرۆفایه تی خۆی ده کات، هه ره بۆیه شه پیغه مبه ری خودا (ﷺ) ده فه رموی: ((لو تعلمون ما فی رمضان لتمنیتم کل سنة أن تكون رمضان)) واته: (نه گهر بتانزانیبا چ خیرو به ره که تیک له مانگی ره مه زاندا هه یه خۆزگه تان ده خواست که به درژیایی سال ره مه زان بووايه)

ده فه رمون له گه ل نه و به سه رهاته ی نهم جاره با بزانی چی تیا به و چی له خۆ گرتوه:

موسلمانیک ده گیتته وه ده لیت چوومه وولاتی هیند، خه لکیکی نیستاش له کوردستانی خۆمان به مه بهستی چاره سه ری نه خۆشی و مه بهستی تر سهردانی نه و وولاته ده کهن، که شه وه نیشانه ی پیشکه وتن و زانست و زانیاری خه لکی نه و وولاته یه، نه و موسلمانه ده لیت کاتی چوومه نه و وولاته زۆر شتی سه یرو سه مه ره و دیمه نی جوان و دلرفینم بینی، دوا ی شه وی له هوتیل دابه زیم و پشوویه کما له گه ل وه رگیتره که پیاسه یه کی ناو بازارمان کرد، دوا ی گه پران سوورانیک، بینیم مانگایه کی زه به لاج و زۆر گه وه به ناو بازاردا وه ک پاشا ده ریشته، شه وی به رامبه ری به اتبا هه ردوو ده سه ته کانی جووت ده کردو له سه ر نیوچاوانی خۆی داده ناو به رامبه ر مانگا که خۆی ده چه مانده وه، - گوایه خوابه که ی به رامبه ری هه تی - به لām شه وی سه یربوو، مانگا که له ناکا و پرووی له دوکانیکی سه وزه کرد، خاوه ن دوکانه که به خیرایی له دوکانه که ی هاته ده ره وه هه ردوو ده سه ته کانی له نیو چاوی خۆی دانا و خۆی بو چه مانده وه، مانگا که چوه ناو دوکانه که و شه وی خواد ی خواردی شه وی تری په رش وبلاو کردو به قاچه کانی هه مووی شیلا، دوا ییش به نه و په ری ویست و مه بهستی خۆی له دوکانه که هاته

دهرو به دهم پیسایی بهردانه وه رویشت! له مهش سهیرتر خه لکه که هر یه که و پلیکی له پیساییه که ی دده او له نیوچاوانی خوئی هه لده سوو!

ده زانن له مهش سهیرو سه مه ره ترو چ بوو! گه راینه وه هوتیله که مان شه و نوستین به یانیه کی زوو له گه ل ده نگه ده نگیکی زور به ناگا هاتین کاتی له په نجه ره ی ژووره که مانه وه سهیری خواره وه مان کرد، بینیمان دارمردوویه کی گه وره له سه ر شانی خه لکانیکه مردوویه کی له سه ره و له ته ک مردووه که ش نافرته تیک به زیندوویی داندراوه، پرسیارم کرد و تم نه مه چی به؟ ووتیان نه مه که سیکه مردووه ده بیهن دهیسوتینن، و تم نه ی نه م نافرته چی به له ته نیشتی داندراوه؟ ووتیان خه لکیکی نه م وولاته داب و نه ریتیان وایه کاتی نافرته تیک پیاوه که ی ده مریت نافرته که ش له گه ل نه و دهسوتینن!

ده بیسن خه لکانیک چون ده ژین؟ له گه ل نه وه ی خاوه نی زانست و زانیارین، وه کو نیمه ش مروفتن و خاوه نی عه قل و چاوو کوین به لام ریگای راسته قینه ی نایینان بزر کردووه خودای گه وره ش ده رباره یان ده فرموویت: ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ {سورته الاعراف: نایه تی ۱۷۹} واته: (سویند به خوا بیتگومان نیمه زور له پهری و ناده میزادمان بو دوزه خ دروست کردووه، نه وانه ده زگای دلیان هه یه و که چی حقه ی پی تیناگن، چاوشیان هه یه که چی حقه ی پی نایینن، گویشان هه یه که چی حقه ی پی نایستن، ناهه وانه وه کو ناژهل وان (له شوینکه وتنی ناره زوودا) به لکو نه وانه ویتل تریشن، نا نه وانه هر غافل و بی ناگان له حقه)

﴿أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ {سورته الفرقان: نایه تی ۴۴} واته: (نایا واده زانیت زوریه ی نه وانه راستیه کان ده بیستن، یابیرو هوشیان ده خه نه کار؟ نه وان مالات نه بیت هیچی تر نین، به لکو گو مپراتریشن له مالات).

کهوابوو دهبأ سهجدهیه کی سوپاسگوزاری بو خودای خاوهن نیعمه ته کان بیهین و، بزانیان
 نیمة له ناو چ نیعمه تیکی گه وره ی خودای میهره بانین و ههستیشی پی ناکهین.
 بزانه گه وره ترین نیعمه ت و بهخشش نیمان و نیسلامه.
 نایا دهزانی نه گهر نه و نایین و نیسلامه مان نه بوایه، ژن و ژنخوازیش نه ده بوو، نه و کات
 مام و خال برزآو پوو رو پوو رزا نه ده بوو.

دهزانی نه گهر نه و نایینه پیروژه مان نه بوایه خیزان و خانه واده و مال و مندالیش نه ده بوو.
 موسلمانیک رژژیک هاته لام ووتی: ماموستا خزمیکم له دهره وه هاتوته وه نافرته تیکی
 له گهل خوی هیناوه ته وه، سی ساله له گه لیه تی به لام تا نیستا ماره ی نه بریوه! منیش پییم
 ووت: با بچیت لای ماموستایه ک ماره ی بریت، ووتی: به لام کیشیه کی هه یه، ووتم: چی یه؟
 ووتی: مندالیکی له و نافرته هه یه نازانیت چ له و منداله بکات!

مندالیکی ساوای بی گوناھو تاوان ده بیته سووته مهنی ناگری ناره زووبازی دوو که سی
 نه فام، کاتی که تنه ا یه ک فرمائی خودای گه وره پیشیل ده کریت و پشت کوی ده خریت.
 کهوابوو نایین ژبان، به لام کوفرو تاوان ژانه، خواناسی خو ناسی یه، نیمان و بروا
 دلنه وایی و نارامی یه، به هاو ریزی مروژ له نیسلامدایه.

هه ئهسته یه ک:

براو خوشکی سهنگین:

- * بزانه که سایه تی وپایه داری به زانست و زانیاری نیه، به لکو به ده ست گرته نه به نایین.
- * فهزل و گه وره یی پیغه مبه ری خو شه ویست و (ﷺ) هاوه لائیت له بهر چار بیت، به رامبه ر
 رهنج و تیکو شانیان بو گه یاندنی نه و نایینه به ئیمه.
- * بیر بکه وه له سستی و خاوی خو ت بو گه یاندنی نه و نیعمه ته ی که خودای گه وره
 له گه لی کردووی تا چند هه ولت داوه به خه لکانی تری بگه یینی.

* خوشکی گوره م سهیرکه و سهرنج بده هر چی نایینی ده سکر دو نایدؤلوزیا و بیرۆکه ههیه له کۆن و نوێ نهی توانیوه وهک نایینی پیروزی نیسلام پله و پایمو ریتی نافرته دیار بکات.

* برای گهنج و لاو: به راستی محابنه خاوهنی نهو نایینه بهرزو پیروزه بین، خاوهنی پروانامه و زانست و زانیاری بین، بهلام وهک پتیوست شارهزا نه بووین له نایینه پاک و بیگهرده کهی خۆمان، تا نیستا قورنانت خه تم نه کردییت، شتیکت نه خویندیتهوه دهراره ی نایینه کهت.

له کۆتاییدا ده لیم:

ژیان - پروا (نیمان) = نه مانی به های مروئی

مروؤ - بهرنامه ی نیسلام = سهرگهردانی

مروؤ - خودا په رستی = رسوا بوون به (په رستنی شتیکی نزمتر له مروؤ)

نافرته - بهرنامه ی خودا = به کار هینانی وهک کالآ

ژیانی راسته قینهش نهو هیه: که مروؤ دۆست و خۆشه ویستی تنها خودای گه وره بیته:

خۆزگه تۆم له لا شیرین ده بوو با ژیانیش تال با

خۆزگه تۆ لیم رازی ده بووی با هه موو خه لک زویر بان

خۆزگه نیوانی من و تۆ ناوه دان ده بوو

با نیوان من و هه موو خه لکان ویران با

نه گهر خۆشه ویستی تۆم هه بی هه موو شتیکی سانایه

هه موو نه وهی له سه ر زهویه ههر له خۆله

* بهرنامه ت له و ره مه زانه پیروزه دا: دوا ی نوژی (عه سر) تا پیش رۆژناوا:

۱- به شداری ووتاری دوا ی نوژی (عه سر) به .

۲- باز نهیه کی قورنان خویندی نه به کۆمه ل ریک بجه ن تییدا به شدار به .

۳- واندهیه کی شهرعی بخوینه .

۴- جوزنیك قورئان بخوینه.

۵- کیتابیکی (زوهده) باسی (له خواترسان) بخوینه وه.

۶- نهو ماوهی له مزگهوت ده مینیته وه نههتی (نیعتیکاف) بیته.

برپاری گۆرانکاری بده:

نه گهر کم و کورتی و که مته رخمیت ههیه بهرام بهر دایک و باوکت داوای گهردهن
نازادیان لی بکهو، به لینی چاکه کردن بده له گه لیان نه گهر ماون، نه گهر نه شاون دو عای چاک و
خیرو چاکه یان بو بکه.

خەلاتى جەوتەم

بەخشىن باشتىن چارەسەرە بۇ نەخۇشانى بى ھىوا

پۆژوۋەوانانى مانگى پۈر لەخىرو مېھرەبانى: لەو سەردەمەى ئىستادا نەخۇشى و دەردو كارەسات گەلىك زۆرە، زۆربەى دەردو نەخۇشىەكانىش زۆر گران و پزىشك و پىسپۆران سەرەدەرى لى دەرناكەن و نەخۇشان لەرەجمەت دەرگای ئاسمان ھىچ رىنگاۋ ھىوايەكى ترىان نەماۋە.

زۆرجار لەدانىشتن كۆرۈ گىتوگۆى ناو خەلك باس لەو ھەموو نەخۇشى و دەردو كارەساتانە دەكرىت و لىكدانەۋەى جۆراو جۆريان بۇ دەكرىت بەلام نەگەر بە پىتوۋە بۆچوۋنى مۇسلمانانە لىكدانەۋەى بۇ بكرىت دەبىنن چاكرىن ھۆكارو دەرنەجامان بەدەست دەكەۋىت، نەمەش نەۋەك بەبىرو بۆچوۋن و لىكدانەۋەى خۆمان بەلكو پىغەمبەرى خۇشەۋىستمان ( ) دەفەرموۋىت: ((كىف أنتم إذا وقعت فيكم خمس وأعوذ بالله أن تكون فيكم أو تدرکوهن: ما ظهرت الفاحشة في قوم قط فعلم بها بينهم علانية إلا ظهر فيهم الطاعون والأوجاع التي لم تكن في أسلافهم، وما منع قوم الزكاة إلا منعوا القطر من السماء، ولولا البهائم لم يمطروا، وما بحس قوم المكيال والميزان إلا أخذوا بالسنين وشدة المؤنة وجور السلطان عليهم، ولا حكم أمراؤهم بغير ما أنزل إلا سلط الله عليهم عدوهم فاستنقذوا بعض ما في أيديهم، وما عطلوا كتاب الله وسنة رسوله إلا جعل الله بأسهم بينهم)) {تەبەرانى گىراۋبەتەۋە} واتە: ((بارودۆخى ئىۋە چۆن كاتى پىنج شت لەناۋتان بگاۋ بىتەۋە پەنا دەگرم بەخوداى گەۋرە لەۋشتانەۋە بئاۋبوۋنەۋەيان: بەد رەۋشتى و كارى بەد لەناۋ ھەر نەتەۋەۋە چىنىك بئا بىتەۋە بەناشكرابى نەنجامى بەدن ئىللا خوداى گەۋرە توۋشى تاعون و پەتاۋ نەخۇشى و ئەۋتۆيان دەكات كەلەناۋ باب و باپىرو پىشىنەكانىندا نەبوۋە، ھىچ نەتەۋەۋە چىنىك زەكاتيان ازلینەھىناۋە ئىللا خوداى گەۋرە بارانى ئاسمانيان لى دەپرەت، نەگەر لەبەر ناژەلەكانيان نەبا ھەرگىز بارانيان بۆ نەدەبارى، ھىچ نەتەۋەۋە چىنىك فىلىان لەپىۋانەۋە تەرازوۋ نەكردوۋە ئىللا خوداى گەۋرە توۋشى

گرانی و برژیوی سهخت و ناخۆشی و ستهمی کاربه‌ده‌ستانیان ده‌کات، وه همر کاتی کاربه‌ده‌سته‌کانیان حوکم و فرمان‌ره‌وایی به قورئان نه‌که‌ن ئیلا خودای گه‌وره دوژمنانیه به‌سردا زال ده‌کات، به‌هول و کۆششیکی زۆر هندی شتیان له‌ده‌ست ده‌ردینن، وه هیچ نه‌توهو چینیك وازیان له قورئان و فرموده‌ی پیغمبهر نه‌هیناوه ئیلا خودای گه‌وره کیشهو دووبه‌ره‌کیان ده‌خاته نیتوان

براو خوشکی موسلمانی سه‌نگین: نه‌وه زانیمان هۆی نه‌وه هه‌موو نه‌خۆشی و ده‌ردوو کاره‌ساتانه چی یه؟

ده‌فرموون با به‌یه‌که‌وه به‌چینه ده‌رمانخانه‌ی قورئان و سووننه‌تی پیغمبهری خودای گه‌وره (ﷺ)، وه‌ک ده‌فرمووی: ((داوا مرضاکم بالصدقة وحصنوا أموالکم بالزکاة و أعدوا للبلای الدعاء)) {به‌یه‌تی گێراویه‌تیه‌وه له (شعب‌الإیمان) واته: (چاره‌سه‌ری نه‌خۆشیه‌کانتان بکه‌ن به مال به‌خشین، وه مال و سامانه‌کانتان بپاریزن به‌زه‌کات به‌خشین، وه به‌ پارانه‌وهو دو‌عاکانتان به‌ر له‌کاره‌سات و ناخۆشیه‌کان بگرن).

ئێستاش فه‌رموون له‌گه‌ل نه‌وه رووداوو به‌سه‌ره‌اته راسته‌قینه‌یه:

پیاویکی ده‌وله‌مهندو زه‌گینی خه‌لکی شاری سوله‌یمانی له‌سالی نه‌وه‌ده‌کاندا تووشی نه‌خۆشیه‌کی کوشنده بوو، بۆ چاره‌سه‌ری ده‌چیته به‌غدا که‌له‌و کات و ساته‌دا ریگیای چوونه به‌غدا زۆر ناخۆش و سهخت بوو، ده‌با به‌لۆری و گه‌لابه له‌سنووری بازگه‌کانی کوردستان به‌هریته‌وه بۆ ناو شاره‌کانی باشوور، به‌لام به‌ههر شیوه‌و شیوازیك بوو چووه به‌غدا، دای پشکنین پزیشک پتی ده‌لێت: چهند ده‌ماریکی دلت گه‌راوهو پیوستیت به‌ نه‌شته‌رگه‌ری هه‌یه‌و ته‌ندروستیش ناله‌باره، به‌لام له‌بهر نه‌وه‌ی که‌سی له‌گه‌لدا نیه، بۆیه ده‌لێت تا نه‌گه‌رپتمه‌وه بۆ مال ناتوانم نه‌وه نه‌شته‌رگه‌ریه نه‌نجام بدهم، زۆر به‌ دلێکی ته‌نگ و ناخۆشه‌وه ده‌گه‌رپتمه‌وه مال، نه‌نجامی نه‌خۆشیه‌که‌ی به‌منداڵ خه‌زانه‌که‌ی راده‌گه‌یه‌نیت، چهند رۆژیک غه‌م و په‌ژاره دای ده‌گریت و له‌مال گۆشه‌گیر ده‌بیته، دوا‌ی خه‌زانه‌که‌ی ته‌کانی لێیداو هانیدا که به‌چیته ده‌رو ناوو هه‌وایه‌ک بگۆریت، پتی ووت: پیاوه‌که برۆ بازارو چهند کیلو گۆشتیکمان بۆ بکړه،

پىاۋەكەش وورده وورده بەرەو دوكانى دۆستە گۆشتفروشه كەى دەچىت، دواى باسكردنى بەسەرھات و نەخۆشە كەى و پشووئەك، ئەو پىاۋە نەخۆشە ئافرەتەك دەبىنىت لەبەردەم دوكانە كە لەگەن يەك دوو مندالى بچووكى لەناو زىلدانەكان و بەزو چەرمە فرى دراۋەكانى بەردەم دوكانى گۆشت فروشه كەى بە چەقۆئەك دەرنىهەو لەناو زەرفىكى دەكرد، پرسىيارى لەگۆشت فروشه كەى دۆستى كردو پىي ووت: ئەم ئافرەتە ئەم پىسىيەى بۆچى يەو؟ بۆچى وادەكات؟ گۆشت فروشه كەش ووتى: ئەم ئافرەتە ئافرەتەكى هەزارەو خاۋەنى چەند هەتوئەكەو پىاۋى نەماۋە ماۋەئەكى دوورو درىزە لەبەردەم ئەم دوكانانە هەرچى پاشماۋەو نەوشتانەى ئىمە فرى دەدەين ئەوئەش هەلى دەگرتەو دەبىتەو مال و بۆ مندالەكانى دەيكات بە چىشت و بەم شىۋە دەژىت، ئەم پىاۋە نەخۆشە زۆر دلى بۆى سووتاو بانگى كردو برى (١٠٠٠) هەزار دىنارى كۆنى سويسرى پىنداۋ دواىى بەگۆشت فروشه كەى ووت (٣) سى كىلو گۆشتى باشى بۆ بكىشەو پىي بەدە، ئىنجا بەم ئافرەتە داماۋە داىكە هەتوئەى ووت: خوشكى خۆم هەموو مانگىك تۆ دىتە لاي ئەم گۆشت فروشه مانگانەى خۆت وەربگرەو هەر پىوئەتە كىشت هەبوو من وەك براىەكى خۆت سەير بكە، ئەم ئافرەتە لەخۆشيان نەى دەزانى چ بلىت چۆن چۆنى چاكەى بداتەو، هەردو دەستەكانى بلند كردو بەچاۋە پر لەفرمىسكەكانىهەو دەستى بەدوعاو نزاكردن كرد، ئەم پىاۋە دەئەت: ئەوئەندەم زانى تەزوئەك بەهەموو لەشم داھات و هەموو گىانم بوو نارهقە، هەر ئەو كات هەستم بە دلخۆشى و لەش سووكىەكى زۆر كردو هەستم هەناسەم خۆشتربوو، هىچ ئىش و نازارىكم نەما، دواى ئەو ماۋەى كە پزىشكەكەم بۆى دىار كردبووم چوومەو بەغدا بۆ نەشتەرگەرى كاتى پزىشكەكە سەبرى راپۆرتەكانى كردو ئەنجامى تاقىكردنەوئەكانى سەير كردو جارىكى تر پشكىنىنى بۆم ئەنجام داو.

ووتى: بەراستى تۆ نەخۆشە كەى؟!

ووتم: بەلى.

ووتى: نازانم پروا بكەم يان نا!

ووتم: بو دوکتوری بهریتز

ووتی: پیم نالئی چیت کردووه؟ چ دهرمان و چاره سه ری هکت به کار هیئاوه؟

ووتم: (والله) دوکتوری بهریتز لهو کاتهی لای تو گه راومه ته وه هیچ شتیتکم به کار نه هیئاوه و تنها چاوه پوانی بریارو نه شته رگه ری هکمی بهریتز بوومه.

ووتی: به گویره ی نهو پشکنین و نه غجاسی تاقیکردنه وانهی نیستاو نه م جاره نه وه ی نه خوشی بیت له له شی توو له دلندا نه ماوه! ده بی شتیتکت کرد بیت!

ده لیت منیش وتم: (والله) دوکتوری بو ریتز تنها یه ک شتم کردووه نه ویش نه وه یه رۆزیک یارمه تی نافره تیکی هه ژارو خاوه ن هه تیومدا نه و نافره ته دو عاو نزیاه کی زۆری بۆم کردوو هه ستم به گوزانکاریه کی زۆر کرد

پزیشکه که ووتی: ده وا بلئی مال به خشینه کت بووه ته پزیشک و چاره سه ر بو تو.

نه ی نه و که سانه ی به ده ست نه خوشی و دهرده وه ده نالیتن دهردی هه ژاری و نه داریش له دهردی نیوه که متریه، چاره سه ری دل شکاوان بکه ن له نافره تانی بیوه پیاوو مندالانی بی باوک و کریچی و قه رزارو نه وانهی کویرن و شهن و نیفلیجن خودای به هانای تۆش دیت .

پیاویکی نزیک لهو گه ره که ی خۆمان که چهند مانگیک له مه وه بهر وه فاتی کرد به ناوی (مام نیسماعیل) تووشی نه خوشی شه که ره یه کی زۆر کوشنده ببوو به شیوه یه کی نه و تو پزیشک و پسپۆرانیش سه ریا لی سورما بوو له ناکاو ریژه ی شه که ره که ی داده به زی بو پله یه کی زۆر نرم، یا له ناکاو به رزده بووه بو پله یه کی زۆر به رزی مه ترسیدار، پیاویکی هه ژارو دیندارو خواناس بوو زۆر له نیش و نازاردا بوو ده لیت: شه ویتک له خه ودا دوو هاتنه ژووره وه و هاتنه نزیکم سینگیان له ت کردم و نه شته رگه ری هکیان بۆم کردو دوا ی نه م خه و نه هه رگیز تووشی نه خوشی شه که ره نه بووه.

که و ابوو ببه خشه تا له ش ساغ بیت.

پزیشکیکی یه کی له وولتانی که نداو له یه کی له تۆره کانی نه نته رنیت باسی رووداویکی زۆر سه بری خزی ده کات ده لیت مندالیکی نیفلیجی ده بیت که هه ر له زکما که وه نیفلیج بووه،

دوای ئەوێ چەندىن پزىشك و وولئاتى جىھانىيان پىنى كرد بى سوودو چارەسەر بوو تاگەيشتنە نەو رايەى كە هىچ چارەسەريەكى نىە دەلئىت: لەگەڵ داىكى بە نۆرە بەخىومان دەكرد، داىكى بەيانىيان داىكى دەچوو دەوام من لەمال چاودىرئىم دەكرد ئىسورائىش من دەچوو مە دەوام داىكى چاودىرئى دەكرد، بەراستى بەهۆى ئەو مندالەو ژیانمان زۆر سەخت و ناخۆش ببوو، لەزۆر شت بى بەش ببوو، پزۆرىك چوو مە (عیادە) كەم نافرەتێك مندالێكى لەسەر دەستى بوو هاتە ژوورەو کاتى پشكنىم بۆى ئەنجامدا پىوستى بەنەشتەرگەرى بوو بەداىكە كەم ووت: مندالەكە پىوستى بەنەشتەرگەر هەيە نەشتەرگەريە كەشى پارەيەكى زۆرى تىدەچوو كاتى داىكە كە ئەمەى بىست بەچاوى پر لەفرمىسكەو پرووى لىم كرددو ووتى: دوكتۆرى بەرئىز (والله) خىزانىكى هەژارین و ئەو پارەيەى تۆ دەيلئىت نىتمان يادەبىت چاوپەرى مردنى نەوجگەر گۆشەيەم بكەم تا بەم نازارەو دەتلىتەو دەمرىت يا دەبىت يارمەتىم بەدەيت نەشتەرگەريەكەى بۆ بكەيت كاتى گوى بىستى ئەمە بووم مندالە ئىفلىجەكەى خۆم هاتە بەرچاوى بۆيە هەر ئەو كات ووتم: بىبە ژوورى نەشتەرگەرى هەر ئىستا نەشتەرگەريەكەى بۆ ئەنجام دەدەم بەخۆزپاى داىكە كە لەخۆشیا فرمىسك بەچاوپەرى كانىدا هاتە خوارو دەستى بەدوعاوى نزاكردن كرددو تا لەنەشتەرگەريەكە بوومەو هاتە دەرهو بىنىم هەر دوعاى خىرم بۆ دەكات درەنگانىكى شوو گەرامەو مالى بەلام ئەوێ لەبىرو ئەندىشەم بوو چاوپەرى نەدەكرا بەچاوى خۆم بىنىم كە لەدەرگامدا بىنىم ئەو جگەرگۆشەى چەندىن سالى لەسەر پشت كەوتوو و لەژيانى خۆى لەسەر پىيەكانى رانەو ستاوه هاتوو دەرگام لى دەكاتەو نەم دەزانى چى بلىم و چۆن باوەر بەخۆم بكەم؟! دەبىنم دىت و دەچىت قەش دەكات نەم دەزانى چۆن خۆشحالى خۆم دەربىرم بەو پزۆرە مپزوى و خۆشە بۆيە باوەشم لىیداو من و ئەو هەردووكمان ماوەيەك دەگرىان ماوەيەك پىدەكەن، كاتى داىكى هاتە حەوشەكەو ئەمەى بىنى زۆرى نەمابوو تووشى شۆك بىت، ئەو شەو بۆ ئىمە بوو رووناكترىن شەو و خۆشترىن شەوى ژيانمان.

تا خوداى گەوره بەهانات بىت بەهاناى خەلكان وەرە.
تا لەپزۆرى رەش و تەنگانە دلخۆش بىت دللى خەلكان خۆش بكە.

تا مالت پاریزراو بیت زه کات ببه‌خشه.

رینمایى بۆ خاوه‌ن مال و ده‌له‌مه‌ندانى ئوومه‌تى پیغه‌مبه‌رى سه‌روه‌ر(ﷺ):

۱- زۆر به‌ووردی به‌باشی مالّه‌که‌ت (جهد) لیک بده‌وه، به‌تایبەت که‌ل و په‌لى بازرگانى و دوکان زۆر ووردبه‌و ناگاداره‌.

۲- برۆ خزمەت مامۆستایه‌کى نایینى زۆر به‌ووردی پرسىارى لى بکه‌.

۳- تا بکریت بده‌ستى خۆت مالّه‌که‌ت ببه‌خشه‌ خیرى زیاتره، مه‌گەر خۆت نه‌توانى بیگه‌نینیت به‌که‌سانى پتویست.

۴- نه‌و بره‌ مالّه‌ی ده‌یبه‌خشى به‌ش به‌شى مه‌که، به‌لکو دواى لیکۆلینه‌وه‌و پرسىار کردن که‌برى پتویستیه‌که‌ت زانى برپیکى نه‌تۆی پى بده‌ که‌پشتى راست بکه‌یته‌وه، نه‌وه‌ک دلّى به‌ خۆى بسووتیت.

۵- نه‌وانه‌ی ئیش و کارو کاسبیان پى ده‌کریت که‌ل و په‌لى ئیش کردنیان بۆ بکریت و به‌ئیش بخرین، بۆغونه‌و زۆر ئافره‌تى خاوه‌ن یه‌تیم و بى پیاو مه‌کینه‌ی دوورمانیان بۆ بکردریت و فیرى دوورمان بکرین، یا چند (عاره‌بان) یا (ماتۆرئک) بکردریت بۆ نه‌و پیاوانه‌ی بى ئیش و کارن ئیشى پى بکه‌ن، یا خود کریچیه‌ک رزگار بکه‌یت له‌ده‌ردى کریچیه‌تى.

۶- نه‌و هه‌زارو نه‌دارانه‌ی به‌رزه‌وه‌ندى خۆیان نازانن ده‌کریت مانگانه‌یه‌کیان بۆ به‌رپه‌سه‌وه، پاره‌که‌ بده‌یته‌ که‌سیکى دلّسۆز به‌ گویره‌ی پتویستیان بۆیان خه‌رج بکات.

۷- زه‌کات و سه‌رفیه‌ره‌و هه‌ر خیریکى تر به‌(مه‌لا) و (ئافره‌تى بى پیاو) و (هه‌تیو) ناچیت نه‌گه‌ر ده‌وله‌مه‌ند بوون، به‌لام نه‌گه‌ر نه‌مانه‌ هه‌زار بوون ئینجا هه‌روه‌ک خه‌لکیکى ئاسایى پینان ده‌چیت.

۸- چاکترین خیرو مالّه‌خشین نه‌وه‌یه‌ به‌نزیکترین که‌س له‌ خزم و که‌س و دۆستان ده‌ست

پى بکه‌یت.

خەلاتى ھەشتەم

مندالیکى بچوك دەبیته رینمونی کاری باوکی

مامۆستایەکی زۆر بەریتز کە مامۆستای قۆناغی ئامادەیی بوو خۆی بۆی گێرامەووە ووتی: من کەسیکی بێ پرواوی بێ دین بووم، کە ھەر پروام بە بوونی خودای گەورە نەبوو، بەلام خودای گەورەو میھەربان مندالیکى چاوەگەش و خنجیلانەى پەس بەخشییم، بەلام ئەو مندالە وەك مندالیکى ئاسایی نەبوو، زۆر زرنگ و زیرەك و ووریاو قسەزان وەك بلیتی خودای کاربەجی بە تاییەت بۆ منى ناردییت، کاتی چوار پینج سالان بوو، یەكەمین پەندو ئامۆزگاری کردم، ئەویش سەر لە ئیوارەییەکی مانگی رەمەزانیك لە رەمەزانەکانی سالی نەو دەکاندا ھەورە تریشقەو بروسك و دەنگی گەوالەییەکی زۆر گەورەو نا ئاسایی پەیدا بوو، ئەو مندالەى من زۆر زۆر دەترساو دەھات و دەچوو ئۆقرەى لی ھەلگێرابوو، بەدەم گریان و زیرانەو دەھاتە باوھەشم و دەى باوکه بۆ نویتز ناكەى منیش پیتیم دەوت: مەترسە چ نە، کاتی لای منیش نەدەما بە ھەلەداوان دەچۆو لای باپیرەى خۆی لە باوھەشى دەنا، دواى ماوھەسەك جاریکى تر دەھاتەو لای من ھەمان قسەى پیتشوو دووبارە دەکردهو، منیش پیتیم پۆلە نویتز چ پەيوەندیەکی بە ھەورە تریشقەو ھەیه!

بۆیە بە چاوی فرمیسك و ھەنسكەو ووتی: ئەى نابینی ئەوھى سەر بە حیزبیک بیت کەس لی نادات؟! تۆش ئەگەر نویتز بەکەیت دەبیته عایدی خودای گەورە، خودای گەورەش لیمان نادات!

بەراستی ئەو قسەیه لە میشکەم چەقی و کاری تیکردم، بەلام بە ھۆی پەردە نەستورەکانی دلم نەى توانی پەرەکانی دلم کون بکات و کاری تى بکات و گۆرانکاری دروست بکات بۆم گۆریت.

پەندو ئامۆزگاری دووھەمی ئەو مندالە بۆ من: شەویك لە شەوھەکانی ھاوین لە سەر بان خەریکبوو بنوین، ئەو مندالەش لە باوھەشم سەرى بە قۆلم کردبوو.

لهناكاو پرسىارى كردو ووتى: بابە گيان ئەو شتانه چى به لهناسمان؟
منيش ووتم: رۆله گيان ئەوه ئەستیرهيه.

پاشان ووتى: بابە گيان ئەو ئەستيرانه ليمان دوورن يا نزيكن؟
ووتم رۆله گيان: ئەوانه زۆر دوورن.

ووتى: ئەى گهورهن يا بچوكن؟

ووتم بابە گيان: زۆر گهورهن، هەر يه كينكيان چهندين جار به قهد زهويه.

پاشان پرسىارى كردو ووتى: ئەى بو چى ئەوهنده بچوك ديارن؟

ووتم: چونكه ليمان دوورن هەر شتيكى گهورهش ئەگەر دوور بيت بچوك دهبيتهوه.

ئەو منداله هەر بو خۆى ووتى وهكى تهياره كه نزيك دهبيت گهوره دياره، بهلام كه بهرز
دهبيتهوه بچوك دهبيتهوه.

دواى ئەو ههموو پرسىارهى، پرسىارينكى ترى كرد كه ههموو ژيانى گۆرى، به هيچ
شيوهيهك نهدهكرا وهلامهكهى پهردهپۆش بكریت و خۆمى لى بدزمهوه، ئەويش ئەوه بوو
ووتى: بابە گيان ئەى كى ئەو ئەستيرانهى دروست كردوه؟

خۆم بى دەنگ كردو وهلامم نهدايهوه جارينكى تر پرسىارهكهى دووباره كردهوه، منيش به
بى بيزاربهوه ووتم: كهسيكه پىي دهئين خوا. (هەر چهنده من پروام به وهلامه نهبوو، بهلام
بهناچارى ئەو وهلامم دايهوهوه، خۆشم نهم دهزانى چۆن نهم وهلامم بهسەر زارى داهات)

نهم جارهيان پرسىارينكى ئەو تۆى كرد، كه هيچ گومانم نهما لهوهى كه ئەو منداله به
پاكى و بينگهردى خۆى دهيهويت پينگاي راستم پى نشان بدات و، دهستم دهگريت بهرهو
راستى راستبوون، پرسىارهكهى نهم جارهى ئەوه بوو ووتى: بابە گيان ئەو خوايهى ئەو
نەستيرانهى دروست كردوه، خودايهكى گهورهيه يا بچوكه؟

نهم جارهيان نهم ويست وهلامى بدهمهوهوه، ويستم خۆم له وهلامهكهى بدزمهوه فهرامۆشم
كرد، بهلام خۆى پيشم كهوت و وهلامهكهى دايهوهوه ووتى: نا دهبيت ئەو خودايه زۆر گهوره
بيت، چونكه ئەگەر گهوره نهبيت ناتوانيت شتى گهوره دروست بكات!

ئهو شهوه تا دره‌نگانیکی شهو پهو پرسیارانه له می‌شک و ئه‌ندی‌شهم ده‌خولانه‌وهو بیرم لییان ده‌کرده‌وه، ئه‌وه بوو وه‌لامه‌کانیان بو من بوونه کلیلی ده‌رگای حه‌ق و راستی و ژبانی راسته‌قینه، ئهو برابه دۆستیکی زۆر نزیکه‌ی به‌نده بوو مامۆستایه‌کی رینک و پینک و تا بلتی موسلمانیتی ده‌سگرتوو دیندارو خواناس، زۆریه‌ی نویژه‌کانی به‌کۆمه‌ل شه‌نجام ده‌دا، به‌کۆیره‌ی تواناو زانیاری خۆی نامۆزگاری موسلمانانی ده‌کرد، ئهو چیرۆک و به‌سه‌ره‌اته‌م له زاری خۆیه‌وه وه‌رگرتوه، به‌لام چهند سالی‌نک له‌مه‌وبه‌ر به‌خۆی و برابه‌کی له‌رینگای هه‌ولیر کۆیه به‌روودای هاتووچۆ کۆچی دوابی کرد.

ده‌فه‌رموون به‌یه‌که‌وه له‌سه‌ر سفره‌ی ئهو به‌سه‌ر هاته‌وه باسی فه‌زل و میره‌بانی خودای گه‌وره به‌کین له‌گه‌ل به‌نده‌کانی.

برای خۆشه‌ویست: بزانه ئهو مانگه‌ پیرۆزه وه‌رزی تۆبه‌و په‌شیمان بوونه‌وه‌یه، که‌وابوو له‌گه‌لم به‌دامه‌بری:

* به‌تۆبه‌کردن موسلمان ده‌بیته‌ خۆشه‌ویستی خودای گه‌وره، وه‌ک ده‌فه‌رمووی: ﴿إِنَّ

اللَّهُ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ {سوره‌تی البقره: نایه‌تی ۲۲۲}

* تۆبه‌کردن هۆکاری به‌خته‌وه‌ری دونیاسو دواپۆژه: ﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ

الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ {سوره‌تی النور: نایه‌تی ۳۱} واته: (که‌واته هه‌مووتان ئه‌ی

نیمانداران به‌ره‌و لای خواو به‌ده‌سه‌ته‌ینانی په‌زامه‌ندی بگه‌رینه‌وه بو ئه‌وه‌ی رزگارو سه‌رفراز بن)

* به‌تۆبه‌هه‌رچی گونا‌هو تاوان هه‌یه ره‌ش ده‌کاته‌وه، جگه له‌مافی خه‌لکان نه‌بیته، وه‌ک

خودای گه‌وره ده‌فه‌رمووی: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن

يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ {سوره‌تی التحريم:

نایه‌تی ۸} واته: (ئهی ئهو که‌سانه‌ی که‌ باوه‌رتان هه‌یناوه، ئیوه به‌ته‌وبه‌و په‌شیمانیه‌کی پوخت و

دلسۆزانه روو بکه‌نه خوا، نزیکه په‌روه‌دگاتان له هه‌له‌و گونا‌هه‌کانتان خوش بییت بتا‌خاته با‌خه‌کانی به‌هه‌شته‌وه که‌چه‌نده‌ها رووبار به‌ژیر دره‌خت و کۆشکه‌کانیاندا ده‌روات (...)

پیغه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) ده‌فهرمووی: ((التائب من الذنب کمن لا ذنب له)) واته: (ئه‌وه‌ی تۆبه‌و په‌شیمان ده‌بیته‌وه له گونا‌هه‌کانی وه‌ک ئه‌وه‌یه هه‌یچ گونا‌هو تاوانی نه‌کرد بییت)

* هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ش به‌لکو هه‌ر چی گونا‌هو تاوان و خراپه‌کاری هه‌یه خودای میه‌ره‌بان بۆت هه‌ل‌ده‌گیریتته‌وه به‌ چاکه و خه‌یر خودای به‌خشنده ده‌فهرمووی: ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾

{سوره‌ی الفرقان: نایه‌تی ۶۸-۷۰} واته: (هه‌روه‌ها ئه‌وانه‌ی هه‌یچ جوژه‌ خواجه‌کی تر له‌گه‌ل خودا ناپه‌رستن، که‌سه‌یش ناکوژن که‌ خوا کوشتنی حه‌رام کرد بیته‌مه‌گه‌ر به‌ حه‌ق و په‌وا، هه‌روه‌ها زینا ناکه‌ن و نزیکی ناکه‌ون، جا ئه‌وه‌ی ئه‌و جوژه‌ کاره خراپانه ئه‌نجام بدات، ئه‌وه توشی سزاو نازارو په‌یسوایی ده‌بیته * له قیامه‌تیشدا سزاو نازاری بۆ چه‌ند به‌را‌به‌ر ده‌کریت به‌زه‌لیلی و خه‌جاله‌تی و شه‌رمه‌زاریه‌وه ده‌بیته ژییانی تیدا به‌ریتته سه‌ر * مه‌گه‌ر ئه‌و که‌سه‌ی که‌ ته‌وبه بکات و با‌وه‌ر به‌یئیت و کارو کرده‌وه‌ی چاکه ئه‌نجام بدات، ئا ئه‌و جوژه‌ که‌سانه خوا کارو کرده‌وه خراپه‌کانیشیان بۆ ده‌گۆریت به‌ چاکه چونکه هه‌میشه‌و به‌رده‌وام خوا لی‌خۆشبوو میه‌ره‌بانه (به‌رامبه‌ر خه‌لکی به‌گشتی و ئه‌و جوژه‌ که‌سانه به‌تایبه‌تی))

* ته‌وبه هۆ‌کاریکه بۆ زیادبوونی رزق و روژی و خۆشگوزاری و بارانی په‌همه‌ت و هه‌یزو توانایی و به‌خشینی مندالی چاک و باش: ﴿فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَنْبِتْ لَكُمْ أَجْنَّتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾

{سوره‌ی نوح: نایه‌تی ۱۰-۱۲} واته: (به‌رده‌وام پیم ده‌گوتن: ئیوه داوای لی‌خۆشبوون له په‌روه‌دگارتان بکه‌ن

چونکه به‌راستی نهو زاتیکی لیخو شبووه * بارانتان به‌لیزمه و خوږم بو ده‌بارینیت * مال و سامان و نهو هتان پی ده‌به‌خشیت، هاوړی له‌گه‌ل باخ و باخاتدا، روباو چم و جوگه‌تان بو به‌دی ده‌هینیت).

براو خوشکی گنج و لاو: تۆبه‌ی قوناغی گنجیت به ههل بزانهو نهو پلهو پایه به‌رزو پر له شکویه له دست مه‌ده، که نریک بوونه‌وهو گه‌یشتنه ناستی فریشته پاک و بیگه‌رده‌کانی خودای کابه‌جی یه، وه ک پیغه‌مبهری خودا(ﷺ) ده‌فرمووی: خودای گه‌وره ده‌فرمووی: ((أیها الشاب التائب - له ریوایه‌تیکی تر - التارك شهوته من أجلي أنت عندي أفضل من بعض ملائكتي)) واته: (نه‌ی گنج و لاو تۆبه‌کار - که ناره‌زوو بازیت واز لیته‌ناوه له پیناوی من تو لای من له هندی له فریشته‌کانی من به‌ریزتری)

خه‌ل‌کانتیک به هه‌له له ته‌وبه‌و گه‌رانه‌وه بو خودای تینگه‌یشتون، که‌وابوو ناگاداری نه‌م خالنه به:

ته‌وبه کردن دوا مه‌خه، نه‌گینا دوات ده‌خا کوی بگرد له رووداوه که له گوندیکی ده‌ورو به‌ری هه‌ولیر روویدا به‌ر له سالتیک، که خۆم چوومه تازیه‌که‌ی:

گه‌نجیکی کریکار به‌یانیه‌کی زوو له‌گه‌ل هاوړیبه‌کانی سواری تۆتۆمبیل بوو، به‌لام هه‌ر که سوار بوو ووتی: نه‌م شهو خه‌ونیکی زۆر سه‌یرم بینی، که‌سیکی به‌رگ سپی نورانی هاته لام و پیی ووتم: نه‌ی کوره گنج تا که‌ی نوژی ناکه‌ی؟! نوژیه‌کانت ده‌ست پی بکه. نه‌و به‌یانی یه پی رانه‌گه‌یشتم خۆم بشۆم، (نینشالله) نیواره بگه‌ریمه‌وه ده‌ست به نوژی ده‌کم.

چووینه سه‌ر نیش و کاره‌که‌مان تا کاتی چیشته‌نگاو له ناو گه‌رمه‌ی نیش و کاره‌که‌ماندا بووین، که شوینه‌کمان سه‌ب ده‌کرد به چیمه‌نتۆی ناماده‌کراوی کۆنکریتی که به لۆری ده‌هاتو به لولوی سۆنده‌که شوینه‌که‌مان پی سه‌ب ده‌کرد، سه‌ر وه‌ستاکی که سه‌به‌که‌ی لوس و ریک ده‌خست، بانگی نه‌و کوره گه‌نجی کرد که خه‌وه‌که‌ی بینی بوو، ووتی: وه‌ره نه‌و لولوی سۆنده‌م بو بگرد تا ده‌چم نه‌و مالتجه ده‌هینم، نه‌و وه‌ستایه‌چهند هه‌نگاوێک دوور که‌وته‌وه هه‌ر هه‌نده‌ی زانی بووه گرمه‌گرمه‌و ده‌نگیکی نه‌وتو به‌رز ده‌بووه که زۆر ترسناکبوو

کاتیکمان زانی نه‌نیشکی نهو لوزیهی که باره‌لگری چیمه‌نتۆکه بوو به زهخت عالی تاوهریکی کاره‌با که وتبوو بویه نهو گه‌نجه جوانه‌ی که ته‌مای تزیه و گه‌رانه‌وه و نویژ کردن بوو له چیمه‌نتۆکه‌دا ووشکی کردبۆوه و سوتاندبوی.

به‌رنامه‌ی رۆژووه‌وان: دوا‌ی رۆژه‌لآت‌ن دوو کاتۆمیریک بجه‌وه نینجا که له‌خه‌و هه‌ستای:

نیش و کارو پیوستی خۆت جی به‌جی بکه له‌ماله‌وه بیت، یاله دهره‌وه و بازار بیت:

۱- زۆر مه‌چوه بازار، ده‌توانی هه‌فتانه رۆژیک یادوو رۆژ ته‌رخان بکه‌ی هه‌رچی پیوستی ماله‌وه‌یه به‌یه‌کجاری بیکریت.

۲- ناگاداری زیاده ره‌وی کردن له‌ خه‌رجی و خواردن و امه‌زانه په‌مه‌زانه ته‌نها مانگی خواردن و خواردنه‌وه‌یه بزانه خه‌لکیک هه‌یه له‌شاره‌که‌ی نانی پارشیوو به‌ریانگی نیه.

۳- هه‌ولبه‌ده به‌شیک قورشان بخوینی .

۴- سه‌ردانی خزم و که‌سوکارت بکه، به‌تایبه‌ت که‌سانی پیوست و په‌ک که‌وته.

۵- له‌و ماوه‌دا وانه‌یه‌کی شه‌ری بخوینه.

بزانه: ته‌وبه په‌شیمان بوونه‌وه ته‌نها بو گونا‌هو تاوانی گه‌وره نیه، به‌لکو گونا‌هی بچوکیش نه‌گه‌ر که‌له‌که بوو گه‌وره ده‌بیت بویه زانایان ده‌لین: (لا الکبیره مع الإستغفار ولا الصغیره مع الإصرار) واته: (گونا‌هی گه‌وره نامینیت له‌گه‌ل تزیه و داوا‌ی لیخۆشبوون کردن، وه گونا‌هی بچوکیش به‌ بچوکی خۆی نامینیت له‌گه‌ل به‌رده‌وامبوون له‌سه‌ری - به‌لکو ده‌بیته گونا‌هیتکی گه‌وره -) وه پیغه‌مبه‌ری خواش (ﷺ) ده‌فه‌رموی: ((ایاکم و محقرات الذنوب)) واته: (ناگاداری به‌که‌م سه‌یرکردنی گونا‌هو تاوانان بن)

بریری گۆرانکاری بده: له‌و په‌مه‌زانه پیروژه‌دا بیریک له‌منداله‌کانت بکه‌وه، بزانه نه‌ومندالانه یا بو تو زه‌خیره و تویشووی قیامه‌تن، یامایه‌ی شه‌رمه‌زارین بو‌ت، خۆراکی دۆزه‌خن، بزانه تو به‌رپرس و لیپرسراوی و پرسیا‌رت لی ده‌کریته‌وه له‌دین و په‌وشت و هه‌لسوکه‌وتیان، فی‌ری نویژو رۆژوویان بکه، به‌تایبه‌ت قورشان خویندن، تا تاجی ریزو شکۆداریت پی ببه‌خشریت، وه‌ک پیغه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) ده‌فه‌رموی: ((من قرأ القرآن و

تعلمه و عمل به ألبس يوم القيامة تاجا من نور ضوءه مثل ضوء الشمس و يكسى و الديه
 حلتان لا يقوم بهما الدنيا فيقولان بما كسبنا فيقال بأخذ ولدكما القرآن)) {موسلم گيتراويه تيهوه}
 واته: (نهوى قورنان بخوينيت و خهلك فير بكات و كارى پى بكات، له رۆژى دوايى
 تاجيكي پرشنگذار (نورينى) له سهرى ده نريت وهك تيشكى رۆژ دهره وشيتهوه، دايك و
 باوكه كانيشيان دوو بهرگيان به بهردا ده كريت ده لئين: به هوى چ كارتيكمانهوه نهو بهرگه مان
 به بهردا كرا پينان ده لئين: به هوى قورنان خويندنى منداله كه تانهوه).
 پيغه مبهرى خوشه ويست (ﷺ) ده فرمووى: (نايا ناگادارتان بكه مهوه به دهرده كانتان و
 دهرمانه كانتان ؟ ووتيان: به لى نهى پيغه مبهرى خودا (ﷺ) فرمووى: دهرده كانتان گوناھو
 تاوانه كانتانه، دهرمان و چاره سه ريه كeshى تهوبه و ئيستيفغاره)

خەلاتى نۆيەم

نرخى تۆبەھەشتە خۆت ھەرزەن فرۇش مەكە

ئىبن و قودامە لە كىتابى (التوابين)دا لە عەبدولواھىدى كۆرى زەيد (پەھمەتى خوداى لى) بىت) دەفەرمووت: لە ناو كەشتىيە كدا بووين باو باران و شەپۆلەى دەريا ھەلى كىردو ئىمەى ھەلدا دوورگەيەك، پىاوتىك لەو دوورگەيە بوو ھىچ ئىش و كارىكى نەبوو جگە لە پەرسىتى بىتىك، بۆيە چووين لای و پەرسىارمان لىتى كرد، ووتمان ئەى پىاوتىك: تۆ چ دەپەرسىتى؟ ئامازەى بۆ بىتەكە كرد، ئىمەش لە ناو كەشتىيەكە شتى ھاو شىوہى وەك بىتەى تۆمان ھەيە، ئەمە خودا نىە تا پەرسىارىت، ووتى: ئەى ئىوہ چ دەپەرسىتى؟ ووتمان: (اللہ). ووتى: ئەو (اللہ) چى يە؟ ووتمان: ئەو خوداىيەكە كە عەرشى لە ئاسمانو، دەسەلات و فەرمان رەواى زەويەو، خاوەن بىريارە بۆ ھەموو زىندوو مردوويەك.

ووتى: چوتتان ناسىوہ؟

ووتمان: ئەو پادشاىە نوينەر (پىغەمبەر)ىكى خۆى بۆمان نارد، لەرىگای ئەو پىغەمبەرەى ناسىومانە.

ووتى: ئەى ئەو پىغەمبەرە چى بەسەر ھات؟

ووتمان: پەيامەكەى گەياندو دوايىش خوداى گەورە بۆ لای خۆى بردەوہ.

ووتى: ئەى ھىچ شوينەوارىكى لە دواى خۆى بەجى نەھىشت؟

ووتمان: بەلى نامەيەكى ئەو پادشاىەى لامان جى ھىشتوہ.

ووتى: ئەو نامەى پادشاىەم نىشاندەن، چونكە نامەى پادشاىەكى وا گەورە دەبىت زۆر

باش بىت، بۆيە قورئانەكمان پىيدا.

ووتى: من نازانم بىخوینمەوہ، ئىمەش سورەتتىك لە سورەتەكانى قورئانى پىرۆزمان بۆى

خویندەوہ، ئىمە بەردەوام بۆيمان دەخویندەوہ ئەويش دەگرىا تا ھەموو سورەتەكەمان بۆى

خویندەوہ.

ووتی: به راستی پیویسته خاوه نی نم فرمایشت و ووتانه سه ریچی نه کریت! پاشان
 موسلمان بوو له گه ل خوماندا، شاره زای نایینی پیروزی نیسلام و چند سوره تیکی قورنانی
 پیروزمان کرد، نینجا دوی هاتنی شهوو نه نجامدانی نویژی خه و تنان هر کهس چروینه
 شوینی جینگای نووستانمان، نهو کابرایه به نیمه ی ووت: نهی خه لکینه! نهو خودایه ی به
 منتان ناساند کاتی شهو داییت دهنویت؟ ووتان نه خیر نانویت نهی به ندهی خودا! نهو
 خودایه کی گه وره و راگری بوونه و ره و نانویت، ووتی: خراپترین به نده نیوهن خوداو گه وره که تان
 نانویت، به لام نیوه دهنون. زور سه یرمان بهو قسه ی نهو کابرایه هات، بویه کاتی گه یشتینه
 (عه ببادان) به هاو پییه کام ووت: نهو پیاه تازه بووه ته موسلمان با یارمه تیه کی بدهین چند
 دره مه کمان بوی کوز کرده و پیماندا. ووتی: نه مه چی یه؟
 ووتان: بو خوتی خه رچی بکه.

ووتی: لا إله إلا الله! شاره زای ریگیه کی خوتان کردم، کاتی من له ناو دورگه کانی
 ده ریابووم و بتم ده پهرست منی فراموش نه کردبوو، نیستا فراموشم ده کات که دهی ناسم؟!
 دوی چند رزؤیک هه و آلیان پیدام ووتیان: وا له سه ره مه رگدایه، چومه لای و پیم ووت:
 چ پیویسته کت نیه؟ نهوهی نیوهی به ناچاری هیئا دورگه که هه موو پیویسته کانی جی
 به جی کردوو - مه بهستی خودای گه وره بوو.

عه بدولوا حید ده فرمووی: خوم پی نه گرا لای نهو خه وم لی کهوت له خه ما لای
 گورستانی (عه ببادان) باخچه یه کم بینی له ناو باخچه که چادره کی تیدابوو، له ناو چادره کهش
 ته خته کی تیدابوو، کچوله یه که له سه ر ته خته که دانیشتبوو، که هه رگیز کچی واجوانم نه بینی
 بوو،

ووتی: توخو خیرا نه بی به راستی زور به په روژی دیداریمه، کاتی به ناگا هاتم گیانی
 سپاردبوو، بویه شوو شتم و، کفنم کردو، به خاکم سپارد، که بووه شهو نوو شتم، له خه وا
 بینیم له گه ل کچوله که له ناو چادره که دا بوون نهو نایه ته پیروزه ی ده خوینده وه: ﴿جَنَّتْ عَدْنٍ
 يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ {سوره تی
 الرعد: نایه تی ۲۳} واته: (که باخه کانی به هه شتی - عه دهنه - بویان رازاوه ته وه، به شادیه وه ده چنه

ناوی، هاوړی له گه‌ل همر که‌سیک چاک و پاک و خواناسه له‌باو باپیران و هاوسه‌رانیان و نموه‌کانیان، جا فریشته‌کان ده‌چن بو پیشوازیان له‌همه‌موو د‌ه‌روازه‌کانه‌وه)

با به‌یه‌که‌وه له‌و باخچه پر له گول و گولزاره‌دا چن‌دین گولتی جوان و نه‌خشین بچنین:

بزانه ناسینی خوداناسی و شاره‌زابوون له‌خودای تاك و تهنیا چاکترین گه‌نجینه‌یه بو د‌ونی‌او د‌وارپوژ، بویه له کونه‌وه خواناسان ووتیانته: (إذا كان الله معك فمن فقدك، وإذا كان الله فقدك فمن معك) واته: (نه‌گهر خودای گه‌وره‌ت له‌گه‌ل بوو، کیت له‌گه‌ل‌دا نیسه، وه نه‌گهر خودای گه‌وره‌ت له‌گه‌ل‌دا نه‌بوو کیت له‌گه‌ل‌ه)

که‌واوو خودای گه‌وره‌ ژیان به‌خش و ژیاتته، رۆزی د‌ه‌رو ژینته، مرینه‌رو د‌وارپوژو گه‌رانه‌وت همر بو لای نه‌وه.

نه‌گهر ده‌ته‌ویت به‌ته‌واوی خودای گه‌وره‌ بناسی و شاره‌زای بیت:

۱- زور بیر له دروست کراوه‌کانی خودای گه‌وره‌و بالآ ده‌ست بکه‌وه.

۲- ته‌فسیرو مانای نایه‌ته‌کانی قورثانی پیروژ بخوینه‌وه.

۳- له‌گه‌ل‌ ناوه جوان و پیروژه‌کانی خودای گه‌وره‌و میهره‌باندا بژی: له‌به‌ریان بکه‌و، خو‌ت

له مانا‌کانیان شاره‌زا بکه‌و، ینجا پییان بیارپوه‌و داوا له خودای گه‌وره‌ بکه‌.

۴- زور ف‌رموده‌ قودسیه‌کان بخوینه‌وه.

۵- نه‌و سه‌رچاوه‌و کتیبانه‌ بخوینه‌وه که باس له ئیعجازی زانستی قورثان و سووننه‌تی

پتغه‌مبهر ده‌که‌ن(ﷺ).

* بو شاره‌زابوون و تیگه‌یشتنیکی تیروته‌سه‌ل له بیروباوه‌ره‌که‌ی خو‌ت، پیویسته‌ بچیته‌ خزمه‌ت ماموستایه‌کی شاره‌زا بو خویندنی بابه‌تی بیروباوه‌ر به‌ د‌ه‌رس نه‌گینا هه‌رگیز به‌ته‌واوی شاره‌زای بیروباوه‌ره‌که‌ت ناییت به‌ته‌واوی و به‌وشپوه‌ی خودای گه‌وره‌ داوامانی لی‌ کردووه‌و، پتغه‌مبهری خو‌شه‌ویست(ﷺ) هاوه‌له‌کانی له‌سه‌ر په‌روه‌رده‌ کردن.

* سه‌باره‌ت به‌م بابه‌ته‌ نه‌م کتیبانه‌ بخوینه‌وه: (الإيمان دانهری د. عه‌بدوله‌جید زه‌نه‌دانی)،

(سی‌ بنچینه‌که‌ی نیسلام)، (أسماء‌الله‌ الحسنی د. محمد راتب‌ النابلسی)، (به‌ناوی تزوه‌ ده‌ژین

د. عه‌مرۆ خالید)

بروای راسته قینه نهو بروایه یه که ههست و چاویکی نا ناسایی بو موسلمان دروست ده کات، ههست نهستیکی نهو تو وا که به قاچ له سهر زوی، به لام به رۆح و گیان ودل له ناسمان و جیهانیتیکی تر: وهك حاریسه ی تمه من هه زده سالی هاوه لی پیغه مبه ر (ﷺ) به یانیهك دیته خزمهت پیغه مبه ری خودا (ﷺ) پیغه مبه ری خوداش (ﷺ) پرسیری لی ده کات و پی پی ده فهرمووی: نهی حاریسه نهو به یانیه چۆن بووی؟ ووتی: نهو به یانی یه خاوه نی بروایه کی راسته قینه بوو، پیغه مبه ری خو شه ویست (ﷺ) فهرمووی: نهی حاریسه هه موو قسه یهك به لگه ی پیویسته، تو چۆن ده سلمی نی که خاوه نی بروایه کی راسته قینه ی؟ ووتی: کاتی به یانی وا ههستم ده کرد که به ههردوو چاوه کام عهرشی خودای گوره ده بینم و، وهك نهوه ی خه لکی به هه شتم ده بی نی له ناو نازو نیعمه ته کانی به هه شتداو، وهك نهوه ی خه لکی دۆزه خ له ناو دۆزه خدا هاوارو فیغانیان بیت، بۆیه وازم له دونیا هی ناو شهوه کام به شهوونویژ به سهر ده بهم و، رۆژه کانیش به به رۆژوو بوون به سهر ده بهم، پیغه مبه ری سهروه ر (ﷺ) پی پی فهرمووی: نهی حاریسه ناسیوته دهستی پیوه بگره.

به رنامه ی رۆژوه وان: بو کاتی نویژی نیوه رۆ:

۱- بهر له (۱۰-۱۵) خوله کیك ناماده به له مزگهوت.

۲- سووننه تی (چوونه ناو مزگهوت) بکه.

۳- تاکاتی بانگ چندن زیکرک یا بریک قورنان بخوینه.

۴- که بانگدرا وه لآمی بانگه که بده ره وهو دوعای وه سیله بکه.

۵- سووننه ته کانی هه رچار پکاتی پیش وپاشی نویژی نیوه رۆ بکه.

۶- زیکره کانی دوا ی نویژه که بکه.

بریری گوزانکاری بده: لهو مانگه پیروژه دا سهیریکی دواوه ی خۆت بکه، بزانه ریگاگهت چندن بریوه چندت ماوه، چندنی ههولدان بووه بو به دهسته تانی به ههشت.

برای گهنج ولاوی ریزدار: بزانه چند لهو دونیایه به خو شکی بژی و تام وچیژی لی بکهیت به ناشهرعی و ریگای نادرست نهوهنده خو شکی و تام وچیژی به ههشت لی کهم ده کاتهوه.

(إذا عرفت الأمر سهلت الأوامر)

واته: (نه گهر فرمان دهرت ناسی، فرمانه کانت لا ناسان ده بیته)

خەلاتى دەيەمىن

لە لىبووردەيى خوداى گەورە فيرى لىبووردن بە

لەيادەوهرى پۆژى نازادکردنى شارى مەككەى پىرۆزدا كەلەكۆتايەكانى سىيەكى يەكەمى مانگى رەمەزانى پىرۆزدا، لە ب دەروازە دەسپىكى سىيەمى دووهمى ئەو مانگە پىر لەخىرەدا، لە لىبووردەيى بى سنوورو ئەندازەى خوداى گەورەو مېهرەبان و پىغەمبەرى سەرور(ﷺ) فيرى رەوشتى لىبووردن بىن و وەك سەرورەمان دەفەرمووى: ((تخلقوا بأخلاق الله)) واتە: (خۆتان برازىننەو بە رەوشت سىفەتە جوانەكانى خوداى گەورە).

دەبا بەيەكەو كوى بگىرەن ئەو بەسەرھات و پووداوه:

موسلمانىكى بەرپۆزى تىگەيشتوو خەمخۆر بۆ دىنى خوداى گەورە كە بازىرگانىكى ئەو شارەى خۆمانە بۆى گىپرامەو: ووتى رۆژتىك لەدوكانەكەى خۆمدا بووم برادەرئىك ھاتە لام ماوئەك دانىشت بىنەم ھەندىك شتومەكى ھاوئىشتە گىرفانى - دزى -، لەو كاتەى كە شتومەكەكى برد بىنەم، ئەوئىش زانى كە من بىنەم و ھەستم پى كەرد، بۆيە زۆر پى تىكچوو ھەستى بە شەرمەزارىەكى زۆر كەردو كەوتە ناو ئارەقە، كارەكەئىم زۆر پى ناخۆش بوو چونكە زۆر ھاموشۆى دەكەردم و جىگەى مەمانەى من بوو زۆرم ھەز دەكەرد پى بلىم و ئاشكرەى بكم، بەلام لە دلى خۆمدا لە نىوان خۆم و خوداى گەورە ووتم: ئەى خودايە لەبەر خاترى تۆ دای دەپۆشم و رىسواى ناكەم بۆيە بەھىچ شىوئەك وام نىشان نەدا كە ھەستم پى كەردوو ھەستى دواى كەمىك ھەستا رۆئىشت كە رۆئىشت پىنەم ووت: ئىش و كارت چۆنە؟ بارى دارائىت چۆنە؟ ووتى: زۆر خراپە ماوئەكە ئىش و كارم نىسو وەزعم زۆر خراپە منىش (٣٠٠) دۆلارم دەرھىناو ووتم: ئەمە بۆ خەرجى خۆت و مندالەكانت زۆر زىاتر ھەستى بەتاوانو شەرمەزارى كەرد، ووتى: نامەوئىت پىوئىست ناكات ووتم: ئىمە براين دىنەكەمان داوامان لى دەكات كە ھاوكارى يەكتر بكمەن ئەمە شتىكى زۆر سادەو كەمە بەرامبەر بە

يه كتر نه نجامى ده دهين، پاره كى وهرگرت و رويشت دواى سالتيك يا زياتر له مانگى ره مهزاني پيروزدا تله فونيكى بوم كردو ووتى: كاك فلان و وتم: به لى . ووتى: ووتى: گهرده نم نازاد بكه. منيش زانيم مهبه ستى چى يه بويه و وتم: چ بووه ووتى: ده ليم گهرده نم نازاد بكهو ليم خوشبه و وتم: نيمه برابن سه دجار گهرده نت نازاد بيت.

چيروكى دووهم: ههر نهو موسلمانه گيرايه وه ووتى: براده ريكى خه لكى كه ركوك كه دوكانداره ووتى: كه سيكى زور سهره رزو خراب هه بوو لهو بازاره نيمه كه سيكى شهراوى ههر بيناسيبا خوى لى لاده داو خوى لى ده پاراست رزويك نهو كه سه خراپه له گه ل يه كى له خاوهن دوكانه كان به شه رها ت زولم و سته ميكي زورى لهو خاوهن دوكانه كرد، يه كى له دراوسيه كانى خاوهن دوكانه كه كه كه سيكى به ته من و دينداربوو خوى پى نه گيراو چووه ناو بزيوانيان ده ستى به پارانه وه كرد لهو گه نجبه سهره رويه كهواز به نيتت به لام نهو گه نجبه خوانناس و بى ويژدانه تا هيزى هه بوو زلله يه كى لهو پيره پياوه دا نهو پياوه خواناس و به ته مننه تنها ووتى: خوا خيرت بنوسى چوزه دوكانه كى خوى.

بابزانين نه نجامى نهو خوگرتن و نارامى يه ي نهو پياوه خواناسه چ ده بيت، نهو مامه به ريزه ده ليت: بو به يانى بينيم نهو گه نجبه خراپه هاته دوكانه كه م، به لام چون هاتنيك زور به شه رمه زارى و روزه رديه وه هاته ژوره وه و زور به زه حمت ههنگاوه كانى ده هاويشت زمانى ته ته لى ده كرد، هاته لام و دانيشت وزور به شه رمه وه ووتى: توخوا گهرده نم نازاد بكه، منيش و وتم: چ بووه، بو كاتى شه قه كه ت ليمدا چ قسه يه كم كرد، ووتى: نه خير هيچ قسه يه كت نه كرد، به لام بى دهنگه يه كه ت و قسه نه كردنه كه ت نهو دهرسه گهره م لى وهرگرت، (والله) نه مشه و خه له چاوى من نه كه وتوره و نهو زلله ي من له تو مدا، نهو خوگرتن و ناراميه ي تو هه موو ژيانمى گوږى و نيستاش هاتومه داواى ليتوردن و گهرده ن نازايت لى بكه م، به ليم داوه بيم به مرؤف و وهك مرؤف بريم، نهوه هاتومه دارى توو پشتى من ههر چى بلينى راوه ستاوم، بينگومان نهو پياوه خواناسه بو خاترى خوداو به مهبه ستى به هوش هاتنه وه ي نهو گه نجبه له كاتى زلله كه به توانج پى ووت: خودا خيرت بنوسى، بويه كه به ره مى خوگرتن و ناراميه كى خوى بينى، كه كاره كى جينى خوى گرتوه و كارى لهو

گه‌نجه کردوه، له‌خوشیا فرمیسک به‌چاوه‌کانی هاته خواره‌وه و تا ئیستاش نه‌و هاموشوی ده‌کات و، نه‌و گه‌نجه‌ش ئیستا که‌سیکی دیندارو خواناس و زۆر ده‌سگرتوه به‌ دین - سوپاس بو‌خودا- .

پۆژوه‌وانی به‌پۆژ خوشک و برای سه‌نگین: نه‌و مانگه مانگی په‌مه‌زانه واته مانگی په‌حه‌مت و به‌زه‌یی و میه‌ره‌بانی خودای گه‌وره، هه‌لده له‌و مانگه پیرۆزه‌دا له‌گه‌ل ناوه جوان و پیرۆزه‌کانی خودای گه‌وره بۆی نه‌و کاته ده‌زانی ژیان چ مانا و تامیکی هه‌یه‌و، ژیان له‌ژیر نه‌و ناوه جوان و پیرۆزانه چهند خوش و به‌چێژه، نه‌و ناوه جوان و پیرۆزانه چ کاریگه‌ریه‌کی هه‌یه له‌سه‌ر موسلمان، هه‌ر بۆیه‌ش خودای گه‌وره میه‌ره‌بان له‌ قورئانی پیرۆز فرمان ده‌کات به‌ برواداران که بیارینه‌وه به‌ناوه جوانه‌کانی خۆی وه‌ک ده‌فرمووی: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْرَبُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ {سورته‌ی الاعراف: نایه‌تی ۱۸۰} واته: (هه‌ر بو‌خوایه هه‌موو ناوه جوان و پیرۆزه‌کان، جا‌ئهی ئیمانداران) به‌و ناوانه دوعاو نزا بکه‌ن و هانا و هاوار بو‌نه‌و زاته‌ به‌رن، واز به‌ئین له‌وانه‌ی که له‌ ناوه پیرۆزه‌کانی خوادا لادان ده‌که‌ن و) سیفه‌ت و ناوه‌جوانه‌کانی خوا به‌کار ده‌هینن بو‌غه‌یری خوا، له‌نایینه‌دا پاداشتی نه‌و کارو کرده‌وانه‌یان وه‌رده‌گرن که نه‌نجامیان ده‌دا)

وه پیغه‌مبه‌ری خوشه‌ویست (ﷺ) ده‌فرمووی: ((إن لله تعالى تسعة وتسعين إسما من أحصاها دخل الجنة)) واته: (خودای گه‌وره نه‌وه‌و نو‌ناوی هه‌یه نه‌وه‌ی سه‌رژمی‌ری بکات ده‌چیته به‌هه‌شت)

* سه‌رژمی‌ری کردنیش بریتی یه‌ له‌ :

ا- بره‌ویون به‌و ناوه پیرۆزو جوانانه

ب - له‌به‌ر کردنی .

ج - خۆشاره‌زا کردن له‌مانا‌کانی.

د - پارانه‌وه به‌و ناوه پیرۆزانه.

* له هه مووی گرنگ و پیوستر ره نگدانهوی نهو ناوه پیروزانهیه له ژسانی رۆژانهی موسلمان و کاری پی بکهین بو نمونه:

* خودای گهوره خاوهن رهحم و بهزهیهکی بی سنوورو بی ئەندازهیه، تۆش پهحم و بهزهیهت هه بیته پیغه مبهه سهروهه (ﷺ) ده فهرمووی: ((إِرحموا من فی الأرض یرحمکم من فی السماء)) واته: (بهزهیهتان بیتهوه به خه لکی سه رزهوی خودای گهورهش بهزهیهتان پی دهکات)

* لیبورهه و چاپۆشی بکه له کهم و کورتی و هه لهی خه لکان ههروهه خودای گهوره لیبورهه و چاپۆشی کاره، بهو رهشت وناکاره جوانهش خودای گهوره پاداشتی گهورهت دهست ده کهویت: وهک پیغه مبهه سهردار (ﷺ) ده فهرمووی: ((أَيُّمَا رَجُلٍ أُعْتِقَ امْرَأً مُسْلِمًا اسْتَقْدَالَ اللَّهُ بِكُلِّ عَضْوٍ مِنْهُ عَضْوًا مِنْهُ مِنَ النَّارِ)) {بوخاری گیاره تهمه} واته: (ههه که سیک بهندهیهکی موسلمان نازاد بکات، خودای گهوره بهههه نه ندامتیکی نهو بهندهیه نه ندامتیکی نهو رزگار دهکات له ناگری دۆزهخ) کهوابوو تۆش کاتی که سیک داوای لیبورهه و گهردهن نازاییت لی دهکات لیتی خوش ببه له پیناوی خودای گهوره، یا نه گهر نیوانت له گهه که سیک نیه دل و دهروونت پاک بکهوه و له گهه لیتی ناشت ببهوه، خودای گهوره به گهورهیی خۆی کاتی بهندهیهکی داوای لیخۆشبوون و تهوبهیی لی دهکات لیتی خوش ده بیته و لیتی ده بووریت هه چهندی گوناوه تاوانی گهورهه زۆر بیته.

* خودای پهروهردگار به شهرم و شکۆیه کهوابوو تۆش به شهرم و شکۆ به سهنگ به، گهوره مان نه بو به کری سدیق له ووتاریکی ده فهرمووی: ((يا معشر المسلمين استحيوا من الله فو الذي نفسي بيده اني لا اظلم حين اذهب إلى الغائط في القضاء متقنعا بشوي استحياء من الله عز و جل))

واته: (نهی کۆمه لئی موسلمانان شهرم له خودی گهوره بکهن سویند بهو خودایهیی که گیانی منی به دهسته کاتی دهچم بو سه رئاو له شهرمی خودای گهوره جله کاتم له خۆم ده پیچم)

دە بزانە خوشكى گەورەو بەرپۆز: تۆ تا چ ئەندازەيەك شەرم لەخوداى گەورە دەكەيت و، جل و بەرگەكانت چەندى بە كۆپرەى فەرمانى خوداى گەورە و مېهرەبانە، نايە خوداى گەورە بەو بەرگ و پۆشاكەت رازيە؟ نايە ئەو بۆيەو رەنگانەى خۆتى پى دەرازينىتەو شەرعى يە؟ نايە بارىك كەردنەو بەرۆ كەردنەكەت خوداى گەورە نەفرەتى لى نەكراو لەسەر زارى پىغەمبەرمان(ﷺ)؟

۳- بەشدارى بەكە لەئامادەكەردن و رازاندنەوئى خوان لەمەزگەوت بۆ بەربانگ، بەخەزمەت كەردنى رۆژووەوانان.

۴- خۆت لەخىرى بەربانگ كەردنەو، رۆژوو پى شكاندى موسلمانان بى بەش مەكە. پىغەمبەرى خۆشەويست (ﷺ) دەفەرمووى: ((من فطر صائما كان له مثل أجره، غير أنه لا ينقص من أجر الصائم شيئاً)) { تىرمىزى گىراوبەتەو } واتە: (ئەوئى رۆژوو بە رۆژووەوانىك بەشكىنى ئەمان خىرى ئەوئى دەنوسرىت، بى ئەوئى هېچ شتىك لەپاداشتى رۆژووەوانەكە كەم بىتەو).

* بەرنامەى رۆژووەوان: بۆ نوپۆزى (مەغرىب) و كاتى بەربانگ:

- ۱- بەلاى كەم (۱۵) پازدە خولەك بەر لەنوپۆزى (مەغرىب) لەمەزگەوت ئامادەبە.
- ۲- ئەو كاتە كاتى پارانەوئەيە زۆر بپارپۆتەو، تابانگ دەدرىت.
- ۳- وەئامى بانگ بەدەرەوئەو دوعاى وەسىلە بخۆتە.
- ۴- دوو ركات سووننەتى پىش (مەغرىب) بەكە.
- ۵- ئىنجا نوپۆزى (مەغرىب) بەكۆمەل لەمەزگەوت بەكە.
- ۶- زىكرەكانى دواى نوپۆزى بخۆتە.
- ۷- دوو ركات نوپۆزەكەى پاشى (مەغرىب) هەولبەدە لەمال بەكە.

برىارى گۆرانكارى بەدە: ئەگەر پىت بلىن پىغەمبەرى خودا(ﷺ) بەرەو شارەكەى تۆ بەرى كەوتو، لەشارەكەى تۆش گەرەكەكەى تۆئى هەلبىژاردو، لەگەرەكەكەش بەرەو كۆلانەكەى مالى تۆ بىت، لەو مالانەش يەكى بنىرىتە لای تۆ بلى مىوانى تۆم تۆ چۆن پىشوازى لەو

خوشه ویسته ده که ی و (ﷺ) چی به کچه سفوره که ت دلییی؟ ته له فزیونه که ت ده خه یته سه ر چ
که نالیک؟ نه و یتانه ی که هه لت واسیوه چی لی ده که یت؟

خەلاتى يازدەھەم

ئايا دەزانی گەورە ھەز دەكات لىت خوشىت

لەبەردەم سىيەكى دووم ناوھەراستى مانگى رەمەزانی پىرۆزدا، دەچىنە سەر باسى گەورەبى و فراوانى لىخۆشبوونى خودای گەورەو مېھرەبان، ئەم بەسەر ھاتەش پروداوئىكى راستەقىنەى ئەم سەردەمەى ئىستايە، دەمان باتەو دەمەشقى وولاتى سورييا، شىخ (موھەمەد راتب نابولسى) دەگىرپتەو دەفەرموويت:

كچىكى خوانەناسى دوور لە خودای گەورەو، بى سەرو سەررەپۆ بەناسنامەو بەناو موسلمان، لىرەو بە لى بگەپتەن ئەو كچە خوئى پروداوھەمان بۆ باس بكات:

ئەو كچە دەلىت من كچىك بووم بى تاگا، ئەوھى بە خەيال و بىرم دانەدەھات دىن و خودای گەورە بوو، ھەموو ئاوات و ئومىدى من تەنھا راباردن و گالتەچارى بوو، كام جل و بەرگى ناشەرعى و نادروستبوو لەبەرم دەکردو دەم پۆشى، ھەرچى مۆدىلات و داب و نەرىتى رۆژئاوا ھەبوو لە قۆپىن و، جل و بەرگ و، پىئالو... ھتد زوو بەزوو جى بە جىم دەکرد.

تا لە ناکا رۆژنىك ميوانىكەم لى پەيدا بوو، ھەرچەندە ئەو ميوانە بە پراوتەت ناخۆش و رەزاكورسە لای ھەموو كەسىك، بەلام ئەم ميوانە ئەم جارەيان بۆ من بوو مایەى گۆرىنى رىرەوى ژيان و دۆزىنەوھى خۆم كاتى لە بىبابانى نەفامى و بى تاگايىدا دەخولامەو، ئەو ميوانە بوو فریادەرەس و پشتىوانى من لە گىژا و گىژەلوو كەى سەرگەردانى رزگارى كردم و دەرى ھىتام، بەراو بۆچوونى ئىو دەبى ئەو ميوانە ناوھەختە بە كەلكە كى بىت و؟! چى بىت؟! ئەوئىش نەخۆشى يەكى پر لە خۆشى بوو!

چەند رۆژنىك نەخۆش كەوتم، وورده وورده نەخۆشىكەم زیاتر دەبوو، بۆیە چوومە سەردانى پزىشك، پزىشكەكە چەند پشكىنىكى تاقىگەى بۆ نووسىم، منىش چوومە تاقىگە خوئىيان لى وەرگرتم و ووتيان پاش كەمىكى وەرەو، كاتى چوومەو بۆ وەرگرتنەوھى نەنجامى پشكىنەكانم پزىشكى تاقىگەكە زۆر بە دلتنەنگى و غەمبارىوھە سەبرى دەكردم وەك

نه‌وی پروداو ییکم به‌سهردا هاتیبیت، بویه هه‌ستم به شتیکی ناخوش کرد، و وتم: چیه؟ ووتی: چ نیه برۆوه لای پزیشکه‌کی خوت نهو پیئت ده‌لئیت! زۆر ده‌ترسام و، زۆر به خیرایی چوومه‌وه لای پزیشکه‌کم نه‌نجامه‌کام له‌بهر ده‌می دانا کاتی یه‌که یه‌که سه‌یری نه‌نجامه‌کانی کردو لیتی وورد بووه، سه‌ریکی باداو زۆر به په‌ریشانی و دلته‌نگیه‌وه پروی تیکردم و ووتی: به‌داخه‌وه.

و وتم: چی بووه دکتۆری به‌رئیز!

ووتی: نه‌خۆشیه‌کەت باش نیه‌و شیر په‌نجیه به‌هه‌موو له‌شت بلاو بوته‌وه، له‌ده‌ست ده‌رچوووه له قوناغه‌کانی کوتاییه، به پیی زانستی نیمه‌رهنکه‌ته‌نهما دوو سی مانگی تر بژی.

نه‌و هه‌واله‌ چاوه‌روان نه‌کراوه، زۆر ناخوش بوو، زۆر بی‌تاقتی کرد، به‌لام به‌که‌سی نه‌وت له نه‌ندامانی خیزانه‌که‌ی، نه‌و پروداوه له ناکاوه هه‌رچی نومیدو نامانج و ناواتی هه‌بوو ژیر خاکی کردو له ناوی برد، دوا ی چهن‌دین رۆژ به‌ته‌نهما له ژووره‌که‌ی خۆی بیری له کارو کرده‌وه‌کانی رابردوو کرده‌وه‌و، هه‌یچ چاکه‌یه‌کی نه‌و تووی به‌دی نه‌کرد له لاپه‌ره‌کانی رۆژانی رابردوو، هه‌یچ تروسکاییه‌کی نه‌ده‌بینی تا به‌ر پتیه‌کانی خۆی پی بیینی، ته‌نهما نه‌وی بیری بو چوو نه‌و ده‌سته خوشکه‌ی بوو که هاویری بوو کۆلیژ، هه‌ر چه‌نده پیشتر زۆر هه‌زی به‌دیده‌نی نه‌ده‌کرد، چونکه له هه‌موو شتی‌کدا له بیرو بۆچوون و هه‌لسوکه‌وتدا به‌ته‌واوی له‌یه‌ک جودا بوون، به‌لام نیستا کاتی له لی‌واوی مردنه ده‌زانیت قسه‌کانی نه‌و ته‌واوو دروسته، بویه بو یه‌که‌مین جار په‌یوه‌ندی پیوه کردو، نه‌و کچه‌خواناسه‌ش به‌بی سی و دوو به‌هانای هات و سه‌ردانی کرد، دوا ی دل‌دانه‌وه‌و دلته‌واوی کردن و باسی گه‌وره‌یی و فراوانی ره‌حه‌تی خودای گه‌وره‌ی بو کردو، ریگای ته‌ویه‌و په‌شیمان بوونه‌وه‌ی بو پروون کرده‌وه‌و، یه‌که‌م کاریک که پیی هه‌ستا له‌ناو بردن و نه‌هیشتنی جل و به‌رگه‌ناشه‌ری و نادروسته‌کانی بوو، ئینجا ده‌ستی به‌نوێژ کردن کرد، نه‌م کچه‌دینداره‌خواناسه‌ش به‌رده‌وام هاوده‌م و یارمه‌تی ده‌ری بوو، ناوه‌ناوه‌خه‌لکانی شاره‌زا له‌دین و خواناسی پی ده‌ناساند، ده‌ی برده‌شوینی چاک و باش و پیروژ.

دوای ماوەی نزیكەى مانگىك پاش ئەوەى ئەم كچە دەقى بە دىندارىەكى تەواو گەرت و، كەوتە ناو ژيانى راستەقینە، شارەزای بەشیکى زۆرى نایینەكەى بوو، كەوا هەستى دەکرد تازە لە داىكبوو، هەرچى نەخۆشى و غەم و پەژارە هەیه لە بىرى كرد بەهۆى نازو نىعمەتى خوداناسى و دۆزىنەهەى خۆى، رۆژىك لە ناكاو زەنگىكى تەلەفۆنەكەى لىیدا، كاتى هەلى گەرت، كابرە بە شەرم و شەرمەزارىەكى زۆرەو ووتى: جەنابت فلان كەسى؟ ووتم: بەلى، دوای ئەوەى پۆزەششیکى زۆرى هیناوە، پۆزىكى زۆرى لىم گەرت، ووتى: حەز دەكەین بتىین. منىش ووتم: بۆ چى؟ خىرە؟ ووتى: حەز دەكەین لە نزیكەو پىت بلىین، كە هاتى دەزانى! منىش بە ئەو پەرى دوودلى و دلە راوكییهو چووم، كاتى چووم، هەستم دەکرد هەر هەموویان هەست بە شەرمەزارى دەكەن، نەیان دەزانى چۆن چۆنى دەرگای باسەكە بكەنەووە قسەم لەگەلدا بكەن، پاشان بەرپۆهەبەرەكە دەستى بە قسە كردن كردو ووتى: ئىمە گەورەترین هەلەمان لەگەل تۆ كروو، ئەگەر تۆ لىمان نەبوورى لە دونیاو دوارۆژ ئىمە شەرمەزارو قەرزارى تۆ دەبین، ئىمە بە هەلە نەنجامى كەسىكى ترمان داوئەو تۆ، كە گوايه تۆ شىر پەنجەتە! بەلام لە راستیدا تۆ هیچ نەخۆشیهكى ترسناكت نەبوو، ئەم كچە دەلێت كاتى ئەو هەوالەم بیست زیاتر میهرەبانى خودای گەورەو، گەورەبى رەحمەتەكەسىم بۆ بەدەر كەوت، بۆیه خۆم پى نەگىراو بە بى وىستى خۆم فرمىسك بە چاوەكاندا دەهاتە خوار، زانىم كە خودای گەورە بە زۆرى بەبى وىستى خۆم و بەناچارى منى گىراو بۆ ناو باوەشى گەرمى نایىنى پىروزی نىسلام.

خوشكانى بەرپۆز: ئەو جارەش سوارچاکی گۆرەپانى رووداوەكە دوو ئافەرەتى بەرپۆز، كەوابوو ئیووش نەركتان لەسەرەو، پىپوستان بە رەحمەت و میهرەبانى خودای كار بەجى یە، تەنها بۆ ناو مەتبەخ و چىشت لىنان دروست نەكراون، بزەن ئەوەى خودای گەورە لە سەر پىاوانى نووسىووە فەرزكروووە لەسەر ئیووشە، ئیووش دەمرن و پرسىارى گۆزتان لى دەكریتو زىندوو دەبنەو، دۆزەخ و بەهەشت بۆ ئیووشە هەروەك بۆ پىاوانە.

كەوابوو ناگاداری ئەم خاڵانە بە :

- ۱- لەو مانگەدا بێ ناگاو غافل مەبە، رازی مەبە ھەر تەنھا خەریکت بکەن بە نامادەکردنی خواردن و چیشت لێنان و، کاتە زۆرینەکانت لە مەتبەخ بەسەر ببەیت.
- ۲- نەرگی بانگەوازی لەسەر تۆی نافرەتیشە، بە کوێرەیی ناستی زانیاری زانینت خەلکی نامۆژگاری بکە.
- ۳- بزانی ناگاداربوون لە شیتوازی جل و بەرگ و پۆشاکەکت گەرنگتو پێویست ترە لە نوێزەکانت، چونکە نەکردنی نوێزە تەنھا زەرەرو زیانی بۆ خۆت ھەیە، بەلام پۆشینێ پۆشاکێ ناشەرعی زەرەرو زیانی خۆت خەلکانی تریشی ھەیەو خەلکیشی پێ گوناھبار دەبێت.
- ۴- دڵسۆزو بە بەزەیی بە لەگەڵ ئەو دەستە خوشکانەیی کە لاریستی و بێ دینن، چونکە پەنگە رۆژتیک قسەکانت لەدەلیاندا زیندوو ببیتەوھو کاریان تێ بکات.
- ۵- پەرورەدەکردنی منداڵەکانت گەورەترین نەرکە، بەتایبەت کچەکانت زیاتر لە نەستۆی تۆدایە، پەرورەدەکردنی ھەر کچێک دەرگایە کە لە دەرگاگانی بەھەشت، وەک پێغەمبەری خودا (ﷺ) رۆژتیک فەرمووی: ھەر کەسێک سی کچ پەرورەدە بکات، بە پەرورەدەکردنێکی جوان و دیندارانە خودای دەبیاتە بەھەشت، یەکیک ووتی ئەو پێغەمبەری خۆشەویست ئەو ئەگەر دووان پەرورەدە بکات فەرمووی: ئەگەر دووانیش بیت، ئەو پاداشتەیی ھەر بۆ ھەیە
- ۶- خوشکی بەرپێزم نوێزکردنەکت و بەرپۆزوو بوونەکت لەگەڵ سەرپۆش لەسەرنەکردنەت و برۆکردنەت و مکیاژ کردنەکت، ھەلبەسەنگیتنەو بەراورد بکە، لەگەڵ ئەو ھەموو گوناھو تاوانانەیی کەتووشی خۆت و خەلکانی تری دەکەیی.
- ۷- بەشداری کۆپو کۆبوونەو دینی و ووتارە نایینیەکانی پۆژانی ھینی و کاتەکانی تر بکە.
- ۸- خۆت شارەزا بکە ژیاننامەو ھەلویتست و رۆلی نافرەتانێ دیندارو خواناس و رۆشەنبیرو ناودار، تا بیان کەیتە شەرمەشق و چاوساگی خۆت.

۹- هاندهرو پشتیوان به بو پیاوه کهت مندالله کهت بو کاری چاکه و خیر، پیغه مبهری سهروه (ﷺ) ده فرموی: (ره همتی خودا له و پیاوهی که شو هه لده ستیت بو نویژ کردن، خیزانه که شی به ناگا ده هینیت، نه گهر به ناگا نه هات ناو ده پرژینیت به دم و چاوی، ره همتی خودای گوره ش له و نافره تهی که هه لده ستیت بو شوو نویژ پیاوه که شی به ناگا ده هینیت، نه گهر به ناگا نه هات ناو ده پرژینیت به دم و چاوی)

۱۰- خوشکی گوره و به ریز: بروانامه و زانست و زانیاریه ک، نه گهر نه بیته چرایه ک بو قه برو قیامت و دواوژوت، چ که لک و سهنگیکی ههیه، بویه دواوژوی خوت رووناک بکه وه به قورنان و زانسته کانی، بزانه پیغه مبهره کهت کی یه و، خاوو خیزانه کانی بناسه.

که و ابو بزانه: تو کهم و لاواز نی به لکو: ((وراء کل رجل عظیم امرأة))

واته: (هه موو پیاویکی گوره و ناودار، نافره تیکی له پالدا بووه و پشتیوانی بووه)

نه گهر سهیری قورنانی پرژیش بکه مین نه و راستیه مان بو دهرده که ویت:

باوکه نادهم + دایکه هه و = به ره ی مرؤفایه تی

گوره مان موسا + ناسیای دایکی = سهر که وتن به سهر فرعه ون

گوره مان عیسا + مهربه مهی دایکی = گوره ترین موعجیزه ی خودا ﴿ وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ

وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَهُمَا إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴾ {سوره تی المؤمنون: نایه تی ۵۰} واته:

(ههروه ها کوره که ی مهربه م و دایکی مان کرده به لگه و نیشانه (له سهر توانایی خو مان) و نیمه

ههردوو کیمان هه وانه وه له شوینیکی بلند و خوش و سازگار و ناوداردا)

گوره مان نیبراهیم + سارا خاتوونی خیزانی = سهر که وتن له شوژی یه کتاپه رستی

گوره مان خو شه ویست + خاتوو خه دیجه ی خیزانی = ره وانده وه ی تاریکی نه فامی و بت

په رستی.

* بهرنامه یه کی تاییه ت به زیگری (نیستیغفار):

ا- رۆژانه به لای کم (۱۰۰) سه دجار نیستیغفار بکه، چونکه پیغه مبهری خودا (ﷺ) رۆژانه سه دجار له یه ک دانیشان دهی فرموو: ((أستغفر الله العظيم وأتوب إليه))

ب - داوای لیخۆشبوون بکه بو نیمانداران، پیغه مبهری سهروهه (ﷺ) ده فرمووی: (ئه وهی بلی: داوای لیخۆشبوون بو سه رجهم نیمانداران بکات، خودای گه وره به ژماره ی نهو نیماندارانه لی خۆش ده بیت)

ج - نهو ره مه زان بگپه به ویستگه ی گۆرانکاری تاک تاکه گوناوه تاوانه کانت بیته بیر خۆت بخره وهو بیته پیش چاوی خۆت، ئینجا بو هه رگوناوه تاوانیک ته وهو نیستیغفاریک بکهو، به لئین بده خودای گه وره نه گه ریسته وه سه ریان.

د - زۆر ناگاداری نهو به خشش و خه لات و دیاریه ی پیغه مبهری خودا (ﷺ)، نهویش دو عای (گه وره ترین نیستیغفار)ه، لهو مانگه دا له بهری بکهو، هه موو به یانی و ئیواره یه ک بیخۆینه، تاده قی پیوه بگریت، پیغه مبهری خۆشه ویست (ﷺ) ده فرمووی: (هه ر که سیک بلیت: اللهم أنت ربی لا إله إلا أنت خلقتنی وأنا عبدک وأنا علی عهدک ووعدک ما استطعت ابوء لک بنعمتک وأبوء لک بذنبی فاغفر لی فإنه لا یغفر الذنوب إلا أنت أعوذ بک من شر ما صنعت) نه وهی به یانیان نهو زیکره بخۆینیت له رۆژه کیدا بریت ده چیتته به هه شت، وه نه وهی ئیواران نهو زیکره بخۆینیت له وشه وه دا بریت ده چیتته به هه شت

ه - نه گه ر دلتون دو دل به غه می، نه گه ر ده رگا کانی دونیات به پرووتدا داخراوه، باری دارایی و گوزه رانت خراپه (نیستیغفار) بکه، پیغه مبهری سه ردار (ﷺ) ده فرموویت: ((مَنْ لَزِمَ الْإِسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا ، وَمِنْ كُلِّ ضِيقٍ مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ)) .

بریاره ی گۆرانکاری بده: هه ر هه موو گوناوه تاوانه کانت بیته بهرچاوی خۆت، یه ک یه ک تۆبه و نیستیغفاری لی بکهو ، په یمان بده نه گه ریسته وه سه ری و، نه گه ر مافی خه لکیشت به سه ره وه یه مافه که بو خاوه نه که ی بگپه وهو داوای گه رده ن نازادی لی بکه .

خەلاتی دوانزەھەمین

ئەو خۆشیەتی تێیدای بېبە خەشە

یەكی لەئەرك خێرو عیباده تانەى ئەو مانگە پیرۆزە بانگەوازىبە بۆ لای خودای گەورەو میهرەبان، ھەر یەكی لە ئیمە بەرپرسیارە لەو نازو نىعمەتەى تێیداىبەو، كە خودای گەورە بەھەر تاكێكى ئیمەى موسلمانى بەخشیو، ھەموو نازو نىعمەتێكى خودای گەورەش پێوستى بە سوپاسگوزارى ھەبە، ھەر نىعمەت و چاكەىبەكى خودای گەورە بەشێوازێكى تايبەت بە خۆى سوپاس دەكریت بۆمۆنە، سوپاسكردنى نىعمەتى مال بەبەخشینىبەتى، سوپاسى نىعمەتى زانست و زانیارى بەفێركردنى خەلك و گەياندىبەتى، سوپاس كردنى نىعمەتى مندال و خێزان بە پەرورەكردنىیانە بەپەرورەدەبەكى موسلمانانە، سوپاسى نىعمەتى زوبان پاراوى و قسەزانى بەئامۆژگارى كردنى خەلكانە:

شیخ موحەممەد عورەیفى باسى رووداویكى راستەقینە دەكات، برادەرێكم موسلمانێكى تێگەشتوو شارەزا لە دین باوكى توشى نەخۆشیەكى كەت و پەرسوو، ئەو نەخۆشیەى ئەو چارەسەرى نەبوو لەوولت بۆبە ووتیان چارەسەرى ئەو نەخۆشیە لە لەندەنى وولتای بەرىتانیاىبە، ئەو پیاوێ موسلمانە خواناسەش وەك ئەركێكى موسلمانانە لەگەڵ باوكى چوو بۆ بەرىتانیا، ئەو پیاوێ كەسێكى گوج و گۆل و رىك و پىك و توند و تۆل، تابلیتى شیتو و روخساریكى جوان و پاكى ھەبوو، ریشیتكى درێژى شانەكراو، سیواكێكى ئەستور و درێژ لەسەر گیرفانى، بەردەوام بۆنێكى زۆر خۆشى لى دەھات، ھەردەم رووى بە خەندەو پێكەنین بوو، ھەرگیز ھەستى بەبێزارى و دلەنگى نەدەكرد، دەبا بەبەبەكەو كۆى لەخودى خۆى رابگرین باسى ئەو سەفەرەى خۆیمان بۆ بكات: دلەنگى كاتى لە فرۆكە دابەزین روومان لەو نەخۆشخانە كەرد كە ناوئێشانەكەیان پى دابووین، ژوورێكیان پێداىن تێیدا نىشتەجى بووین تا بەیانى ئەو پزىشكەى بۆیان دیارى كەردبووین ھاتە لامان، منیش بە رووبەكى گەشاووە

پیشوازیم لینی کردو، پشکنینی پیویستی بو باوکم نه جامدا، بو چه ندین روژ ماینه وه نهو
پزیشککش ناوه ناوه دههاته لامان.

تا روژیک ووتی: من پرسیاریکم له تو هیه؟ - دیاره نهو موسلمانان زمانی نینگلیزی
زانیوه -

منیش زور بهروو خوشی و سینگیکی فراوانه وه

ووتم: فهرموو

ووتی: زور سهیرم به تو دیت چند روژه له گهل نه وه موو کیشه و گپو گرفتانهی خوت و
نهو هه موو نهرک و زه جه تیهی که له گهل نهو نه خوشه دای و سهرباری نه وهی ژسانی غه ربیی
ودوو له مال و مندال به لام تو له خنده و پیکه نین و زهوق زیاتر هیچی ترم له تو نه بیینی،
به لام من خه لکی نهو شارهم یه کیکم له هه ره دهوله مهنده کانی نهو شاره وه له هیج شتیکم کم
نیه، کام شوین و باخچهی خوش و دلرفینی نهو شاره یه دهچم، کام خواردنی خوش و بهله زه ته
ده بخوم، کام گوزانی و موسیقای به سوزو به چیژه کوئی لی راده گرم، به لام له گهل نهو هاشدا هه
دل تمهنگه و نا تارامم نازانم بوچی!؟

منیش پیکه نیم دواپی سهیریکم کردو پییم ووت: من پرسیار له تو ده کم؟

ووتی: فهرموو

ووتم: نه گهر برسیت بیت دهچی شتیکی بون خوش بون بکهیت!؟

ووتی: نه خیر، به لکو دهچم نان ده خوم.

ووتم: نهی نه گهر هه بکهیت کویت له دهنگ و موسیقایه کی خوش بیت دهچی نان

بخویت!؟

ووتی: نه خیر، به لکو دهچم نامیریکمی دهنگه پنه ر کار پی ده کم و تا کویم له ده نگیکی

خوش بیت.

ووتم: نه گهر هه بکهیت دیمه نیکی جوان و دلرفین ببینیت تا چیژ به چاوه کانت بگات نایا

دهچی گولیک بون بکهیت!؟

ووتی: بىنگومان نەخىر، بەلكو دەچم بۇناو باغ و باخچەى پر لە گول و گولزار.
 ووتم: كەوابوو تۆ شوپىنىكت دىشىت و بەلام تۆ چارەسەرى شوپىنىكى تر دەكەيت بۆيە
 ناگەيت بەنامانج، كىشەو گرتى تۆ لە دلته وەك دەلئيت دلتم نا نارامە بۆيە پتويستە
 چارەسەرى ئەو دلەى خۆت بكەيت.

كتىبىنىكى وەرگىردراوبۆ زمانى ئىنگلىزىم لە گەل خۆمدا بردبوو پىمداو لە گەل خۆى بردى.
 بۆرۆزى دواىى بىنىم بەيانى زوو هات كەهات شىوہى ناسايى نەبوو تەواو روخسارو
 شىوہى گۆزابوو زۆر مەترسیداربوو، ھەر كەهات پرسىارم لىتى كردو ووتم: بى زەحمەت چى
 رووى داوہ ھەر لە گەل قسەيە دەستى كرد بە گريان و يەخەى منى گرت و چەند جارنىك پراى
 تەكاندم ووتى: ئىوہ لەو خۆشى و تام و چىژەدان بۆ ئەو خۆشى و نىعمەتە نابەخشنەوہ،
 (واللہ) تەنھا ئەو شەو لەرپىگای ئەم كتیبەى تۆوہ خوداو ئىسلام ناسىوہ ھەست لەخۆشترىن
 ژياندام.

براو خوشكى خوشەويست دەبا لەم رەمەزانەوہ بەلئىن بدەين:

- ۱- خۆمان شارەزا بكەين لە نايىنى پىرۆزى ئىسلام.
- ۲- ئىنجا بەتەواوى و بەبى كەم و كورتى نايىنى ئىسلام جى بەجى بكەين وەك خوداى
 گەورە دەفەر مووى: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اَدْخُلُوا فِي السِّلَ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ {سورەتى البقرە: نايتى ۲۰۸} واتە: (ئەى ئەوانەى
 ئيمان و باوہرتان ھىناوہ ھەر ھەموتان خۆتان بچەنە ژىر سايەى ئىسلامەوہ و بەتەواوى
 پەيرەوى بكەن و شوپىنى ھەنگاوەكانى شەيتان مەكەون، چونكە ئەو دوزمنى
 ناشكراتانە (ھەميشە دەيەويت شەرو جەنگ لە نىوان خەلكيدا بەرپا بكات و لەئىسلام
 دوورىان بجاتەوہ).

- ۳- بىر بكەوہ و وورد بېوہ لەخودى بزانه چ كەم و كورتىەكت ھەيە بەرامبەر بە خوداى
 گەورە و ميھرەبان، بەرامبەر پىغەمبەرى سەرورە (ﷺ) خەلكان ھەر ھەموو كەم و كورتىەكان
 وورده وورده چاك بكەوہ و مەيان ھىلە.

۴- دوا بی دهست بکه بانگه وازی کردن له نزیك ترین کهسته وه دهست پی بکه، خیزانه کهت و منداله کانت، خزم و دوست و دراوسینه کانت، بهره بهره هر کهسه و ده رده که بی بینه وه دوا بی به دوا ی چاره سهر بوی بگه ری .

* بۆچی بانگه وازی بکه بین؟

۱- بۆ جی به جی کردنی فرمانی خودای کار به جی وه ک فرمانی پی کردو وه ده فرمان مووی: ﴿ اَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجِدِلْ لَهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴾ {سوره النحل: نایستی ۱۲۵} واته: ((ئی پیغه مبه ر(ﷺ) ئی ئیمانداران) بانگه واز بکه بۆ لای بهرنامه و ریازی پهروه ردگارت به حکمت و دانایی (بۆ هندیك) و ناموزگاری جوان و به جی (بۆ هندیکی تر) و گفتوگو و موجد له به جوانترین شیوه (له گه ل هندیکی تر) دا به تایبته تی خاوه ن کتیبه کان، چونکه به راستی پهروه ردگارت هر خوی زانایه، که کی گومرپایه، ههروه ها خهر خویشی زانایه به هیدایه ت و هرگران)

ب - به جی هینانی سووننه تی پیغه مبه رانه (سه لامی خودایان له سهر بی ت)، به مهش ده بیته دوست و هاوده می نه و خۆشه ویست و به ریترانه .

ج - گه و ره ترین خیر و پاداشتت دهست ده که ویت، وه ک پیغه مبه ری خۆشه ویست (ﷺ) به پیشه و (عه لی) ده فرمان مووی (خودای لی رازی بی ت) له و کاته ی ده ی نیریت بۆ جهنگی خه بیهر: ((لئن یهدی بک الله رجلا واحدا خیر لک من حمر النعم)) واته: (نه گه ر یه ک تاکه پیاو به هوی توه خودای گه و ره ریتموونی بکات بۆتو باشتره له چه ندین ووشتری سوور - که باشترین و به ناویانگترین ووشتی عه ره به کان بووه -)

د - خیر و پاداشتیکی نه بر او هی بی ماندوو بوونه، وه ک خۆشه ویست ده فرمان مووی: ((من دل علی خیر فله مثل أجر فاعله)) واته: (هر ریگای خیر و چاکه به یه کی نیشان بدات هه مان خیری بۆ ده نوسریت به بی له خیری نه ویش که مبیته وه)

ه - خوشترین و به تامترین ژیان ژیانی بانگخوازانه له پرووی دل و دهر و ونیه وه، به رده وام له پئی خودای گه وره وهك سه ربازیکی نه ناسراو له خزمهت نایینی خودای گه وره و به بنده کانی خودای گه وره ی.

* گرنترین ناکارو رهوشته کانی بانگخواز:

۱- له پرووی دل و دهر و ون و خودی خوویه وه، ثم رهوشت و ناکارانه بکات به کالی بالی خوی وهك خودای گه وره له ههردوو سوپهتی (المزمل) و (المدر) فرمان به پیغه مبهری نازدار () دهکات و دهه رموی: ﴿يَا أَيُّهَا الْمَرْمِلُ ① قُلْ أَلَيْلٌ إِلَّا قَلِيلًا ② نِصْفَهُ، أَوْ أَنْقِصْ مِنْهُ قَلِيلًا ③ أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَبُّنَا الْقَاهِرُ ④ إِنَّكَ سَأَلْتَنِي عَلَيْهِ قَوْلًا لَيْسَ لِي بِهِ حَقٌّ وَأَنْتَ عَلِيمٌ ⑤ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ⑥ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ⑦ وَأَذْكُرُ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَتَيَّمًا ⑧ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ⑨ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَأَهْرُجْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ⑩ وَذُرِّي وَالْمُكْدِنِينَ أُولَى الْأَعْنَمِ وَمَهَلُكُمْ قَلِيلًا ⑪﴾ {سورهی المزمل: نایهتی (۱-۱۱)} واته: (نهی نهو که سهی خوت داپوشیوه مبهست پی پیغه مبهره (ﷺ) * شهو ههسته نویژ بکه مه گهر که میکی نه بیت * نیوهی یا که متر له نیوهی لی کم بکه ره وه * یا خود زیاتری بکه و دهوری قورنان بکه ره وه به ووردی و له سه ره خوئی * چونکه به راستی نیمه فرموده و گوفتاریکی سه نگین داده به زینینه سه رت (که به هوویه به ره نگاری نه رك و زه همه تی زور ده بیت) * به راستی خو پیگه یانندن له شه ودا قورستره له پرووی کردارو باشتره له پرووی گوفتاره وه * تو بو ت ههیه له پرژدا ههول به دیت (بانگه واز بکهیت) و بگه پیت، کوششی زور بکهیت * تو هه همیشه باناوی پهروه دگارت ویردی سه ر زارت بیت، به دل سوژی و ملکه چیه وه پرووی تی بکه * نهو زاتهی که تو ی په وانه کردووه، خاوه و پهروه دگاری پرژه هلات پرژناوایه، جگه لهو هیچ خواهیکی تر نیه فرمانی به دهست بیت، که واته هه ر بکه به پشتیوانی خوت و داوای یارمه تی هه ر لهو بکه * له به رامبه ر گوفتاری خوانه ناسانه وه هه رده م خو را گبه و به شیوازیکی جوان به جیان بهینه * واز بینه له من و لهو خاوه نازو نیعمه تانهی که نایینی من به درو ده زانن، تو که میکی مؤله تیان بده)

﴿يَتَأْتِيهَا الْمَدِيرُ ۱﴾ قَرَأَنَّا ذُرِّيَّتَهُ ۲ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ۳ وَرَبَّكَ فَطَهِّرْ ۴ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۵ وَلَا تَمْنُنْ

تَسْتَكْبِرُ ۶ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿ {سوره تى المدثر: نايه تى (۱-۷)} واته: (ئەى ئەو كەسەى خۆت پىچاوه تەوه ئەى موحه مەد(ﷺ)) * ههسته و خه لكى بىدار بکه ره وه (راسته كان روون بکه ره وه) * پهروه دگارت به گه وه ناو ببه (الله أكبر) بادروشم ت بيته، مه زنى ئەو زاته روون بکه ره وه * پۆشاکت (دل و دهر وونت، ره فتارت، هه ره ه مووى) خاوين بکه (خۆت و شوينکه وتوانت) * بهرده و امبه له سه ره وازه يتان له گونا * منه تيش مه که (به سه ره که سدا) چاکه و به خشينه کانت به زۆر مه زانه له کاتي کدا به ته مای زياتر بيته * هه ولېده له بهر خاترو ريزى پهروه دگارت خۆگرو به نارامبه)

۲- له رووى قسه و گوفتاره وه هه ره قسه و گوفتاريك ده كه تى بهر له وهى بيليت جى به جيتى بکه، هه رده م قسه و نه رم وقسه خۆش به.

۳- تا ده كريت و ديارو بهرچاوو به شهوق زهوق و سه ليقه بهو، گرنگى به له شو لارت بده، بۆن خۆش به، هه رده م ده م به خه نده و پيکه نين به .

۴- هه رده م موژگيني به خش و گه شبين به، ترسينه رو ره شبين مه به.

۵- ده سه كراوه ده سوالا به قوربانى بده به خۆت و ماڻ و مندال و سامانت بۆ گه ياندى دىنى خوداى گه وه.

به رنامه ي رۆژووه وان: دواى نوپژى (عيشا):

۱- هه فته ي دوو رۆژ ته رخان بکه بۆ سه ردانى خزم و كه سو كارت و دۆستانت، به تاييه ت ئەوانه ي په يوه نديان له گه لت پچراندوه.

۲- له هه فته دوو رۆژ ته رخان بکه بۆ به شدارى كردن له ده رسيكى شه رعى بکه يت.

۳- هه فته ي رۆژتيك هه ره ه موو خيژانه كه ت كۆبكه وه بۆ ئامۆژگارى كردنيان و وانه يه كى

شه رعى.

بریری گۆرانکاری بده:

بزانه تا ئیستا ههلسوکوت و مامه لهت چون بووه له گهه ماڤ و منداله کانت نایا نهو
نهرم و نیانی و پرووخۆشیهی له گهه خه لکانت ههیه هه مان مامه لهو ههلسوکوت ده کهیت
له گهه ماڤ مندال و خیزانه کهت، وهک پیغه مبهری خودا (ﷺ) ده فهرمووی: ((خیرکم خیرکم
لأهله وأنا خیرکم لأهلی)) {بهیهتی گیزاویه تیهوه} واته: (چاکترینتان چاکترین کهسه له گهه مندال
و خیزانه کانی وه منیش چاکترین کهسم له گهه مندال و خیزانه کانم)

خهلاتی سیزدهه مین

نهو گه نهجی له گهله پيشیل کردنی مافی خودا مافی دایکیشی پيشیل کرد

با لهو مانگه پیروزه دا بو به خودا چونه وه بهک له گهله هلهو کم و کورتیه کانی خومان بهرامبهر دایک و باوکمان کوی له م به سه رهات و رووداوه بگرین، بیکهین به ویستگهی چاره سهری و مدهرمی خراپه وه هله کافان له ناست دایک و باوکافان:

نافره تیک وهک نافره ته داماره کانی وولاتی نیمه دواي نهوهی شوو دهکات به پیاویک بهلام ته مهنی هاوسهر گیری له گهله پیاوه کهی زور کورت ده بیت، دواي نهوهی کورپکی له پیاوه کهی ده بیت، پیاوه کهی کوی دواي دهکات، نهو نافره ته به تنیا له گهله منداله تاقانه کهی بی سهر به رشت ده مینینه وه، بهلام نهو نافره ته مدهره کول نادات و لهو ته مهنه گهنج و لایه تیهی خوی به کوله مدهرگی و زه مته تیه کی زور به خزمهت کردنی خه لک و خزمهت چی به تی نهو منداله ی به ختیه ده کرد، جگه له وهی له قوتابخانه یه کی نریک ماله کهی خوی بوو به به رده ست - خزمهتگوزار - بهلام چ به ختیه کردن و چون به ختیه کردنی هه رچی مندالانی خه لک هه یان بوو نهو کوره ی نهو به زیاده وه بوی ده کرد، له خواردن و خوار دنه وهو جل و بهرگ و هه ر شتیک که پیوستی پی بوایه و بیویستبایه بوی دهسته بهر ده کرد، تا کاتی نهوه هات کوره کهی بجیته قوتابخانه و وهک مندالانی بخوتیت، نهو دایکه دل سوو به سوو کوره کهی لهو قوتابخانه دانا که خوی تییدا فرمان به ربوو، تا له بهر چاوی خوی بیت و ناگاداری بیت.

نهو کوره به نازه له ناو هه موو قوتابیه کانی قوتابخانه دیارو بهر چاوی بوو، له کاتی پشوو قوتابیان و نیوان وانه کانیان دایکه که چاوی لهو کوره ی بوو، چونکه تا که هیواو نومیدی بوو بو دواروژی.

نهو کوره بجوک بوو هه ر له باوه شی گهرمی دایکی گه وره بوو گه شه ی کرد، بهلام که گه وره بوو گه بیسته قوناعی هه رزه کاری و گه نجایه تی له قوتابخانه چوو قوناعی ناوهندی و دواناوهندی دایکه کهی زور دلی پیوهی به ندبوو، بویه له گهله کوره کهی نهویش خوی گواسته وه

بو نهو قوتابخانهی که کوره‌کهی ده‌چوو بو ته‌واو کردنی قوتاغی ناوه‌ندی، چهنندی نهو کوره بالای به‌رزو گه‌وره ده‌بوو دایکه‌کشی نه‌وه‌ندهی تر دلخوش ده‌بوو نومیدو ناواته‌کانی گه‌وره گه‌شبین تر ده‌بوو، به‌لام نهو کوره به‌پیچه‌وانهی دایکی بوو حزی نه‌ده‌کرد بو زور شوین دایکی له‌گه‌لی بیت، بویه بیژه‌که‌مجار به‌دایکی راگه‌یاندو ووتی به هیچ شیوه‌یه‌ک نابیت قوتابیه‌کانی تر بزنان که تو دایکی منی، چونکه تو خزمه‌تچی و تهنها چاویکیشت هه‌یه، دواپی لای قوتابی و هاورپیه‌کانم شهرمه‌زار ده‌م و گالته‌م پی ده‌کن، دایکه‌کشی رازی بوو به هیچ شیوه‌یه‌ک خزی دهرنه‌ده‌خست که دایکی نه‌وه، کاتیکیش پیوستی به پاره‌و پول هه‌بوایه به‌نه‌ینی له شوینیکی نادیار لینی وهرده‌گرت بی نه‌وهی کهس بزانیست، به‌لام رۆژنیک نهو دایکه داماره چاوده‌گپرت له‌ناو قوتابخانه کوره‌کهی به‌رچاوانا‌که‌ویت بویه زور په‌ریشان ده‌بیت و خزی پی ناگیریت، به‌هله‌داوان ده‌چیتته ناو قوتابیه‌کان ده‌لیت: کوا کوره‌کهم بۆچی دیار نیه؟ چی به‌سهر هاتوه؟ له‌ناکاو کوره‌کهی به‌ده‌رده‌که‌ویت! که‌نه‌مه ده‌بینیت زور نارچه‌ت ده‌بیت و، زور تووره ده‌بیت له‌دایکه‌کهی به‌لام خزی بی ده‌نگ ده‌کات،

تا نهو کاته‌ی ده‌چیتته‌وه مال، ههر که ده‌چیتته‌وه مال دایکه‌کهی به‌چاویکی پر له‌فرمیسک و قورگی گریانه‌وه ده‌ست ده‌کات به‌پارانه‌وه و پوزش هینانه‌وه به‌لام نهو کوره سه‌ره‌رۆیه هیچ قسه‌یه‌کی لی وهرناگیریت و چی خراب و نا شایسته‌یه بهو دایکه‌ی ده‌کات و، ده‌لیت هه‌رگیز ناچمه‌وه قوتابخانه، دواپی هه‌ول و کۆششیکی زور رازی ده‌بیت به‌چیتته‌وه قوتابخانه‌و درپۆه به‌خویندنی بدات، نهو دایکه دل‌سۆزو به‌سۆزه هه‌موو رهنج و ماندووونیتی ده‌چیتته‌وه له‌پیناو پیگه‌یاندنی کوره‌تاقانه‌کهی، بویه که کوره‌کهی گه‌یشته قوتاغی دواناوه‌ندی و کۆلیژ خه‌رجی کوره‌کهی زیاترو زۆرتتر ببوو تهنها موچه‌کهی به‌شی نه‌ده‌کرد، بویه ناچاربوو دواپی ده‌وامی قوتابخانه‌کهی نیش و کارو خزمه‌ت چی یه‌تی ده‌کرد تا کوره‌کهی له کۆلیژه‌کهی ده‌رچوو پروانامی به‌ده‌ست هیناو دواپیش دامه‌زرا، به‌لام نایا نهو دایکه دواپی له کوره‌کهی کرد تۆله‌ی نهو هه‌موو رهنج و تیکۆشانه‌ی سالانی رابردوی بو بکاته‌وه! نه‌ختر.

بەلگە ووتی: کورۋی شیرین و تاقانەم مۆچە کەت کۆ بکەوہ سەر یەک و ھەموو خەرجیت با لەسەر مەن بێت تا ژنیک دەھینیت. دوا ی کۆ کردنەوہی پارە ی ژنەینان دایکی دامار ھەر ئافرەت و کچیک ی بۆ دەست نیشان دە کرد بە بیانوویە ک پەتی دە کردەوہ و رازی نە دە بوو تا بۆ خۆ ی کچیک ی دیاری کرد، ھەر چەندە دایە کە ی ووتی کورۋی خۆم ئەو ئافرەتەو ئەو مائەو ھەر شیوہ ی ئیمە نینەو لە گەل ئیمە ناگوئین، ئەو کورۋە سەرە رۆیە ووتی ئە گەر ژنەینم ھەر ئەو کچە دەھینم ئە گینا جاریکی تر باسی ژنەینانم لە لا مە کە، دایکی کە زانی ھیچ سوودی نیە بۆیە ئەویش بە ناچاری رازی بوو، ئەو کچە ی بۆ ھینا کورۋە کە ی و بوکە کە ی ھەردووکیان فەرمانبەر بوون، ھەرچی ئیش و کارو پێویستی دەرەوہ و ژوورەوہ ھەبوو لەسەر ئەو دایکە بوو، بە لئام ھێشتا ھەر لێ ی رازی نە بوون، ئەو بووکە ی چەندین بیانووی ناراست و دروستی پێ دە گرت و دوا ی کیشەو گێرو گرفتیک ی زۆر کورۋە کە ی بە راشکاری ووتی نامانەو ی لە گەل پیرە ژنیک ی یە کچاوی وە تۆ بژین و مائمان جودا دە کەینەوہ، ئەو بێ ویژدانە پیرە دایکی بێ کەسی بە تەنھا لە مائیک ی ساردوسر بە جی ھیشت، بە لئام ئەو دایکە دئسۆزو کانیاری بە زەییە خۆ ی پێ نە دە گێرا ناوہ ناوہ سەردانی کورۋە کە ی ھەر دە کرد تا پۆژیک بوکە کە ی پێ دە لیت: تۆ ھەر واز لە ئیمە ناھینت بۆیە ئیمە ناچارین لە دەست تۆ ئەو وولاتە جی بەیتلین، دوا ی ماوہ یە ک ئەو کورۋە لە گەل خیزانە کە ی دە چنە وولاتیک ی تر ئەو دایکە ئۆقرە ی نامینی و زۆر پەریشان ی کورۋە کە ی دە بیت دوا ی بە دوا داچوون و پرسیار کردنیک ی بێ ووچان و کۆلنە دان ناویشانی کورۋە کە ی دە دۆزیتەوہو بەر ی دە کە ویت بۆ مائی کورۋە کە ی، پاش خەرج کردنی پارە یە ک ی زۆرو ماندووبوونیک ی بێ ئەندازە مائی کورۋە کە ی دە دۆزیتەوہ، لە دەرگای مائە کە یان دە دات و یە ک دوو مندالی تازە پینگە یشتوو دەرگا کە دە کە نەوہ، پیرە ژن دە لیت: مائی فلانە ناوی کورۋە کە ی دە لیت مندالە کان دە لیت: بە لئام ھەوہ. دە لیت: مەن دا پیرە ی ئیوہم و دایکی باوکتانم. کاتی مندالە کان دە چنەوہ ژوورەوہو بە دایکیان دە لیت، دایکە کە یان دە لیت: نە خیز وانیە درۆ دە کات باوکتان دایکی نە ماوہ بە خۆشی دیتە بەر دەرگا کە چەندین قسە ی

ناشیرینی پی ده لیت دهری ده کات، ههر چه ندی ده پاریتتهوه ده لی: بهس لیبگهری بیمه ژوورهوه تا کوره کم دیتتهوه و نهو جارهش ببینم رازی نابیت و به دهری ده نیت، به لام نهو دایکه ههر ناروات له شوینیکی دووری ماله که چاوه روان ده بیت تا کوره کهی دیتتهوه، که کوره کهی دیتتهوه و ده گاته بهر ده رگا ده چیتته لای و ده لیت کوری خوشه ویستم هاتومه بو دوا جار تیرر بتبینم، نه گهر مؤلت بدن نهو شهو لاتان بم کوره کهی ده لیت: نیتمه له بهر تو رامان کردوهاتووینه نیره، دوا بیش منداله کامان تو ببینن ده ترسن، بویه چون هاتی نهو هاش بگهریوه شوینی خوت.

نهو دایکه بهره به هه ناسه ساردی گه رایه وه بی نهوهی بتوانیت پر به دل کوره تاقانه کهی ببینیت، بو جاریکی تر به بی کهسی و به ته نیایی له ناو خانووه بچوکه کهی ژسانی به سره ده برد، دوا ی نهو کاتهی که خودای بوی نوسی بوو، توشی نه خوشیه که ده بیت و کوچی دوا یی ده کات، بهر لهوهی بریت نامه یه که بو کوره کهی ده نویست ولای که سی که جتی دلیت ده بیت نهو نامه چی تیا نوسرایت!؟

نوسی بووی: کوری خوم هه موو ناواتم نهوه بوو گه وره بی و به به ژن و بالاییه کی جوان بتبینم و له ژیر سیبهری تو نهو ته مه نهی ماویوو گوزه ر بکه م، نیستاش په رده ت بو له سر نهو یه که چاویهم لا ده به م که به هویه وه ببومه مایه ی شهرمه زاری بو توو خیزانه که ت کوره که م ده زانی چاوه م بو نه ماو له دستدا کاتی بچوک بسوی پات کرد که وتی چاویکت کوره بسو منیش نهو چاوه ی خوم به خشی به تو تاتو یه کچاو نه بی و به یه کچاوی دونیا نه بیینی روله گیان.

ده با لهو مانگه دا که مانگی دلنه وایی و دلنه رمی به بزانی تا نیستا چون بووینه له گه ل دایک و باوکماندا، نه گهر باش وچاک بووینه سوپاسی خودای له سر بکهین، نه گهر به پیچه وانه شه باسه رزه نشت و لومه ی خومان بکهین.

* بزانه و ناگادابه:

- ا- ره‌زامه‌ندی خودای گوره و میهره‌بان په‌یوه‌ست و بنده به‌ره‌زامه‌ندی دایک و باوک: پیغه‌مبهری نازدار (علیه‌السلام) ده‌فرمووی: ((رضا الله في رضا الوالدين وسخطه في سخطهما))
- ب - هم‌موو گونا‌هو تاوانیک بوی هدیه خودای گوره سزاو تۆله‌که‌ی دوا بخات بو رۆژی دوا‌یی، تنه‌ها نازاردان و نه‌شکه‌نجه‌دانی دایک و باوک نه‌بیّت خودای گوره هر زوو له دونیادا تۆله‌و سزا‌که‌ی وهرده‌گریته‌وه، پیغه‌مبهری خودا (علیه‌السلام) ده‌فرمووی: ((بروا آباءکم تبروا أبناؤکم)) واته: (چاکه بکه‌ن له‌گه‌ل باوک‌ه‌کانتان، منداله‌کانتان له دوا رۆژ چاکه‌تان له‌گه‌ل ده‌که‌نه‌وه)
- ج - نافرته و خیزانی باش و خواناس دین و ژینه بو مرۆژ، به‌پیچه‌وانه‌وش نافرته‌تی خراب و خوانه‌ناس شه‌رمه‌زاری دونیاو دوارۆژه، بۆیه پیغه‌مبهری خۆشه‌ویست (علیه‌السلام) ده‌فرمووی: ((الدنيا متاع وخير متاعها المرأة الصالحة)) واته: (دونیا خۆشی یه له‌هه‌موو چاکترین خۆشی دونیا نافرته‌تی چاکه)
- د - هاوسه‌نگی راگرتن له‌نیوان و دایک و خیزان ره‌وش و ناکاری پیای ژيرو تیگه‌یشتوو خواناسه.
- ه - بیر له‌ره‌نج و ماندووبوونی تنه‌ها شه‌وو رۆژیکی دایک و باوکت بکه‌وه، له‌و کاته‌ی بچوک بووی و تۆیان به‌خیتو ده‌کرد.
- و- بیربکه‌وه نه‌گه‌ر نۆ مانگ شتیک بجه‌نه ناو گیرفانت، به‌رده‌وام به‌شه‌وو رۆژو هه‌لی بگری چهند ناخۆش و زه‌جمه‌ته.
- ز- نافرته‌تی پیامردوو که نارام ده‌گری له‌سه‌ر به‌خیتو کردن و پیگه‌یانندی منداله‌کانی، خۆشه‌ویست (علیه‌السلام) ده‌فرمووی: (شهو‌ی میعراج کاتی منیان برد بو به‌هه‌شت، نافرته‌تیک له‌گه‌ل من به‌یه‌که‌وه چووین بو به‌هه‌شت و ووتم: نه‌ی جویرانیل نه‌مه‌کی یه؟ ووتی: نافرته‌تیک پیامردوو‌هو ماوه‌ته‌وه له‌سه‌ر منداله‌کانی تابه‌خیتوی کردن پیی گه‌یاندن)

ح - هندی کس پاساو پۆز دههیننهوه بۆ شهشکه نهجو نازاردانی دایک و باوکانیان بۆ نمونه دهلین: قسهیان رهق و ناخۆشه، من چوویمه لایان بهلام شهوان زویرن و چاک نابنهوه، بیسن، به میوانن، به ئهرکن، ... هتد

بۆ هممو ئه و قسه بی بنه مایانه دهلیم: چاکه و خیرو پاداشت به دهست هیتان بۆ دوارقۆزو ناوو دهنگی بهرزو باش له دونیا پیویستی به قوربانی دان ههیه، قوربانی دان به لهش و دل و دهررون و مال و سامان ههیه.

* چۆن به چ شیوهیهک دل و دهروونی دایک و باوکمان خۆش بکهین:

- ۱- چۆن گالته گهپ و قسهی خۆش و له گهڵ خیزان و منداله کانت ده کهیت، بزانه دایک و باوکت زیاتر پیویستیان پییه تی.
- ۲- مال و سامان هۆکاریکه بۆ راکیشان و که مه ندکیش کردنی دلی که سی به رامبه ر که و ابوو دایک و باوکت له نزیک ترین که ست بی به ش مه که، یارمه تیان بده نه وه ک یارمه تی به لکو وه ک جی به جی کردنی ئهرکی سه ر شانت، نه گه ر پیویستیشیان به یارمه تی تو نیه له ریگای به خشین دیاری خلآت پییان بده، چه زو ئاره زوو ه کانیان بۆ جی به جی بکه .
- ۳- زوو زوو سه ردانیان بکه، نه گه ر بۆ ماوه یه کی زۆر که میش بی، نه گه ر هه رنا به ته له فۆن به سه ریان بکه وه لیبیان به رسه .
- ۴- گه شت پی کردنیان و سه ردانی پی کردنیان له گه ل خۆت سه ردان و سه فیریان پی بکه ی بی نه وه ی شه وان داوات لی بکه ن به لکو به خۆت به دوایانداو سه ردانی خزمو که سانیان پی بکه .
- ۵- له گه شت و گوزاره کانت بی به شیان مه که و له گه ل خۆتیان به .

* که بانگ درا وه لاسمی بانگه که بده ره وه، دو عای وه سیله بکه، وه ک پیغه مبه ری خودا (ﷻ) ده فهرمووی: که بانگ بیژ بانگی فهرموو ئیوه ش وه ک بانگ بیژ وشه ی بانگه که بلیننه وه پاشان بلین: ((اللهم رب هذه الدعوة التامة والصلاة القائمة آت محمدًا الوسيلة

والفضيلة وابعثه المقام المحمود الذي وعدته)) نهوهی ئەم دوعایه بکات له رۆژی دواپی
تکا(شه فاعهت)ی منی بو حلال ده بیئت)

* زیگری بی نهوهی هیچ قسه یهك بکهیت و، شیوهی دانیشتنی خۆت بگۆری (۱۰) ده
جار بلی: ((لا إله إلا الله، وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت بيده الخير، وهو
على كل شيء قدير)) بههر جار یك (۱۰) ده خیری بو ده نوسریت و، (۱۰) ده گوناھی
لهسر ده سریتته وه، (۱۰) ده پله بهرز ده بیته وه).

بهرنامهی رۆژوه وان: بو کاتی بهربانگ:

۱- به لای کهم (۴۵) چل و پینج خولهك بهر له نوژی (مه غریب) له مزگوت ناماده به.

۲- پینش نوژی (مه غریب) زیکره کانی ئیواره بخوینه، نهوهك دواي نوژی فریای نه که ویت و
له بهر سهرقالی له بیری به کهیت.

۳- ئینجا نه گهر مزگوت پیوستی به خاوین کردنه وه شووشتن هه بوو به شداری بکه
له وخیره، چونکه مارهیی به هه شته و گرانترین خیر و کرده وه یه لهسر تهرازووی خیر.

بریار ی گۆرانکاری بده: سهرنجیکی ناوماڵ و کهل و په له کانی ناوماڵی خۆت بده و ئینجا
بزانه: چند شت له ناو ماله که تدا هه یه که دروست نیه، پیغه مبهری خودا (ﷺ) پیسی رازی
نه بووه و بهر بهستی هاتنی فریشته کانی خودای گهره نه: وه که په یکه رو وینه و پراگرتنی سهگ
له ناوماڵ، پیغه مبهری خۆشه ویست (ﷺ) ده فهرمووی: (فریشته کان ناچنه مالانیک که وینه و
سهگی تیدا بیئت).

تیبینی:

ا- مه بهست له وینه و په یکه رو وینه و په یکه ری گیان له بهرانه دروست نیه، به لام وینه و
په یکه ری سروشتی ناساییه و دروسته .

ب- سهگ پراگرتن له ناوماڵ دروست نیه، مه گهر بوخاوه ن ئاژه ل و پراوکردن بیئت دروسته .

خهلاتی چواردهه مین

به لگهی خوشه ویستی پیغه مبه رکه ت چی یه؟

نه مجارهش له گه ل ئیوهی رۆژووه وانی مانگی ره مهزانی پیروزو به قه در بو گۆرانکاری دروست کردن له دل وده روونمان و نۆژهن کردنه وهی پروا که مان و به لئین نوی کردنه وه مان بو پیغه مبه ری خوشه ویست (ﷺ)، نهم به سه رهات و چیرۆکه تان ده خه مه به رده ستی ئیوهی به ریزو سه نگین: ده گیزنه وه بازرگانیتی زۆر به ناویانگ و ناوداری وولتایتیکی موسلمانان که داهات و سامانیتی بی ژماره و بی نه ندازهی هه بووه له کۆشک و ته لارو دوکان و پاره و پول سواریتی زۆر نایاب وده گمن و پاره و پول و سامان... هتد

به لگم نه و پیاوه دوا ی نه و هه موو نازو نیعمهت و خوداپیتداوییهی له نا کاو توشی تاقیکردنه وه یه کی گه و ره و زۆر سه خت ده بیست، نه ویش له کاروانیتی بازرگانیدا زه ره رو زیانیتی نه وتۆ ده کات که به هه موو مال و سامانه کی له بن ده رنایهت، بۆیه ناچار ده بیست هه رچی یه تی له پاره و پول و دوکان قه ره بووی نه و زه ره رو زیانهی هه ر بو ناکریتته وه له دوا پیدا خانه که ی که سابات و سیبهره بو مال و مندالکانی نه ویش ده فرۆشیست و، ده که ویتسه ژیر ره حمهت و نه و نه و، نهم پیاوه بازرگانه به ناویانگ و ناوداره که خه لکانیتی زۆری نه و شاره ی نه و له ژیر ده ستی نه و دا بوون و کری گرتی نه و بوون و چه ندین هه ژارو نه داری نه و شاره ی نه و نه و یارمه تی ده دان، چه ندین مندالی بی باوک و دایکه هه تیه نه و بۆیوی ژیانانی گرتبووه نه ستۆی خزی، به لگم ئیستا نه و که وتۆته به ر ره حمه تی نه م و نه و له ژیر سیبهری خه لکاندایه و چاوی له هاوکاری و یارمه تی خه لکی شاره که یه، نه وه ی وای کرد که نه و پیاوه هه ندی به رگه بگریت پاداشتی خه لکی نه و شاره ی بوو به رامبه ر چاکه و خیرو یارمه تیه کانی که به هه موو شیوه و شیوازیك ده ستی خزی نه ده قوچاند له ناست خیرو کاری چاکه، به لگم گه و ره یی زه ره رو زیانه که ی به شیوه یه کی و ابوو که به که س راست نه ده کراوه، نه و پیاوه به ناو سالدا که وتبوو بۆیه دلّه لاوازو شکاوه که ی ته نها چه ند کاتیتی که م به رگه ی نه و به سه رهات و

کاره ساته گهره ی گرت و دواى ماوه يه كه نه خۆش كهوت نه خۆشيه كه شى نه خۆشى كۆچ و وهفات كردنى بوو وهفاتی كرد، له دواى خۆى خیزانتيك و دووسى مندالى بچوكى به جى هيشت نهو نافرته تهى نهو نافرته تىكى دیندارو خواناس و شاره زابوو ههزى نه كرد دواى مردنى پياوه كه ی به چا و ژیرى لهو شارهدا بۆى نه وهك ببیتته مایه ی سووكبون بۆ پياوه كه ی بۆیه نهو شاره ی به جى هيشت و به خۆى و منداله كانى پرويان له شارتيكى تر كرد كه چوونه ناو نهو شاره هيج شوینتيكى نهو شاره شارهزا نه بوو بۆیه به كه م شوین كه بیری كرده وه پروى تيبكات مزگه وتبوو مناره ی مزگه وتىكى له دوور بينى به ره و مزگه وته كه چوو، چووه لای مامۆستای مزگه وت و سالای بارو گوزه رانى خۆى بۆ باس كرد، مامۆستاكه ش پیتی ووت: من بپروات پى ناكم تادوو شايد دم بۆ نه هينيت شايد ديت بۆ بدهن كه تو راست ده كه ی، نهو نافرته كه نه مه ی بيست فرميسك به چاوه كانيدا هاته خوارو ووتى: مامۆستا گيان من نافرته تىكى بيانم خه لكى نهو شاره ی ئیوه نيم كه س ناناسم و كه س نامناسیت شايد له كوێ بينم! به لام سوودى نه بوو بۆیه به ناچارى رۆيشت به ناو نهو شارهدا گهراو سوورا هيج شوینتيكى ده ست نه كهوت تائيواره يه كى درهنگ كه نزىكبوو شوى به سهردا بيت پتی كهوت به په رستگايه كى ناگر په رستان - دياره نهو شاره ناگر په رستيشى تيا بووه - چووه لای نهو زانايه ی ناگر په رستان و باروگوزه رانى خۆى یۆى باس كردو ووتى: تا به يانى برۆ ژووره وه له گه ل منداله كانى من بۆى، نهو نافرته خواناسه كاتى چووه ناوخیزانه كه ی نهو پياوه ناگر په رسته كاتى مه غريب ئیواره بوو نه گه يشته كاتى نوێۆى خه وتنان - عيشا - كاتى پياوه كه ده گه رپته وه منداله كانى ده بينیت هه موویان چاوبه فرميسك و مات و مه لول سهريان له بهر خۆيان ناوه و دانیشتون، كاتى ده پرسیت چى بووه و چى قه و ماوه منداله كانى ده لپن وه ره دابنیشه كوێ بگره كاتى ئه ویش داده نیشیت و كوێ ده گريت ئه ویش ده بیتته موسلمان.

هه رئه و شه وه مامۆستای مزگه وته كه كه ئه و نافرته ته ی نه چه وانده وه و به ده رى نا، خه و ی بينى له گۆره پانى هه شردابوو كه كه س فریای كه س ناكه ویت ته نها پيغه مبه رى خودا (ﷻ) هاواری (أمتى، أمتى) بۆیه مامۆستاش په نا ده باته به ر پيغه مبه رى سهروه (ﷻ) تا به هانای

بیت و رزگاری بکات لهو رۆژه رهش و ناخۆشه، له گهلا لیشاوی خه لکسه وه ده چیتته خزمهت پیغه مبهری خۆشه ویست (ﷺ) به لام پیغه مبهری خودا (ﷺ) چند جار رووی لی وه ده گیتیت و پشتی تیده کات، نهویش ده چیتته بهرامبهری و ده لیت: نهی پیغه مبهری خودا (ﷺ) منیش نوممتهی تۆم؟ پیغه مبهری خودا (ﷺ) فرمووی: دووشایه دم بو تا شایه دیت بو بدنه که تو نوممتهی منی ووتی نهی پیغه مبهری خودا (ﷺ) لهم رۆژه رهش و ناخۆشه شایه د له کوی بیتم فرمووی: چۆن داوای شایه دیت لهو دایکه هه تیوه کرد نیمه ش نه مرۆ داوای شایه دی له تو ده کهین.

کاتی به یانی داهات نهو مامۆستا به ریزه: بهو شاره دا گهراو سوپراوه تا نهو نافره تهی دۆزیه وه له مائی ناگر په رسته که چوه لای و پیتی ووت: نه م نافره تهم پی بده. ووتی: نای ده م به هیچ که سیک ده زانی چ سوودیکم لهو نافره ته کردوه. ووتی: هه رچی ده ته ویت له مائی دونیا داوا بکه پیت ده ده م بهس نه م نافره تهم پی بده. ووتی: نه گه ر هه ر هه موو دونیام پی بده دیت نهو نافره ته ت پی ناده م، نهو سوودو قازانجهی نیمه له نهومان کردوه له هیچ که سی ترمان نه کردوه. ووتی: نهو سوودو قازانجهی لهو وه رده گریه له نیمه وه ربه گره بهرامبهریه پیدانی نهو به نیمه ووتی: تا نیستا نه توو نه کهس له نیوهی موسلمان نه تان توانیوه نهو سووده ی نهو نافره ته به نیمه ی گه یاند پیمان بگه یین تازه ش هه رگیز ناتوانن. نهو مامۆستا به ریزه که نه مه ی بیست سه ری سوپما پرسى: پیم نالییت نه م سوودو قازانجه چی یه که نیوه له م نافره ته تان کردوه؟! ووتی: نه م نافره ته لی نه گه را شهو بخوین تا هه موومانى کرده موسلمان نایا نیوه چهن دین ساله واتان پیکراوه!؟

نهوهی بیستان به سه هات و رووداو بکه جیگای سه رنج و تیرامان و بیرکردنه وه یه:

بزانه خۆشه ویستی به لگه و نیشانه ی هه یه، به لگه و نیشانه ی تو چی یه بو خۆشه ویستی

پیغه مبه ره که ت (ﷺ)؟

ناماده یین له پیناو خیزان و مندال و سامان و دونیاو جوانیه کانی دونیا هه موو قوریانیه که

بده یین زۆرجار له پیناوی پارێزگاری کردن له خزم و کهس و مال مندال و خوشک و براو یا

مالیکی که می دنیا دهستان داو ته چهک و ناماده بینه له پیناوی شه و شتانه دا خو منانی له سره دابنن بکهینه قوربانی، به لام نایا تو جارنیک له جاران نیو چارانت گرزووه و توپه بویت له پیناوی سوکایه تی کردن و قسه ووتن به خودای گه و ره و پیغه مبه ره که می و قورنسان و دروشه کانی نیسلام؟.

* به لگه کانی خوشه ویستی پیغه مبه ری خودا (ﷺ) نه مانه ن:

ا- بروا هینان پیی بروا بوونیک می ته و او دامه زراو له سره بنچینه می زانست و زانیاری قورنانی پیروزو فهرمووده می پیغه مبه ره (ﷺ).

ب- خو شاره زان کردن له هم موو لایه ن بواره کانی ژیانی به تپرو ته سلی و ته وای.

ج- پیغه مبه ری خودای گه و ره ت لا خوشه ویستری بیت له دایک و باوک و مندال و خیزان و مال و هم موو شته گرانبه هاکان و دهسکه و ته به نرخه کانی ژیانته نه نا له خودی خوشت خوشترت بویت، نه گهر نا بزبان برواکهت ناته و اوو شه و بروایه نیه که خودای گه و ره و پیغه مبه ره کهت داوای کردوه، خودای گه و ره ده فهرموویت: ﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ {سوره تی القویه: نایه تی ۲۴}.

واته: (نه می موحه مبه د (ﷺ) پییان بلی: نه گهر باوو هاوسه رانتان و عه شره ت و هو زتان و مال و سامانیک که به دهستان هیناوه، یا خود بازارگانیه که ده ترسن له شکان و بی بازاری رووی تیبکات و خانووبه ره و کوشک و ته لاریک که چه ز ده کهن لیتان تیک نه چیت دلخوشن پیی، لاتان خوشه ویسترو نازدارتر بیت له خواو پیغه مبه ره که می و جیهاد و تیکوشان له پیناوی ریبازی شه و زاته دا ده شه و چاوه پروان بن، هه تا خوا می گه و ره دیت به فهرمانه کانیه و هه (توله تان

لى دەسىنىت)، خۇي پەرورەدگارلىش ھىدايەت و رېنىمونى قەومى ياخى و لەسنور دەرچوو نادات).

پىشەوا گەرەمان عومەرى كورى خەتتاب بە پىغەمبەرى سەرورە (ﷺ) دەفەر موويت: ئەي پىغەمبەرى خودا من تۆم لە ھەموو شتىك زياتر خۆشتر دەويت تەنھا لە خودى خۆم نەيىت پىغەمبەرى خۆشەويست فەر مووى: نەخىر ئەي عومەر دەبى لە خۆشتر زياتر منت خۆش بويت ئىنجا پرواكت تەواو پىشەوا گەرەمان عومەرى كورى خەتتاب (خودا لىيى رازى بيت) فەر مووى: ئىستا من تۆم لە خودى خۆشم زياتر خۆشم دەويت پىغەمبەرى سەرورە (ﷺ) فەر مووى: ئىستا پرواكت تەواو ئەي عومەر.

د - جى بەجى كوردنى سووننەتەكانى لە بچوكتىن سووننەتەو تە گەرەترىن سووننەتى زىرپىنى، دەستى پىو بەگرى و شانازى پىو بەكەيت.

ھ - ئەو شانەي ئەو پىي خۆشبوو تۆش پىت خۆش بيت و حەزى لى بەكەيت، ھەر شتىكىش ئەو پىي ناخۆش و دلئەنگبوو تۆش پىت ناخۆش و دلئەنگ بى.
و- زۆر سەلوات لى دان چونكە سەلوات نىشانەو بەلگەي وەفادارى و خۆشەويستى نوئمەتەكەيتى بۆ ئەو.

* لە روانگەي ئەم پرسیارانەو خۆت ھەلبەسەنگىنە بزانه ناستى خۆشەويستىت چەندە بۆ سەرورەكەت:

۱- نایا ئەگەر يەكى لە ئەندامانى خىزانەكەت يا خزم و كەسەكەت دژ بەپىغەمبەرەو ئايىنەكەي بى، كاميان ھەلدەبۇيرىت، خۆشەويستى كاميان زالترو زۆرتەرە؟

۲- براى گەنج و لاوى بەرپىزم لە ماوہى سالانى خویندنت چەند كتيبى ئەستوروزە بەلاحت لەم بۆ ئەمسەر خویندو تەواو كرددو لەبەريانت كرد، تەنھا لە پۆلى دواز دەم چەند كتيبى ئەستوروز پىناسەو ياساوا ھاوكيشەو ژياننامەي كەسايەتى ناودارت لەبەر كرد، نایا تانىستا خۆت بەكەمتەرخەم و شەرمەزار نازانىت بەرامبەر ئەو پىغەمبەرە كە تانىستا

قورئانی پیروۆزت خه تم نه کردووو کتیبیکسی ته واوت له سه ر ژياننامه و سووننه ته کانی نه خویندۆته وه .

۳- بزانه ناوو ژياننامه ی چهند یاریزان و گۆزانی بیژو که سانی ناودارت له بهر کردووو، نه ی چهند هه ولت داوه بۆ خوشاره زا کردنت له ژياننامه ی نه و خو شه ویسته .

۴- کاتی نیش و کاریک ده که هیت یاکاتی ئۆتۆمبیلتیک ده کپی یا خانویه ک دروست ده که هیت پرس ورا به چهند که سی پسیژو شاره زا ده که هیت، نایا قهت بیرت کردۆته وه که هه ولبده ی بزانی پیغه مبهری سه ره ره (ﷺ) چۆن هاوشیه ی نه م کاره ی تۆی کردووو و تۆش وه ک نه و بیکه هیت تا سووننه ته کانی له م کاره دا جی به جی بکه هیت، بۆ نمونه: پیغه مبهری خودا نۆ (۹) خیزانی هه بووه کاتی که تۆش خیزان پیک ده هیتیت بزانه پیغه مبهری خو شه ویسته (ﷺ) چۆن داخواز کردووو، چۆن ماره ی بریه وه، چۆنی گواسته ته وه، نایا خیزانه که ی بردۆته سالۆن؟! نایا بۆ گواسته نه وه که ی چۆته نادى!؟

۵- ناگادار به پیغه مبه ره که ت (ﷺ) له کاتی دروست کردنی قه لای پاریزگاری نۆیژ که مزگه وته پیروۆزه که ی بوو له شار ی مه دینه ی پیروۆز هه رگیز نۆیژی به ته نه ا نه کرد، به لکو هه موو نۆیژه کانی به کۆمه ل نه نجامدا، تا کاتی نه خو شه که ی که به هۆیه وه وه فاتی فهرموو، هه ولتی چونه مزگه وت و نۆیژی به کۆمه لیدا، نه و به ری هه ول و کۆشش ده کات، وه ک خاتو عایشه ی دایکمان ده گیریتته وه ده فهرمووی: پیغه مبهری خودا (ﷺ) کاتی نه خو شه که ی زۆر سه خت و گران ببو له بهر نیش و نازاری له هۆش خۆی ده چوو فهرمووی: خه لکان نۆیژیان کردووو؟ منیش و وتم: نه خیز چاره و رانی تۆ ده که ن، نه ی پیغه مبهری خودا (ﷺ). فهرمووی هه ندیک ناوم بۆ له ته شتیک بکه ن، ناوه که مان بۆی دانا ده سنۆیژی شوست و که هاته وه سه ر جیگا که ی جاریکی تر له هۆش خۆی چۆه به ناگا هاته وه فهرمووی: خه لکان نۆیژیان کردووو؟ و وتم: نه خیز چاره و رانی تۆ ده که ن، نه ی پیغه مبهری خودا (ﷺ). فهرمووی هه ندیک ناوم بۆ له ته شتیک بکه ن، ناوه که مان بۆی دانا ده سنۆیژی شوست و که هاته وه سه ر جیگا که ی جاریکی

تر له هۆش خۆی چۆوه به ناگا هاتهوه فهرمووی: خه لکان نوژیان کردووه؟ و وتم: نه خیر چاوه پروانی تو ده کهن، فهرمووی ههندی ناوم بو ته شتیك بکهن، ناوه که مان بۆی دانا ده سنوژی شوست و که هاتهوه له هۆش خۆی چۆوه نهم جارهش فهرمووی: خه لکان نوژیان کردووه؟ و وتم: نه خیر نهی پیغه مبهری خودا (ﷺ) موسلمانان له مزگهوت ماونه تهوه چاوه پروانی پیغه مبهری خودا ده کهن تا نوژی عیشایان بو بکات نینجا پیغه مبهری خودا (ﷺ) که بی هیوابوو له وهی که بو خۆی ناتوانیت نوژه که یان بو نه نجام بدات فهرمووی: برۆن فرمان به نه بوبه کری بکهن بانوژی بو موسلمانان بکات.

تۆش ده لیتی پیغه مبهرم خۆش ده ویت به لām نایا وه که نهو رشتی له سهر نوژی به کۆمه ل؟

به رنامه ی کاسبکارو پیشه داران له و مانگه پیروژه دا:

- ۱- هه ولبده نیش و کاره که ت ههندیك که م بکه یته وه و ناسان به که ی ت.
- ۲- مالت زۆر ببه خشه.
- ۳- نهو پاره و پول و خیرانه ی ده ی که ی ت به شیوه ی پرۆژه بیه خشه.
- ۴- پرووت خۆش و گه شبین و کراوه به، به تاییه ت له گه ل شاگردو کریکارو نهو که سانه ی نیش و کاریان بو ده که ی ت.
- ۵- زۆر زیکرو یادی خودای گه و ره بکه.
- ۶- ههر چه ندی نیش و کاره که ت زه جمه ت و گران بی ت نابیت ههر له سه ره تا وه به پرۆژوو نه بی ت، به لکو ده بی ت شهو نه ی ت به ی نیت و پارشیو هه ل بستیه ته وه و به پرۆژوو بی ت تا شهو کاته ی ماندوو به تی هیلاک و په ریشانت ده کات شهو پرۆژوو که ت ده توانی بشکی نیت به بی نه وه ی گونا هبار بی ت.

برياری گۆرانکاری بده:

* سەرژمیڤیه کی پارەو پوول و مالکەت بکە بیریك بکەو له و مالە ی بده ستت هیناوه و پەیدات کردوو، هەرچی حەرامە تۆبە ی لی بکەو بیبەخشە، ئینجا زە کاتی مالە کەت بەتەواوی بده.

* تۆبە بکەو پەشیمانی دەربەرە له: بی بەلینی، کاری ساخته، وەرگرتنی قازانجی بی ئەندازە و کرێی زۆر، فینکاری، درۆ.

خهلاتی یازدهه مین

گه نجان بوکیکی رازاوه چاوه پروانته

نیین و نه حاس له کتیبه که ی خوی به ناوی (مصارع الأشواق) له سهر کرده یه کی پالنه وانسه وه به ناوی (نیین و قودامه) ده فرمووی سهرترین رووداوو به سهرهات له شهرو جهنگه کان که بیینی بیتم به سهرهات و رووداوی دایک و کورپکی گه نجه که ههرگیز له یادی ناکهم: جاریکیان له گهل کۆمه لیک به مه بهستی جهنگ و غهزا ده چووین بو شاری (ریققه) - که شارۆچکه یه که له نزیک زئی فورات -، تاجه نگیان له گهل هندی له بیباوه ره کانی سهر سنوره که ی نهو شاره، کاتی گه یشتمه (ریققه) چند وو شتریکم بو بارکردنی چه که کافمان، وه ده ستم به قسه کردن بو موسلمانان کان له مزگه وته کانی هانم ده دان بو غهزاو مالبه خشین له پیناوی خودای گهوره بو سهرخستنی نیسلام و موسلمانان، له چند مزگه وتیک بهم شیویه قسه بو خه لکه که ی کردو دواپی که شه و داهات خانویه کم به کری گرتسوو تاشه و تیبدا بجه و تیمه وه، کاتیک شه و دره نگیبو له ده رگادرا، زۆرم پی سهریوو لهم کاته ی دره نکی شه و له ده رگا بدریت، چونکه له و شاره که س من نانا سیت، ده بی کی بیتم بهم شه وه دره نگی له ده رگا بدات، به ترسه وه چوم ده رگا که م کرده وه، که ده رگا که م کرده وه ئافره تیکی پاک و بیگهرده چارۆکیکی له خوی پیچاوه و هیچ شوتینیکی دیار نیه له بهر ده رگا که وه ستاوه، کاتی بینیم زۆر ترسام و وتم: نه ی ئافرهت... چیت ده ویت بهم شه وه دره نگی؟

ووتی: تو باوکی قودامه ی؟ و وتم: به لی...

ووتی: تو بووی نه مرۆ مالت کۆ کرده وه بو پارێزگاری سنور؟

و وتم: به لی... که نه مه ی لیم بیست پارچه کاغه زیک و جوړگیکی به سترای پیدام و به گریان وه رۆیشت، کاتی سهری کاغه زه که م کرد لیتی نوسرابوو: نه ی باوکی قودامه تو بانگی نیمت کرد بو غهزا و تیکۆشان له پیناوی خودای گهوره... من ئافره تیکم ناتوانم بیتمه غهزاو بجه نگی له گهل تان... هیچ مالیشم نه بوو یارمه تی جهنگاوه رانی پی بدهم، بۆیه چاکترین

و جوانترین بەشی لاشەى خۆم برى كەھەردوو كەزىە كام بوو، دوايش ھۆنيمەو و كردم بە پەتيك تا بيكەى بەرپيشمەى وولاخى جەنگە كاتنان، بەو ئوميدەى خوداى گەورە موو كەزىە كام ببينيت كە بەشدارى جەنگيان كرددو و بەھۆيەو ليم خوشييت و بەھەشتم پى بېخشييت.

كەئەووم بينى زۆر سەرم سوپما لەو پەرۆشى و قوربانى دانەى ئەم ئافرەتە لەپيناوى خوداى گەورەو، ئەو پەرۆشى و ئارەزووى بۆ ليخۆشبوون و بەھەشتى خوداى تاك و تەنيا، ھەر چەندە كاردەكەشى دروستيش نيە، منيش جۆركەكەى ئەوم ھاويشتە ناو كەل و پەلەكانى خۆم، كاتى بەيانى داھات و نويزى بەيانيم ئەنجامدا خۆم ھاوپرپيشە كام بەرپى كەوتين بەرەو (ريققە)، كاتى گەيشتينا قەلای (مەسلەمەى كورپى عەبدولەليك) سواريك بەدوامانەو بوو بانگى دەكرد: ئەى باوكى قودامە ئەى باوكى قودامە... رەھمەتى خودات لى بيت بوەستە... بە ھاوپرپيشە كام ووت ئيوە: پيشكەون من دەچم بۆ لای ئەو سووارە بزانم چى دەويت.. كاتى چوومە لای .. دەستى بە قسە كردن لەگەلم و ووتى سوپاس بۆ خوداى گەورە كە لە ھاوپرپيشەتى تۆ بى بەشى نەكردم و بە بى ئوميدى نەگەرامەو .. ووتم: تۆ چيت دەويت؟ ووتى: مەبەستمە لەگەل بيم بۆ جەنگ. منيش پييم ووت: رووى خۆتم بۆ ھەلمالە تا سەيرت بكەم ئەگەر گەورە بيت ئەو غەزات لەسەر واجبەو دەتەين، بەلام ئەگەر بچوك بى غەزات لەسەر نيەو دەتگيرمەو، پەردەكەى لەسەر رووى ھەلداو، روويەكى ھەبوو ھەر وەك مانگ دەدرەشايەو، گەنجيك بوو لە تەمەنى حەقدە سالاندا بوو، ليم پرسى: رۆلەگيان باوكت ماوہ؟ ووتى: باوكم خاچ پەرستەكان كوشتوويەتيان منيش بۆيە ھاتووم تا تۆلەى باوكم بكەمەو. دوايى پرسيارم لىي كرد: داىكت ماوہ؟ ووتى: بەلى. ووتم: بگەرپوہ لای داىكت خزمەتى ئەو بكە بۆ تۆ باشترە چونكە بەھەشت لەژير پيسى داىكاندايە، كە ئەم قسەيەم پيسى ووت بەسەر سوپمانەو ووتى: (سبحان الله) بۆ تۆ داىكى من ناناىت؟! ووتم: نا سوئند بەخودا ناى ناسم ووتى: داىكى من ئەو ئافرەتەيە كە سپاردەكەى لای تۆ داناو. ووتى: كام سپاردە؟ ووتى: خاوەنى ريشمە كە ووتم: كام ريشمە ووتى: (سبحان الله) چەند زوو لەبەرت كرد! ئەو

نافرته‌ی دوینی شه و هاته لات و جورکینک و ریشمه‌یه‌کی پیتدا نه‌وه دایکی منه، داوای لی کردم که له‌گه‌ل تودا بیم بو جیهادو سویند داوم که به زیندوویی بوی نه‌گه‌ریمه‌وه و پیتی و وتومه: رۆله‌گیان نه‌گه‌ر رووبه‌رووی بیباوه‌ران بوویمه‌وه نه‌که‌ی پشتیان تی بکه‌یت.. خوت بفرۆشه به‌خودای گه‌وره.. هه‌ولبده نزیك بیسته‌وه له‌خودای گه‌وره و میهره‌بان.. له‌گه‌ل باوک و خاله‌کانت له‌به‌هشتدا یه‌ک بگره‌وه.. وه نه‌گه‌ر پله‌ی شه‌هیدیشته‌وه و هرگرت لای خودای گه‌وره تکام بو بکه.. ئینجا منی به‌سینگی خۆیه‌وه کوشی و چاره‌کانی به‌رزکرده‌وه به‌ره و ناسمان و وتی: نه‌ی گه‌وره و په‌روه‌ردگارم نه‌وه رۆله‌و بۆنی خۆشی دل و ده‌روون و پارچه جگه‌رمه.. به‌تۆی ده‌به‌خشم و ده‌سپیرم بیگه‌ینه به‌باوک و خاله‌کانی.. ده‌فرمووی: به‌راستی سه‌یرم به‌و گه‌نجه ده‌هات.. پاشان نه‌و گه‌نجه زۆر به‌په‌رۆشه‌وه پیتی و وتم: توخودا مامه‌گیان داوات لی ده‌که‌م نه‌ی باوکی قودامه‌ بی به‌شم مه‌که‌و مه‌منیره‌وه بو مال با له‌و غه‌زایه به‌شداری بکه‌م. من ئینشالله ده‌به‌ شه‌هیدی کوپی شه‌هید.. وه من هه‌موو قورئانم له‌به‌ره.. زۆر شاره‌زام له‌سوارچاکی و تیر هاوژی.. به‌که‌مم سه‌یر مه‌که‌ به‌ هوئی بچوکیه‌که‌م.. که نه‌ممم لیتی بیست نه‌متوانی بیگتیرمه‌وه.. له‌گه‌ل خۆمان بردمان.. سویند نه‌م بینسی که‌س له‌و چالاکتر بیت.. له‌رۆیشته‌ن له‌هه‌موومان خیراتربوو.. له‌کاتی نیشته‌جیبوون له‌هه‌موومان چالاکتربوو، له‌هه‌ر باریک‌دابا‌ین له‌پیش هه‌موومان بوو، به‌زمانیش به‌رده‌وام زیکری خودای گه‌وره‌ی ده‌کرد، که گه‌یشینه‌ شوینی مه‌به‌ست سنوره‌که‌ کاتی رۆژئاوابوو، هه‌ر هه‌موومان به‌رۆژوو بووین بۆیه ده‌ستمان کرد به‌ ناماده کردنی خواردن بو ئیواره و به‌یانی، نه‌و گه‌نجه سویندی خوارد که نابیت که‌س خوادنه‌که ناماده بکات جگه له‌و، زۆر هه‌ولمان له‌گه‌لیدا که که‌سانتیکی تر بیت به‌لام نه‌و رازی نه‌بوو، دوور که‌وته‌وه له‌شوینتیکی وا دووکه‌ل و ناگره‌که نازاری خه‌لکه‌که‌ نه‌دات ده‌ستی به‌ناماده کردنی خواردنه‌که کرد، دوا‌ی ماوه‌یه‌ک چاوه‌روانی خواردنه‌که دواکه‌ت، کاتی به‌شوینیدا چووم بینیم خواردنه‌که ناگری له‌ژیره و وورده وورده ده‌کولی، نه‌و گه‌نجه ماندوو نه‌ناسه‌ش سه‌ری به‌به‌ردیک کردوو و پراکشاو، خه‌و زۆری بو هیناوه و خۆی پی نه‌گیراوه و نوستوو، پیم خۆش نه‌بوو به‌ناگای به‌ینم خۆم ده‌ستم کرد به

ناماده کردنی خواردنه‌که، کاتی خه‌ریکی ناگر خۆش کردن بووم سه‌یری نهم گه‌نجه‌شم ده‌کرد، چونکه هه‌موو هه‌لسوکه‌وتوکانی جیی سه‌رنج و تیرامان بوو، له‌ کاتی یه‌کی له‌ دیکه‌تدان سه‌رنجدانه‌کام بینیم پی ده‌که‌نیت. پینکه‌نینه‌ی زیاتریوو. زۆر سه‌یرم به‌و پینکه‌نینه‌ی هات. به‌رده‌وام پینکه‌نی. پینکه‌نینه‌که‌ی زیاتریوو، دواپی له‌گه‌ل پینکه‌نینه‌که‌ی به‌ناگا هات، که نه‌وه‌م لیتی بینی زۆر سه‌یرم پی هات. که به‌ناگا هات و منی بینی شه‌رمه‌زاربوو، ووتی: مامه‌ گیان خواردنه‌که‌م لی دواخستن، ووتم: نه‌خیر دوات نه‌خستی یه، ووتم: من خواردنه‌که‌ ناماده‌که‌ ده‌که‌م، ووتی: نه‌خیر ناییت هه‌ر ده‌بیئت خۆم ناماده‌ی بکه‌م، من خزمه‌تکاری تیکۆشه‌رانی رینگای خودام، ووتم: سویند به‌خودا لیتناگه‌رپم نه‌و کاره‌ بکه‌یت، تا باسی نه‌و پینکه‌نینه‌ی خۆتم بۆ نه‌که‌یت له‌خه‌وه‌که‌تدا، نه‌و پینکه‌نینه‌نه‌ چ بوو له‌ خه‌وه‌که‌تدا؟! پینکه‌نینه‌ی زۆر سه‌یریوو!! ووتی: مامه‌ گیان خه‌ویک بینیم. ووتم: سویند به‌خودا ده‌بیئت باسی نه‌و خه‌وه‌م بۆ بکه‌یت و بزاتم چ خه‌ویک بووه! ووتی: وازیینه‌ با له‌نیوان خۆم و خودا داییت، ووتم: سویند به‌خودا هه‌ر ده‌بیئت بۆم باس بکه‌یت، ووتی: له‌و خه‌وه‌دا منیان برده‌ به‌هه‌شت، به‌هه‌شتم بینی به‌و هه‌موو جوانی و رازاوه‌ییه‌ی خۆی وه‌ک باسکراوه‌ له‌ قورنانی پیروژ، کاتی تییدا ده‌سورامه‌وه‌ به‌سه‌رسامیه‌وه‌ له‌و هه‌موو جوانی و رازاوه‌ییه‌ی، بالآخانه‌یه‌که‌م بینی ده‌ده‌ره‌شیتته‌وه، دروستکراوو له‌ خشتیکی زیرو خشتیکی زیو، به‌گه‌وه‌هه‌ر دوو یاقوت هه‌لترابوو، ده‌رگاکانی له‌ زیریوو، په‌رده‌یه‌کیان به‌سه‌ریدا هینابوووه‌ خوار، چهند کچوله‌یه‌ک په‌رده‌که‌یان لادا، روویان وه‌ک مانگ ده‌ده‌ره‌وشایه‌وه، که‌نه‌و جوانیه‌ی نه‌وام بینی ویستم سه‌یریان بکه‌م، سه‌رسام بیووم به‌ جوانیه‌که‌یان، کاتی یه‌کیکیان که‌ جوانترینیان بوو، قسه‌ی له‌گه‌ل نه‌وه‌ی ده‌سته‌ راستی ده‌کردو، ناماژه‌ی بۆ من کردو ووتی: نه‌مه‌ پیاوی (مرضیه‌یه‌، نه‌مه‌ پیاوی (مرضیه‌یه‌، پرسیارم لیتی کرد: تو (مرضیه‌ی؟ ووتی: من خزمه‌تکاریکم له‌ خزمه‌تکاره‌کانی (مرضیه‌)، ده‌ته‌وی (مرضیه‌) بینی؟ وه‌ره‌ بۆ ناو نه‌و بالآخانه‌یه‌، په‌جمه‌تی خودات لی بیئت پیش که‌وه، پیشی که‌وتم له‌سه‌ره‌وه‌ی بالآخانه‌که‌ ژووریکسی دروستکراو له‌ زیری سوورم بینی ته‌ختیکی دروستکراو له‌ (زوبرجودی) سه‌وزی تیدابوو، پیچکه‌کانی له‌زوی

سپی دروستکرا بوو، کچۆله‌یه‌کی له‌سه‌ر دانیشتبوو پرووی وه‌ک خۆر ده‌دره‌وشایه‌وه، نه‌گه‌ر خودای گه‌وره‌ چاوه‌کانی نه‌پاراستبام هه‌ردوو چاوه‌کانم له‌ده‌ست ده‌داو هۆش و عه‌قلیشم له‌سه‌ر نه‌ده‌ما، کاتێ نه‌و کچۆله‌ منی بینی ده‌ستی به‌قسه‌ کردن کرد له‌گه‌لم و ووتی: یا خوا به‌خێر بینی نه‌ی خۆشه‌ویست و دۆستی خودای گه‌وره، من بو تۆم و تۆش بو منی، کاتێ بینیم و کویم له‌ قسه‌کانی بوو لیتی نزیک بوومه‌وه، ویستم ده‌ستی له‌سه‌ر سه‌ری دانیم ووتی: نه‌ی خۆشه‌ویست و دۆستی من خودای گه‌وره‌ بته‌پارێزی له‌ داوین پیسی، که‌مینکت ماوه‌ له‌ دنیاو، به‌یانی دوا‌ی نوێزی نیوه‌رۆ کاتی به‌یه‌ک گه‌یشتنمانه، بۆیه‌ پتکه‌نیم و دلخۆش بووم.

نه‌بو قودامه‌ ده‌فرمووی: دوا‌ی نه‌وه‌ی نانی به‌یانیمان خوارد، ئینجا به‌ری که‌وتین چوینه‌ لای برا ئیشکگره‌کانمان و، نوێزی به‌یانیمان کرد، دوژمنیش به‌رامبه‌رمان وه‌ستا بوون، بۆیه‌ ریزه‌کانی خۆمان توندو تۆل کردو، سه‌ره‌تای سوره‌تی (نه‌نفال)م بو خۆیندنه‌وه، باسی پادا‌شتی تیکۆشان له‌پیناو خودای گه‌وره‌و پله‌ویایه‌ی شه‌هیدیم بو کردن، کاتێ سه‌رئجمدا هه‌ر که‌سه‌ له‌گه‌ل خزم و دۆستی خۆی کۆ ببۆوه‌و دانیشتبوو، ته‌نها نه‌و گه‌نجه‌ نه‌بیته‌ بی که‌س بی باوک و براو خزم و که‌س دانیشتبوو، کاتێ به‌ری که‌وتین بو غه‌زاو تیکۆشانه‌که‌ له‌پیشه‌وه‌ی هه‌ممو سوپاکه‌ بوو، چومه‌ لای و پیم ووت: پۆله‌گیان هیچ شاره‌زایته‌ هه‌یه‌ له‌ شه‌رو جه‌نگ؟ ووتی: نه‌خێر... سویند به‌ خودا نه‌مه‌ یه‌که‌م جه‌نگ و یه‌که‌م شه‌ره‌ به‌شداری تیدا ده‌که‌م، ووتم: پۆله‌ نه‌وه‌ی تۆ بیری لیده‌که‌یته‌وه‌ به‌م شتیه‌ نه‌، نه‌مه‌ شه‌ره‌ خوین و ده‌نگی نه‌سپ و وولاغ و به‌ره‌و پیش چوون و گه‌رانه‌وه‌و تیربارانی تیدایه، بۆیه‌ تۆ برۆ دواوه، نه‌گه‌ر سه‌رکه‌وتین نه‌وه‌ له‌گه‌ل ئیمه‌ به‌شداری، نه‌گه‌ر ژیر که‌وتین و شکستمان خوارد تۆ له‌یه‌که‌می کوژراوان نایته، زۆر به‌ سه‌رسوپرمانه‌وه‌ سه‌یری کردم و ووتی: تۆ وا به‌ من ده‌لییت. ووتم: به‌لی. ووتم: نه‌ی مامه‌ گیان ده‌ته‌ویت بجم به‌خه‌لکی دۆزه‌خ، ووتم: نه‌خێر نامه‌ویت - په‌نابه‌خودا، (والله) نه‌هاتوین بو تیکۆشان و غه‌زا ته‌نها له‌ترسی ناگرو دۆزه‌خ و، بو به‌ده‌ست هینانی به‌هه‌شت

نه‌بیته، ووتی: خودای گه‌وره‌ ده‌فرمووی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُولُوهُمْ يَوْمَئِذٍ دُبْرُهُ إِلَّا الْمُتَحَرِّفًا لِقِنَالٍ أَوْ مُتَحَرِّزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ

بَكَاءٍ يَغْضَبُ مِنَ اللَّهِ وَمَا وَنُهُ جَهَنَّمَ وَيَلْسُ الْأَصْبِرُ ﴿﴾ {سوره‌تی الانفال: نایه‌تی ۱۵-۱۶} واته: (نه‌ی شهوانه‌ی باوه‌رتان هیناوه کاتیک به‌ره‌نگاری نه‌وانه بوننه‌وه که بی باوه‌ریبون له‌کاتی له‌شکرکیشیدا نه‌وه پشتیان تی مه‌کن و رامه‌کن * هه‌ر کهس له‌و پرۆژهدا رابکاته دواوه و پشتیان تی بکات نه‌وه به‌راستی له‌گه‌ل خه‌شم و قینی خوادا گه‌راوه‌ته‌وه و سه‌ره‌نجام جی و ریگه‌ی دۆزه‌خه که ناخۆشترین جیگه‌و سه‌ره‌نجامه مه‌گه‌ر مه‌به‌ستی به‌کار هینانی هونه‌ری جه‌نگ بی‌ت یاخود مه‌به‌ستی شوین گۆزین و جی گۆزکی بی‌ت بۆ لای ده‌سته‌یه‌کی تر)

نایا تۆ ده‌ته‌ویتی: بیری دواکه‌وتن به‌ بیرم دابی‌ت و به‌ هۆیه‌وه توشی ناگرم؟

به‌راستی سه‌رسام ببووم له‌و په‌رۆشی تیگه‌یشتنی له‌و نایه‌ته‌ په‌رۆزه، پی‌سیم ووت: نه‌م نایه‌ته په‌رۆزه نه‌م مه‌به‌ست ومانایه ناگه‌یه‌نی‌ت، به‌لام نه‌و هه‌ر سوور بوو له‌سه‌ر رای خۆی، به‌ زۆری رام کینشا تا بۆ دواوه‌ی به‌رم به‌توندی خۆی راپسکاندو بۆ پی‌شسه‌وه چۆوه، له‌گه‌رمه‌ی شه‌ره‌که‌دا بووین، لیک بزر بووین.. شمشیره‌کان له‌کالانه‌کان هاتنه‌ ده‌ر، تیرباران ده‌ستی پی‌کرد.. سه‌رو که‌لله‌کان ده‌شکان و ده‌پرژان.. ده‌ست و قاچه‌کان ده‌په‌رین.. که‌س ناگای له‌که‌س نه‌بوو، شمشیره‌کان گه‌رم داهاتبوون و سوور ببوننه‌وه و بلیسه‌ی ناگریان لی هه‌لده‌ستا، تا نیوه‌رۆ به‌م شیوه جه‌نگه‌که به‌رده‌وامبوو، له‌گه‌ل سه‌ره‌تای نو‌یژی نیوه‌رۆ خودای گه‌وره سه‌رکه‌وتنی خۆی ناردو سه‌ری خه‌ستین به‌سه‌ر خاچ په‌رسته‌کان، نو‌یژی نیوه‌رۆمان نه‌نجامدا به‌نه‌وپه‌ری دلخۆشی کامه‌رانیه‌وه به‌رحمه‌ت و سه‌رکه‌وتنی خودای گه‌وره.

باوکی قودامه‌ی سه‌رکرده ده‌فه‌رمووی‌ت: دوا‌ی نو‌یژ هه‌ر که‌سه‌و به‌دوا‌ی خزم و دۆستی خۆیدا ده‌گه‌را، منیش نه‌و گه‌نجه‌م بیر هاته‌وه، - که‌که‌سی نه‌بوو لیتی په‌رسی -، کاتی گه‌راپین و سو‌راپین له‌ ناو کو‌ژراوان بینیم که‌ستیک به‌ده‌نگی‌کی نزم و لاوازه‌وه ده‌لی‌ت: نه‌ی خه‌لکینه مامه‌م باوکی قودامه‌م بۆ بنی‌رن، کاتی نا‌ورم داوه به‌ره‌و لای ده‌نگه‌که، بینیم لاشه‌ی گه‌نجه‌که‌یه که‌وتوه، چهند تیرو رمی‌کی به‌رکه‌وتبوو، زۆر به‌ خیرایی بۆ لای چووم، له‌به‌رده‌می دانیشتم و ووتم: نه‌وته من باوکی قودامه‌م، ووتی: سو‌پاس بۆ خودا منی هیشته‌وه تا نه‌و راسپارده‌ت پی بسپی‌رم، پاشان به‌ده‌نگی‌کی نزم ووتی: نه‌ی مامه‌ گیان نه‌گه‌ر گه‌راپه‌ته‌وه بۆ

(ریققه)، موژگینی بده به دایکم و پیی بلی: خودای گهوره دیاریه که ی لی وهرگرت و، کوره که ی کوژرا له جهنگ له به ره و پیش چون و نه وک به ره و پاش چون، نه گهر خودای گهوره ش پله ی شهیدی لی وهرگرتیم نه وه سلامی نه و به باوک و خاله کام ده گه نیم، به لام مامه گیان نه وک دایکم پروا نه کات هندی له جل و بهرگه خویناویه کم له گه ل خوت بوی به ره وه تا دلنیا بیت، وه پیی بلی: نینشالله له به هشت به یه ک ده گه ی نه وه. پاشان به هه ناسه یه کی توندو تنگ ده نگینی نزم و لاوازه وه ووتی: مامه گیان سویند به خودای که عبه خوه کهم هاته دی و راست دهرچوو، نه وه (مرضیه) وا له سه سه رمه بونی ده کهم، نینجا هه ناسه ی تنگ بوو نیو چاوانی ناره قه یه کی کردو، چند هه ناسه یه کی قولی هه لمزی و داوه گیانی سپارد.

ده فهرمووی: منیش جله کانیم خسته ناو جوژکینک و له گه ل خۆم بردمه وه بو (ریققه) بو دایکی، کاتی گه ی شتمه وه نهم ده زانی دایکی ناوی چی یه، مالیان له کوی یه، بویه گهرام له ناو کوچو و کولانه کانی نه وشاره، به بهر ده رگای مالیکدا تیده په ریم، کچینکی ته مهن نوسالان له بهر ده رگا وه ستابوو، کاتی منی بینی شیوه ی ریبواریم پیوه دیاروو جوژکینکیشم به ده سته وه بوو ووتی: مامه گیان له کویتو دیت؟ ووتم: له غهزا دیمه وه. ووتی: براهی منتان له گه لدا نه بوو؟ ووتم: نه ی کوا دایکت؟ ووتی: له ژوره وه یه. ووتم: پیی بلی با بیته ده ره وه... که هاته ده ره وه پیره ژینکی به ته مهن به جارو که کی خوی داپوشیبوو، که ده نگمی بیست ووتی: باوکی قودامه... بو دلنه واییم هاتوو، یا هاتوو موژگینیم پی بده ی؟! ووتم: ره جمه تی خودای گه وره ت لی بی مه به ست چی یه؟ له دلنه وایی و موژگینی دان بوم پروو بکه وه؟ ووتی: نه گهر هات بیت بو نه وه ی هه والی کوژرانی کوره کهم پی بده ی له پیناوی خودای گه وره و پرووه پیش و به ره و داوه نه گه راپیته وه نه وه موژگینی هه، خودای گه وره نه و خه لاته ی لی وهرگرتوو که ماوه ی حه قده ساله ناماده م کردوه بوی، به لام نه گهر هه والم پی بده ی به زیندوویی کوره کهم نه مه تازه داریه بو من.

منىش ووتىم: كەوابو ئەو ئەو من ھاتووم موژگىنىت پى بىدەم، كە كورە كەت كوزراو، ئەمەش جل و بەرگە خوينايە كەتتى، كاتى جەلە خوينايە كەي بىنى لەخوشيا ووتى: (اللہ أكبر) زۆر دلخۆش و كامەران بوو، چۆرە ژوررەو دەرگاگەي داخست، لە پشت دەرگاگە كۆيىم لىنى بوو دەي ووت: ئەي خوداي گەورەو مېھرەبان پىساو براكائىم و جگەر گۆشە كەم بەخشى لەپىناوى تۆ، خودايە تەنھا بۆ ئەمە بوو تا تۆ لىم رازى بىست، ئەي خودايە لەگەل ئەوان لەبەھەشتدا كۆم بگەو و بەئەوانم بگەينە.

چەند جارنىك لە دەرگاگەمدا تا بىرىك پارەو پولىيان پى بىدەم باسى پلەو پايەي بگەم لەناو خەلكى شارە كەدا، بەلام نە دەرگاگەي كوردەو نە وەلامى دامەو.

منىش وەك دىسۆزنىك دەلىم بە گە نەجەكانى ئىستا:

۱- ئەمەي باسما كورد بەسەرھاتى گەنجىكە بەلام ئەو كە گەنجانى تر، گەنجىك بە لەش لەسەر زەوى، بەلام بە روح و بەگيان وەك فرىشتە بىنگەردو پاكەكانى خوداي گەورە لە بەرزىەكان دەژىا.

۲- ئەو جوانى و رازاوەيى ئافرەتانى ئەم سەردەمەي ئىستا بەراورد بگە لەگەل ئەو حۆريانەي بەھەشتى ھەتا ھەتايى نىنجا برىار بەدە يەككىيان لەم دوانە ھەلبىژرە.

۳- دايكانى بەرپىز: ئەمەش دايكىك بوو بەلام ئەو كە دايكانى ئىستا دايكىك ھەمرو سۆزو خۆشەويستى و ناواتى گەيشتن بوو بە بەھەشت.

۴- پرسىيار لە خۆت بگە نپالەوانانى ئەم چىرۆكە لە كۆيىن؟ چىيان زەرەر كورد؟

وەك ئىمە مرۆف بوون، ھەزو ئارەزوويان ھەبوو، ژيان و مردن، بەلام چۆن مردنىك! بەرنامەي رۆژووەوان: نوپىزى خەوتنان(عیشا):

۱- (۳۰) سى خولەك نىو كاتزمىر بەر لەبانگ خۆت نامادە بگە.

۲- ھەولبەدە ھەر رۆژنىكى كانگى رەمەزان لەمزگەوتنىك نوپىزى (عیشا) و تەراويح بگەيت.

۳- (۱۰) دە خولەك بەر لەبانگدان نامادە لەمزگەوت.

۴- دوو ركات سوننەتى چوونە ناومزگەوت بگە.

۵- وهلامی بانگ بده ره وهو دعای وه سیله بخوینه.

۶- نویژی ته راویح به ته واوی بکه.

بریری گۆرانکاری بده: بزانه ره مهزانی رابردوو چند رۆژ نویژی ته راویح کرد، با نه مسال له نه نجامدانی نویژی ته راویحه کانت گهرم و گورتره باشتریت، پیغه مبهری سهروه (ﷺ) ده فهرمووی: ((من قام رمضان إيماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه)) {بوخاری گپراویه تیه وه} واته: (نه وهی شهوو نویژ بکات له مانگی ره مهزاندنا به پرواو مبهستی پاداشتی رۆژی دوابی خودای گوره له هه موو گونا هه کانی رابردوووی خوش ده بیته)

شاعیری خواناس ده لیت:

نه گهر بی به پۆئا

دو نیا بدهی به کۆئا

ده بی برزی له خۆئا

خەلاتی شازدەھەمین

ئاگاداری میوانی لە ناکاو بە

براو خوشکانی بەرپێز: پڕۆژووھوانی مانگی پەمەزان مردن میوانیکی لەناکاو بەزەحمەتە بۆ ھەموو کەسێک، بەتایبەت کەسانی دوور لەخودای گەورە، بێ ئاگا و مەست بەو ژیانە کورت و کەمەیی دنیا، وا خۆیان ھالێ کردوو کە ئەو دونیایە ھەتا ھەتایبەو کۆتایی نایەت، یا کە مرد کۆتایی بە ھەموو شتێک دیت نازانیت ژیانە بەردەوام و نەبڕاوە دوای مردن دەست پێدەکات، نمونەیی ئەو جۆرە کەسەش لەم چیرۆکە بێنە:

لە یەکێ لە وولتە عەرەبیەکانی دەورووبەرمان، ئافرەتێکی دینداری خواناس شارەزا لە دینی خودای گەورەو خەمخۆر بۆ دینی خوداوە بەندەکانی خودای کار بەجێ، ئەو بەشەرم و شکۆیە دەلیت، پڕۆژیکیان لەگەڵ دایکەم بەیەکەوێ چوینە سەردانی پزیشکی تاییبەت بەنەخۆشیەکانی ئافرەتان، کە چوین نۆرەمان مابوو بچینە ژوورەو بەوێ لەھۆلی چاوەروانی دانیشتین تا نۆرەمان دیت، کاتی بینیمان ئافرەتێک ھاتە ژوورەو بەلام چ ئافرەتێک زۆر بێ شەرم ولەخۆبایی جلیکی لەبەردابوو ئیمەیی ئافرەتان شەرم لە خۆ کردووە تابلێتەنگ و تەنگ و ھەرچی شوینی عەیبداری ھەبوو بەدەرەوھوو، پەرچەرەنگاوەرەنگەکەیی بەھەموو شانەکانیدا ھینابوو خوارەو پەرش و بلأو کردبوو، بێ ئەوێ سەلام لە کەس بکات چوو لای سکرێتەرە کە ژمارەکەیی وەرگرت و ھات دانیشتی پیتی لەسەر پیتی دانا بێ دانا بێ پێزۆ نەو کەسانە دابنیت کە بە تەمەن و پێزدارن مۆبایلەکەیی دەرھینا خۆی خەریکی موبایلەکەیی کرد، منیش ھەموو بیرو ئەندی ئەندیشەم لای ھەلسوکەوت و شێوھو شێوازی ئەو ئافرەتە داماوہ بوو بەوێ زۆر دلێ پێی سووتاو بۆی پەریشان بووم کەوتە بیر کردنەو لەدل و دەروونی خۆم چۆن وەک ئەرکەکی سەرشانم ئەوێ دەیزانم پیتی رابگەینم، کاتی بیرم لەخۆباییبوون و بێ پێزەکەیی دەکردووە بێ ھیوایی و بێ ئومیدی رووی تێدەکردم، کە بیرم لەو ئەرکە گەورەیی سەرشانم دەکردووە کەگەیانندنی ئەو زانست و شارەزاییە کەخودای کەورە پیتی داوم و

پیویسته له سهرم رای بگه نیم گورو تینم زیاتر ده بوو، دواى گفتوگۆیه کی دهروونی بریارمدا قسه و گفتوگۆی له گه لدا بکه م، به ترسه وه چوممه لای و له ته کی دانیشتم و ووتم: ده کرى پرسیاره ک بکه م؟ زۆر به لووت به رزیه وه ووتی: فه رموو بلی. ووتم: تو موسلمانى؟ ووتی: نینجا نه وه کیشه ی تو یه. ووتم: ده زانى نه و جل و به رگه ی تو ناشه رعیه و خودای گه و ره پیى رازى نیه؟ زۆر به توریه وه ووتی: نه وه نیش و کارى تو نیه و، خۆت تیکه لى بابه تیکه مه که که په یوه ندی به خۆمه وه هه یه. زانیم نه م قسانه هه یچ سوودى نیه بۆى، بۆیه ووتم بامردن و دوا رۆژ بى ترسیتم ووتم: نه گه ر نیستا (ملك الموت) فریشته ی روح کیشان بیته لات و گیانت بکیشیت چی ده که ی؟ چۆن ده گه ر بیته وه بو لای خودای گه و ره به م جل و به رگه؟ به لأم نه وه ی چاوه پروانم نه ده کرد ووتی: ده زانى چی پی ده لیم: ده لیم (کش مه له ک) (کش مه له ک) واته ی کشه ی لی ده که م. که نه م وه لأمه م لیتی بیست موچرک به هه موو لاشه م داهات، هه موو گیانم له رزی و چوممه وه شویتى خۆم دانیشتمه وه و دواى ماوه یه ک نۆزه که مان هات و چوینه لای پزیشک و دواى ته و او بوونه پشکینه که مان هاتینه ده ره وه بینیمان نه و خه لکه ی له هۆلى چاوه پروانیه که دا بوون هه موو شله ژابوون و کۆبوونه وه له سه ر که سیک زۆر به په رۆشیه وه یه کی ده ی ووت ناو بیتن ، یه کی ده ی ووت بانگی پزیشک بکه ن، له گه ل نه م ده نگه ده نگ و هات و هاواره پزیشکه که هاته ده رو ووتی: نه مه چی بووه؟ ووتیان: نه م نافرته له هۆش خۆی چوه. پزیشکه که هاته سه ری دواى پشکینىکی سه ره تاي ووتی: به داخه وه گیانى سپاردوه و وه فاتى کردوه، کاتى سه یرم کردو لیتی ووربوومه وه بینیم هه مان نه و نافرته بوو که پیتش که میک به منى ووت نه گه ر فریشته ی روح کیشان بیت گیانم بکیشیت کشه ی لی ده که م و له خۆمى دوور ده خه مه وه.

به لى خۆشه وستان: زۆر جار خودای گه و ره لووتى لووت به رزانى شکانده وه ده ماده م یه که سه رو به ی مۆله تدان شتى وای به سه ر هیتا وون و نیشان دا وون که مایه ی په ندو نامۆژگارى لی ووردبوونه وه یه.

روو ده‌کمه خوشکانی به‌ریزو سه‌نگین:

۱- خوشکی خۆم زانست و زانیاری و شاره‌زابوون له ناین و قورشان نهرکه له‌سهرت و، نایا نهو بروانامه‌ی به ده‌ستت هیناوه تا چند به‌کارت هیناوه بۆ خزمه‌تی ناینه‌که‌ت، توخوا بروانامه‌و زانسته‌که‌ت نه‌گهر نه‌ی که‌یت به‌هۆکاریک بۆ خۆ شاره‌زا کردن له ناین و قورشان چ سوودیکی هه‌یه‌و، له پۆژی دوا‌یی چۆن وه‌لامی خودای گه‌وره ده‌ده‌یه‌وه، کاتی تا نیتستا قورنانت خه‌تم نه‌کردییت، هه‌یج شاره‌زایی و زانیاریه‌کت نه‌بییت له ناین .

۲- گه‌یاندنی نه‌وه‌ی ده‌زانیت نهرکی سه‌رشانته به‌رامبه‌ر هه‌موو که‌سیک، بانگه‌وازی بۆ ناین و هاوکاری کردنی خه‌لکی نه‌زان واجبه، نه‌وه‌ی پیتیسته له‌سه‌ر تو گه‌یاندنی نه‌وه‌یه که ده‌یزانی و شاره‌زاییت لێ هه‌یه .

۳- گرنه‌گرتین شت بۆ بانگخواز هینانه جیتی گوفتاره‌کانیه‌تی بۆ گۆرپانی کرداروکرده‌وه، له‌هه‌موو شتیکیش پیتیستر بۆ خوشکی بانگخواز شیوه‌و شیوازی جل و به‌رگ و پۆشاک و روخساریه‌تی، نه‌گینا ناینیکی ناته‌واوو خوارو نادرست ده‌گه‌یه‌نیت، نه‌و کاته‌ش گوناه‌ی زیاتر ده‌بییت له‌ خه‌ترو پادا‌شتی .

۴- خوشک و برای خۆشه‌ویست مردن گه‌وره‌ترین راستیه گوماغان له مردن نیه، مردنیک هه‌یه، که نه‌و مردنه ده‌رگاوه‌وازه‌ی هه‌موو ناخۆشیه‌کانه بزانه: جیگات ناو گۆرپکی ته‌نگ و تاریکه، به‌رگ و پۆشاکه‌که‌ت پارچه کفنیکی بی‌ره‌نگ و مۆدیلاته، نه‌وپرسیارانیه‌ی ناراسته‌ت ده‌که‌ریت: خودات کی‌یه؟ پینغه‌مبه‌ره‌که‌ت کی‌یه؟ ناینه‌که‌ت چ بووه؟

* خوشکی گه‌وره‌م: بیر بکه‌وه له‌و ژیا‌نه‌ی رابوردووت و پرسیار له‌ خۆت بکه:

نایا چند شاره‌زاییت هه‌یه له‌ دینی خودای گه‌وره، چند کتیبت خۆیندۆته‌وه له‌بواری بیروباوه‌رو، خودای گه‌وره‌و میه‌ره‌بان، چند شاره‌زای له‌ ژیا‌نامه‌ی خۆشه‌ویستی راسته‌قینه که‌پینغه‌مبه‌رو(ﷺ) تاجی سه‌ره .

نایا تا ئیستا چند کهست ناموزگاری کردوه؟

نایا ده زانی پوزاکه کهت بهر نه وهی لای بهر گدروو دیزاین و نه خشی بو بکیشن خودای تهعلا له قورنانی پیروز بریاری له سهر داوه و باسی لیوه کردوه: ﴿ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَقْضِيْنَ مِنْ اَبْصَرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوْجَهُنَّ وَلَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُوهِهِنَّ وَلَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اَبَائِهِنَّ اَوْ اَبَاءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اَنْسَابِهِنَّ اَوْ اَنْسَاءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِيْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ نِسَابِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ اَوْ التَّالِيْعِيْنَ غَيْرِ اُولٰٓئِیْهِ مِنَ الرِّجَالِ اَوْ الْوَالِدِ الَّذِيْ لَمْ يَضْهَرُوْا عَلٰى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِيْنَتِهِنَّ وَتَوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا اِنَّهُ الْمُوْمِنُوْنَ لَعَلَّكُمْ تَقْلِحُوْنَ ﴿۳۱﴾ {سوره تنویر: نایه تی ۳۱} واته: (به نافرتهانی ئیمانداریش بلی: چاویان بیاریزن له ته ماشای نامه حرهم داوینی خویان بیاریزن له گوناوه جوانی خویان دهرنه خهن، جگه له وهی که دیاره (وهك دهم وچاوو دهست) با سه ریوشه کانیان بدن به سهر سینهو ملیانداو جوانی وزینه تی خویان دهرنه خهن به ته واوی بو هاوسه ره کانیان نه بیته، یان باوکی خویان، یان باوکی میرده کانیان، یان کوری خویان، یان کوری میرده کانیان، یان بو براکانی خویان، یان برازاکانیان، یان خوشکه زاکانیان، یان نافرته تیک که په بیوه ندیان ههیه پیکه وه، یان نه وانهش که که نیه کیانن (که له بارودوخی تاییه تدا هه بوون) یان نه وانه ی که له ماله کانتان ده ژین و پنیستیان به نافرته نیه (له بهر پیری، یان نه خوژی... هتد) یا خود نهو مندالانه ی که هیتشتا شاره زاییان له نافرتهان نیهو (ناره زووی جنسیان بو دروست نه بهوه نازانن باسی عهورات بکهن) نایته نافرتهانی ئیماندار قاچیان دهرنجهن و پیتیان بدن بهزه ویدا (تا دهنگی خشل و پاوانه کانیان بیته) و بزانیته که زینه تدارو خشلدارن، که واته هه مووتان نه ی ئیمانداران به ره و لای خواو به دهسته یینانی ره زامه ندی نهو بگه ریته وه بو نه وهی رزگارو سه فرزین).

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبَابِهِنَّ ذَلِكَ

أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِنَنَّ وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ الرَّحِيمُ﴾ {سوره تنی الاحزاب: نایه تی ۵۹} واته: (نهی پیغه مبهر (ﷺ) به هاوسه رانت و کچه کانت و نافرته تانی نیماندار بلی: که به پۆشاکنی بالاپۆش خویان داپۆشن نه وه له بارترین شته که پیی بناسرین، تانا زار نه درین (تووشی گیرو گرفت نه بن)، هه میشه و بهرده وام خوالیخۆشبوو میه ره بانه (له کهم و کوری رابوردووتان خۆش ده بیته).

که و ابوو بیریک له و پۆشاک (حیجاب) انه ی نه و بکه وه و به راوردی بکه له گه له نه و نایه تانه ی خودای گه وه و میه ره بان.

نه ی نه و خوشکه به پرتزانه ی که ته نها له مانگی ره مه زاندا سه ر داده پۆشن و پۆشاکنی باش و داپۆشه ر ده پۆشن، ده سخۆشیتان لی ده کهم چونکه برواتان به خودای ره مه زان هه یه و ریزی نه و مانگه پرتزه تان لایه، نه مه ش به ویست و نیزی خودای تاک و ته نیا رۆژیک دیت له بهر خاترو ریزی خودای ره مه زان به یه کجاری بریاری (حیجاب) ی شه رع ی بده ن.

خوشکی گه وه رم بزانه پیغه مبهری سهروه ر (ﷺ) نه فره تی کردوه له:

برۆ ده ره ی تان و باریک کردنه وه ی نه وه ی کاره که ده کات نه وه ی بۆی ده کات

کوتان پیست نه وه ی کاره که ده کات و نه وه ی بۆی ده کات

نه و نافرته ی ده چیته سه ر گۆر

نه و نافرته ی خۆی به پیاو ده چوینیته

نه و نافرته ی سه ر دولکه ده لیته

به رنامه ت بو نویژی ویت:

۱- له (۳) سی رکات تا (۱۱) یازده رکات ده توانیت بیکه ی.

۲- نه و (۱۱) یازده رکاته ده توانیت هه ندیکه ی له کزگه وت بکه یت و، هه ندیکه ی

ماله وه بکه یت.

۳- نه‌نوئیژه‌ی له‌ماله‌وه ده‌یکه‌یت تا دوا‌ی بجه‌یت باشترو خیر تره.

۴- نه‌گهر نوئیژی تاکه‌که‌ت له‌مزگه‌ت کردبوو، شه‌و ده‌ستت به‌ نوئیژ کردن کرده‌وه، یه‌ک تاکه رکا‌ت نوئیژ بکه له‌گه‌ل نه‌و تاکه نوئیژه‌ی نیواره کردوته ده‌بیته‌وه جووت، ئینجا چه‌ندی مه‌به‌سته نوئیژ بکه‌و دوا‌یی تاکه رکا‌تیکی تر بکه‌وه.

بریاری گۆرانکاری بده: تانیستا چه‌ند تام و چیژت له‌نوئیژه‌کانت کردووه، له‌مه‌ودوا بیربکه‌وه له‌مانای نه‌و (فاتیحه) بکه‌وه که‌له‌ته‌مه‌نی رابردووت تانیستا رۆژانه به‌لای که‌م (۱۷) حه‌فده جار خویندووته، بیر له‌مانای ((سبحان ربی العظیم)) و ((سبحان ربی الأعلی)) و ((سمع الله لمن حمده)) ووشه‌کانی ((ته‌حیات)) بکه‌وه.

خەلاتی حەقدەھەمین

جەنگی بەدر لەمانگی جەنگی دەرووندا

جەنگی بەدری گەورە پریەتی لەپەندو وانەى بەسودو بەکەلك، بەلام لەبەر ئەوەی ئیتمە لەمانگی پر لەخێرو بەرەکەتی پەمەزانداين بۆیە حەز دەکەم بۆ ئیئوہی رۆژووہوان ئەو ھەلوئیتەى پیتغەمبەرى سەرورەتان(ﷺ) بىر بچەمەوہ سەبارەت بەمافى خەلکان، بزانی ئەوہ پیتغەمبەرى خودایە خودای گەورە لەھەموو گوناھەکانى سالتانى رابردوو داھاتووی خۆشبووہ، ئینجا فەرموون ئیئوہ سەردارو نازدارو بینایى چاومان(ﷺ) چۆن ملکەچ دەبیت و خۆی دەخاتە بەردەستى سەربازو ھاوہلئیکى تا تۆلەى لى بسینتتەوہ:

رۆژى حەقدەى رەمەزان بەیانى زوو پیتغەمبەرى خودا(ﷺ) موسلمانە جەنگاوہرەکانى کۆ کردەوہو ریزرپزى کردن، بەناو ریزەکانیاندا دەگەرپاو دەسورپا، یەک یەک پیتغەمبەرى لەگەڵ براکانى تەنیشتیان جووت و ریک دەخست و، ھەر ھەموو وەك مسى داپرێژراو وەستاندبوونى، بۆ ئەو مەبەستەش تیریکى بەدەستەوہ گرتبوو، کاتى بەلای (سەواد)ى کورپى (غەزبە)دا تیتپەرى لەرێزەکەى ھاتووہدەرو سگى دەرپەراندبوو، بەتیرەکەى لە سگى داو فەرمووی: (راستبە ئەى سەواد) سەواد ووتى: ئەى پیتغەمبەرى خودا ئازارت پى گەیاندم خودای گەورە تۆى بەحق و دادپەرورەى نارووہ تۆلەى خۆم لەتۆ دەووتتەوہ، ھاوہل و یاران سەریان سوپرما لەو ھەلوئیتست و کارەى (سەواد) ھەرچەندى ھەولیان لەگەلیدا بەلام ھەر سووربوو لەسەر تۆلە وەرگرتنەوہى خۆى، لەدوایدا پیتغەمبەرى خودا(ﷺ) فەرمووی: فەرموو ئەى(سەواد) ئەوہ تیرەکەو تۆلەى خۆت بکەوہ. ووتى: ئەى پیتغەمبەرى خودا(ﷺ) کاتى تۆ لەمنتدا سگم رووتبوو بۆیە دەمەووت سگى خۆت بەدەر بچەى تا تۆلەى خۆم بکەمەوہ، یارانى پیتغەمبەر زۆر زیاتر پەرىشان و دلتنەنگ بوون بەلام پیتغەمبەرى خۆشەویست سگى خۆى بەدەرخواست و فەرمووی: فەرموو ئەى (سەواد) تیرى تۆو سگى من تۆلەى خۆت بکەوہ. لەناکاو لە پریکا(سواد)پەلامارى پیتغەمبەرى داو پر بەدل سگى پیتغەمبەرى ماچ کرد، پیتغەمبەرى

سهروره (ﷺ) فرموی: (چ شتیك پالی نای وا بکهیت نهی (سهواد)؟) ووتی: پیغه مبهری خودا (ﷺ) دهینی نیمه بهره کوی و خهریکی چین، حزم کرد کۆتایی ژیانم بهوه بیئت که پیستم بهر پیستت بکهویت، ئینجا پیغه مبهری خوشه ویست نزاو پارانهوهی خیره باشی بسوی کرد.

به‌ریزه‌کانم خوشک و برایانی رۆژوهوان:

- ۱- ده‌بینن مافی خه‌لک چەند گرنگ و گه‌وره‌یه له‌نایینی پیروزی نیسلام.
  - ۲- زۆر ناگاداری قهرز به مافی خه‌لکه‌و، مالی کهس بۆ کهس حه‌لال و نیه.
  - ۳- نایا ده‌زانی پیغه مبهری سهروره (ﷺ) نوژی مردووی له‌سه‌ر کهسانیک نه‌ده‌کرد له‌هاوه‌لانی نه‌گه‌ر قهرزار بان.
  - ۴- بزانه شهیدی پینگای خوداش نه‌گه‌ر مافی خه‌لکی له‌سه‌ر بیئت ناچیتته به‌هه‌شت تامافه‌کی له‌سه‌ر لا ده‌چیت.
- * نه‌گه‌ر وورد ببینه‌وه له مانگی په‌مه‌زانی پیروزی جه‌نگی به‌دری گه‌وره له‌چه‌ندین روه‌وه‌هاوته‌ریب و هاوکارن له‌گه‌ل یه‌کتر:
- * به‌در واته نه‌وکاته‌ی که مانگ له‌ته‌واو بو‌وندایه‌و شه‌وه‌کانی مانگه‌شه‌وو رووناکه، مانگی په‌مه‌زانی پیروزی پووناک که‌روه‌ی دل و ده‌روون و مانگیکی پرشن‌گداره له‌ناو کۆمه‌لگه‌ی موسلمانان.
- * له‌و جه‌نگه‌دا بی برواو دووروه‌کان به‌ته‌واوی له‌موسلمانان جیابونه‌وه‌و خودای گه‌وره‌ش له‌قورنانی پیروزی نه‌و جه‌نگه‌ی به‌(یوم الفرقان) ناو‌بردووه، به‌دابه‌زینی قورنانی پیروزی له‌مانگی په‌مه‌زانی پیروزی حه‌ق و ناحه‌ق له‌یه‌ک جیا بۆوه‌و یه‌کی له‌ناوه پیروزه‌کانی قورنانی پیروزی (الفرقان)ه.
- * له‌ومانگه‌دا موسلمانان به‌سه‌ر نه‌فس و ئاره‌زووه شه‌یتانیه‌کانیاندا زال ده‌بن، له‌و جه‌نگه‌شدا موسلمانان بۆ یه‌که‌مجار به‌سه‌ر به‌جکه شه‌یتانه‌کاندا زال‌بوون و تیکیانان شکاند.

* لهو مانگه‌دا شهیتان کۆت و زنجیرو ده‌کریت و بی هیزو بی ده‌سه‌لات ده‌بیئت، له‌جهنگی به‌دری گه‌وره و پیروزی‌شدا شهیتان بی هیزو بی ده‌سه‌لات بوو رای کرد.

* رۆژوو هوانسانی مانگی ره‌مه‌زان خه‌لکینکی ریتزدارن لای خودای گه‌وره، هه‌روه‌ک به‌شداربووانی جه‌نگی به‌در به‌ریتز رینی خه‌لکانی سه‌رده‌می خویان بوون .

جه‌نگی به‌در بوچی هه‌نگیرسا؟

بو به‌رچاروونی هه‌ندی له‌ فه‌ریکه موسلمان و موسلمانانی دوودل بپروا دانه‌مه‌زراو له‌ئاین زۆر به‌کورتی و پوختی ده‌لین، جه‌نگی له‌ئاکامی نه‌فامی و خو به‌زلزانی بی باوه‌ران دروست بووله‌نه‌نجامی:

۱- به‌ده‌رنانی موسلمانان له‌مال و حالی خویان و زیدی باووباپیرانیان له‌مه‌ککه‌ی پیروژ به‌ره و مه‌دینه‌ی پیروژ.

۲- ده‌ست به‌سه‌رداگرنتی هه‌رچی پاره‌ه‌بوول و مال و سامان و زه‌وی زارو خانوبه‌ره‌ی موسلمانان.

۳- رینگری و چه‌ته‌یی کافرانی مه‌ککه‌ ده‌رحق موسلمانان و کوچه‌ران.

۴- زه‌برو زه‌نگ و نیشان‌دانی هیزو بازووی خویان به‌رامبه‌ر موسلمانان کوچه‌کردوه‌کان.

۵- چه‌وساندنه‌وه‌ی موسلمانان به‌کوشتن و زه‌ره‌رو زیان لیدانی گیانی و مالی.

دوای ئەم هه‌موو شتانه ئینجا پیغه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) ریتی پیترا له‌گه‌لیاندا بجه‌نگی.

ئایا جه‌نگی به‌در له‌پیناو مال و سامان بوو؟

بووه‌لامی ئەم پرسیاره‌ش ده‌لین:

۱- کافره‌کان چه‌ندین جار مال و سامانی موسلمانانین به‌ناپه‌وا ده‌بردو ده‌ستیان به‌سه‌رداده‌گرت.

۲- کافرانی مه‌ککه‌یی هه‌رچی مالی به‌نرخ و گران به‌های خویان هه‌بوو لای پیغه‌مبه‌ری خودایان دانا‌بوو (ﷺ).

۳- بۆ به‌خاوه‌ن کردنه‌وه و گه‌راندنه‌وه‌ی نه‌و مال و سپاردانه پیغه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) ژبانی پیشه‌وا گه‌وره‌مان (عه‌لی) کوری (نه‌بی تالیب)ی خسته مه‌ترسیه‌وه تا بۆیان بگپرتیه‌وه.

۴- کاتی پیغه‌مبه‌ری خودا (ﷺ) فه‌رمانی به‌موسلمانان کرد ده‌ریچن بۆ کاروانه‌که‌ی مه‌که‌که‌یی، زیاتر مه‌به‌ستی چاو شکاندنی کافره‌کانی مه‌که‌که بوو، دواییش خودای گه‌وره کردی پشتیشیان شکاو چه‌ماوه.

بۆچی له‌نیسلام کوشتاری بی پروایان دروسته؟

خودای گه‌وره پینج به‌ پیویست و گرنگ داناوه، چونکه نه‌م پینج شتانه سه‌نگی مه‌حه‌کی ژبانی مرۆفایه‌تین و به‌بی پاراستن و ره‌چاوکردنی نه‌م بینجانه شیرازه‌ی ژبان تیک ده‌چیت و، ناله‌بار ده‌بیته:

نه‌وپینج شتانه‌ش نه‌مانن:

۱- ناین: بۆ پاریزگاری ناین جیهادو تیکۆشانی داناوه: ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ

وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ أَنْهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ {سوره‌ی البقره: نایته‌ی ۱۹۳}

ب - مرۆف: بۆ پاریزگاری مرۆف کوشتنه‌وه‌ی داناوه: ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي

الْأَبْصَارِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ {سوره‌ی البقره: نایته‌ی ۱۷۹}

ج - ناموس و ریزداری: بۆ پاریزگاری ناموس داری ه‌ددی بۆ تو‌مه‌تبار کردن خه‌لکان

داناوه: ﴿وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُنَّ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا يَقْبَلُوا لَهُنَّ

شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ {سوره‌ی النور: نایته‌ی ۴}

د - نه‌وه و نه‌ژاد: بۆ پاریزگاری نه‌وه و نه‌ژاد داوین پیسی (زینا)ی حه‌رام کردوه و داری

ه‌ددی داناوه: ﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ

كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ {سوره‌ی النور: نایته‌ی ۲}

ه - مال و سامان: بو پاریزگاری مال و سامان دهست برینی داناوه: ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ {سوره نسی المانده: نایهتی ۳۸}

کهوابو و کوشتن و له ناویردنیان به پیویست (واجب) ده زاندریت، که سانیکن وه ک سهره تانن تا بیتن زیان و ژینگه تیک ده دهن و بوگه نی ده کهن، چاکترین چاره سهر و دهرمان قهلا چۆکردنیانه.

به رنامه ی پۆژوهوان بو پۆژانی جهژن:

- ۱- تنها به کجار کهل و پهل و پیویستییه کان بکروه زۆر مه چوو به بازار.
  - ۲- زیاده روئی مه که له کرینی شت ومهک و خواردن.
  - ۳- نه گهر خاوهن دوکان و بازرگانی کالاکان گران مه که.
  - ۴- به خوخت و خیزانت و منداله کانت برۆن بو نوژی جهژن.
  - ۵- پیروزیایی له خه لکه نزیکه کانت بکه پی به پی دراوسییه کانت، دایک و باوک و خوشک براکانت ... هتد.
  - ۶- سهردانی خزم و دوسته کانت بکه، به تایبته نهوانه ی په یوه ندیان له گه لدا بریوی.
  - ۷- ناگاداری زۆر خواردن و خواردنه وه و شیرنه مه نی به.
- بریار ی گۆرانکاری بده:
- نهو گهرم و گوری و تام و چیژه ی له م مانگه دا چیژتت ههولبده بهرده وام بیت.

خهلاتی هه ژده هه مین

چون پله به رزه‌کانی به هه‌شت به ده‌ست دینیت

براو خوشکانی به‌ریز: نیمه‌ی موسلمان لهو سه‌رده‌مه‌ی نیستا هه‌رچه‌ندی هه‌ول و تیکوشان ده‌که‌ین و ماندووین هیشتا هه‌ر پیمان وایه که ده‌توانین نیش و کاری تر بکه‌ین، به‌لام نیمه ته‌مه‌لی ده‌که‌ین و، خومان ماندوو ناکه‌ین، بو هه‌ول‌دان و به‌ده‌ست هینانی دونیا زور به‌ته‌ماع و سوورین و، پیش‌برکی ده‌که‌ین، وه‌ک خودای گه‌وره ده‌فه‌رموی: ﴿يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ﴾ {سوره‌ی الروم: نایه‌تی ۷} واته: (نه‌وانه هه‌ر پ‌واله‌ت له‌ژیانی دونیا به‌دی ده‌که‌ن، له‌به‌رامبه‌ر قیامه‌تیشه‌وه بی‌ناگان)

بو‌یه بزانه نه‌گه‌ر دونیا‌یه‌کی که‌م و کورت و کاتی نه‌وه‌نده پیویستی به‌وه‌موو ماندوو‌بوونه بیت، نه‌ی نه‌و هه‌موو کوسپ و ته‌گه‌ره ناخوشیانه‌ی له‌دوا رۆژ دیته رینگامان، نایا زیاتر پیویستی به‌خۆ ماندوو کردن و هه‌ول و کۆشش نیه، موسلمانانی نه‌و سه‌رده‌مه‌ی نیستا زور بی‌ته‌ماع و بی‌خه‌من بو زادو زه‌خیره تویشوی قیامه‌ت، به‌لکو هه‌ندی که‌س زور له‌خوبایین به‌کارو کرده‌وه‌کانی خویان ده‌لین: نیمه‌ چیمان کردوو؟ زه‌لامان کوشتوو، زینامان کردوو، به‌م شپوه خۆی به‌راوورد ده‌کات له‌گه‌ل خه‌لکی زه‌لام کورژو، داوین پیس، خۆی به‌راوورد ناکات له‌گه‌ل خواناسان و پیاوانی شه‌وونویژ‌خوین و خۆبه‌خش و مال‌به‌خش له‌پیناوی خودای گه‌وره و میه‌ره‌بان، یابه‌س ته‌نها ره‌حه‌ت و میه‌ره‌بانی و لیخۆش‌بوونی خودای گه‌وره‌ی له‌بیره، هه‌رگیز بیر له‌توره‌بوون و سزاو تۆله‌ی خودای گه‌وره ناکاته‌وه.

رۆژوووه‌وانانی مانگی ره‌مه‌زانی پیرۆز: بزانه به‌هه‌شت کاتیک به‌ده‌ست دیت که‌تۆ بای نه‌وه‌نده کرده‌وه‌ت هه‌بیت که‌خۆتی پی‌رزگار که‌یت له‌ناگری دۆزه‌خ، دوا‌ی نه‌مه کرداره چاکه‌کانت زور زیاتر بیت له‌خرابه‌کان نینجا تۆ ده‌چیته به‌هه‌شت به‌بی‌سووتان و نازار وه‌ک خودای گه‌وره ده‌فه‌رموی: ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أَجْرَكُمْ يَوْمَ

الْقِيَمَةَ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّكَارِ وَأَدْخَلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ

الْقُرُورِ ﴿سورهی آل عمران: نایتهی ۱۸۵﴾ واته: (همموو کهسیک ده بیته بریت و مردن بجیژیت، تنها له رژی قیامه تدا کری و پاداشتان به ته واری پی دهریت (دهره نجامی کرده کانتان دیته وه ریتان) نهوسا نهوهی دور خرایه وه له ناگری دوزه خ و خرایه به هه شته وه، نهوه به راستی سهر فزایوه، ژیا نی دنیاش بیجگه له وهی که رابوارد نیکی خه له تینه ره شتیکی تر نیه) که و ابو بزانه نهو کرده وانهی دهی کهیت تو نایته خاوه نی هممووی و هره هممووی نرخی به هه شت نیه:

* هندی کهس یا هندی له کرده وه کان دلسوزی و خو به کلایکردنه و بیان تیدا نیه بویه نایته خاوه نی هیچ و به لکو له سهریشی قهرزا ده بیته وه وه خودای گه وره ده فهرمووی: ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾﴾ (سورهی الغاشیه: نایتهی ۱-۴) واته: (نایا هه وال و دهنگویاسی قیامه ت پینگه یشتوه؟! (رژژیکه سه ختیه کهی همموو کهسیک داگیر ده کات) * لهو رژه دا چهند روخسارانیک خه جالت و رهنگ زهردو شهرمه زارو زه بوونن * (هر بهک له خاوه نی نهو روخسارانه) نیشکه ریکی شه کهت و ماندوون (بو به دیهیتانی دنیای دور له نیمان) * ده چنه ناو ناگریکی سووتینه ره وه (جهسته کهی له ناو نابات بو نهوهی ههر له سزادا بمینتته وه)).

* هندی له کرده وه کاغان گوناوه تاوان و خراپه کاری ده یخوات و له ناوی ده بات وهک پیغه مبهری خوشه ویست ﴿﴾ ده فهرمووی: ((أتدرون من المفلس؟ قالوا: المفلس: فينا من ليس له درهم ولا متاع له. فقال: إن المفلس: من أمتي يأتي يوم القيامة بصلاة وصيام وزكاة ويأتي وقد شتم هذا، وقذف هذا وأكل مال هذا وسفك دم هذا وضرب هذا فيعطى هذا من حسناته وهذا من حسناته فإن فنيت حسناته قبل أن يقضى ما عليه أخذ من خطاياهم فطرحت عليه ثم طرح في النار)) (بوخاری و موسلم گیزاویه تیا نه وه)

واته: (نایا ده زانن ده ست به تال کتیه؟ ووتیان: ده ست به تال: لای نیمه نهو کهسه به که درهم و دینارو کهل و پهلی نه بیته. پیغه مبهری خودا ﴿﴾ فهرمووی: به لکو ده ست به تال

له‌ئوممه‌تی من‌ئو که‌سه‌یه له‌رۆژی دوایی به‌نویژو رۆژوو زه‌کات و چاکه‌وه دیت به‌لام له‌گه‌ن
ئوه‌شدا جوینی به‌و داوه‌و بوختانی به‌و داگردوه‌و مالتی ئه‌وی خواردوه‌و خوینی ئه‌وی
رشتوه‌و له‌وی داوه‌ بۆیه‌ ئه‌و هه‌ندی چاکه‌کانی ده‌بات و ئه‌وی تر هه‌ندیکی ده‌بات تا هیج
چاکه‌یه‌کی نامینیت داواکاری خه‌لکیشی هه‌ر به‌سه‌ر ماوه‌ ئینجا خراپه‌کانیان ده‌خه‌نه‌ سه‌ر
له‌کۆتاییشدا ده‌خریته‌ ناو ناگری دۆزه‌خ).

هه‌ندی که‌سیش کرده‌وه‌کانی ته‌نها رزگاری ده‌که‌ن له‌ناگری دۆزه‌خ و به‌س.

هه‌ندی که‌سیش ته‌نها ده‌چیته‌ بۆ هیج پله‌یه‌ک له‌پله‌کانی به‌هه‌شت به‌رزناپیته‌وه‌.

هه‌ندی که‌سیش خه‌لکی ناسایی وه‌ک من و تۆن به‌لام له‌پله‌ی پیغه‌مبه‌ران و شه‌هیدان و

راستگۆیانن.

ئین و (عه‌ساگر) له‌کتیپی (تأریخی دیمه‌شق) ده‌گێرته‌وه‌: له‌سه‌رده‌می گه‌وره‌مان
پیشه‌وا (عومه‌ری کورپی خه‌تتاب) (خودا لیتی رازی بی‌ت) گه‌نجیکی خواناس به‌رده‌وام
له‌مزگه‌وت بوو پیشه‌وا (عومه‌ر) زۆری خۆش ده‌ویست ئه‌و گه‌نجه‌ باوکی به‌سال‌اچوو به‌ته‌مه‌نی
هه‌بوو که‌نویژی (عیشا) خه‌تنانی ده‌کرد ده‌چوه‌ خزمه‌ت باوکی هه‌رپیوستیه‌کی هه‌بوایه
بۆی جی به‌جی ده‌کرد مالتی ئافره‌تیک له‌سه‌ر رینگای مالتی باوکی بوو، ئه‌و ئافره‌ته‌ چاودێری
ئو گه‌نجی ده‌کرد هه‌ولتی ده‌دا به‌هه‌ر جوړیک بی‌ت ئه‌و گه‌نجه‌ ببینیت و هه‌لی بخه‌له‌تینیت
شه‌ویک ئه‌و گه‌نجه‌ به‌به‌ر ده‌رگا که‌یاندا تیپه‌ری به‌رده‌وام هه‌ولتی له‌گه‌لیدا تا وای لی کرد
شوینی بکه‌ویت کاتی چوه‌ پیش ده‌رگا که‌و چوه‌ ژوره‌وه‌ خودای گه‌وره‌ی به‌بیر هاته‌وه‌و زانی
کاریکی ناره‌واو نادرسته‌ وه‌ک خودای گه‌وره‌ ده‌سه‌رمووی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ
طَلِيفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ {سوره‌تی الاعراف: نایه‌تی ۲۰۱} واته‌:
(به‌راستی ئه‌وانه‌ی که‌ پارێزگارو ته‌قوادار بوون، کاتیک خه‌ته‌ره‌و خه‌یالیک له‌لایه‌ن شه‌یتانه‌وه
توشیان بی‌ت، ئه‌وه‌ خیرا بیدار ده‌بنه‌وه‌، ئیتر ده‌سته‌به‌جی بینا ده‌بن و به‌رچاویان روون ده‌بی‌ت
(رێبازی راست به‌دی ده‌که‌ن و لییان ناشیوت).

کاتی ئەو گه‌نجه هه‌ستی به‌تاوان و گوناه‌ی خۆی کرد و هاته‌وه سه‌ریروهۆشی خۆی له‌هۆش خۆی چوو ناگای له‌خۆ نه‌ماو، له‌به‌ر ده‌رگای مالی نافرته‌که کهوت نافرته‌که بانگی خزمه‌ت چیه‌که‌ی خۆی کردو تیارمه‌تی بدات بۆ بردنه‌وه‌ی لاشه‌که‌ی ئەو گه‌نجه له‌به‌ر ده‌رگای مالی باوکی دایان نا، کاتی باوکی هاته‌ده‌ر کۆپه‌که‌ی بینی به‌بی هۆشی له‌به‌ر ده‌رگا کهوتوه بانگی چهند که‌سیکی کرد تا بیبهنه‌وه ژووره‌وه به‌بی هۆشی ماوه تا دره‌نگانیتکی شه‌و دوا‌ی نینجا به‌هۆش خۆی هاته‌وه باوکی لیتی پرسى پۆله‌گیان چیت به‌سه‌ره‌هاتوه؟ ووتی: خیره . باوکی پرسى لیتی کرده‌وه نینجا به‌سه‌ره‌هاته‌که‌ی بۆ باوکی گتپرایه‌وه ووتی: پۆله‌گیان چ نایه‌تیکت خویندوه واکاری تیکردی نایه‌ته‌که‌ی بۆ خویندوه له‌هۆش خۆی چۆوه و کاتی جوولاندان گیانی سپاردوو هه‌ر به‌و شه‌وه ناماده‌یان کردو به‌خاکیان سپارد که به‌یانی داهات هه‌واله‌که‌یان به‌پیشه‌وا (عومه‌ر) گه‌یانده‌(خودا لیتی رازی بیت) چوه‌ولای باوکی سه‌ره‌خۆشی لی کردو ناره‌زایی ده‌ربری و فه‌رمووی: بۆچی کاتی شارده‌وه‌ی هه‌والتان پسی نه‌دام ووتی: ئەه‌ی پیشه‌وا‌ی برواداران کاته‌که شه‌وبوو نه‌مان ویست نه‌زیه‌تت بده‌ین فه‌رمووی: که‌وته فه‌رموون با‌بچینه‌ سه‌ر گۆزه‌که‌ی که چوه‌نه سه‌ر گۆزه‌که‌ی پیشه‌وا(عومه‌ر) فه‌رمووی: ئەه‌ی فلان:

﴿وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ﴾ {سورته‌ی الرحمن: نایه‌تی ۴۶} گه‌نجه‌که‌ش له‌ناو گۆزه‌که‌ی وه‌ل‌سامی دایه‌وه ووتی ئەه‌ی (عومه‌ر) خودای گه‌وره دوو جار ئەو دوو به‌هه‌شتانه‌ی پیمداوه

ئه‌گه‌ر سه‌یری ئەو که‌سانه بکه‌ین و ووردبینه‌وه له‌بارودۆخ و ژیان و گوزه‌ران و مردنیان ئەو کاته ده‌زانین نایا ئیمه بۆ به‌هه‌شت هه‌ولمان داوه یان نا؟

بزانه به‌هه‌شت:

زۆر به‌رخه!

زۆر گه‌وره و فراوانه!

زۆر خۆش و جوانه!

زۆر پاک و بێ‌گه‌رده!

جیگای پاک و چاکانه!

نرخه کهای:

به خشینى گیانه له پیناوی خوی تاك وتینیا: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِآتٍ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ ۗ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ {سوره التوبه: نایه تی ۱۱۱}

واته: (به پراستی خوا گیان و مالی له ئیمانداران کپیوه به وهی که به ههشت بۆ نه وانه و به شیانه (به پراستی په روره گایکی به خشنده یه، هر به خشینه ری گیان و مال و سامانه، که چی ناوا مامه له ده کات له گه ل ئیمانداو نرخیکی نه براوه، نرخیکی زۆر گه وهی بۆ بریارداوه، کاتیک له پیناوی نه ودا ده بیه خشن) نه وانه ده جهنگن له پیناوی نایینی خوادا، دوژمنانی نایینی خوا ده کوژن، (له گۆره پانی جهنگدا)، یان ده کوژرین و (شهید ده کرین)، نه و پاداشت و به لینه به پراستی له سهر خویوه و باس کراوه له تهورات و ئینجیل و قورئاندا، جا کی هیه به قه ده ر خوا به وه فاو به نه مه ک بیت بۆ جی به جی کردنی به لینه کانی، که واته زۆر دلخۆش و کامهران بن، به و مامه له یه که نه غامتانداوه و به و فروشتن و کپینه ی که له سهری ریککه و تهون، بئگومان هر نه وه شه سهر فرازی و سهر که وتنی نه براوه و بی سنور)

به خشینى به نرخترین و خو شه و یسترین ماله: ﴿لَنْ نَسْأَلَكَ الْبَرَّحَىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۗ وَمَا تُنْفِقُوا مِن شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ {سوره آل عمران: ۹۲} واته: (ئیسوه هه رگیز ناگه نه پله ی چاکی و چا که کاری هه تا له و شتانه ی که خو شتان ده ویت نه به خشن، هر شتیکیش بیه خشن نه وه خوا ناگادارو زانایه پینی (لیی ون ناییت و بی پاداشت ناییت))

ترسی خودای گه و ره و وازهینان و نه گۆرینه وهی خو شی یه کانی به ههشت به دونیا و جوانیه کانی دونیا: ﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَىٰ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ (۴۰) فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ﴾ {سوره النازعات: نایه تی ۴۰-۴۱} واته: (به لام نه وهی له پایه و شکۆی په روره ردگاری

ترساییت و حسابی بو کردییت و جلهوی نهفسی گرتبیتتهوه لههه مووهه او هوهس و ناره زوویه کی نادرست * بیگومان هر بههشت جیگای مانهوه و حوانهوه و گوزهرانیهتی) براو خوشکی بهریت: وانه زانی نیسلامهتی و دینداری تهنها کویوتتهوه له نویژو رۆژوو زهکات و حج و عومره، نهخیر نهگه نهه کردهوانه نعت گۆریت له خراپه بو چاکه و بهره چاکتر ههنگاوت پی نهییت و گیتی برپاو نیمانهکعت بهرز نهکاتهوه و رهوشت و تاکارو ههلسوکهوتی رۆژانهت نهگۆریت، کردهوه و کاره کانت لهسهر بنه ماو بیرو باوه پیتیکی دامه زراوو تهواو نهییت بزانه هر کردهوه کانت لی وهرناگریت و بهرووت داده دریتتهوه بو نه مهش گوی بگره لهه پرووداوه راسته قینه:

موسلمانیک ووتی من له گهل یه کی لهو حیزبه عیلمانیانه بووم که برپایان به خودای گهروهو ناین نه بوو تهنها بو هه لئه تانسدنی خه لک و دهو روبره که ی خویان خویان به موسلمان و دیندار نیشان ده دا، ده لیت منیش به روح و گیان له گهل نه و لاینه بووم، هه رچه نده من باوه پم هه بوو نویژو رۆژوووم ده گرت، تا شه ویک خه ویتکم بینسی لهوخه وه دا له گۆرپه پانی هه شربووم رۆژی دواپی بوو دیاره رۆژی هه شرچ رۆژیکی ناخۆش و تنگ و تاریک و پر له ناخۆشی و نه هاهمه تی و زه حمه تی یه، به لئی لهو رۆژه رهش و ناخۆشه له نا کاو خه لکان وه ک لیشاو به ره که سینک رۆیشتن کاتی سه رنجمدا بینیم پیغه مبه ری خودایه و خه لکان به ره و رووی ده چن تا له دهستی پیرۆزی ناوی که وسهر بخۆنه وه و شه فاعه تیان بو بکات، منیش زۆر به دلخۆشیه وه به ره و رووی چووم به لام که لیتی نزیک بوومه وه رووی لی وهرگتیرام و ته نیشتی لی کردم، زۆر به ریشان بووم چونکه زانیم پیغه مبه ری خودا لیم توورپه و زوویه، سوورپامه وه چوومه به رامبه ری و وتم: نه ی پیغه مبه ری خودا (ﷺ) منیش نوممه تی تۆم پشتی تیکردم و ووتی: نه خیر تۆ نوممه تی من نی به لکو تۆ نوممه تی فلانه که سی ناوی سه رکرده که ی هینا.

نه مه ره زانه مانگی گۆرانکاریه مانگی به ده ست هینانی به هه شته، نه که ی شه یتان فریوت بدات و هه لته بجه لته تینی، به زۆر کرده وه کانت بیته پیش چاو.

زۆرکەس کاتی دەبیستی شەوی قەدر ئەوەندە خێرو پاداشتی هەیە، بەرۆژووبوونی رۆژی
 ەدرەفە خێری دووسالی هەیە، نوێژەکان گوناھو تاوان رەش دەکاتەو... ەتد دەلتیت: چ
 پتیست دەکات ئەوەندە ەولبەدەین و خۆمان ماندوو بکەین؟!
 براو خوشکی نازیز: بزانه تەنها ووتنی یەك (سبحان الله) دار خورمایەکت بۆ لەبەهەشت
 دەچیندریت، کەوابوو نەگەر تۆ یەك (سبحان الله) زیاتر بکەیت دار خورمایەکت لە خەلکی تر
 زیاترە.

کەوابوو بۆ ەولنادەیت بۆ پلە بەرزەکانی بەهەشت!

بەرنامە ی رۆژووەوان:

- ۱- بۆئەوی بییت بەخۆشەویست و دوستی پیغەمبەر (ﷺ) تکا (شەفاعەت) ت بۆ
 بکات زۆر (سەلاوات) ات لێبە.
  - ۲- تا تکا (شەفاعەت) ی پیغەمبەری خودای گەرەت (ﷺ) بۆ حەلال بییت ەرگیز
 دوعاو پارانەوی وەسیلە ی دوا ی بانگ بخۆینە.
  - ۳- چاودیری بی باوک و نافرەتی بی میرد موسلمان پی لە پیغەمبەری خودا (ﷺ) نزیک
 دەبیئەو بۆیە لەو رەمەزانەو بە دەستە جەمعی لە گەل چەند کەسانیک لە ھاوپیئەشو
 موسلمانیک برە پارەیک کۆبکەنەو بۆیان.
 بریاری گۆرانکاری بە:
- بیریک لەرەوشت و ناکارەکانی خۆت بکەو بەزانە چۆنی و چ رەوشت و ناکاریکی
 ناموسلمانانە هەیە وازی لی بهێنەو، بەتایبەت (خۆیەگەرەزانی) چونکە کەسانی رەوشت
 خراب ناچیتە بەهەشت بەتایبەت ئەوی (خۆی بەگەرە بزانیئت)

خەلاتی نۆزدهه مین

ئافرەت لە ئیسلامدا شاژنە

برای پۆژوووان: خوداپەرستی و عیبادهت بەهەموو جۆرەکانیەوه ئەگەر گۆرانکاری دروست نەکرد لەسەر هەلسوکەوت و ویژدان و پەوشت و ناکارەکان و ژیانی پۆژانەتی نەگۆری، موسلمانێ ژیر و تیگەیشتوو پێویستە زوو بەخۆدا بچیتەوه، بەرلەوهی پۆژێک دابیت کردەوه کانت بەرووتدا بدیتەوه.

برای گەرەو بەرپۆژم: بۆ ئەم مەبەستە کوێ لەرووداوه راستەقینە بگرە بزانه موسلمانێ خودا ناس دیندار چۆن خەم لەدین و دواپۆژی کچەکانی خۆی دەخوات:

موسلمانێکی ئەو شارە خۆمان وەك هەموو باوکیك خاوەن چەند كچیكە ئەو پیاوه كاتی كچەكە ی دەگاتە تەمەنی شوو كۆردن هەر وەك بۆ كۆرەكانی بەدوای ئافرەت و كچی باشدا دەگەرێ بەهەمان شتو بەلكو زیاتریش بەدوای گەنجیكی خوداناس و بەرپەوشت دەگەرێ بۆ كچەكانی، ئەو پیاوه موسلمانە بەیانەك دەچیتە مزگەوت بۆ نوێژی بەیانی كە دەچیت كەنجیكی دیندارو خوداناس دەبینیت، لە سوچیكی مزگەوتەكە نوێژیكی زۆرجوان دەكات سەرنجیكی زۆر ووردی دەدات دوای لەدەرەوهی مزگەوت چاوەروانی دەكات تا دیتە دەرەوه كە دیتە دەرەوه لە مزگەوت سەلامی لی دەكات و دوای چەند پرسیارو وەلامیك، لیتی دەپرسیت پیتی دەلیت: ئایا خێزاندار ی؟ ئەو كەنجە خوداناسەش دەلیت: نەخیر هیشتا ژنم نەهیناوه؟ ئەو موسلمانەش پیتی دەلیت: من كچیكە هەیه ئەگەر بتەویت ئامادەم پێشكەشت بكەم. بێگومان ئەو كەنجە بەرپۆژە زۆر شەرم لەخۆی دەكات و لەشەرمان رەنگی تێك دەچیت و ئارەقەیهكی زۆر دەكات بەلام دەیهویت خۆی لەم بابەتە پزگار بكات بۆیه بەشەرمەوه دەلیت: ئینشالله دوایی وەلامت دەدەمەوه دوای چەند پۆژێك هەر ئەو پیاوه خاوەن كچە یەخە ی دەگریتەوهو بۆ وەلامەكە پیتی دەلیت چ بوو وەلامەكەت نەدامەوه ئەو كەنجەش زۆر بەشەرم و شكۆوه دەلیت: (والله) خزمایەتی جەنابتم زۆر پێ خۆشە بەلام ئیستا باری داراییم باش نیه و

ناتوانم ژن بهینم، نهو موسلمانه خوداناسه ده‌لئیت: من هیچ شتیکم له‌تۆ ناوئیت و تهنه‌ها سه‌رسامم به‌تۆ چونکه که‌سیکی دیندارو به‌ره‌شتی که‌وابوو پاره‌و پول و دارایی هیچ گرفت و کینشه‌یه‌ک نیه .

دوای چند رۆژیک زه‌رفیک پاره‌ی پی‌ ده‌دات و پی‌ ده‌لئیت: نه‌مه پاره‌ی ماره‌یه بو خۆت ژنی پی‌ بهینه .

ئینجا نهو که‌غجه دایک و چند نافرته‌تیک ده‌نیرئیت بو مالی نهو پیاوه موسلمانوه به‌شعر و ناین نهو که‌چه ماره ده‌برئیت، نهو پیاوه موسلمانه ده‌لئیت: چۆن مالم بو کوره‌کام داناهه کاتی که‌ژنیان هیناوه به‌همان شیوه نهوه‌ی مال پیوستی بوئیت بو نه‌م که‌چه‌م و زاویه‌م داناهه بو‌م ده‌سته‌به‌ر کردوون، وه یه‌کی له دوکانه‌کام پیداهه و تایش و کاری تیدا بکات و بژئوی ژنی خۆی پیدایه بکات.

دایک و باوکی ریزدار: نه‌مه موسلمانیکه به‌لام موسلمانیکه راسته‌قینه‌و به‌کرده‌وه موسلمان و دینداره بو‌یه چۆن خه‌مخۆری لایه‌نی ماددی و خۆراک و پۆشاک مندا له‌کانیه‌تی به‌همان شیوه خه‌مخۆری لایه‌نی ده‌روونی و ناخ و په‌ره‌رده‌وه پی‌گه‌یانندی مندا له‌کانیه‌تی، چونکه زۆر چاک حالی له‌نایه‌تی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ {سورته‌ی التحريم: نایه‌تی ۶} واته: (نه‌ی نهو که‌سانه‌ی که‌باوه‌رتان هیناوه خۆتان و که‌سو کارتان پاریزن له ناگریک که‌سووته‌نیه‌که‌ی خه‌لکی و به‌رده، سه‌به‌رشتیاری نهو دۆزه‌خ و ناگره، جو‌ره فریشته‌یه‌کن که‌ زۆر دل‌ره‌ق و توندو تیژن، نافرمانی خوا ناکه‌ن له هیچ شتی‌کدا که‌ فرمانیان پی‌ بدات و هه‌رچی فرمانیکیان پی‌ بدرئیت نه‌نجامی ده‌ده‌ن)

ده‌با سه‌بیریکه‌ی هه‌لسوکه‌وتی هه‌ندی له‌باوک و براکانی نهو سه‌رده‌مه بکه‌ین، که‌ خۆیان به‌ موسلمان و ده‌سگرتوو به‌دین ده‌زانن و خه‌لکینکی نوژخوین و هاموشۆی مزگه‌وت ده‌که‌ن بو نوژی به‌ کۆمه‌ل و ناماده‌ی ووتاری رۆژانی هه‌ینی ده‌بن، له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا هیچ ریزیک بو کچ و خیزانیان ناکه‌ن، که‌جانی خۆیان له‌مال ده‌هیلنه‌وه‌وه به‌شوو ناده‌ن بی‌ هیواو ئومیدیان

دەكەن لەژیان و خۆشپەکانی ژیان، پێغەمبەری خودا (ﷺ) دەفەرمووی: ((من ولد له ولد فلیحسن اسمه وأدبه فإذا بلغ فلیزوجه فإن بلغ ولم یزوجه فأصاب إثمًا فإن إثمه علی أبیه)) رواه البیهقی واته: (ئەوێ خودای گەورە مندالێکی پێ ببەختت باناویکی خۆش و باشی لێ بنیت و فێری رەوشتی بکات کاتی گەورەبوو گەیشته تەمەنی ژنھیتان و شووکردن باژنی بۆ بەینیت، ئەگەر کچیشە با بەشووی بدات، کە گەیشته ئەو تەمەنەو ژنی بۆ کۆرەکە ی نەھیتناو کچەکە ی بەشوو ئەو کچ و کۆرە گەنجە هەر خراپەو گوناھێک بکەن، باوکە کە یان ھاوبەشی گوناھە کە یە)

باوک و برای موسلمان بزانی رەچا و کردن و گرنگیدان بە کچ لەنایینی پیروزی ئیسلام و سووننەتی پێغەمبەری سەرورە (ﷺ) شتیکی روون و بەرچاوە، بەتایبەت لەو رۆژگاری نەم سەردەمە ی ئیستا.

ئافرەت لە ئیسلامدا:

- * نۆبەرە ی کچ نیشانە ی خێر و بەرە کە تی ئەو خێزانە یە کە نۆبەرە کە یان کچە.
- * ئەوێ دوو کچ بەختوو پەرورە دە بکات دەچیتتە بەهەشت.
- * خودای گەورە بۆ خۆی (سبحانە و تعالی) بەرگ پۆشاکێ ئافرەت دیاری کردووە و باسی لێو کردووە.
- * سوپەتێکی تەوا و بەناوی سوپەتی (نساء) ه.
- * پێغەمبەری خودا (ﷺ) لەسەرە مەرگدا نامۆژگاری و وەسیەتی بە نۆمەتە کە ی کرد کە چاکە بکەن لە گەل ئافرەتان.
- * ریزی دایک بەسی پلە لەسەر ریزی باوکدایە.
- * ئافرەت بەتەوا و کەرو بنچینە ی کۆمەلگە ی موسلمان هەژمار کراوە.
- * پێغەمبەری خودا (ﷺ) ئەو کەسە ی ریز لە ئافرەت دە گرتت بە کەسیکی بەرزی ناو بردووە، ئەوێ سوکایەتی پێ دەکات و ریزی لێ ناگرتت بە کەسیکی سوک و بی ناو بردووە.

نامۆزگاری بۆخاوەن کچ و سەرپەرشتیارانی کچ:

۱- پێغەمبەری خودا (ﷺ) دەفرمووی: ((إِذَا أَتَاكَ مِنْ تَرْضُونِ دِينَهِ وَخَلْقِهِ فَرُجُوهُ وَالْأُتَاكَ مِنْ تَكُنْ فِتْنَةٌ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ)) واتە: (ئەگەر کەسێک هاتە خوازیینی کچەکەت لەدین و پەوشتەکە ی پازی بوی کچەکەتی لێ ماره بکەو پیتی بەدە ئەگەر وانەکەیت بەلأو خراپەکاری بەلأو دەبیتهوه)

۲- ئەگەر گچێک کورپێک هاتە خوازیینی، یا کورپێک کچێکی ویست، پێگەری مەکە لەدروستبوونی ئەو هاوسەرگیریه، ئەگەر پەزنامەندیت لەسەر نەبوو، کورپەکەت یا کچەکەت بانگ بکەو ئەو هۆیە ی بۆ روون بکەوه لەبەرچی تۆ بەم هاوسەر گیریه رازی نیت.

ئەگەر ئەو هۆو پاساوهی تۆ لە رووی دین و ئایینهوه پیتی تۆ نەدەچوو بەهیچ شیوهیهک ئەو هاوسەرگیریه دروست بییت، ئەو کاتە هەولێ نەهیشتنی ئەو پێگیریه بەدە نەمینیت، بۆنموونە کەسێکی نوێژنەکەر دیتە خوازیینی کچەکەت تۆ نیگەرانی لەدروستبوونی ئەو هاوسەرگیریه، لەبەر نوێژنەکردنەکە ی، بۆیه هەولبەدە لەسەرەتاوه دوژمنایەتی لەگەڵ ئەو زاوایه یا ئەوبوکەت دروست مەکە، بەلکو با کچەکەت یا کورپەکەت ببیتە کللی لکلی تر بۆ تۆ ئە ی باوک بەهەشتەکەت بەرپێ نیشاناندانیان بۆ پێگای چاک و باش.

۳- داواکردنی مارهیی زۆرو بارگران کردنی زاوا لەلایەن دایک و باوک و برای کچەکە، لەو کاتەشدا کێشه و گرفت بۆ کچەکە ی خۆیان وزاواکەیان، (هەر وهک خێرو بەرەکەتی ئاڤرەت لەوه دایه که ماره ییه که ی که م بیته).

۴- خەلکانیکی نەفام بەچاویکی کەم و سووک سەیری زاوا ی خۆیان دەکەن، وهک باوه دەلێن: (زاوا کەری خەزوره) بەلام لە دیدو بۆچوونی ئایین و سووننهتی پێغەمبەری سەر وهوه (ﷺ) خێر: (زاوا کورپ خەزوره).

* كى دەكەيت بە ھاوسەرو ھاوژىنى خۇت:

كۆرى گەنج ولاو ئەو ئافرەتە ھە ئېژىرە:

كە دىندارو خواناسە.
خوئىندەوارو رۆشەنبىرە.
خاوەنى داىكىكى باش وچاكە.
لەبنە مائەيەكى ناودارە.
خاوەنى سامان و مائىكى مام ناوەندى بىت.
كابدان و خاتونى مال بىت.
ھىچ پىشىنەيەكى دلدارى و چاۋچاۋانئى نەبىت.

* كچانى بەرىزو خوشكى تۇش ئەو كۆرە ھە ئېژىرە:

دىندارو خواناس بىت.
خاوەن پىشەو كار بىت.
خاوەنى بنە مائەيەكى ديارو ناديار بىت.
كەسىكى خوئىندەوارو رۆشەنبىر بىت.
ھىچ پىشىنەيەكى دلدارى و چاۋچاۋانئى نەبىت.
بۆ ھەردوو رەگەز زۆر ئاگادارى ئەم خالانە بە:
كەسىكى بى دىن و بى رەۋش ھەلمەبژىرە بەئومىدو نىيازى چاكدن و بانگەوازى كردن.
كەسىك كە ماىەى كىشەو گرتەو كىشە لە دروستبۈونى ھاوسەرگىرەكەدايە.
كەسىكى بەنىيازى ئەو كەسە بىت و ھىشتا بەيەكجارى دەستى لى ھەلنەگرتوۋە.
ئەگەر كەسىكت ھەلبىژارد زۆر بەى ئەندامانى خىزانەكەت ياچەندىن كەسى ھۆشەندو
تىگەيشتو بەو ھاوسەر گىرەي تۆ رازى نەبوون دەستى لى ھەلبىگرەو وازى لى بىنە.

هەرگیز نهم دوو شته له بیر مه که بو هه موو کاریکی گرتگی ژیانته:

یه کهم: نوژیی استخاره.

دووه: پرس و راویژ کردن به خهلتکی شاره زاو خواناس.

بهرنامهی رۆژانهی تایبته به خوشکانی بهرئیز:

۱- برای گه ورهه: بزانه خیزان و خوشک و کچه کهت وهک تو مرۆفه و ده مریت و پیوستی به پاداشت عهیه.

۲- خوشکی بهرئیز: خه محۆزی دوا رۆژی خۆت به و نه و مانگه هه رته نهها له مه تبه خ به سه ر مه به.

۳- خراپترین شوین بازاره کانه بۆیه خۆتی لی بیارئیزه و زۆر مه چوو.

۴- خوشکی خۆم هه هفتهی رۆژیک یادوو رۆژ ته رخا ن بکه بو کرینی کهل و په له کانی ماله وه.

۵- پیوسته موسلمان له و مانگه دا زۆر ناگاداری زیاده روهی کردن بیت له خه رچی و خواردن.

۶- هه ولبده له و چیشته و خواردنانهی نامادهی ده کهیت به دهستی خۆت لی بیه خشه و تا خیری رۆژوو پی شکاندن ژووه وانانت پی بگات .

۷- خوشکی له مه تبه خه کهت بی ناگام به له زیکرو قورشان به کوی راگرتن له رادیژ یاته سجیل یا موبایل .

بریری گۆزانکاری بده:

خوشکی بهرئیز: پیاهه کهت به هه شته و دۆزه خی تۆیه بۆیه بزانه تا نیستا تاجه ند ره چاوی مافی پیاهه کهت کردوو، پیغه مبه ری خودا (ﷺ) ده فرمووی: ((إذا صلت خمسها، وصامت

شهرها، و اطاعت زوجها، دخلت جنه ربها)) واته: (نه گهر نافرهت هدر پینج نویژه فرهزه کانی به ته واری کرد، وه مانگی ره مهزان به ته واری به رۆژووبوو، گویرایه لی پیاوه که ی کرد، ده چیتته به هه شته که ی خودای گه وره و میهره بان).

خەلاتى بېستەمىن

خۇشويىستىن يا خۇكوشتن

بەر لەوھى ئەم بەسەرھات و چىرۆكەتان بىخەمە بەر دىدى ئىوھى كىچ و كوپانى بەرپىز ئەم چەند پىرسىيارەتان ئاراستە دەكەم:

بۆچى خۇشەويىستى (دەلدارى) دروست نى يە؟

ئايا دەقى ئايەت فەرموودەى لەسەرە كە حەرامە؟

زەرەرە زىانى خۇشەويىستى چى يە؟

كوپى بەغىرەت ئايا رازى دەبىت كەسىك دەلدارى خۇشەويىستى لەگەل خوشكت بىكات؟
 كىچى بەرپىز ئايا دەلئىيى لەو كوپەى كەخۇشت دەوى جگە لەتۆ كەسى تى خوش ناوئىت؟
 دەفەرموون ئىستا بە يەكەوہ باسى ئەو رۇوداوە راستەقىنەتان بۆ بىكەم كە چەندمانگىك
 پىش ئەم رەمەزانەى ئەم سال (۱۴۳۳) رۇژىك لەگەل مامۇستايەكى بەرپىز تەكسىيەكمان
 راگرت، كاتى لە جامەكە سەيرم كىر زۇر سەرقالبو بە مۇبايلەكەى قسەى لەگەل كەسىك
 دەكرد، ئىمەش سەركەوتىن رىگادا ئۇتۇمبىلەكەى لىندەخوپى و بەردەوام قسەشى دەكرد،
 ماوہىەك رۇيشت ھىشتا پىيمان نەووتبوو دەچىن بۆ كوى تەنھا بەدەست نامازەم دەكرد كە
 چۇن و بەج ئاراستەيەكدا پروات، سەرەتا وا تىگەبىشتەم كە كىشەى خىزانى ھەيە، دوايى
 تىگەبىشتەم كە (عاشق)ە، خۇشەويىستەكەى بەنھىنى ئەو پەيوەندى لەگەل كوپرە خالىكىشى
 داناوہە كوپرە خالەكەى ئەو كچەبوو بەتەلەفۇن قسەى لەگەل ئەو گەنجە دەكردو، داواى لى
 دەكرد كەواز لە كچە پوورەكەى بەنھىنىت، چۇنكە قسەى لەگەل پوورى و باوكى كچەكە
 كىرودو بەلئىنيان پىيداوہ كە بەوى بەن، دوايى گىتوگۇو قسە كىرديكى زۇر لەگەل كوپى
 خالى خۇشەويىستە درۇزنەكەى شوئىنىكىيان دەسنىشان كىر كەيەكتر بىينىن.

مۇبايلەكەى داخست و دواى داواى لىبوردنى كىرەن زۇر بەپەرۇش و بىزارىوہە رووى لەمن

كىرودو ووتى: مامۇستا (واللہ) ئەو دونىايە تىكچوودە كەس راست نەماوہ.

منیش ووتم: بو چی بووه؟

ووتی: (والله) ماموستا پینج ساله کچینکم خوش ده‌وتت، هیچ شتیک نه‌ماوه بۆم نه‌کردبیت، بهم نۆتۆمبیلله‌ی خۆم چەندین شوین گه‌ران‌دوو‌مه، چەندین پارهم لیتی خەرچ کردووه، نینجا نیستا خیانه‌تی لی کردوم و به‌بی ناگایی من په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل کوره خالی داناوه.

به‌راستی من پینکه‌نینم به‌قسه‌کانی ده‌هات و له‌لایه‌ک دلم بۆی ده‌سووتاو، له‌روویه‌کیش سه‌یرم به‌و غیره‌ته‌ی ده‌هات.

چونکه ماوه‌ی رینگاکه‌مان زۆر کهم مابوو بۆیه به‌خیرایی چەند قسه‌یه‌کم پیتی ووت، ووتم: باشه تۆ چۆن ده‌روانیه‌ته خۆشه‌ویستی (دل‌داری) ووتم: برای خۆم هەر ئه‌وه به‌سه که‌تۆ تی‌بگه‌ی که خۆشه‌ویستی حه‌رامه، ووتم:

نایا رازی ده‌بیت که‌سیک به‌مه‌ستی خوشک و ناموسی تۆ به‌به‌ر ده‌رگاشتان دابیت؟
ووتی: نه‌خیر ووتم: که‌وابوو ئه‌و کچه‌ی تۆ دل‌داری له‌گه‌ل ده‌که‌یت خاوه‌نی باوک و براو که‌س و کاره.

ووتم: نایا بۆچی تۆ له‌ناو ئه‌و هه‌موو کچانه کچینک ده‌که‌ی به‌ خۆشه‌ویستی خۆت، وه کچینک له‌ناو کۆمه‌لێک کور تاکه کورپێک ده‌کات به‌ خۆشه‌ویستی، له‌سه‌ر بنه‌مای هه‌لبۆاردنه‌ وانیه؟ ووتی: به‌لێ ووتم: تۆ گرنتیت چی یه که کچینکی جوانتر نابینیت و دلت بۆی ناچیت؟ ئه‌و کچه‌ش وه‌ک تۆ نه‌گه‌ر کورپێکی قۆزتر و ده‌وله‌نترو ده‌سکراوه‌تر ببینیت وه‌ک ئه‌وه‌ی جه‌نابت ئه‌و هه‌لده‌بۆیت.

هەر له‌ناو ته‌کسیه‌که به‌ر له‌وه‌ی بیینه خواره‌وه چەندین جاری تریش پێشتر دووباره‌ی ده‌کرده‌وه و ده‌ی ووت: (والله) ماموستا ده‌ستم لیتی نابیته‌وه‌و دلم هەر له‌سه‌ریه‌تی؟

منیش ووتم: کورپی خۆم بابه‌ گیان تۆ هیشتا نه‌چوته ناو ژسانی ژن و می‌ردایه‌تی و پرۆسه‌ی هاوسه‌رگیری، ژن و می‌ردایه‌تی هەر ته‌نها زه‌وق و ئاره‌زوویازی نیسه، ژن و می‌ردایه‌تی واته مال به‌رپۆه‌بردن، و منداڵ به‌خێوکردن، لیک دل‌نیا بوون، نایا تۆ له‌و کچه دل‌نیای

که په یوه ندى له گه‌ل چندين کسى تر نيه، نه مه يه کيکيان خودای گوره بوى ناشکرا کردى سوپاسى خودای گوره بکه که هر زوو بوټ دهرکوت و ناشکرا بوو.

وتم: نایا نه گهر تو نه وکچه بهینیت نه و کوره خاله‌ی یا هر خزمیتکی گه نجی وهک نه و بیته سهردانیتان دلنیای که به مه بهستی خراب نایهت بو مالکته!

خوشه‌ویستی و دلدارى له روانگه‌ی نایهت و فرموده پاك و بینگه‌رده کانی پیغه مبه‌ر():

خودای گوره و میهره بان ده فرموى: ﴿ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلاً أَنْ يَنْصَحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَيَنْصَحُكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ ۗ فَانصَحُوهُنَّ بِأَذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ مُحْصَنَاتٍ غَيْرٍ مُّسَفِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ ۚ فَإِذَا أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ۚ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ ۚ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝﴾

{سوره نساء: نایهتی ۲۵} واته: (نه وهش که نهیتوانی له نیه له بهر دهست کورتی، نافرتهانی سهر بهستی باوه‌ردار ماره بکات، نه وه با له کچه که نیه که نیمانداره کانتان بخوازیت، خوایش زانایه که راده‌ی نیماتان چنده وچونه، نیه هه‌ندیکتان له هه‌ندیکتان (هه‌موتان له نادهم و هه‌وان نه‌م جیوازیه چینایه‌تیه شتیکی کاتیه)، له بهر نه وه نه و که نیه کانه ماره بکه‌ن له سهر ره‌زامه‌ندی کهس و کارو خاوه‌نه‌کانیان و ماره‌بیان به‌چاکی پی بدن، له کاتیکدا نه و که نیه کانه‌ش پیویسته پاك داوین بن و دوور بن له داوین پیسی دوست گرتنه‌وه، خو نه گهر شوویان کردو له وه‌ودوا داوین پیسیه کیان نه‌نجامدا نه وه نیوه‌ی سزای نافرتهانی سهر بهسات ده‌درین (چونکه نازادی ته‌واویان نه‌بووه له و سهرده‌مه‌دا) له بهر نه وه ماره کردنیان بو نه‌وانه‌تان که ده‌ترسیت توشی هه‌له و گونا بهت، خو‌راگریتان (تاخوا ده‌رووتان لیده‌کاته‌وه) چاکتره بو‌تان، خوایش لی‌خوشبوو میهره‌بانه).

﴿ اَلْيَوْمَ اَجَلٌ لَّكُمْ اُطْلِقَتْ وَطَعَامُ الَّذِيْنَ اٰتُوْا اَلْكِتٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ
وَالْمُحْصَنٰتُ مِنَ الْمُؤْمِنٰتِ وَالْمُحْصَنٰتُ مِنَ الَّذِيْنَ اٰتُوْا اَلْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَا ءَاتَيْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ
مُحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسْفِهِيْنَ وَلَا مُتَّخِذِيْ اٰخْدَانٍۭۙ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِالْاٰيٰتِيْنَ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهٗۙ وَهُوَ فِي
اَلْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴾ {سورته المائدة: نایه تی ه} واته: (له مرپوه هه رچی خوراکي چاک ویاکه بوتان
هه لاله کراوه و خواردنی نه وانهی کتیبی ناسمانیان پیدراوه بوتان هه لاله، خوارده مهنی نیوه ش
هه لاله بو نه وان، نافرته تانی داوین پاک له ئیمانداران و نافرته تانی داوین له وانهی کتیبیان
پیدراوه پیش نیوه (بوتان هه لاله) کاتیک ماره بیان پی بدن، به مهرجیک نیوه پاک داوین
بنو داوین پیس نه بن به ناشکراو دووره پهریز بن له دۆست گرتنی نهینتی بو داوین پیسی،
جائه وهی بی پروا بیته به شهرعی خواو لهو هه رمانه خوئی نه پاریزیت، نه وه ئیتر هه موو کارو
کرده وه چاکه کانیشی پوچ ده بیته وه وه جوئی که سانه له قیامه تدا له ریزی خه ساره تمه ندو
زه ره مه ندو دؤراوه کاندان).

پیغه مبهری سهروه (ﷺ) ده فه رمووی: ((لم یر للمتحابین مثل النکاح)) واته: (هیچ
چاره یه که به باشتر نه بینراوه بو پیاوو نافرته تیک که یه کتریان خوش ده ویت له ماره برینیان
له یه کتر).

بوچی دلداری هه رانه و دروست نیه؟

- ۱- پیچه وانهی فه رمانی خودای گوره و پیغه مبهری سهروه ره.
- ۲- هوکاریکه بو داوین پیسی و به د ره وشتی.
- ۳- سووک کردنی ناموسی خه لکانه .
- ۴- هه موو که سیکی به غیرهت و به شه ره ف رازی نابیت که پیاوان له گه ل کچ و خیزان و
خوشکیان دلداری بکن.
- ۵- هوکاری تی که چوونی شیرازه ی کۆمه لگایه .
- ۶- ده بیته مایه ی سووک کردنی به های کچ و نافرته تانه .

* شوینەوارە خراپەکانی خۆشەویستی - دلداری لە سەر تاک و کۆمەل:

- ا- متمانە و دلداریبوون لە گەڵ یەک کەم و لاواز دەکات.
- ب - مرۆڤ فیزی چاوبازی دەکات و دوایش پێی تەرك ناکرێت.
- ج - ھۆکاریکە بۆ زینا و داوین پیسی.
- د - مرۆڤ گیرۆدە و وابەستە بوون دەکات بە یەک کەس، رینگای تری لە بەر دەم دادەخرێت.
- ه - زۆر کەسی توشی وازھیتان کردووە لە ھاوسەرگیری کردن، بەھۆی ئەوەی دلتی بە کەسیکەوہ بوو و بۆی نەبوو.
- و- زۆر ژن و پیاو کە بەرپینگای خۆشەویستی و دلداری ھاوسەرگیریان نەنجامداوہ متمانەیان بە یەک نیە، وا تێدەگەن دواي ھاوسەرگیریش ھەر دلداری لە گەڵ کەسانی تر دەکەن.
- ز- بەھۆی زۆر لێک نزیبونوہ، یا بەھۆی بەلێنی بۆ یەکتربوون ھەندێ جار کوران کچان لەخستە دەبەن رازیان دەکەن کە نێمە ھەر بۆ یەکتربوون دوایش نزیك دەبیتسەوہ لێی و دەبیتسە ھۆی لە دەستدانی کچینی و لەم کاتەشدا کورە متمانە ی پێی نامینیت و، دەلێت دەبیت لە گەڵ چەند کەسی تر کاری خراپی وای کرد بیت .
- ح - ھەندێ لەو ئافرەت و پیاوانە ی یا کچ و کورانە ی کە خۆیان دەسووتینن یا خۆیان دەکوژن گیرۆدە ی کاریکی لەم جۆرە یا توشی داوی دلداری بوینە بەرگە ی ھیچ نەخێرو نەرییەکی خۆشەویستە کە ی و خزم و کەسەکانی ئەو خزم و کەسانی خۆی و ھیچ کەسیکی تر ناگریت، بەھۆی لاوازی کەسایەتی و دل و دەروونی و بەرتەنگبوونی دنیا لە بەرچاوی پەنا بۆ ئەم کارە ی خۆکوشتن دەبات.
- ط - پسابوون و شەرمەزاربوونی بنەمالە و تیرە و عەشیرەتان بە ھۆی کاری چەوتی گەنجانیکی نەزان و نەفام کە خۆشەویستی دلداریە، زۆر جار بوو تە ھۆی دوژمنکاری و پیاو کوشتن.

* نایا خۆشه ویستی و دلداری پاك و ناپاکی ههیه؟

له وه لآمی نهم پرسیاره دا ده لآیم نایا زینا داوین پیسی پاك و ناپاکی ههیه؟

نایا نارەق خواردنوه پاك و ناپاکی ههیه؟

نایا زه لام کوشتن به ناحق پاك و ناپاکی ههیه؟

که وابوو حه رام حه رامه و پاك و ناپاکی نیه و هه مووی پیس و ناپاکه.

بو هه موو نه و که سانهی ریگا ده دن و خۆشه ویستی و دلداری به دروست و ره و ده زانن و، پیمان نیشانهی پیشکه وتن و نوێخوازیه، ئاین و بریاره شه رعیه کان به کویره ی بوچوون و نارزه ووبازی خه لک هه لده سورینن، پیمان ده لآین نه وه بریارو وه لآمی نوری چاومانه پیغه مبهری (ﷺ) سه باره ت به دلداری و نه وه ی به هۆی دلداریه وه دروست ده بیته:

نه بی ئومامه (خودا لئی رازی بیته) ده فره مووی: گه نجیک هاته خزمه ت پیغه مبهری سه ره وه رو (ﷺ) ووتی: نه ی پیغه مبهری خودا (ﷺ) ریگام پی بده با زینا داوین پیسی بکه م خه لکه که سه رزه نشتیان کردو ووتیان: نای نای بی ده نگ به پیغه مبهری خودا فره مووی: وه ره پیش نزیک به وه، لئی نزیک بو وه دانیشتن نینجا پیته فره موو: نایا رازی ده بیته خه لک له گه ل دایکت کاریکی وا بکه ن ووتی: نا (والله) خودای گه وه به قوربانی تۆم بکات، فره مووی: خه لکیش رازی نابن بو دایکه کانیان، نایا رازی ده بیته خه لک له گه ل کچه که ت کاری وا بکات ووتی: نا (والله) خودای گه وه به قوربانی تۆم بکات فره مووی: خه لکیش رازی نابن بو کچه کانیان، نایا رازی ده بیته خه لک له گه ل خوشکت کاریکی وا بکه ن ووتی: نا (والله) خودای گه وه به قوربانی تۆم بکات، فره مووی: خه لکیش رازی نابن بو خوشکه کانیان، دواپی پیغه مبهری به سوژ ده ستی پیروزی له سه ری دانا و فره مووی: ((اللهم اغفر ذنبه و طهر قلبه و حصن فرجه)) واته: (نه ی خودایه له گونا هه کانی خۆشه بو، دل پی پاك و خاوین بکه وه، داوینی بپارێزه) دوا ی نهم پارانه وه ی خۆشه ویست (ﷺ) بو ی نه و گه نجه به هیه چ شتویه که سهیری نافرته تانی نه ده کرد.

به نامه یه کی تاییه ت بونه و خوشکانه ی که له و کانگه پیروزه دا له بی نویریدان

رؤژوو هوان:

- ۱- خوشکی خۆم بزانه هه موو کاتیک گوپرایه لی کردنی پیاوه که ت و خزمه تکردنی مال و منداله که ت عیباده ته، به تاییه ت له و مانگه پیروزه دا که تو خزمه تی رۆژوو هوانان ده که یه ت.
- ۲- هه میشه له زیگری خودای گه وره بی ناگا مه به.
- ۳- نه و به شه قورنانه ی له رۆژه کانی نه و مانگه پیروزه ده بیخوینیت، ده توانیت به ته ساجیل، یابه موبایل به گوئی گرتن بیخوینیت. چونکه گوئیگری قورنان هه مان پاداشتی قورنان خوینی بو ده نوسریت.
- ۴- زۆر بپاریوه و دوعا بکه.
- ۵- خوشکی گه وره م له و چیشه تی لی ده نییت به شی هه ژارو نه دارو دراوسیه کانتی لی ده.

بریری گورانکاری ده:

خوشکانی ناین په روه: بزانه جی به جی کردنی داواکاری پیاو ره چاو کردنی ناره زوی پیاوه که ت واجبیکه شه رعیه و، به بی پاسای شه رعیه به هیج شیوه یه که ناییت پشتگوئی بجهیت، پیغه مبهری خودا (ﷺ) ده فرمووی: ((إذا دعا الرجل زوجته لِحاجته فَلَئِنَّهٗ، وَإِنْ كَانَتْ عَلٰی التَّنُوْرِ)) {تیرمی گپرایه تیه وه} واته: (هه کاتی پیاو بانگی خیزانه که ی بکات بو پیوستی خۆی - مه به ست لی ره سه رجی یه - پیوسته له سه ری بجیته لای و وه لآمی بداته وه نه گه ر له سه ر ته ندوریش بیته).

له فه رموده یه کی تر پیغه مبهری خودا (ﷺ) ده فرمووی: ((إذا دعا الرجل امرأته إلى فراشه فأبَتْ أَنْ تَجِيءَ فَبَاتَ غَضْبَانَ لَعْنَتْهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّىٰ تَصْبِحَ)) {بوخاری گپرایه تیه وه} واته: (هه کاتی پیاو بانگی خیزانه که ی بکات بزسه ر جینگای خۆی خیزانه که ی رازی نه بیته وه لآمی بداته وه پیاوه که لی تووره بیته فریشته کانی خودا نه فره تی لی ده که ن تابه یانی).

بویه خوشکی بزانه:

* پیاوه کهت هه نزه ریک یا هه کاریکی نارِه واو ناشه رعی بکات به هوی پیشیل کردنی مافیوه له لایه نی تۆه، هه هموو گونا هه کانی دووچه ندانه له سه ر تۆش ده نوسریت.

خهلاتی بیست و یه‌که‌مین

خۆت بگه‌ینه ئاستی فریشته‌کان

کۆتاییه‌کانی مانگی په‌مه‌زانی پرۆز پرۆزانی زۆر پرۆزو گه‌ورن مرۆڤ ده‌توانیت له‌و پرۆزانه قه‌ره‌بووی هه‌موو پرۆو ساله‌ به‌ فیرۆ چوه‌وه‌کانی ته‌مه‌نی خۆی بکه‌ویت که له‌ گوناوه‌ تاوان و سه‌رپێچی به‌رامبه‌ر به‌ خودای گه‌وره‌ به‌سه‌ری بردوووه‌ له‌ تاکه‌ شه‌ویک خیرۆ پاداشتی هه‌شتاو سی (۸۳) سال به‌ده‌ست بێنیت.

براو خوشکه‌ به‌ریزه‌کان: فه‌رموون کوی له‌و به‌سه‌رهاته‌ راسته‌قینه‌ بگرن:

موسلمانێکی دلسۆز ووتی: شه‌ویک له‌ شه‌وه‌کانی کۆتایی مانگی په‌مه‌زانی پرۆز له‌ ساله‌کانی نه‌وه‌ده‌کاندا له‌ مزگه‌وتێک له‌ مزگه‌وته‌کانی هه‌ولێر له‌ گه‌ل کۆمه‌له‌ گه‌نج و لاییک له‌ ژوورێکدا کۆبووینه‌وه‌ چونکه‌ ژماره‌مان که‌م بوو، وه‌ ساردیش بوو بۆیه‌ هه‌ر نه‌و ژووره‌مان گه‌رم کرد، ئینجا له‌ ئیواره‌وه‌ خه‌ریکی نوێژو زیکرو قورئان خویندن و عیباده‌ت بووین، تا دره‌نگانێکی شه‌و کاتی پارشیو دوو سی که‌سیکمان چووین سه‌مون به‌ینین، بێگومان شه‌و کات کاره‌با نه‌بوو، بۆیه‌ زۆر تاریکبوو کاتی مزگه‌وتمان لی به‌ دیارکه‌وت بێنیمان شتیکی وه‌ک دووکه‌ل له‌سه‌ر مزگه‌وت به‌رز ده‌بۆوه‌ وامان زانی که‌ مزگه‌وت سووتاو، بۆیه‌ به‌ خێرای هه‌له‌ داوان خۆمان گه‌یاندوه‌ مزگه‌وت، به‌لام که‌ نزیک بووینه‌وه‌ له‌ مزگه‌وت بۆمان ده‌رکه‌وت که‌ دووکه‌ل نیه‌، به‌لکو نوورێکه‌ زۆر به‌ جوانی به‌ستونی له‌سه‌ر مزگه‌وته‌که‌ به‌رز ده‌بۆوه‌ به‌ره‌و ئاسمان، زۆر دلخۆش و کامه‌ران بووین به‌و به‌خششه‌ خوداییه‌، که‌ گه‌یشتی نه‌وه‌ ناو برامانمان له‌ مزگه‌وت تا ئیستاش به‌ هه‌یچانمان نه‌ووت، نه‌وه‌ک توشی له‌ خۆباییبوون بێن.

به راستی وه سف و گه وره بی نهو شهوه ته نهها خودای گه وره و میهره بان توانیویه تی له قورنانی پیروژ به دهری بخت و پرونی بکاته وه، له سوره تیکدا به ناوی سوره تی (القدر):

﴿ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ

﴿ ۲ ﴾ نَزَّلُ الْمَلَائِكَةَ وَالرُّوحَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿۱﴾ سَلَّمَ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۳﴾ {سوره تی القدر: نایه تی ۱-۵} واته: (نیمه به راستی قورنایمان دابه زاندۆته خواره وه له شهویکی به فهری ریژداردا * جا تۆ چورزانی شهوی به فهر کامه یه و؟ چ خیرو به ره که تیکه * شهوی قه دری به ریژ له هزار مانگ ریژدارو خیردارتره (واته پاداشتی عیبادهت و خواپهرستی نهو بی سنوره * لهو شهوه دا فریشته کان که جویره نیلیشیان له گه لدایه، داده به زن له سهر روخسهت و مؤلته تی په روه ردگاریان، به جۆره ها فرمان و کار) به تایبهت بۆ سهردانی خواپهرستان، بۆ سهردانی مزگه وته کان، بۆ گوئیگرتن له قورنآن و... هتد * نهو شهوه ناسووده بی و ناشتی و هیمنی و په همت و میهره بانیه، هتا کاتی به ره به بیان).

* پیغه مبهری خۆشه ویست ﴿ ۳ ﴾ رۆژتیک باسی پیایکی به نی نیسرائیلی کرد، به ریژ به ریژوو ده بوو، به شهویش شهونویژی ده کرد، دوایش هزار مانگ له غزاو تیکۆشادا بوو، هاوه له کان سهیریان بهو پیاههات و، دلته نگ بوون به وهی که نهوان ته مه نیان نه وهنده درتۆ نیه نهو پاداشته بیان ده ست که ویت بۆیه خودای گه وره راسته وخۆ نهو سوره ته ی دابه زاند.

* شهویکی نهو تۆیه نه وه که هر ته نهها موسلمان نهو پاداشته به ده ست دینیت، به لکو موسلمان ده گه یه نیتته پهلو ناستی فریشته پاک و بیگه رده کانی خودای گه وره.

* زیندوو کردنه وهی نهو شهوه هموو گوناها کانی پیشوو ده سپرته وه: ((من قام لیلة القدر إیماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه)) {بخاری گترویه تیه وه} واته: (شهوی شهوی قه در زیندوو بکاته وه به بروایه کی ته واوو به نومییدی پاداشتی رۆژی دوایی خودای گه وره له هه موو گوناها کانی پیشوووی خۆش ده بیت).

* کاتی وه لآمدانه وهی پارانه وه کانه: پیاوچاکانی پیئشوو پارانه وه یان له هه موو عیباده تیک پی باشترو گه وره تر بوو لهو شهوه دا، چونکه لهو شهوه دا فریشته کانی خودا نامین له سه ر دو عای موسلمانان ده کهن.

* پیغه مبهری خودا (ﷺ) چون بووه و چی کردوه لهو شهوانه: خاتوو عائیشه ی دایکمان (خودا لئی رازی بیت) ده فهرموویت: ((کان رسول الله ﷺ) إذا دخل العشر الأواخر أحیا لیلہ وأیقف أهله وشد المتزر)) واته: (پیغه مبهری خودا (ﷺ) کاتی ده شهوه که ی کۆتایی ره مهزان ده هات شهوه کانی زیندوو ده کرده وهو، خیزانه کانی به ناگا ده هیناو، له خیزانه کانی به دوور ده کهوت له خیزانه کانی - مه بهستی سه ر جیی له گهل نه ده کردن)

بوچی لهم شهوه دا به ناگا بین و خودا په رستی بکه یین:

- ۱- شهوی قه در شهوی شاخه لاتی خودای گه وره بو به ره ی ناده می زاد که قورنایی پیروژه، که وا به ناگابه و خودا به رسته وه ک سوپاسگوزاریه ک بو خودای گه وره و میهره بان.
- ۲- شهوی قه در واته شهوی به ریزو پایه دار، که وابوو بی ناگا مه به و له شوینه ریزداره کان به و خودا په رستی بکه تا به ریزو پایه دار بی.
- ۳- شهوی قه در واته نهو شهوی هه رچی رووده ات و به سه رت دادیت لهو سالهی دادیت لهو شهوه دا بریاری له سه ر ده ریت، که وابوو بی ناگا مه به و خودا به رسته، تا شتی چاک و باشت بو بنوسریت و به باشی بیسیریت.
- ۴- شهوی قه در شهوی گه یشته به کاروانی فریشته پاک و بینگه رده کانی خودای گه وره و، پیغه مبه ران و پیاوچاکان که وابوو بی ناگا مه به و دوا مه که وه.
- ۵- شهوی قه در شهوی قه ربوو کردنه وهی ته مه نی به با رویشتووی نهو که سانه یه که بی ناگا مه ستن بووینه تا ئیستا، بو به بی ناگا مه به و ووشیاره.

* چون نهو شهوه پیروژه زیندوو بکه یینه وهو خو مان نیشانی خودای گه وره به دین:

- ۱- چاکترین کرده وه لهو شهوه دا نویتز کردنه، به لآم ووریا به با نویتزه که ت وه ک نویتزه کانی کاته کانی تر نه بی، به لکو نویتزیک بکه پر به دل بیت و مل که چ به به رامبه ر به خودای گه وره.

ب - زور بپارپییه وه له خودای گهروه میهره بان هر کیشه و کیرو گرفتیتکت ههیه لهو بیخه بهر دهستی خودای گهوره چونکه نهو شهوه شهوی بریاردانه له سهر نهو شتانهی بهسرت دیت، نومید وایه خودای گهوره شته ناخوش و کیشه گرفته کانت بو بگوریت به شتی باش و چاک.

ج - شهوی دابه زینی قورنانی پیروزه بویه بیخوینه وه، لیتی وورد به وه ویری لی بکوه به ته وای بیخوینه وه وه خودای داوای لیکردوین: ﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَتَّىٰ تَلَوتِهِمْ ۗ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۗ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۱۲۱﴾ {سورتهی البقره: نایهتی ۱۲۱} واته: (دهستهیهك له وانهی كتیبمان پیبه خشیون (قورنان) به چاکی و به ووردی ده ور ده كه نه وه، نه وانه باوه ریان پیتی ههیه و باوه ری پی ده هینن به لام نه وهی پروای پیتی نه بیت، نا نهو جوره كه سانه له خهساره تمه ندو زهره مره منده كانن).

د - شهوی به خو داچوونه وه و بیرکردنه وهیه له ته مه نی رابردوو، نه خشه کیشان و بریاردانه بو رۆزانی داهاتوو.

ه - له وشه وه دا زور کرپوش بیهو خۆت نزیك بکوه له خودای گهوره.

لهم شهوه بریاری گوزانکاری بده:

* نه گهر جگهره کیشی وازی لیبینی.

* نه گهر تا نیستا قورنانت خه تم نه کردوه بریار بده خه قمی بکهی.

* نه گهر نیوانت له گهل هر كه سیك نیه و خراپه بریار بده هر لهو شهوه له گهل چاک

بیهوه ده زانی بو؟ چونکه خودای گهوره هه رگیز له دوو كه سانیک خوش نابیت و کرده وه کانیان لی وهرناگریت كه نیوانیان نیه.

* نه گهر تا نیستا سهیری نافره تانی نامه حرهم - نه زهر - ده كهی و به دواي ناموسی

خه لکه وهی، وازی لی بهینه.

* ئەگەر تا ئیستا دلّی دایک و باوکت رەنجاندانە داوای لیخۆشبوون لە خودای گەورە بکەو، دەستیان ماچ بکەو چاکەیان لەگەڵدا بکە.

* خوشکی بەرپۆرم ئەگەر تا ئیستا جل و بەرگەکت ناشەری و بە کویرەیی فەرمانی خودا و پیتەمبەرە کەیی نیە، بیرتیک لە خۆت بکەو.

* ئەگەر تاوێ کو ئیستا کارو پیشەکت بە دڵسۆزی و ریتک و پینکی نەکردوو بەزانە خودای گەورە پرسیارت لی دەکاتەو.

بەرنامەیی رۆژووھوان: کاتی نوێژی (عەسر) :

۱- بەر لە نوێژە کە بە (۱۰-۱۵) خولەکتیک لە مزگەوت ئامادەبە.

۲- دوو رکات سووننەتی (چوونە ناو مزگەوت) بکە.

۳- تا کاتی نوێژ خەریکی چەند زیکریتک یا بربیتک قورئان بخوینە.

۴- ئینجا کە بانگدرا وە ئامی بانگە کە بەدەرەو، دوغای وە سیلە بخوینە.

۵- چوار رکات نوێژی سووننەتی پیش نوێژی (عەسر) بکە.

۶- زیکرەکانی دوا ی نوێژە کە بکە.

۷- بەشدار ی ووتاری پاش (عەسر) بزانی ئەو بە کۆری زیکر بۆت دەنوسریت.

بریار ی گۆرانکاری بە: بەراووردتیک بکە لە نیتوان هەول و تیکۆشانان بۆ دنیاو، هەول و

تیکۆشانان بۆ دوا رۆژت، بزانی بۆ کامیان ماندوووتری کامیانان زیاتر لە بیرە، لە کامیان زیاتر

دەمینیتتەو و ئینجا بە ئەندازە ی مانەوێت تیتیدا هەول و کۆششی بۆیکە.

(سبحانک اللهم و بحمدک أشهد أن لا إله إلا الله أستغفرک و أتوب إليك)

خەلاتی بیست و دووهمین

لەمالی پیغەمبەر (ﷺ) رەخنە دەبیته خەندە

موسلمانانی بەرپێز: دیاره ئەو دونیایە ئیمە تێیدا دەژین هۆلیکی گەورەیه بو تاقیکردنەوی ئیمە مرۆڤ و مەزانە لەو دونیایە کەسێک هەبێت بێ کێشە و گرفت و ناخۆشی بێت ئەگەر ئەو کەسە پیغەمبەری خودای گەرەش بێت، یا دەولەندترین کەسی سەر پرووی زەوی بێت، نەخێر هەموو مرۆڤێک کێشە و گرفتێکی هەیە، ئینجا یا من تو هەستی پێدەکەین و دەیزانین یا شاراوو نادیارو لەناخی ئەو کەسەدایە کەتو پێت وایە وەک فریشتە بێ گرفت و کێشە و ناخۆشیە، کەوابوو وەک خۆی لەو دونیایە تێبگەو بژی نەو وەک کەسیکی نمونەیی لەو دونیایە تێبگەیی و بژی و ابزانی و واتیبگەیی کە هەرگیز نابێت کێشە و گرفت هەبێت.

کەوابوو ئەو دونیایە یەکسانە بە کێشە و گرفت و ناخۆشی و نەخۆشی، بەلام ئەوێ لەسەر مرۆڤە خۆپاراستنە لەو کێشانە تا لە توانای دایە کەنەیت و بەسەری نەیت، بەلام کە کێشە پرووی داو هات، پێویستە مرۆڤ پیشوازی لی بکات و پرووبە پرووی بێتەو بەوێ کە هەلسوکەوتی گونجای لەگەڵدا بکات.

فەرموون بابەیه کەو سەفەرێکی رووحی بکەین بەرەو شاری مەدینەیی پێرۆز بچین لەوێش بچینە مالی سەرورەو خۆشەویستمان (ﷺ) ئەو مالی پیغەمبەری خودایە (ﷺ) کێشە و گرفتێ خێزانی لەمالی پیغەمبەری خودای وەک هەر مال و خێزانیکی ئاسایی پیغەمبەری سەردارێش (ﷺ) کێشەیی لەگەڵ یەکی لە خێزانەکانی هەیە، ئەو خێزانەش خاتوو عائیشە (خودا لیتی رازی بێت) رۆژێکیان پیغەمبەری سەرورە (ﷺ) لەگەڵ خاتوو عائیشەیی خێزانی لەمالە خنجیلانە کەیی خۆی دانیشتوو کاتیکی پیغەمبەری خودا (ﷺ) لەگەڵ عائیشە لەسەر شتیکی ناگەن بەیهک و واتە کێشەییکیان دەکووتە نیوان، لەم کاتەدا پێشەوا گەرەمان نەبوو کەر (خودا لیتی رازی بێت) کەباوکی خاتوو عائیشەو خەزوری پیغەمبەری خۆشەویستە (ﷺ) پیغەمبەری خودا لەوکاتەدا روو لە خاتوو عائیشەیی خێزانی دەکات و

ده فهرمووی: ئەمی عایشه ئەوه ئەبویه کری باو کتە خو رازی ئەو بیتی ناو بژیوان لە نیوانمان خاتوو عایشه ووتی: بەلێ رازیم پیغه مبهری خودا فهرمووی: فهرموو تو سکالای خۆت بکه؟ خاتوو ووتی: نا تو بلێ (ئینجا خاتوو عایشه پهنجەمی بهرز کرده وەو ووتی: بەلام راست بلێی؟! کاتی پیشهوا ئەبویه کر ئەم هەلسوکه و تهی خاتوو عایشه ی بینی ئەو قسه یه ی لی بیست تو وره بوو رهنگی سوور بووه و زۆر به توندی به رهو خاتوو عایشه چوو تا لێی بدات بەلام لەم کاتدا خاتوو عایشه خو ی له په نای پیغه مبهری خو شه ویست حه شاردا بوو، پیغه مبهری سهردار (ﷺ) بهرگری له خاتوو عایشه ده کردو به پیشهوا ئەبو به کری ده فهرموو: خو ئیمه ووقمان بیه ناو بژیوان نه مان ووت لیمان بده.

موسلمانان و پوژوو هوانانی مانگی په مهزانی پوژو: فهرموو بهراوردیک بکه له نیوان مالی پوژوی پیغه مبهری خودا (ﷺ) ماله که ی خۆت لەم خالانه ی خواره وه:
* کیشه که ی مالی پیغه مبهری خودا (ﷺ) چەندی خایاندو ئەمی ئەو کیشه نای له ماله که ی تو روودەدات چەند دەخایه نیت؟

* بهرگری پیغه مبهری سهروهه (ﷺ) له خاتوو عایشه ی خیزانی و نایا به پرتزبشت بهرگری له خیزانه که ت ده کهیت؟

* پیغه مبهری خو شه ویست (ﷺ) که م و کورتیه کانی خیزانه که ی بو پیشهوا ئەبویه کری خه زووری باس نه کردو دایپوشی، نایا تو ش له کاتی کیشه کانت که م و کورتی خیزانه که ت داده پوشیت؟

* ژن و میردی به پرتز نایا تو ش وه ک پیغه مبهری خودا (ﷺ) هه ولده دیت کیشه کانت بچوک بکه یته وه؟

* خه زوورانی به قه درو به پرتز: نایا کیشه کانی که چه که ت و زاوا که ت چو ن چاره سه ر ده کهیت و؟ که ی توره ده بیت؟

خوشک و براکاتم: کیشه زه ق و پرواله تیه کانی نیوان زۆریه ی خیزانه کانی ئیستا ئەمانه ن:

۱- دامه زاندنی هاوسه رگیری له سه ر بنچینه و بنه مای خو شه ویستی و دلداری.

۲- دانه نانی بناغه و بنچینه یه کی تو کمه و دامه زراو له سه ره تای ده سپیت کردنی ژبانی

هاوسه ری هوه، وه ک هه لپژاردنی یه کتر، ماره برین و ماره یی، گواستنه وه و شه وی بوک و زاویه تی و هه فته کان و مانگه کانی سه ره تای ژن و میردایه تی.

- ۳- نەبوونى متمانەمۇ دلتىيالى لەنىوان ژن و مىرد، بەدواداچوونى يەكتەر.
- ۴- رەچاۋ نەكردنى شىۋە شىۋازى ژن و مىردايەتى و سەر جىيى كىردن لەنىوان ژن و مىرد.
- ۵- گىركى نەدانى ژن بەپىاۋەكەي و پىاۋ بەژنەكەي لەبۋارى خۇپازاندنەۋە، گىتوگىۋ، ھەلسوكەوت بەگىشتى.
- ۶- نەخوئىندنەۋە لىك تىنەگەيشتنى يەكتەر.
- ۷- كىشەي خەسوۋ خەزوورى يەكتەر، خزم و كەسانى يەكتەر.
- ۸- كىشەي جادوۋ سىخرو فىلّ لەيەك كىردن.
- ۹- داۋاكارى زۆرۋ ياداۋاى شتى گران و زەجمەت لەيەكتەر كىردن.
- ۱۰- كىشەي دوۋژن و زىاتر لەگەلّ خىزان و خاتوونى يەكەم.

نەم چەند خالەي سەرۋە كە ناماژەمان پىي كىرد بۆ ئىۋەي ژن و مىردى گەنج و لاۋى بەرپىز ۋەك دلسۆزى و دلسوتايەكمان بۆ ئىۋەي براۋ خوشكى ئىماندارو موسلمان بەۋ ھىۋايەي بىيەتە مەرھەمىك بۆ سارپىژ كىردنى ئىش و نازارو كىشەكانتان، نەم خالانە چەند دياردەۋ پۋالەتتىكى باۋو بلانەۋ لەۋ كىشەۋگىرگانەي نىۋان زۆربەي ژن و مىردانى ئەۋ سەردەمەي ئىستا.

براۋخوشكى ناين پەرۋەر: ھەروا جىت ناهىلّم كىشەكانت بىخەمە بەرچاۋو، دوايىش بى چارەسەرۋ دەرمان ۋازت لى بىيەنم نەخىر فەرموۋ لەگەلمبە، ئەگەر مالّ و خىزانى بەختەۋەرۋ كامەرانت دەۋىت، ھۆكارەكانىشى بزانە تا خۆتى لى بىپارىزىت:

ھۆكارەكانى درىستبوون و سەرچاۋەي ئەۋگىرگىت و كىشانە:

۱- ژن و مىردە گەنج لاۋانەي كەھاسەرگىريان لەسەر بنەماۋ بنچىنەي دلدارى و خۆشەۋىستى دامەزراندوۋە، بەھۆي دەق گرتىيانەۋە بەۋ كارە ھەر لەتەمەنى لاۋىەتيانەۋە بۆيە ھەندى جار ناتوان بەسەر ئارەزوۋەكانىيانەۋە توشى دلىسى و دوۋدلى بوون دەبن لەيەكتەرۋ متمانەيان بەيەكتەر نامىنيت و، لە كۆتايىشدا توشى كىشەۋگىرگىت دەبن.

۲- خەلكانىكى زۆر كاتى پىرۋسەي ھاسەرگىرى ئەنجام دەدەن ھىچ بنەماۋ بنچىنەيەكىان نى، ھەندىكىان لەگەلّ ئەۋەي خوئىندەۋارۋ خاۋەن بىروانامەن بەلام ھىچ كىتەيىك ناخوئىننەۋەۋ

خویان رۆشه نبیر ناکهن سه باره ت بهو بابته گرنگ و پتویسته، ناچیتته لای کهسانی شاره زاو پسه پۆر بو پرس و را پتکردن و خو شاره زو کردن، خویان به موسلمان و نومه تی سه روه ده زانن به لام لهو کارو پرۆسه گرنگه چاو لهو پیغه مبه ره خوشه ویسته ناکهن.

۳- دلپسی و دلنیایی نه بوونی ژن و پیاو له یه کترو چاودیری کردنی یه کتر له ژوره وهو دهره وهو هه لسوکه وته کانی یه کتر، نه مهش ده بیته هوی نه وهی ژیانیان نارحده ت و ناخوش بیته، شتی زۆر بچوک و کهم له یه کتر گهوره ده کهن، گومان له هه موو شتیکی یه کتر ده کهن.

۴- گرنگی دانی ژن و میرد به ناره زووی یه کترو که به شتیکی نامانج له هاوسه رگیری نهو بابته یه، هندی له ژن و پیاوان له م بواریو بابته یه کتر فه رامۆش ده کهن، به هوی هندی پاساوو بیانوی بی بنه ماو بنچینه، نه مهش زۆر جار ده بیته هوی کیشه و گرفت له دونیاداو، مایه ی خه شم و توره یی خودای گهوره له دوارۆژ.

۵- گرنگی نه دانی ژن و میرد به یه کترو رانه گرتنی دلی یه کتر، گرنگی نه دان هه زو ناره زووی یه کترو، گرفت و کیشه دروست ده کات.

۶- ژن پیاو هه ره له شهوی یه کهم چه ندو هه فته و مانگه کی سه ره تای هاوسه رگیریان دیار بکهن بو یه کتر خویندنه وهو شاره زابوون، به لێن به یه کتر بدن تا نه وهنده مانگه چاوپۆشی له کهم و یه کتر بکهن، هه له و کهم و کورتی یه کتریان زۆر لاثاسایی بیته تا به ته واوی له یه ک شاره زو ده بن، هه ره یه کهو باسی نهو شتانه بکهن که هه زی لی ده کات، هه روه ها نهو شتانه ی که هه زی لی ناکهن و به دلێان نیه بو یه کتر باسی بکهن و روون بکهنه وه.

۷- خه سوو خه زوورو خزم و کهسانی ژن و میرد هندی جار ده بنه هۆکاری کیشه و گرفت، بو نه م بابته ش هه ره یه کی له ژن و پیاوه که ههستی به ساردی نهوی تر کرد به رامبه ر به باوک و دایک و خزم و کهسه کانی، با هه ولبدات به چاکترین و نایابترین شیوه هه لسوکه وت بکات له گه ل دایک و باوک و خزم و کهسه کانی نهوی به رامبه ری تا ههستی بچولینیت و به بی قسه و ده مه قاله چاکی بکاته وه.

۸- براو خوشکی موسلمان و نایین په‌روه: هندی له‌ژن و پیاوان کاتی تووشی کیشه‌ی خیزانی ده‌بنه‌وه به‌تایبیت خوشکانی به‌ریز هم‌وو ریگایه‌کی شهرعی و ناشه‌عی ده‌گره به‌ر بو‌چاره‌سه‌ر کردنی کیشه‌و گرفته‌کانیان، یه‌کی له‌و ریگایانه‌ش سیحرو جادوه، که‌به‌چه‌نده‌ها ده‌قی ناییت و فره‌موده‌ی پیغه‌مبه‌ر(ﷺ) حه‌رامه‌و دروست نیه، نه‌گه‌ر یه‌کینکیانیش بزانییت نه‌وه‌ی به‌رامبه‌ر کراوه پیی ناخوش ده‌بییت و متمانه‌ی پیی نامینییت.

۹- هاوکاری یه‌کتر کردنی ژن و پیاو له‌ماله‌وه خوشه‌ویست و ته‌بایی له‌نیوان خیزانه‌کان زیاترده‌کات، به‌پیچه‌وانه‌وه‌ش داواکاری زۆرو شتی زه‌جه‌مت و بار گران کردنی یه‌کتر ده‌بیته هۆی ده‌مه‌قاله‌و کیشه، به‌له‌پرووی دارایی هندی نافرته خه‌رجی زیاد له‌پیویست ده‌که‌ن ره‌چاوی باری دارایی ناکات، یا هندی پیاو بو‌هه‌موو شتیکی داوا له‌ژنه‌که‌ی ده‌کات هه‌رگیز بو‌خۆی بچوکترین شت نه‌نجام نادات، به‌تایبیت له‌وکاتانه‌ی که‌ خیزانه‌که‌ی باری ته‌ندروستی ناته‌واوه‌و نادرسته ره‌چاوی ناکات.

۱۰- کیشه‌ی هیتانی ژنی دووه‌م مه‌به‌ستمان نه‌و پیاوانه‌ نیه که‌خاوه‌نی دووژنن، به‌لکو نه‌وانه‌ی که‌یه‌ک تاکه‌ خیزانیان هیه، به‌لام بی نه‌وه‌ی هیچ شتیکی له‌نا‌را داییت زۆر باسی نه‌و بابه‌ته ده‌کات و سه‌روو دلی خیزانه‌که‌ی نا ره‌حمت ده‌کات و کیشه بو‌خۆی دروست ده‌کات.

* هۆکاره‌ چاره‌سه‌ریه‌ پاریزه‌ره‌کانی ناو مائی موسلمان:

۱- جی به‌جی کردنی فره‌مانه‌کانی خودای گه‌وره، وه‌ک خودای گه‌وره ده‌فه‌رموویت:

﴿وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا

قَوْلًا سَدِيدًا﴾ {سورته‌ی النساء: نایته‌ی ۹} واته: (ده‌با نه‌وانه‌ش که (دوور نیه به‌م نزیکانه برن) و نه‌وه‌ی لاوازو ساویان له‌دوا به‌جی بمینییت، خواناسی و ناینداری بکه‌نه پیشه‌یان و گوفتاری چاک و به‌جی بلین (وه‌سیه‌ت بکه‌ن، بیگومان خوا ده‌مینییت بو مندالی جی‌ماویان نه‌گه‌ر خواناس و گوفتار جوان و به‌خشنده بن).

پینغه مبه‌ری خوی گه‌وره‌ش ده‌فهرموویت: ((احفظ الله يحفظك)) واته: (فهرمانه‌کانی خودای گه‌وره جی به‌جی بکه خودای گه‌ور ده‌تپاریزیت).

ب - خۆشاره‌زا کردن له‌شپوه و شیوازی به‌ریوه‌بردن و هه‌لسوکه‌وت کردنی ژن و پساو له‌گه‌ل یه‌ک کردن، سوود بینین له ژیاننامه‌ی سه‌روه‌رمان(ﷺ).

ج - زۆر خویندنی سوپه‌تی (البقره)، زوو زوو ناوه‌ناوه به‌ده‌نگیتی نهرم و خۆش به‌مۆبایل یا ته‌سجیل یا ههر نامیریکی تر بخویندریت، مهرج نیسه به‌خودی بیخوینیت، پینغه مبه‌ری خۆشه‌ویست(ﷺ) ده‌فهرمووی: ((إن الشيطان يفر من البيت الذي تقرأ فيه سورة البقرة)) واته: (شه‌یتان هه‌ل‌دیت و راده‌کات له‌و ماله‌ی که سوپه‌تی (به‌قه‌ره‌ی) تیدا بخویندریت)

د - دو‌عاو پارانه‌وه‌و په‌نا بردنه به‌ر خودای میهره‌بان بۆ چاره‌سه‌ر کردنی گرفته خیزانیه‌کان، پینغه مبه‌ری سه‌ردار(ﷺ) ده‌فهرمووی: (دو‌عاو پارانه‌وه به‌ل‌او ناخۆشی لاده‌بات و به‌رز ده‌کاته‌وه)

ه - په‌نا بردنه‌به‌ر که‌سانی خواناس و شاره‌زا بۆ چاره‌سه‌ر کردنی کیشه‌کان.

و- نامۆژگاری به‌رده‌وام و بی هیوا نه‌بوون له نامۆژگاری کردنی ههر یه‌کێک له‌ژن و پساو بۆ یه‌کتر.

ز- سکا‌لا کردن لای که‌سیکی هینم و تیگه‌یشتوی خه‌زوو‌رانت، بۆ هاوکاری کردن و یارمه‌تی دانت.

* په‌یره‌و کردنی فه‌رمانی خودای گه‌وره که ده‌فهرموویت:

﴿ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ. وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا

إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴾ {سوره‌ی النساء: نایه‌تی ۳۵} واته: (خۆ نه‌گه‌ر ترسان نیوان ژن و می‌رد بشیویت و (کیشه‌یان چاره‌سه‌ر نه‌کریت) دادوه‌ریک له‌خزمی پساوه‌که‌و دادوه‌ریک له‌خزمی ژنه‌که بنیرن (بۆ ریک‌خه‌ستیان) نه‌گه‌ر چاکسازی و ریک‌خه‌ستیان

بویت، ئەو خەوا پیکھاتن فەراھەم دەھینیت لەنیوان ژن و میژدەکەدا، بیگومان خەوا
ھەمیشەو بەردەوام زاناو ناگایە).

خهلاتی بیست و سییه مین

پاریزگاری ناموسی خیزانه کهت له سهر توی پیاوه

خوشک و برای رۆژوووه وان له مانگه پیرۆزو پر له خیره دا بیر بکهوه له وهه موو کیشه کۆمه لایه تیانه ی رۆوبه رۆوی خیزان و خانه واده ی موسلمانان ده بیته وه له وه سهرده مه ی نیستا سه بارهت به خیزان و کچ و کوره کانت، بۆ چاره سهری ئەم جوړه کیشه و گرفتانه، بهرچاوت تاریک نه بیته و شرعی خودا و سوونته تی پیغه مبهری نازدارت له بیر نه چیت ، بزانه نه گهر هه موو خه لکان ده رگاگانیان بهر ووت دا بجهن بزانه ناسمان و خودا و پیغه مبهره که ی ههرگیز داناخریت هه رده م کراوه یه، زوو بریاری خۆت مه ده و قسه ی خۆت مه سه پینه چونکه رۆژتسک دیت په شیمان ده بیته وه و په شیمانیه کهشت دادت نادات.

به ره له وه ی بۆ چاره سهری ئەم جوړه کیشه نه بچینه خزمهت پیغه مبهری سه ره وه (ﷺ) فه رموون له گه ل ئەم به سه ر هاته راسته قینه یه، تا بزانه زوو بریاردان و نه شاره زایی له ئاین چ کاره ساتیکی به سه ر مرۆڤ ده هینیت له دونیا و دوارۆژ:

کچیکی گهنج و تازه پنگه یشتوو به شهرم و شکۆو دور له هه موو تاوان و خراپه یه ک، تووشی نه خوشیه ک ده بیت دایکی داوا له برا که ی ده کات که ئۆتۆمبیله که ی بیانبات بۆ لای پزیشک، وای نه وه ی ده چنه لای پزیشک و پزیشک پکنینی بۆ ده کات چه ند پشکنینیتی تاقیگه یی بۆ ده نویته دایک و کوره که ده یبه ن بۆ تاقیگه یه ک و پشکنینه کانی بۆ نه نجام ده دن، دوا ی دوا ی ماوه یه ک نه نجامی پشکنینه کان ده رده چیت پزیشکی تاقیگه که کاغه زی پشکنینه که ده بات بۆ لای دایکی کچه که و پتی ده لیت: ئەم نه خوشه چی تویه؟

ده لیت: کچه م.

ده لیت: مورگینیت لی بیت کچه کهت دوو گیانه!

له م کاته دا دایکه که ده چه په سیته و بی سی و دوو بانگی کوره که ی ده کات و پتی ده لیت: ئەم پزیشکه ده لیت خوشکه کهت دوو گیانه نه گهر پیاویت و غیره ته هیه با نه ی به یه نه وه بۆ

مالئەو لەشۆینیک لە کۆلە خۆمانی دەکەینەو، بەلام ئەم کچە داماوو بێ تاوانە ناگاداری چرپە چرپی نیتوان دایک و براکە ی نیهو نازانیت چی پرووی داوو چی بوو! بۆیە دایکی بانگی دەکات و پیتی دەلێت هەستە با برۆین. هەرسینکیان سەری ئۆتۆمبیلە کە دەکەون و بەری دەکەون بەلام کورە کە ناگری لە نیوچاوان دەباری کچە کە کاتیک زانی ناپراستە ی رۆیشتنی ئۆتۆمبیلە کە بەرەو مالئەو یان نیو، بەرەو شۆینیک چیۆل دەروات پرسیار لەدایکی دەکات دەلێت: دایە گیان دەچینە کوی؟ ئەویش زۆر بە تورەییەو وەلامی دەداتەو: دەلێت تۆ دەزانی. کاتی کچە ئەو قسەیی دایکی دەبیستی سەری سوور دەمینێ دەزانیت شتیکی ناخۆش چاوپروانی دەکات، لەوکاتەدا براکەشی ئاوری لی دەداتەو پیتی دەلێت: ووس بە هیچ قسەیک نەکە ی بێ ئابرووی بێ شەرم، تۆ سەری خانەوادەو عەشیرەتە کەمانت شۆر کردوو. کاتی دەگەن بەشۆینیک دوور لەناوهدانی و خەلک کچە داماو دەهیننە خوار دوا ی چەندین قسە ی ناشرین ناخۆش و پارانەو یەکی زۆری ئەو کچە دەست و قاچ ماچ کردنی براو دایکە کە ی بەلام ئەو دایک و کورە سوور دەبن لەسەر کوشتنی و براکە ی دەمانچە کە ی دەردەهینیت و دەیداتی بەر کوللە. کاتی دەیانەو ی ت بۆ مال بگەرپنەو کورە کە داوا ی کاغەزو پلیتی پشکینە کە لەدایکی دەکات تا بەباوک و براکانی تری نیشان بدات بۆچی کوشتوویەتی کاتی سەیری کاغەزە کە دەکات دەبینیت کاغەزە کە ناوی نافرەتیک تری لەسەر نوسراوو بەهەلە ئەو کاغەزە بەوان دراوو.

ئەمە کەسانی دوور لەخووا نەشارەزا لەناین: دەفرموون بایە کەو بەچینە خزمەت پیغەمبەری خۆشەویست (ﷺ) سەبارەت بەتۆمەت خستنی پال یەکی لەخیزانەکانی:

ئەمە ئەو بەسەرھات و پرووداویک بوو کە پرووی پیغەمبەری خۆشەویست و یەکی لە خیزانە هەرە بەرپێزو خۆشەویستەکانی بۆو تا ئیستاش خەلکانیک هابوو هاوپیو هاشیو (عەبوللای کوری (نوبە ی) دوورو دلپیس، قسە ی ناشیاوو دەکەن و تۆمەتی خراپە کاری دەدەنە پال خاتوو (عائیشە ی) بەپاک دانراو وەک خودای گەورە لەبارە یەو لەسورەتی (النور) دەفرمووی:

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ أَوْلَا إِذ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِنَّ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ أَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَإِذ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ فَأُولَتْبِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذ تَلَقَّوْنَهُ بِالسِّتْرِ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هِينًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيَسِّرُ اللَّهُ لِكُلِّ الْآيَةِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾ ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوبَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتِلْ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَاحِشَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَهُمْ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾﴾ {سوره‌ی النور: ۱۱-۲۳}

به کورت و پوختی هندی له رینماییه‌کانی نه‌م نایه‌ته پیروزه ده‌خه‌ینه به‌رده‌ستی نیوهی به‌ریز :

- ۱- نه‌و که‌سانه‌ی سوکایه‌تی به‌ ناموسی خه‌ل‌کان ده‌که‌ن باریکی زور گرانیان ده‌که‌ویته سهر له‌ گونا‌هو تاوان .
- ۲- پیویسته موسلمان گومانی چاکی به‌ برا و خوشکی موسلمانی خوی‌ه‌بی.
- ۳- بو‌سه‌لماندنی کاری به‌دره‌وشتی و داوین پیسی پیویسته چوار شایه‌د هه‌بی.
- ۴- له‌که‌دار کردنی که‌سایه‌تی مرو‌ف لای خودای گه‌وره‌ شتیکی زور گه‌وره‌یه .

به نامه ی پۆژوو هوان بویه ربانگ کردنه وهوه:

- ۱- باشتین خواردن که به ربانگی پی بکه یته وه خورمایه، نه گهر خورما نه بوو ئینجا ناو .
  - ۲- بو شهوه ی زۆر نه خۆیت وا چاکه به دوو جار ناکه بھۆیت، به ربانگ له مزگهوت بکه یته وه دوایی له مال بریک خواردن بھۆیت.
  - ۳- بریکی زۆر کهم خواردن بھۆ تا بو نویژی (عیشا) و (تهراویح) لاشهت سووک و خوش بیت.
  - ۴- واچاکه خواردنه کهت له سی جوره خواردن زیاتر نه بیت.
  - ۵- زیاده روئی نه کردن له خواردن و خواردنه وه.
- بریار ی گۆزانکاری بده:
- نه گهر تانیستا مالگرو چرووک بووی له مه وودوا به خشنده بهو ماله کهت له رینگای خودا ببه خشه .

خەلاتی بیست و چوارەمین

ئایا دەزانی ئەمانەتی ھەرە گەورە چی یە؟

رۆژتیک ئەبو ھورەیرە دوای ماوەیەك لە كۆچی پێغەمبەری سەردار(ﷺ) دەچیتە بازاری مەدینە ی پیرۆز بەلام کاتى دەچیتە بۆ جى بەجى ئیش و کارەكەى، گەرم و گورپی و سەرقالیەكى زۆر بى ئەندازە دەبینیت لەم موسلمانانەى ناو بازارەكەو، بۆیە بیر دەکاتەو بە چ شیوہ و شیوازیک ئەو موسلمانانە بینیتەو سەر خۆیان و، چۆن ئاگاداریان بکاتەو لەوہى کە ئەوان سەردەمانیکى زوو، پيش ئیستا لە سەردەمى زیرینى پێغەمبەرى ئەکرەمدا(ﷺ) وا نەبوون و پێغەمبەرى خواش بەم شیوہ پەرودەدى ئەو ھاوہلانەى نەکردبوو، بۆیە ھەستا چوہ ناو بازارو بانگی راپھیشت بەدەنگیکى بەرز بانگی خەلکى بازارەكەى کردوو ووتى ئەى خەلکینە: نازانن وا لە مزگەوتەكەى پێغەمبەرى نازدار (ﷺ) میراتى پێغەمبەر دەبەخشریتەو! زوو برون تا ماوە بەرتان کەویت! ئەو خەلکە ھەموو سام گرتى بوون و! سەریان سوورماو! میراتى پێغەمبەرى خودا(ﷺ)! بۆ پێغەمبەرى خوشەویست(ﷺ) چی ھەبوو تا ببیتە میرات! ئەى لەو کاتەى کە کۆچى فەرموو زریئەكەشى بارمتە (رەھن) نەبوو لای جوولەكەى بەرامبەر چەند رپە جۆیەك؟! ئەى خاتوو عائیشەى دایکمان نەى فەرموو: ئەو ئیتواری پێغەمبەرى سەرور(ﷺ) کۆچى فەرموو زەیتمان لە مائە دراوسییەك قەرز کرد؟! میراتى چی؟! بەلام ئەمە ئەبو ھورەیرە خوشەویستى و نزیکترین ھاوہلى پێغەمبەر(ﷺ) دیارە شتیک ھەبە ئیمە نایزانین، گومانیش لە راستگۆیى ئەو ھاوہلە بەرێژەدا نەبە. بۆیە ھەر ھەموو ئەو خەلکە زۆر گورج و گۆلیوہە روویان لە مزگەوتەكەى پێغەمبەرى ریزدار کرد(ﷺ) ھەرچى دەھات جگە لە چەند کەسانیک کە ھەندیکیان خەریكى نوێژ کردن بوون و ھەندیکى تریان قورئانیان دەخویند ھىچى تری نەدەبینى، ھەرچى دەھات سەیریکى مزگەوتەكەى دەکردو دەى ویست بگەریتەوہ بۆ بازار بەلام ئەبو ھورەیرە پیتی دە ووت دانیشە، تا خەلکى زۆر کۆ بۆو، ئینجا ئەبو ھورەیرە رووی لە موسلمانەکان کردو فەرمووی: ئەى یارانى

پیغه مبهه (ﷺ) چۆن وا زوو پشتتان له دینی پیغه مبهه که تان کرد (ﷺ)؟! بو وا زوو دونیا هه لئی خه له تاندن و فریوی دان؟! نایا ئیوه نازانن میراتی پیغه مبهه ره خوشه ویسته که تان چ بوو؟ چی بو ئیوه جی هیشته؟ نهی نازانن نهو نویژو قورئانه پیروزه میراتی پیغه مبهه که تان بوو بو ئیوهی جی هیشته وه؟! نا له م کاته دا هاوه له کان هه ره هموویان داچله کین و ههست و سوزیان جولاو به چاری به فرمیسه که وه باوه شیان له نه بوهوره یره دا: ووتیان به راستی ناموگاریت کردین و گهوره ترین وانته فیر کردین.

نهوهی پیویسته لیڤه دا باس بکریت و روون بکریته وه:

- * کارو کاسبی حه رام نیه، نه گهر له نه ندازه دهنه چیت و، به شیوه و شیوازیکی شرعی و حه لال بیت.
- * به دهست هینانی رزق و رۆزی به ریگا و شیوازی حه لال و دروست نه وه ک هه ره حه لاله، به لکو عیبادته و پاداشتی له سه ره وه ده گیریته وه.
- * به لأم نه گهر بازارو کرین و فروشتن ببیته مایه ی بی ناگابوون و دور که تنه وه له خوداو گوناھو تاوان نه مه شتیکی خراپه.
- * موسلمان ده توانیت بازارو شوینی کارو پیشه که ی بکات به محراب و په رستگا، به کردارو کرده وه ی چاکی موسلمانیه وه:
- ۱- خویندنی زیگری هاتنه بازار که به هۆیه وه ده بیته خاوه نی یه ک ملیۆن پاداشت و، یه ک ملیۆن گوناھو تاوانت له سه ره لاده بات و، یه ک ملیۆن پله له به ههشت به رزت ده کاته وه، خانوه کیشته بو دروست ده کریت له به ههشت.
- ۲- زۆر سه لام کردن له خه لکی بازار، یه کی له پیاو چاکان هه موو به یانیه ک ده چوه بازار پیان ده ووت: باشه تو کاریک نا که ی بوچی ده چیه بازار؟ ده ی ووت: به لئی منیش کارو بازارگانی ده که م، به لأم بازارگانیه که ی من له گه ل خودای گه وره یه و بو تو ویشووی قه بره و

قیامه‌مه، نهو کارو کاسبیهی من تنها (سه‌لام) له موسلمانان ده‌کم، به‌هر سه‌لامیک به‌لای که‌مه‌وه ده‌بمه خاوه‌نی (ده) خیرو پاداشت.

۳- هه‌لسوکه‌وتی جوان و ره‌وشت و ناکاری موسلمانان‌هی وه‌ک نهرم و نیانی و له‌سه‌رخویی له‌ک‌رین و فرۆشتن گه‌توگۆدا، پیغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست (ﷺ) ده‌فه‌رمووی: (رحم الله امرءا سمحا إذا باع، وسمحا إذا اشترى، وسمحا إذا اقتضى) واته: (ره‌مه‌تی خودای گه‌وره له‌و به‌نده‌ی دلفراوان و نهرم و نیان و له‌سه‌ره‌خۆیه‌ کاتی که‌ ده‌فرۆشیت و، کاتی ده‌ک‌ریت و، کاتی که‌ ناو بژیوانی ده‌کات).

۴- راستگویی و سه‌ر راستی له‌ک‌رین و فرۆشتن و مامه‌له‌دا: پیغه‌مبه‌ری سه‌روه‌ر (ﷺ) ده‌فه‌رمووی: (التاجر الصدوق مع النبیین والصدیقین والشهدا والصالحین)) واته: (بازرگانی سه‌ر راست و راستگۆ له‌رۆژی دوابی ده‌بیته‌هاورپی و دۆستی پیغه‌مبه‌ران و راستگۆیان و شه‌هیده‌کان و پیاوچاکان).

۵- مال به‌خشین و یارمه‌تی دانی هه‌ژارو نه‌داران، برای بازرگان و خودا پیداو بزانه‌هه‌ر که‌سینک به‌کویره‌ی نه‌و به‌هه‌ره‌و نیعمه‌ت و چاکه‌ی که‌ خودای گه‌وره له‌گه‌لی کردووه، خزمه‌تی موسلمانان بکات و یارمه‌تیان بدات، که‌وابوو تۆی بازرگان خاوه‌نی مال و سامانی بۆیه‌ بزانه‌ نه‌و مال و سامانه‌ نه‌مانه‌تی خودایه‌و مولکی خودای گه‌وره‌یه له‌ژیر ده‌ستی تۆی داناوه، به‌هه‌شتی بو خۆت پی بک‌ره وه‌ک خودای گه‌وره ده‌فه‌رمووی: ﴿عَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ {سوره‌تی اله‌دید: نایه‌تی ۷} واته: (خه‌لکینه‌ ئیمان و باوه‌ری دامه‌زراو به‌ینن به‌ خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی، له‌و مال و سامانه‌ی که‌ خستویه‌تیه ژیر ده‌ستان جینشینن تیایدا، ببه‌خشن، بیگومان نه‌وانه‌ی که‌ باوه‌ریان هیناوه له‌ئیه‌ مال و سامان ده‌به‌خشن پاداشتی گه‌وره‌چاوه‌رئیه‌).

به نامه ی پوژوو هوانی کاسکارو پیشه کاران له مانگی ره مه زانی پیرۆز:

برای گه ره وه سه نگیس: بزانه نه وه مانگه وه رزی خیرو پاداشت و چاکه یه، که وابوو نه وه مانگه له ده ست خۆت مه ده وه ره چاوی نه م خالانه بکه:

ا- نه گهر نیس و پیشه که ت گران و سه خته، هه ولده توژیک کاته کانی کاره که ت که م بکه وه، نه گهرنا ده توانی شه وان کاره که ت نه نجام بده ی.

ب - نه وه که سانه ی پروت تیده که ن و داوای یارمه تیت لی ده که ن، له گه لیان نه رم و له سه ره خۆبه و ریگای چاک و باشیان پی نیشان بده.

ج - زیکر شتیکی نه وه توژه هیه چ ماندوبوون و زه همتی ناویت، له کاتی کارو نیشدا بی ناگا مه به له وه کاره پر له خیرو پاداشته.

د - ناییت ههر له سه ره تاوه بریاری به رپوژوو نه بوون بده یه، به لکو ده بیت هه موو رپوژیک له رپوژه کانی مانگی ره مه زانی پیرۆز نیه تی به رپوژوو بوون بیسی و پارشیو بخۆزیت و، له به رپوژوو بوونه که ت به رده وام بی تا نه وه کاته ی له تواناتدایه ههر کاتی توانات نه ما و ده تزانی هیلاک ده بی و زه ره رو زیانت پی ده گات ده توانی رپوژوو که ت بشکینی.

بزانه کرده وه کانت بزر نیه لای خودای گه ره ده فه رموی: ﴿ وَقُلْ أَعْمَلُوا فَسِيرًا أَنَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَادُّوْا إِلَىٰ عِلِّيِّ الْعَالِيْنَ وَالشَّهَادَةُ قِيَّتِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴾ {سوره تی
التوبه: نایه تی ۱۰۵} واته: (به وه خه لکه بلی: نیوه ههر چی ده توانن له کارو کرده وه نه نجامی بده ن،
چونکه خوا کارو کرده وه تان ده بینیت و (ناگاداره به نه یسی و ناشکرای) هه روه ها
پیغه مبه ره که شی (ناگادار ده کات کاتیک له ژیاندا یه، داوی وه فاتیشی بو خوی گه ره ناسانه
که نیشانی بدات)، هه روه ها نیماندارانیش (ناسه وارو ده ره نجامی ده بینن) پاشان ده گه رپنه وه
بو لای نه وه خویبه ی که زانایه به نه یسی و ناشکرا، نه وسا ناگادارتان ده کات له هه موو نه وه
کارو کرده وانهی که نه نجامی ده ده ن)

له کۆتاییدا: وا مهزانه ره مهزان مانگی نووستن و تهمه به لئی یه به لکو مانگی ههول و تیکۆشان و خهبات و به دهست هینانی دهسکه وته کانه، ژیاننامه ی بۆنداری پیغه مبهری سهروه رو (ﷺ) پیاوچاکانی پیشووش چاکترین به لگه یه بو سه لماندن ی ئهم راستیه:

* غهزای به در ی گه وه له حه فده ی مانگی ره مهزاند ا سالی دو وه می کۆچی روویدا.

* نازاد کردنی شاری مه ککه ی پیروز له ده ی مانگی ره مهزانی سالی هه شتم روویدا.

* غهزای حونه یین له ره مهزانی سالی هه شتم می کۆچی روویدا

* له مانگی ره مهزاند ا پیغه مبهری خودا (ﷺ) ده رچوو بو حوده ییبه، به مه به سستی

نه نجامدانی عومره.

* نازاد کردنی وولاتی نه نده لوس له ره مهزانی سالی (۹۲) ک به رامبه ر (۷۱۱) ز، به

سه رکردایه تی (تاریقی کوری زیاد)، که نیتالیای نیستایه.

* بریاری گۆرانکاری بده: شاره زایی خۆت هه لسه نگیته به وه لمانده وه ی ئهم پرسیارانه

بزانه چند زانیاریت سه باره ت به شتاینک په یوه سته به به خته وه ری ژیانته له دونیادا، وه

پرسیاره کانی ناو قه بر له ناو گۆرتدا، هه موو پیشهاته کانی رۆژی دوابی تا چوونه به هه شت و

دۆزه خ - خودای بمانپاریت - :

پ/ نه رکانی نیسلام چهنده؟

پ/ نه رکانی نیمان چهنده؟

پ/ ناوی پیغه مبه رو (ﷺ) باوکی و باپیری چی یه؟

پ/ ناوی خیزانه کانی پیغه مبه ر (ﷺ) چی یه؟

پ/ قورنانی پیروز چهنده جوزء - به شه -؟

پ/ له ته مهنی چهنده سالی پیغه مبه ری خودا (ﷺ) بوو به پیغه مبه ر؟ له ته مهنی چهنده

سالی وه فاتی فرموو؟

پ/ چهنده پیغه مبه ر ناویان له قورنانی پیروزدا هاتوووه؟

پ/ ووشه‌ی (الفاتیحه) مانای چى یه؟ كه ناوى سوره تىكه موسلمان رۆزانه به لای كه م
حه فده جار دووباره‌ی ده كاته وه.

پ/ ﴿اللَّهُ الصَّكْمُ﴾ مانای چى یه؟ كه نایه تىكى سوره تى الإخلاص ((قل هو الله
أحد)) ه.

پ/ ووشه‌ی (إله) مانای چى یه؟ كه رۆزانه چه ندین جار ده لىین: (لا إله إلا الله) .

ده‌ی برا كه م بزانه وه لآمى چه ند پرسىار ده زانى له و پرسىاران!

به رنامه‌ی رۆزوه وان: دواى نویژى نیوه رۆ:

۱- وانه یه كى شه رعى بخوینه.

۲- كىتابىكى به سوود بخوینه وه.

۳- به شىك قورنان بخوینه.

خۆشه‌ویستان: نه ومانگى ره مه زانه بگیره به وىستگه‌ی گوزانكارى كردن له نایینه كه‌ی

خۆت، بزانه چ كارىكت به نه وپه‌رى دلسۆزى كردووه بو خودای گه‌وره، شانازى پى بكه و

سهر فراهه پى.

خه لاتی بیست و پینجه مین

وولاتی سودان پره له سودان

رۆژوووهوانی مانگی ره مه زانی پر له خیرو به ره کهت مرۆڤ هه رچهندی لهو دونیا به بگه پرت زیاتر شتی باش و خراب ده بینیت نهو شتانهش که ده بینیت بو موسلمانن ژیر و تیگه یشتوو ده بیته سوودو قازانج و په ندو نامۆژگاری وه رگرتن، ئینجا نه گهر نهو شته ی ده بینیت شتیکی باش و جوان سه رنج راکیش بوو، سوپاسی خودای گه وره ی ده کات که نهوی لی پاراستوووه و به دوور گرتوووه، وه نه گهر شته که شتیکی باش و جوان بوو هه ول ده دات له خوی بینیته دی و خۆی پی ده رازینیتته وه.

نهو وولاتی سودانه ی به نده بینی به راستی شتانیکی نهو تۆی تیدا ده بیندریت که لهو سه رده مه ی ئیستا زۆر سه یرو سه رسوره ی نه ره، هه ندیکیان زۆر دلخۆشکه رو مرۆڤه به خشن و، هه ندیکیش لهو شتانه یان زۆر ناخۆشه به شیوه یه کی نهو تۆ فرمیسک له چاری مرۆڤ ده بارینیت.

یه کی نهو نمونه ی بینیم:

گه نجیک هه بوو به ناوی (موحه مد غانی) خه لکی وولاتی (غانا) بوو، نهو جگه له وه ی به یانیا ن له زانکو ده یخویند دوا ی نویتزی (مه غریب) له مزگه وته که ی گه ره که که ی نیمه خانومان لیتی به کری گرتبوو، چه ند مامۆستایه کی به ریزوشاره زا وانه یان لهو مزگه وته ده گوته وه نهو گه نجش ده هات به شداری نهو وانه ی ده کرد، رۆژیک دوا ی یه کتر ناسین چه ند پرسیا ریکم لیتی به مه بهستی شاره زا بوون له بارودۆخی خه لکی نهو وولاتانه - چونکه سودان یه کیکه لهو وولاتانه ی زۆرتیرین قوتابی زانستی به تایبهت زانستی شه رعی لیتیم - ته نها له (زانکۆی نه فریقیای جیهانی) زیاتر له قوتابیانی هه شتاو سی وولاتی تیدا ده خوینیت، نهو (موحه مدغانیه) ش یه کیک بوو له قوتابیانی نهو زانکۆیه به لام کاتی پرسیا رم کرد له بۆتۆی

ژيانى ئەو گەنجە لەتەمەنىكى زۆر گەنجىھەتى دابوو خاوەنى خىزانىك و سى مندالبوو، قۇناغى سىيەمى كۆلپىبوو ماوەى ئەسى سالىش نەگەرپاۋە بۆ وولتەكەى خۇبى چاۋى بەمال و مندالە خنجىلەكانى نەكەوتبوو، پرسىارم لىنى كرد ئەى چۆن ھاتورى بۆ ئىرە؟ ووتى: رېكخراۋىك تەنھا ھىنانى ئىمەى لە ئەستۆ گرتووەو ئىمە ھىناوہ بۆ ئەو وولتە لەسەر خەرجى خۇيان. ووتم ئەى بىژىوى ژيانت چۆنە لىرە؟ ووتى: (واللہ) رېكخراۋى قوتابىيانى دەرەكى ھەندى مانگ بىست (جونەيھى) سودانىمان پى دەدەن ئەوئىش ھەموو مانگىك نىہ بىست (جونەيھ) لەھەزار دىنارى برىمەرى خۇمان كەمتر دەكات. - ووتم: ئەى چۆن تەلەفۇن لەگەل خىزان و مندالەكانت دەكەى ھۆكارەكانى گەياندن لای ئىتوہ چۆنە ووتى: يەك كارتى (دە) (جونەيھى) تەنھا پىنج دەقە دەتوام قسەى پى بكەم.

كاتى ئەم قسانەم لىى بىست زۆر دالم لىى پەست بوو، بۆيە پىيم ووت: باشە چۆن دەبىت تۆ خۆت وئەو مال و مندالەت توشى ئەو ھەموو ناخۆشى و دەرەسەرىە بكەيت؟ كەوام پىى ووت: ھەردوو چاۋەكانى پىبوو لەفرمىسك و ووتى: (يا شىخ) (واللہ) تۆ نازانى ئەو رېكخراۋە مەسىحىانە چى دەكەن چۆن خەلك بە لىشاۋ دەكەن بە مەسىحى و كافىيان دەكەن، لەو وولتەى ئىمەش برىار واىە ئەوہى پروانامەى زانستى شەرىى نەبىت ناتاۋىت بانگەوازى بكات، بەبەرچاۋى خۇمان خزم و كەس و دۆستانان دەبىن دەبن بەمەسىحى ئىمەش ھىچ نازانىن تا تىيان بگەيەنن و لە ئىسلام، بۆيە من نامادە بوومە خۆم و مال و مندالم بكەمە قورىانى بۆ خزمەتى ئىسلام و پارىزگارى كردنى بىروباۋەرى مۇسلمانان.

ئەمە تىگەيشتن و بىر كۆرەنەۋەى گەنجىكى رەش پىستى ئەفرىقى ھەژارە كە رەنگە ھەر يەككىك لە ئىمەى لەجوانى و دەۋلەمەندى و ھەموو شتىك خۇمان بەو نەدەين و خۇمان زۆر پى باشتر بىت لەو.

برادەرىكى كوردى خەلكى سولەيمانى كەبۆ زانستى پزىشكى لەسودان دەپخوتىند ووتى: ناۋەلىكمان سەربىرى بۆ قورىانى بردمانە گەركىك كەھەژار نشىنترىن گەرەك بوو، كاتى گۆشتەكەمان دابەش دەكرد بەسەر خەلكەكە ھەندى كەس كە دەيزانى گۆشتە ۋەرى

ئەدەگرت و پىمانى دەداوہ ئىمەش پرسیارمان لییان کرد بۆچى وەرى ناگرن؟ ووتیان: ئىمە سالى جارىك بەبۆنەيەكى وا گوشت دەخوین بۆیە پىسى توشى نەخۆشى دەبىن لەشمان لىسى ناکەويت.

ئەمە ھەژارى و نەداريەكەيتيان بەلام لەگەن ئەوەشدا بزانه چەند بەويژدان و بەبەزەبى و رازىن بەبەش و پشكى خۆيان:

موسلمانىك ووتى: چومە مزگەوتىك لەمزگەوتەكانى سودان و اباوہ لەو وولتە لەبەر زۆرى ھەژارو نەداران لەبەر دەرگای ھەرمزگەوتىك چەندىن پىرە پىاوو ئافرەت و منداڵ و خەلكى رەش و رووت و داماو لەدواى يەك دەوہستەن، لەيەكى لەمزگەوتەكان دووسى ھەژار لەدواى يەك راوہستابوون موسلمانىكىش جونەيھىكى بەيەكيتياندا ديارە ئەمەيان دوو جونەيھى پىندراوہ كەبەشى بۆيوى نەپۆژەيەتى - كە دەكاتە نزيكەى حەفسەد دىنارىكى برىمەرى خۆمان - كەھەر جونەيھىك بەشى جەمىكى خواردنيانە، بەلام ئەو پىاوہ بەويژدان و موسلمانە ووتى: بىدە بەوہى دواوہى من من (عيشى)خۆم بۆيوى خۆم پەيدا كەردوہ.

ئەوہى زۆر سەيرو جىگای سەرنجە ئەو وولتە لەئەو ھەژارى و نەداريەى خۆى (واللەى سەرت سۇر دەمىنى لە ئايىن پەروەرى و زانست پەروەرى خەلكى ئەو وولتە:

برادەرىك ووتى: باسى زانست وزانىارى مامۆستايەكى كوردى خۆمانم كەرد زۆربە گىنگى يەوہ ووتم: ھەموو قورئانىشى لەبەرە، ئەو پىاوہش سەيرىكى كەردم و ووتى: بۆ لەبەر كەردنى قورئانىش شتىكى گىنگ و گەورەيە لای ئىوہ ماوہيەك لەمەو پىش سەرزمىريەك كرا تەنھا دوازدە ھەزار قورئان لەبەر ھەيە.

بەپراستى شەرمم لەخۆم كەدوہ، زۆربەى ئەوانەى پىش نوئىژى دەكەن لەمزگەوتەكان بەھەر ھەوت جۆرە شىوہكەى قورئان خویندن واتە(قراءات السبع) قورئانيان دەخویند، تا ئەو مزگەوتەى ئىمە نوئىژمان لى دەكەرد لە ھەر نوئىژىك لەنوئىژە بەدەنگەكان لەھەرنوئىژىك بەجۆرىك لەجۆرەكانى قورئان خویندن قورئانى لەپىش نوئىژىدا دەخویند.

نهك تهنها بۆقورئان و خویندنی شهرعی بهلكو (والله) ئهو ده‌رۆزه‌ی ده‌كات و نان له‌ده‌می خۆی و ماڤ و مندالی خۆی ده‌گریته‌وه به‌س تا منداله‌کانی بخوینن و بین به‌خواه‌نی پروانامه، موسلمانیتیکی کورد که خۆی بۆ بۆردی پزیشکی و خیزانه‌کەشی بۆ نه‌ندازیاری له‌وی ده‌یان خویند دوو کچ له‌گەڤ خیزانه‌کەم قوتابی بوون به‌لام تا بلیتی داماوو هه‌ژارو نه‌دار یه‌کی له‌ کچه‌کان زۆربه‌ی رۆژ که ده‌هات بۆ کۆلیژ شه‌ نه‌عله‌یه‌کی - دوور له‌ پرووی خویننه‌ر- تا پیی ده‌گه‌یشته کۆلیژ بنه‌که‌ی هه‌لده‌ته‌کاو لیده‌بۆوه بۆیه ئه‌م کچه‌ ده‌رزی و داویکی پیبوو ده‌چوه سووچینه‌که‌وه به‌کۆزله‌یی و نه‌عله‌که‌ی ده‌دوریه‌وه.

براو خوشکی به‌رێزو گه‌نج و لاوی خواناس: ئه‌مه‌ حالی خه‌لکانیتکه که له‌ نایین برواداریه‌وه براو خوشکی تۆن، نه‌گه‌ر هه‌چ نه‌بیته‌ به‌دوعاو نزاكانت له‌بیریان مه‌که، قه‌دری ئهو نازو نیعمه‌تانه‌ی خودای گه‌وره‌ بگه‌وه، سوپاسگوزار به‌و بزانه تۆ له‌ناو چ نازو نیعمه‌ت و خوشیه‌کدا، پرسیاری هه‌ره‌هه‌ مووشته لی ده‌گریته‌وه وه‌ك خودای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمووی: ﴿ثُمَّ

لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ﴾ {سوره‌تی التکاثر: ۸}

راسته هه‌ژارو نه‌دارن به‌لام زۆر خۆراگرو خاوه‌ن هه‌لویتست و دامه‌زراون له‌سه‌ر نایین و برواکه‌یان:

(شیخ إسماعیل حه‌نه‌فی) زانایه‌کی به‌ناویانگ و ناوداری مزگه‌وتیتیکی نزیک ئهو گه‌ره‌که‌ بوو که ئیمه‌ تیبدا نیشته‌جی بیووین، پروانامه‌ی دوکتۆرای هه‌بوو له‌شه‌ریعه‌دا پله‌ی پرۆفیسۆری هه‌بوو، به‌م دوایه‌ش وولتاتی سه‌عوویه به‌ په‌سمی بانگه‌یشتی کردو تاله‌ زانکۆکانیان وانه‌ بلیته‌وه ئه‌م مامۆستا به‌رێزه‌ فه‌رمووی:

پیاویکی مه‌سیحی نارده‌راوه‌ته‌ سودان تا خه‌لکه‌کانی بکاته مه‌سیحی هه‌رچی خه‌رجی و مالی دنیا هه‌یه‌ خستۆتینه‌ به‌ر ده‌ستی به‌س بۆئه‌وه‌ی خه‌لکێک هه‌لبه‌گه‌رتنیته‌وه له‌نایینی خزیان و بیان کاته کافر به‌لام دوا‌ی بیست و چوار سال گه‌ران و سوران و هه‌ولدان له‌گه‌ڤ خه‌لکی ئهو شاره‌ تهنها تاکه که‌سیکیشی پی هه‌لناخه‌له‌تی پی ناکریته مه‌سیحی، تهنها

چەند رۆژنیکی ماوہ بگەریتتەوہ وولاتەکەى خۆى بۆیە ھەموو ھەولئى خۆى ھەیە دەخاتەگەر بەس ئەگەر چ نەبیئت تەنھا کەسیئیکیش بکاتە مەسیحى بەیانیهکی زوو بەناو بازاردا دەگەریتت ئافرەتیکی بەتەمەنى نەخویندەوار دەبینیت کە (فولى سودانى) دەفرۆشیت - لەسودان واباوە پاقلەى کولائ دەخۆن ،بۆیە لەزۆربەى شوینیکان دەى فرۆشن - دەچیتە لای ھەندى (فولى) لى دەکریت و دەیەویت بیكات بە مەسیحى پىی دەلیت: تۆ موسلمانى؟

ئەویش دەلیت: بەلى موسلمانم

پىی دەلیت: (عیسا) چى لى ھا؟

ئەویش دەلیت: بەرز بۆوہ بۆ ئاسمان وەك خودای گەرە وای فەرمووہ.

دەلیت: ئەى (موحەمەد) چى لى ھا؟

دەلیت: وەفاتی کردو مرد.

دەلیت: باشە من پرسىار لەتۆ دەكەم زیندوو باشترە یا مردوو؟

ئەو ئافرەتە تیگەیشتووہش دەلیت: منیش پرسىارىك لەتۆ دەكەم ئایا (مەریەم) دایكى

(عیسا) پیغەمبەر زیندووہ یا مردووہ؟

دەلیت: مردووہ.

ئایا من زیندووم یا مردووم؟

دەلیت: زیندووی.

ئەویش دەلیت: کەواتە بەقسەى تۆ بیئت دەبیئت من لە(مەریەمە) باشترە گەرەتریم.

ئەو کابرایە دەلیت: خەلکانیک ئافرەتەکانى سەر جادەو (فول) فرۆشەکانیان ئاوا بیئت،

دەبیئت خویندەوارەکانیان چۆن بیئت!

بەرنامەى رۇژووموان:

- ۱- لەو رەمەزانە پىرۆزەو پەيوەندى لەگەل مامۆستاي مزگەوت بېستەو كۆپرەكانتى لەلادابنى تافىرى قورئانى پىرۆزو زانستى شەرىعى بىن، بەھەمان شىئە كچەكانت با لاي خىزائى مامۆستا بخوينن.
- ۲- ژمارەى مۆبايلى ھەندى لە مامۆستايانى ئايىنى وەرىگرەو لەشوتىنىكى بەرچاوى ناومالەكەت ھەلبواسە، تاھەر لەكاتى پىويستى بۆ پىسيارى شەرىعى پەيوەنديان پىئەبەكن .
برىارى گۆرانكارى بەدە:
- لەھەر شوتىنىك گوناھو خراپەيكت كىردووه چاكەو خىرىك لەوشوتىنە بكە تا بىتە رەشكەرەوھى گوناھو تاوانەكان.

خەلاتی بیست و شەشەمین

گەنجە دئەرم و خزمەتگوزارانى پۇژووەوانان

كاتى مانگى رەمەزانى پىرۆز دەگاتە رۆژەكانى كۆتايى مۇسلمانان تۆزىك ھەست بەلاوازى و بى ھىزى دەكەن بەتايبەت لەوسالانەى ئىستا كەمانگى رەمەزانى پىرۆز دەكەوتتە ناوەندى وەرزى گەرما و رۆژەكانى دريژن زياتر ھەست بەماندووبون دەكرىت بەتايبەت ئەوانەى بەسالچوو بەتەمەن.

بەلام مام حاجىەكى بەتەمەن و بەسالچوو رەمەزان كارى لەدل و دەروون كىردووە ئاويتەى گيان خويىنى ببوو، كاتى ئىوارە نزيك بەربانگ و كاتى پۇژوو شكاندن، كەھەر يەكەو باسى جەژنى دەكرد، دواى چەند پۇژى تر چەژنە بەلام ئەو مامە پىرە كانى بەسالچووە بەھىممەتە ووتى: (والله) ھەموو بەربانگىكى رۆژىكى رەمەزان لای من چەژن بوو.

بەلام لەمەش خۆشتر و بەچىژتر ھاتوچوو خزمەتگوزارى گەنج و لاوہ دىندارو خواناسەكانى مزگەوتە كە وەك كۆترە بى گوناھەكانى مزگەوت لەحەوشى مزگەوت دىن و دەچن حەوشى مزگەوت دەشۆن و سفەر پادەخەن و ئاوو خورما و شىرنەمەنى بۆ پۇژووەوانان نامادە دەكەن، مۇسلمانانىش بە پىرو گەنج و مندال لەدەورى سفەر دادەنىشن چاوەپوانى بانگ و بەربانگ دەكەن، ھەر يەكەو بەشيوەيەك خوداپەرستى دەكات يەكى دەستەكانى بەرز كىردۆتەووە خەرىكى پارانەووە نزاىە، يەكىكى تر باسى نازو نىعمەتى خوداى گەورە دەكات، گەنج و لاوانىش بەگەرم و گوپى خەرىكى دابەش كىردنى خواردن و خواردنەووەكانن.

بەراستى ئەگەر بە ووردى سەرنج بەدى ئىنجا دەزانى چەند وینەو دىمەنىكى جوان و دلرفینە.

بەراستى كەش و ھەوايەكى ئىمانى و پۇجى يە تەنھا سەيركىردنى ئەو دىمەن و ئەو ھەموو جۆش و خرۆشەى مۇسلمانان برواى مۇسلمانى پى زۆرو زیاد دەبىت.

خوشک و برای گه نجی به‌ریز:

ته‌مه‌نی گه‌نجایه‌تی خۆشترین قۆناغه نه‌گه‌ر دینداری له‌گه‌ل بیت.
 قۆناغی لایه‌تی کاتی هی‌زو تواناو ته‌واوبوونی بیرو هۆشی مرۆفه.
 دوای قۆناغی گه‌نجایه‌تیش قۆناغی ته‌واوبوونه له‌و قۆناغه‌دا خودای گه‌وره پی‌نغه‌مبه‌رانی
 ناردووو کردوونیه‌تی به‌پی‌نغه‌مبه‌ر(سه‌لامی خودای گه‌وره‌یان له‌سه‌ری‌ت)
 گه‌نج برپه‌ی پشتی هه‌موو نه‌ته‌وه‌و گه‌لی‌که.

رۆلی گه‌نج و لاو له‌گه‌یانندی په‌یامی خودای گه‌وره:

* هه‌موو پی‌نغه‌مبه‌رانی خودای گه‌وره له‌ته‌مه‌نی (۴۰) چل سالی بوون به‌پی‌نغه‌مبه
 * زۆریه‌ی زۆری نه‌وانه‌ی پشتیوانیان له‌په‌یامی پی‌نغه‌مبه‌ران کردووو گه‌نج و لاو بوونه.
 * (یارانی نه‌شکه‌وت) نه‌وانه‌ی شۆرش‌یکیان به‌ریا کرد له‌دژی کوفرو شیرک و
 خوانه‌ناسی، راگه‌یانندی نایینی راست و دروست، کۆمه‌له‌ گه‌نج و لای‌تیک بوون وه‌ک خودای
 گه‌وره ده‌فه‌رمووی: ﴿ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ
 هُدًى ﴾ {سوره‌تی الکهف: ۱۳}

* گه‌وره‌مان (نیه‌راهیم) پی‌نغه‌مبه‌ر (سه‌لامی خودای له‌سه‌ری‌ت) کاتی شۆرش
 یه‌کتاپه‌رستی هه‌ل‌گه‌رساند له‌دژی بت په‌رستی له‌قۆناغی گه‌نج و لایه‌تی دابوو خودای گه‌وره
 ده‌فه‌رمووی: ﴿ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ يُرَاهِمُ ﴾ {سوره‌تی الانبیاء: نایه‌تی ۶۰}
 * به‌سه‌ره‌ات و سه‌رگۆزه‌شته‌ی (نه‌سحابی ئوخدود) که‌شورش و راپه‌رینتیک بوو له‌دژی
 مرۆفه‌په‌رستی و کوفرو سته‌م و، به‌رزراگرتن و به‌گه‌وره‌دانان و راگه‌یانندی یه‌کتاپه‌رستی بو
 خودای تاک و ته‌نیا له‌سه‌ر ده‌ستی لاوو گه‌نجیکی تازه پی‌نگه‌یشتوو بوو.

خوشکی بهریز:

* خاتوو مهربه موی دایکی (عیسا) پیغه مبهه (سهلامی خودای لهسه بیت) گهوره ترین (موعجیزه) لهسه دهستی پرویداو، وه بههوی پاکی و بی گهردی و خواناسیه وه خودای گهوره کردی به دایکی یه کی له پیغه مبهه گهوره کان که (عیسا) پیغه مبهه (سهلامی خودای لهسه بیت) خوی و کوره کهی بوون به گهوره ترین به لگه و نیشانهی هیزو دهسه لاتی خودای گهوره و میهره بان، له ته مهنی گنج و لایه تیدا بوو.

بیربکه وه له رۆلی (عائیشه) و (فاتیمه) ی جگر گوشه و خوشه ویستی پیغه مبهه (ﷺ) (نهما) کچی پیشه و (نه بوبه کر) و (سومه یه) نینجا وورد بیه وه و بیربکه وه له ته مهنی خوت بزانه تو چیت کردوه بو نه و نایینی نیسلامه و دوارژی خوت.

به نامه ت له و مانگه پیروزه دا سه باره ت به به خشینی خیر و سه دهقه کانت:

۱- پرسیار بکه له و کهسه ی یارمه تی ده دهیت بزانه پیوستیه کهی چهنده نینجا بره پاره یه کی نه وتوی پی بده، که باری بابای هه ژار راست بکاته وه، بو نمونه نه گهر (۵۰) وه ره قه قهرزازه تو به لای کم (۲۰-۳۰) وه ره قه ی پی بدهیت.

۲- نه وه هه ژارو نه دارانه ی توانای نیش ه کاریان هیه، هه ولبده نیش و کاری بو دهسته بهر بکهیت، بو نمونه ده توانی چهنده مه کینه یه کی دوورمانی بو بکپردیت تا بو خوی بکه ویته سه ر پی چی تر پیوستی به خه لک نه بیت.

۳- چهنده که سیکي ده وله مهنو خودا پیداو ده توانن به یه که وه زه کات و خیره کانیان کۆبکه نه وه و به یه که وه پرۆزه و کاری خیری پی بکه نه وه.

بریری گوزانکاری بده:

خوشک و برای هه ژاری خوشه ویستی خوداو پیغه مبهه ی خوشه ویست (ﷺ):

خوشکی گهوره م: هه ولبده به یه کجاری خوت رزگار بکه ی له هه ژاری به وه ی به دهسته کانی خوت بژیوی ژبانی خوت و مندا له کانت په یدا بکهیت، بههوی کاری دوورمانی بیت یا هه رکاریکی تر که له تواناتا بیت

برای بهریتز: تۆش هه ولتبه نیشو کارتیکو گونجاو بکهیت به کرینی (عاره بانه) یهك بو پیدا کردنی بژیوی ژیانی خۆت و مال و منداله کانت.

خەلاتی بیست و حەوتەمین

تام و چیژ وەرگرتن لە نوێژ

نوێژ بەزمانی عەرەبی پیتی دەوتریت (صلاة) لە (صله) وە هاتوو و اتەپەییوەندی بەستن و وابەستەکردنی موسلمان بە خودای گەورە و میهرەبان چەندی موسلمانیش لە نوێژەکانیدا تێکەڵ بێت لە گەڵ خودای گەورە و میهرەبان ئەوەندە زیاتر تام و چیژ لە نوێژەکانی دەکات و دل و دەروونی پاک و بێگەرد دەبێت پیتی، هەر کاتیکیش موسلمان دل و دەروونی پاک و بێگەرد بوو هەموو ئەندامەکانی لاشە ی رێک و پێک و باش دەبن، هەر وەك خودای تاق و تەنیا دەفەرموویت: ﴿ اٰتْلُ مَا اَوْحٰى اِلَيْكَ مِنَ الْكِتٰبِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِتِّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَاَلْمُنْكَرِ وَاذْكُرْ اِلٰهَ اَكْبَرُ وَاَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ ﴾ {سورەتى العنكبوت: نایەتى ۴۵} واتە: (ئەى پێغەمبەر ﷺ) ئەوێ بۆت رەوانە دەکریت لە قورئان بێخوێنەرە و نوێژ بەچاکی ئەنجام بدە، چونکە بەراستی نوێژ بەرھەڵستی لە گوناھو تاوان و نادروستی دەکات، بێگومان یادى خوا لە هەموو شت گەورەترو بەنرخترە (کە دەبێت لە کاتى نوێژو کاتى تریشدا بیرو هۆشى ئیماندار، دابگریت) وخوا خۆی زانایەو بەهەموو ئەو کارو کردەوانەى کە ئەنجامی دەدەن).

مامۆستا (شیخ عبدالرحمانى نازادى) کە یەکیکە لە مامۆستا خاوەن هەلوێست و بانگخوێزە ناودارەکانى ناو و دەرەوێ (کوردستان) دەفەرمووی لە سەردانی ئێکەم بۆ یەکی لە ویلايەتەکانى (ئەمەریکا) لە یەکی بەبەندیخانەکانى ئەو ویلايەتە نامە یە کمان پى گەشت و وتیان: لەو بەندیخانە یە (پێنج هەزار) بەندی موسلمان هە یە پێمان خۆشە سەردانی ئێکبان بکەیت، منیش سەرم سوورما لە ویلايەتێکى وا کە موسلمان کە مینە یە ئەو زیندانى چ دەکات، دواى لیکۆلینە و بەدواداچوون بۆم دەرکەوت ئەوانە دواى ئەوێ رێگا درا بە بانگخوێزانی موسلمانان لە ناو بەندیخانەکان ئەوانیش دوتوانن رۆلى خۆیان بێنن لە ناو بەندیخانەکان ئەو

خه‌لکه به‌هۆی بانگه‌وازی زانایانی موسلمانان بووینه موسلمان وه به‌فرمانی فرمی نه‌و وولاته نه‌وهی نویتز بکات و هاتووچۆی مزگه‌وت بکات زۆر هانده‌دریت، له‌رووی ماددی و معنه‌وی، نه‌م فرمانه‌ش په‌سند کراو بووه بریار دوا‌ی نه‌وهی تیبینیان کرد هه‌رکه‌سیک له‌به‌ندیخانه‌کان به‌موسلمانی ده‌رچیت جاریکی تر هه‌رگیز هیچ تاوان و خراپه‌یه‌ک ناکاته‌وه، جاریکی تر به‌ندیخانه نابینیته‌وه.

ته‌نها ده‌لیم زۆر به‌داخه‌وه بۆ موسلمانانی رۆژه‌لاتی وه‌ک نیتمه.

(موعاویه)ی کوری (حه‌که‌م) هاوه‌لئیکی به‌پیزی پیغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویست بوو(ﷺ) له‌شاری مه‌دینه‌ی پیروز دانه‌ده‌نیشت و به‌هۆی سه‌رقالی و دووریه‌وه نه‌ی ده‌توانی به‌شداری بکات له‌کۆرو دانیشه‌نه‌کانی پیغه‌مبه‌ری خودا(ﷺ)، له‌ده‌شت و بیابانه‌کاندا ناژه‌لداری ده‌کرد، رۆژنیکیان (موعاویه) دیته‌ شاری مه‌دینه‌ی پیروزو ده‌چیته‌ مزگه‌وت له‌و کاته‌دا پیغه‌مبه‌ری سه‌روه‌ر(ﷺ) بۆیارانی باسی نادابی موسلمان ده‌کات له‌کاتی پۆمیندا، یه‌کی له‌و شتانه‌ی که‌ بۆی باس کردن کاتی موسلمانیک پۆمی و ووتی: (الحمدلله) وا سووننه‌ته نه‌وهی کوئی لی ده‌بیت پیی بلیت: (یرحمک الله) (موعاویه) نه‌مه‌ فیربوو دوا‌ی کاتی نویتز داهات پیغه‌مبه‌ری سه‌روه‌رو(ﷺ) یاران‌ی نویتزی به‌کۆمه‌لیان نه‌نجام ده‌دا له‌مزگه‌وت (موعاویه)ش له‌گه‌ل نه‌وان ده‌ستی به‌ نویتز کردن کرد، کاتی له‌ناو نویتزدا یه‌کی له‌نویتز خۆینان پۆمی، (موعاویه) به‌ده‌نگیکی به‌رز هاواری کردو ووتی: (یرحمک الله) نویتز خۆینه‌کان تۆزیک شله‌ژان و، وای نویتز ته‌واوبوون وه‌ک ناره‌زایی ده‌رپرین هه‌ریه‌که‌ له‌شوینی خۆی ناوپی لیتی ده‌دایه‌وه‌و سه‌یری ده‌کرد، کاتی (موعاویه) نه‌م شله‌ژان و ناره‌زاییه‌ی لیتیان بینی ووتی: نه‌ی دایکه‌کانتان سینگه‌ کوتیتان بۆ بکات!! چی یه‌ بۆ وا سه‌یرم ده‌که‌ن؟

هه‌ر که‌سه‌و له‌شوینی خۆی شه‌قی له‌رانی خۆی ده‌دا تا چیتر قسان نه‌کات و بی‌ده‌نگه‌ بیت، نینجا بی‌ده‌نگبوو که‌نویتزه‌که‌ ته‌واوبوو پیغه‌مبه‌ری خودا(ﷺ) رووی له‌موسلمانه‌کان کردوو بی‌گومان کوئی له‌ده‌نگه‌ ده‌نگ و شله‌ژانه‌کانیان ببوو ده‌شی زانی ده‌نگه‌که‌ ده‌نگیکی زۆر کرا به‌لام به‌ته‌واوی نه‌ی ده‌زانی کیتیه‌؟ بوته‌ پرسیاری کرد: (کی بوو قسه‌ی کرد)

ناماژه‌یان بو (موعاویه) کرد، پیغه‌مبه‌ری خو شه‌ویست (ﷺ) بانگی کرد (موعاویه) ش به‌ترسو دوو دلئه‌کی زوره‌وه به‌ره‌و رووی چوو نازانیت چی پی ده‌لئیت و چوئن مامه‌له‌ی له‌گه‌لدا ده‌کات که بووه‌ت مایه‌ی تیکدانی نویژه‌کانیان.

(موعاویه) (خودا لئی رازی بیت) خوئی ده‌گیریتیه‌وه ده‌فرمووی: به‌دایک و باوکه‌وه به‌قوربان‌ی پیغه‌مبه‌ر بم (ﷺ) (والله) نه‌له‌پیش‌ترو نه‌له‌ داهاتودا هیچ ماموستا و فیرکه‌رینکم نه‌بینی وه‌ک نه‌و باش کاری فیرکردن نه‌نجام بدات (والله) نه‌رووی لی گرز کردم.. نه‌لئی دام.. نه‌قسه‌ی پی ووتم.

به‌لکو تنه‌ها فرمووی: (نه‌ی (موعاویه) نه‌و نویژانه‌ی نیمه‌ ناییت هیچ قسه‌یه‌کی مرؤفی تیدا بکریت، تنه‌ها (تسه‌بیح) واته‌ ووتنی (سبحان الله) و (تکبیر) ووتنی (الله أكبر) و قورنان خویندنی تیدا ده‌کریت).

به‌لئی نویژ بریتی یه‌ له‌م زیکرو ویردانه‌و به‌س، نه‌مانه‌ش به‌ناخی دلوه‌و بیت زیاتر زورت‌ر کار له‌دل وده‌روون ده‌کات و موسلمان زیاتر تام و چیژ له‌نویژه‌که‌ی ده‌کات.

کاتیکیش فرمانی خودای گه‌وره‌و میهره‌بان جی به‌جی کرا خودای گه‌وره‌و میهره‌بانیش ده‌بیته‌ هاوکارو پشتیوان و یارمه‌تی دهرت له‌هه‌موو گرفت و کیشه‌کانی ژانیت ده‌ستی په‌روه‌ردگارت ده‌بینی و هه‌ست به‌هیزو توانایه‌کی بی نه‌ندازه‌و له‌توانابه‌ده‌ر ده‌که‌یت، وه‌ک پیغه‌مبه‌ری خو شه‌ویست (ﷺ) ده‌فرمووی: ((إحفظ الله يحفظك، إحفظ الله تجده تجاهك)) واته‌: (فرمانه‌کانی خودای گه‌وره‌و جی به‌جی بکه‌و بپاریزه‌، خودای گه‌وره‌ش خوت و نیش و کاره‌کانت ده‌پاریژیت، فرمانه‌کانی خودای کار به‌جی بپاریزه‌ خودای گه‌وره‌و ده‌بینی له‌به‌رده‌م هه‌موو پیشه‌اتیک‌ی ناخوش و کیرو گرفتیک).

روژنیکیان پیاوئیکی ده‌شته‌کی عه‌ره‌ب (نه‌عربی) به‌به‌رده‌م مزگه‌وته‌که‌ی پیغه‌مبه‌ری خودادا تیه‌ری کاتی نویژ ده‌بیت، نه‌ویش وولاخه‌که‌ی له‌به‌رده‌م مزگه‌وته‌که‌ ده‌به‌ستیتیه‌وه ده‌چیته‌ مزگه‌وت نویژه‌که‌ی ده‌کات و دیته‌ده‌ر، ده‌بینی وولاخه‌که‌ی نه‌ماوه‌ زور په‌ریشان ده‌بیت دواپی هه‌ردوو ده‌سته‌کانی به‌رزده‌کاته‌وه‌و ده‌لئیت: نه‌ی خودایه‌ من نه‌مانه‌ته‌که‌ی تو

جی به جی کردئی کوا نه مانه ته که ی من، نهو کابرایه که متمانیه کی ته وای به خودای گه وره هه بووه هیشتا دهسته کانی نه هینابووه خوار یه کی دهستیکی له سر شانیداو پیی ووت: کاکه گیان نهو ووشره نی تویه به ربوو من گرتیمه وه.

* به لئی پرسیار له خوت بکه و بزانه:

نایا نویژه کانت جی به جی ده که ییت یا باریکی گرانه و له کۆلی خۆتی ده که یته وه؟
نایا قهت رۆژیک ته فسیریکت خویندۆته وه سه بارهت بهو سورته ته ی رۆژانه به لای کهم حه فده جار ده بخۆیتیمه وه که سورته تی فاتیه حیه؟
نایا ده زانی نویژه بهرز بوونه وه ی روو حی نیمانداره به ره و خودای گه وره و خه لکه پاکه کانی سه روو؟

نایا ده زانی هه ر ده سنویژه شوشتنیک چ خۆشی و تام و چیژیکت پی ده که یه نیت؟
بیرت کردۆته وه هه موو ته مه نه که ت وه ک نهو ماوه ی نیتوان بانگ و قامهت (نویژدابه ستنه)
سه ره تای ده سپیکردنی ژیانته به بانگ ده ست پیده کات، کۆتاییه که شی به نویژیکی چوار (الله اکبر) ی کۆتایی پی دیت.

* پیناسه ی نویژه:

نویژه ناسنامه ی موسلمانه.
نویژه یه کهم پرسیار ی رۆژی دواییه.
نویژه تاکه فه رزو فه رماتیکه به بانگه یشتیکی تاییه تی پیغه مبه ر) فه رزکرا.
نویژه لابه رو خاوینکه ره وه ی گونا هو تاوانه.
نویژه نارامی دل و ده روونه.
نویژه به لگه و نیشانه ی نیمانداری راسته قینه یه.
نویژه: خوداناسی و خۆناسیه
نویژه: به خشه ری تام و چیژی نیمانیه.

رۆژووھوانانی خۆشەویست و موسلمانانی ریتدار: با لەو رەمەزانەو بەنویژەکانی خۆماندا بچینەوھو گۆرانکاری بکەین لەنویژەکانمان و بەرنامەیکە تاییبەتمان ھەبێت بۆ قۆرتنەوھە ی ھەلە زێرینەکانی ئەو مانگە پیرۆزە:

* ھەولبە ئەو موزگینی ئەو دوو خەلاتە ی پیغەمبەری خودا لەو رەمەزانەدا بەدەست بێت، کە پیغەمبەری خودا (ﷺ) دەفەرموویت: ((من صلی أربعین یوما فی جماعة یدرک تکبیرة الأولى کتب له براءتان: براءة من النفاق و براءة من النار)) (تیرمذی گێرایبەتیمەه) {واتە: (ھەر کەسێک چل رۆژ نوێژ بە کۆمەڵ بکات بە (الله اکبر) ی یە کەمی نوێژ دابەستن رابگات لەدوو شت رزگاری دەبێت: رزگاری دەبێت لەدووڕووی، وەرزگاری دەبێت لەناگری دۆزەخ)

بۆ بەدەستھێنانی ئەو خەلاتەش: (دە) رۆژبەر لە ھاتنی مانگی رەمەزان، لەگەڵ (سی) رۆژی مانگی رەمەزان ھەموو نوێژکانت بە کۆمەڵ بێت لەگەڵ دەکاتە (چل) رۆژ نەگەر نا ھەولبە مانگی رەمەزان بەتەواوی و لەگەڵ (دە) رۆژی دوا ی مانگی رەمەزان نوێژەکانت بە کۆمەڵ بێت ئەو پاداشت و خێرو خەلاتەت دەست دەکەوێت.

* نەگەر ھەر نەبێت زۆر ناگاداری نوێژی بەیانی و نوێژی (عیشا) خەوتنان بە پیغەمبەری خودا (ﷺ) دەفەرموویت: ((من صلی الصبح فی جماعة فکأنما قام اللیل کله، ومن صلی العشاء فی جماعة فکأنما قام نصف اللیل)) واتە: (نەوھ ی نوێژی بەیانی بە کۆمەڵ بکات وەک ئەوھ یە ئەو شەوھ تا بەیانی شەو نوێژی کردبێت، وە ئەوھ ی نوێژی عیشا بە کۆمەڵ بکات وەک ئەوھ یە نیوھ ی ئەو شەوھ ی بەشەو نوێژ بەسەربردبێت)

* ھەولبە رۆژانە بەلای کەم دوازدە رکات نوێژی سووننەتت کردبێت پیغەمبەری سەرور (ﷺ) دەفەرمووی: ((من صلی فی الیوم اثنی عشر رکعة بنی الله له بیتا فی الجنة)) واتە: (نەوھ ی رۆژانە دوازدە رکات نوێژی کردبێت خودای گەرھە خانوویەکی لەبەھشت بۆدروست دەکات).

بەرنامەى پۇژووھوان سەبارەت بە نوێژە سووننەتەکان:

۱- ھەموو نوێژە سووننەتەکانى پېش و پاشى نوێژە فەرزەکان جى بەجى بکە.

۲- نوێژى چىشتەنگاو بکە.

۳- نوێژى چوونە ناومزگەوت بکە.

۴- زۆر ناگادارى نوێژى (تەراوىح) بە.

برىارى گۆزانکاری بە:

خوشک و براى بەرئىز: بەتەواوى شارەزا بە لە (حىجاب) پۆشاکى شەرىعى نافرەتان ،

ئەونايەتەنەى دەربارەى ھاتووہ بىخوینەوہ، نىنجا خوشكى خۆم سەرنجىكى بەرگەكەى خۆت

بەو، براى موسلمان تۆش ووردبەوہ لە بەرگى خىزان و كچەكەت .

خەلاتی بیست و ھەشتەمین

تۆلە کردنەوی خودای گەورە دەبیئت چۆن بیئت؟!

(شیخ موحەممەد حەسسان) یەکیکە لەبانگخوازە ھەرە بەناوبانگەکانی جیھانی نیسلامی، باسی ڕووداوو بەسەرھاتی گەنجیکی (نەمەریکی) دەگیریتەووە دەفەرمووی:

کۆمەڵێک موسڵمانی دانیشتووی (نەمەریکا) کە لە ویلايەتی (کالیفۆرنیا) دەژیان بانگھێشی منیان کرد تا بچم لەو ویلايەتە بانگەوازی ئەو خەلکە بێ دین و خوانەناسانە بکەم و ڕیگای راستیان پێ نیشان بدەم، کەچووم ھۆلێکی زۆر گەورەو فراوانیان بۆ ئامادە کردبووم و بانگەشەییەکی زۆر بەریلاویان بۆکۆپەرە کە کردبوو بۆیە خەلکێکی یەكجار زۆر ھاتبوون تەنھا دانیشتوانی ناوھۆلە کە نزیکە (سی ھزار) کەس دەبوو جگە لەوانەمی بەپێتوہ لەناو ھۆلە کە ھەستابوون و لەدەرەوہش بەھەمان شیوہبوو، بێگومان زۆربەمی خەلکە کە (نەمەریکی) بوون، ھەموو جۆرە بیروباوەریکی تێدابوو لە (مەسیحی) و (جولە کە) پەش بیست... ھتەد.

منیش دەستم بەووتارە کەم کردو لەو ووتارەدا باسی ئەرکی مەرۆڤ بەگشتی موسڵمان بەتایبەتیم کرد لەو دونیایەو دواڕۆژی ئەو مەرۆڤەو موسڵمانە لەدواڕۆژدا کرد، ووتارە کە کاری لەزۆربەمی ئامادەبووەکان کردو بەشیکی زۆر ئەو خەلکە یا دەگریا یا فرمیتسک لەچاوەکانی قەتیس مابوو، بەلام گەنجیکی ڕەش پیست بەشیوہییەکی ئەوتۆ دەگریا گریانە کەمی سەرنجی ھەر ھەموو خەلکە کەمی ڕاکیشابوو، لەبەر گریان و نالەو نرکە کەمی زۆرجار منیش قسەم پێ ئەدە کرا، تا لەووتارە کەم بوومەوہ سەیرم کرد زۆر بێ تاقەت و شەکت بووہ بۆیە ھەر زوو چوومە لای لیم پرسی: بۆ وا دەگرییت چی بووہ؟ زۆر بەبێ تاقەتی و بەھەناسە برکیتوہ ووتی:

بەزمانی (ئینگلیزی) ووتی: (باشیخ) تۆنازانی من چیم کردووەو تانیستا من وەك مەرۆڤ نەژیام و تەنھا کاری من ڕیگری و چەتەیی بووہ تانیستا نەمزانوہ ژیان مانای چییەو چۆنە مامۆستای بەرپێز: دەستم لەملی کردو باوہشم لییدا لەخۆشیان فرمیتسک بەژاوەکاندا دەھاتە

خواره‌وه و قورگم پری گریان ببوو پییم ووت: برای خۆم خودای گه‌وره زۆر به‌ره‌جمه‌و په‌جمه‌تی زۆر فراوان و بی سنوره له‌به‌نده‌کانی خۆش ده‌بیته هه‌رچهن‌دی تاوان و گونا‌هیان زۆریته و دورکه‌وتبهنه‌ته‌وه لی‌ی و نه‌و هه‌رلییان خۆش ده‌بیته ، به‌سۆزو میه‌ره‌بانی خۆیه‌وه به‌ره‌و رویان دیت چهن‌دین نایه‌تی پی‌رۆزه‌ی خودای گه‌وره‌و میه‌ره‌بانم بۆی خۆینده‌وه به‌تایه‌ت نه‌وانی‌ته پی‌رۆزم بۆ خۆینده‌وه و مانا که‌ییم بۆ لی‌کدا‌یه‌وه‌و: ﴿قُلْ يٰعِبَادِیَ الَّذِیْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ یَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِیْعًا اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ﴾ {سوره‌تی الزمر: نایه‌تی ۵۳} واته: (نه‌ی پی‌غه‌مبه‌ر(ﷺ) پییان بلی: خوا ده‌فه‌رمو‌ویت: نه‌ی به‌نده‌کام.. نه‌وانه‌ی که‌خۆتان گونا‌ه‌بار کردو‌وه و هه‌له‌تان زۆره، نا‌نومی‌د مه‌بن له‌ره‌جمه‌تی خوا، چونکه به‌راستی نه‌گه‌ر نی‌وه ته‌وبه‌ی راست و دروست بکه‌ن، خوا له‌هه‌ر هه‌موو گونا‌هو هه‌له‌کانتان خۆش ده‌بیته، چونکه بی‌گومان شه‌و خوا‌یه زۆر لی‌خۆش‌بوو لی‌بوورده‌یه‌و زۆر به‌سۆزو میه‌ره‌بانیشه)

ئینجا له‌گه‌ل خۆم بردم بۆ شو‌ینیک و وورده وورده باسی نایینی نی‌سلام و خودای گه‌وره‌و پی‌غه‌مبه‌ری خودام(ﷺ) بۆی کرد، هه‌ر چهن‌دی نایه‌ت و فه‌رمو‌وده‌ی پی‌غه‌مبه‌ری خۆشه‌ویستی ده‌بیست(ﷺ) زیاتر ده‌گه‌شایه‌وه‌و به‌په‌رۆشته‌ر ده‌بوو بۆ نایینی پی‌رۆزی نی‌سلام.

دوایی نامۆزگاری برا‌کانی شه‌و شو‌ینهم کرد که‌په‌ره‌پاره‌یه‌کی بۆ کۆ بکه‌نه‌وه‌و یارمه‌تی ماددی و مه‌عنه‌وی بدن به‌لام شه‌وه‌ی سه‌رنجی را‌کی‌شام شه‌وه بوو کاتی‌پاره‌که‌مان پییدا ووتی: نامه‌و‌یت ووتمان: شه‌وه شتیکی زۆر ساده‌یه‌و مافی برا‌یه‌تیمان به‌رامبه‌ر یه‌کتر نایینه‌که‌مان داوامان لی‌ ده‌کات که‌وابین به‌رامبه‌ر یه‌ک، به‌ده‌م گریان‌شه‌وه ووتی: کاتی‌من خودای گه‌وره‌م نه‌ناسی بوو رزق و رۆزی ده‌دام و فه‌رامۆشی نه‌کردبووم، نی‌ستا که‌ده‌ی ناسم و لی‌ی نزیکم چۆن رزق و رۆزیم نادات و فه‌رامۆشم ده‌کات.

دوای ته‌نها شه‌ش مانگ جا‌ریکی تر چوومه‌وه هه‌مان شه‌و شو‌ینه‌و ووتاریکی ترم پی‌شکه‌ش کرد، له‌ناو ووتاره‌که‌دا شه‌و برا شه‌مه‌ری‌کیه‌م بیره‌اته‌وه، دوای ته‌واوبوونی ووتاره‌که‌

پرسیارم کرد لهو موسلمانانهی نهو شوینهو کاتی ناونیشانه کهیم ووت ووتیان: ئا یاشیخ تۆمه بهستت فلان کهسه خاوهن کۆمپانیا و وتم: نه خیر کۆمپانیای چی نهو کوره زۆر هه ژارو نه داربوو تنهها پاره یه که ژهم خواردنیشی نه بوو کاتی زیاتر ناونیشانه کهیم هه لدا ووتیان: ته و او ههر کوره ی تۆ باسی هه وه سه رم سوورما نه م ده زانی بپروا بکه م یان نا به لأم دوا یی هه ستام بو خۆم چومه کۆمپانیا که که چوم پرسیارم کرد ووتیان: نهو بو خۆی به رپوه به ری کۆمپانیا که یه ئیستا ده رچوه به لأم خیزانه که ی له شوینیه تی، چومه ژووری به رپوه به ری کۆمپانیا بینیم نافره تیکی بالئا پۆشی زۆر به شهرم و شکۆ دانیشتوه وه که بلّیسی به چکه موسلمان هه نده پابه ندو ده سگرتوو به نایینه که ی که چومه لای تنهها به کویزه ی قسه ی له گه لدا کرد ووتی: فه رموو چ خزمه تیکت هه یه، منیش ناو نیشانی نهو کوره م پیسی ووت ووتی: نه مه پیاوی منه چ کاریکت پییه تی و وتم: تنهها ده مه ویت بیبینم له قسه کان هه سستی کرد من هۆکاری موسلمان بوونی بوویه، ووتی: تۆ فلان که سی و وتم: به لّی ووتی: به راستی تۆ چاکهت زۆره له سه ر ئیمه منیش تنهها دووسی مانگیکه بویه موسلمان به هۆی نهو کوره گه نجه وه، باوکی من له ده وه له مه ندرین که سه کانی نهو ویلایه ته بوو نه م کۆمپانیا یه و چه ندین ماڵ و سامان و کارگو کۆشک و تهلارو بالئاخانه ی تری هه بوو تنهها منی هه بوو وه که مندال بۆیه که مرد نهو ماڵ و سامانه هه مووی که وته سه ر ناوی من منیش به هۆی نهو ماڵ و سامانه له لایه که، له لایه کی تر به هۆی نه بوونی متمانه م به هیچ که س بۆیه نه م ده توانی شوو به که س بکه م، به لأم به یانیه که بو نهو کۆمپانیا یه ده هاتم کاتی بینیم نهو گه نجه ی ئیستا پیاومه له ناو کۆمپانیا بوو منیش جانتایه که پارهم پیبوو بۆیه بۆیه زۆر ترسام و دلّم که وته لیدانیک ی زۆر ده م ووت ئیستا نا ئیستا جانتاکه م لیده بات و راده کات یا په لامارم ده دات به لأم دوا ی ماوه یه که نهو کور هه ری بلّند نه ده کرد به لکو سه ری له بهر خۆی نابوو له دلّی خۆمدا و وتم: بیر ده کاته وه چۆن هه لیک بقۆزیته وه و زیانیکم لی بدات تا وا ریکه وت به یه که وه سواری به رزکه ره وه (مه سه عد) ه که بووین له من و نهو زیاتر که سی ترمان له گه لدا نه بوو ترسه که م زۆر زۆر زیاتر بوو به لأم سه یرم کرد نهو کوره تنهها سه یریکیشی نه کردم، زۆر سه یرم

پیی ھات دەبی بۆ سەیرم نەکات، خۆ نەگەر پتویستی بە پارەش نەبیت ئەی بۆ سەیرم ناکات دەبیت ئەوەندە ناشیرین و قیژەون یم کەتەنھا سەیرشم نەکات، بۆیە ھەر چەندی بێرم کردەوہ لەو کورە گەنجە رەش پێستە نەگەشتە ھیچ سەرەداویک کاتی گەشتینە شوینی مەبەست ئەو ھاتە دەر و منیش بەدوای ئەودا ھاتمە دەر لەدەرەوہ بەدەنگیکی نزم ز نەرم لەبەرە خۆیەوہ بی ئەوہی سەری بلند بکات ووتی: بی زەحمەت بەرپۆتوہبەری کۆمپانیا لەکویتیە؟ منیش ووتم: من بەرپۆتوہبەری کۆمپانیام فەرموو چیت دەویت؟

ووتی: من کەسیکی بی کارم نەگەر شوینی بەتال ھەبیت بۆ کارکردن.

کەسەیرم کرد بینیم رەش پێستەو لەوانە ی کاری رێگری و چەتەیی دەکەن، بەلام بۆ ئەمە وایە نازانم!

پیی ووتم: داہیشە پیم نالیتی تۆ بۆ سەیری من ناکەیت؟ ووتی: من موسلمانم لەو ناینە ی ئیسلامدا ھەرەمەو دروست نیە پیاوی بیانی سەیری ھیچ ئافرەتیک بکات جگە لە خیزانی خۆی کە لیتی ھەلالە.

کەئەمەم بیست گەورەیی ئەو ئیسلامەم بۆ دەرکەوت کەچ پزیتکی بۆئافرەت دانائوہ و ئافرەت لەو وولاتە لەچ بارودۆختیکی پەر لە مەترسی و سوکایەتی پیتکردن دەژین، ئافرەت وەک کالۆ کەلی بازرگان ی مامەلە ی لەگەڵ دەکریت و ھەزارەھا رەش پیت وەک ئەو گەنجە کاری مافیایی و دزی و تاوان دەکەن بەلام ناینیتک ئەو درندەییە بگۆریت بۆ ئەوجۆرە مرۆفە بەراستی ناینیتکی گەورە و راست و دروست و گونجاوہ بۆ ئەوہی بکریت بەبەرنامە ی ژیان و دەستووور یاسای بەرپۆتوہبردنی کاروباری مرۆفەکان.

بۆیە ھەرزوو بریارمدا بێم بەموسلمان و ئیسلامەتی خۆم لەسەر دەستی ئەو کورە بەرپۆتوہ راگەیاندو، داواشم لەو گەنجە کرد کە یم ھینیت بەکویریە ی شەری ئیسلام، بەلام ئەو گەنجە ووتی: من ھیچ شتیکم نیە تا بیکەم بەمارەیی تۆو خەرجیت، منیش کاتی ئەو موسلمانەتیە نایاب و مەردایەتیەم لیتی بینی ووتم ھەرچی پارەوپیول سامانم ھەبە دەبێخەمە سەرنای تۆ،

تۆخواھنی من مائەكەشم بە ئیستا ماوہی چەند مانگیكە خۆشتەین ژیان لەگەڵ یەك بەسەر دەبەین.

ئەوہی جیی سەرنج و تیڕامانە:

* بۆچی خەلكانی دوور لەو نایینە ئاوا زوو شایەدی دەدەن بۆ گەورەیی و شكۆداری ئەو نایینە پیرۆزە؟

* مرۆڤ لەئیسلامدا خۆی دەبینیتەوہ.

* ئەوہی شتێك لەپیناوی خوادا وازلی بەیتیت خودای گەورە باشترین قەرەبووی بۆ دەكاتەوہ.

* سوپاس بۆ ئەو خودایەیی بەر لەوہی ئەو بی بروایانە موسلمانان بناسن، نایینی پیرۆزی ئیسلام دەناسن.

* بیریكەوہ لەپێك و پێکی و سەردانەواندنی ئەو گەنجە موسلمانەیی چەند مانگیكە موسلمان بووہ لەگەڵ ئەو گەنجانەیی لەبنەرەت و بنچینەوہ بەناو موسلمانن.

* گەورەیی ھەست كردن بەچاودێری خودای گەورە .

بەرنامەییەکی تاییبەت بەنەخۆشان لەومانگە پیرۆزەدا:

۱- زۆر لەخۆت مەكە بۆبەرۆژوو بوونی ئەو مانگە، ئەگەر پزیشكینکی پسپۆری موسلمان ووتی بەرۆژوو مەبە.

۲- دوعاو پارانەوہی نەخۆش وەرکیراوە، بۆیە زۆر بپارێتوہ بۆخۆت بۆموسلمان .

۳- سوپاسگوزاریو ناشوكری مەكە.

۴- خێرو سەدەقە دەبیتتە چارەسەری نەخۆشی، بۆیە زۆر خێرو سەدەقە بكە.

بریارى گۆرانکاری بەدە:

ووردبەوہو بیریكەوہ بزانیە: پێش ئەو نەخۆشیەت چ خراپەو كرداریكی ناشەرعی و نادروستت كردووە، تۆبە یەكجارەکی لى بكەو، پەشیمان ببەوہ.

خهلاتی بیست و نویهمین

((وقال الرسول يارب ان قومي اتخذوا هذا القرآن مهجورا))

مانگی ره مهزان و قورنانی پیروژ دووشتی ناویتتهی یه کترو، ههیه کیتکیان تهواوکه ری نهوی تره، ره مهزان گهوره و ریزدارو شهرهف مهنده چونکه قورنانی پیروژی تیدا دابهزیه، کهوابوو تیشکی قورنانی پیروژ بهرهر شتیک بکهویت و، لههر شتیک بدات نهوشته پرشنگذارو پیروژو گهوره ده بیئت.

ژیان لهگهله قورنان و لهژیر سیبهری قورنان تام و چیژیکی ههیه مروژ ناتوانیت به زمان باسی بکات ده ری بپریت مهگه که سیک بو خوی لهناو نهو نیعمه ته دا ژیا بیئت. ژیان لهگهله قورنان ناخوشی و دهر دو بهلا لاده بات و سووک ده کات، خراپه و تاوان رهش ده کاتهوه، تای تهرازووی چاکه کاری گران و قورس ده کات.

رۆژوو هوانانی مانگی ره مهزانی پیروژ: فهرموون بابیه که وه کوئی لهم چیروکه بگرین: ده گپرنه وه پیاویتیکی پیرو به سالآچوو دیندارو خواناس، هه موو رۆژیک زۆریه ی کاته کانی خوی به قورنان خویندن به سه ر ده برد به تاییهت دوی نویژی به یانیان به ده نکه گران و نه غمه ی قورگه پر له جۆش و خرۆشه که ی قورنانیکی زۆر به کاریگه ری ده خویندن، نهو پیره پیاوه نه وه یه کی هه بوو گه نجیکی تازه پینگه یشتوو بوو، زۆر جار بهو باپیره ی خوی دهوت باپیره گیان: نازام بوچی من که قورنان ده خوینم کارم تی ناکات و سودی لی نایینم؟ باپیره ش له وه لامیدا پیی دهوت: رۆله تو به رده و امبه هه ر رۆژیک دیت سودی لی ده بینیت و کاریگه ری ده بیئت.

ناوه ناوه نهم گه نجه نهم پرسیاره ی له باپیره ی دووباره ده کرده وه به تاییهت کاتی که قورنان خویندن باپیره ی ده بینی.

رۆژیک نهو گه نجه ژیره جاریکی تر نهو پرسیاره ی له باپیره ی کرده وه باپیره یی ویستی وه لامیکی وای بداته وه که تا ماوه له بیرو میتشکی بمینیت و هه رگیز له بیری نه چیته وه بویه

به شیوه‌ی پندناسا به کردار پی‌سلمانند که قورنان چ کاریگه‌ریه‌کی گه‌وره‌ی به‌سهر دل و ده‌روون ناخر مرؤژ.

که‌ونه‌ تنه‌که‌یه‌کی کۆنی کون له‌وی که‌وتبوو که‌هه‌موو جار مشکی و خه‌لووزیان پی فری ده‌دا له‌ناو ناگردانه‌که‌یان باپیره‌ ووتی: رۆله گیان به‌و تنه‌که‌ برۆ له‌رووباره‌که‌ پریکه‌ له‌ناوو بیه‌ینه‌وه‌ نه‌و که‌نجه‌ش ده‌ستیدا تنه‌که‌که‌و هی‌نایه‌ لای باپیره‌ی و ووتی: باپیره‌ گیان نه‌م تنه‌که‌ که‌ونه‌و ره‌شه‌ باپیره‌ش ووتی: قه‌ینا‌کا رۆله گیان من چیت پی ده‌لیم وابکه‌ بۆیه‌ نه‌و که‌نجه‌ به‌رپیره‌ بی سی دوو ده‌ستی دایه‌ تنه‌که‌که‌و چوو ه‌سهر زیه‌که‌ پری کرد له‌ناوو به‌لام تا که‌یشته‌وه‌ لای باپیره‌ی هیچ ناوی تیدا نه‌مابوو، چهن‌دین جار باپیره‌ی نه‌و کاره‌ی پی دووباره‌ کرده‌وه‌ تا له‌کۆتاییدا بانگی نه‌وه‌که‌ی کردو پی رۆله گیان سه‌یری نه‌م تنه‌که‌ بکه‌ بزانه‌ هیچ ره‌شایی پی‌وه‌ ماوه‌ نایا خاوتین بۆته‌وه‌ یان نا؟ ووتی: به‌لئی خاوتین بۆته‌وه‌ ووتی: که‌وابوو بزانه‌ رۆله‌گیان قورنانش به‌م جۆره‌ کاریگه‌ری و سوودی هه‌یه‌ له‌سهر دل و ده‌روون وناخان.

که‌وابوو براو خوشکی موسلمان با له‌و ره‌مه‌زانه‌وه‌ بریار بده‌ین:

* نه‌گه‌ر تا ئیستا قورنانی پی‌رۆزت به‌ره‌وانی و ته‌واوی خه‌تم نه‌کردوو، به‌لین بده‌ نه‌گه‌یته‌وه‌ ره‌مه‌زانی داهاتوو هه‌موو قورنانی پی‌رۆزت به‌ته‌واوی و ره‌وانی خویند بیت، نه‌ویش هه‌ولبده‌ هه‌فته‌ی چهن‌د رۆژیک دیار بکه‌ لای که‌سینکی قورنان خوتین و شاره‌زا رۆژانه‌ چهن‌د نایه‌تینکی لا بخوینه‌.

* قورنان خویندن لای خۆمان به‌ زه‌حمه‌ت و گران نه‌زانین، چهن‌که‌ خودای گه‌وره‌ خۆی به‌لین داوه‌ نه‌وه‌ی هه‌ولبده‌ات خۆی شاره‌زا بکات له‌قورنان خودای بۆی ناسان ده‌کات وه‌ک ده‌فه‌رمووی: ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ﴾ {سوره‌تی القم: نایه‌تی ۱۷} داته‌: (بی‌گومان ئیمه‌ قورنمان ناسان کردوو بۆ(خویندنه‌وه‌و تینگه‌یشتن و) نامۆژگاری وه‌رگرتن، جا نایا که‌سینک هه‌یه‌ که‌ده‌رکی حه‌قیقه‌ت و راستی بکات و په‌ندی وه‌رگرتینت).

* هه‌ولبده‌ به‌رده‌وام بی پچران دۆست قورنان بیت و لیتی دانه‌بریت، رۆژانه‌ پشکینکی دیاری کراوت هه‌بیت بۆ قورنان خویندن و خۆ شاره‌زا کردن له‌زانسته‌کانی قورنانی پی‌رۆز.

* ههولبده لهو مانگی ره مهزانه دا زۆر ترین کاتی خۆت به قورشان خۆیندن به سهر بهیت و، پیش هاتنی مانگی ره مهزان بهرنامه یه کی وا دابریژه که به لای کهم دووسی خه تم بکهیت، نه گهر بهم شیوه قورشان بخۆینی: کاتی پارشیو خواردن نیو جوز بخۆینه، دوا ی نویژی به یانی نیو جوز بخۆینه دوا ی تا پیش نویژی (عهر) نیو جوز بخۆینه، دوا ی عهر تا مه غریب جوزنیکی تهواو بخۆینه، شهوانیش ههولبده نیو جوزنی تر بخۆینه، نه گهم بهرنامه یه پهیره وو جی به جی بکهیت سی خه تمی تهواو ده کهیت.

* برای خۆیندهوارو رۆشه نبیر باچهند تهفسیریکی کوردی کورت و پوخت له ماله که تدا هه بیته.

* برای خۆشه ویست و گهرهم چند کتیبیکی ئیعیجازی زانستی قورشان ی پیروژت با مالدا هه بیته و، بخۆینه وهو زۆر پیویسته موسلمان شاره زا بیته لهو بابته.

* براو خوشکی سهنگین لهم ره مهزانه وه هه لوهسته یه کهو، ووردبیه وه له خۆت و مال و مندال و ژانی رۆژانهت، بزانه چ شتیکت پیچهوانه ی نایه ته کانی قورشان ی پیروژه جی به جیت نه کردوهو جی به جیتی بکه.

* له کاتی خۆیندنه وه ی قورشان ی پیروژه هه لوهسته له سهر نایه ته کاریگهرو ترسینه ره کان بکه.

زۆر خو خه ریک کردن به قورشان ی پیروژه سووننه تی پیغه مبهری نه کهرم و (ﷺ) پیاوچاکان و زاناو دانایان بووه خاتوو (عائیشه) ی دایکی بهرپریمان ده فهرموویت: پیغه مبهری خودا (ﷺ) هه موو ره مهزانیك جاریک له گهل گه وره مان (جویرائیل) پیداچوونه وه ی قورشان ی پیروژی ده کرد، تنه ا نهو ساله ی تییدا وه فاتی فهرموو لهو ره مهزانه دا دوو جار پیداچوونه وه ی قورشان ی پیروزیان کرد.

پیشه وا (مالیک) ره مهزانا ن وازی له هه موو وانه ووتنه وهو جالاکیه کی خۆی ده هیتا و تنه ا خۆی خه ریکی قورشان ی پیروژه ده کرد، ده ی فهرموو: نهو مانگه مانگی قورثانه.

* چۆن بههرمه‌ندو سوودبه‌خش ده‌بین له قورنانی پیروز:

۱- به‌خویندنه‌وه‌ی لیّ دانه‌بران و خۆ نزیك کردنه‌وه‌و بوونه دۆستی قورنانی پیروز.

۲- خۆ شاره‌زا کردن له‌ماناو زانست و زانیاریه‌کانی.

۳- دوعا پێّ کردن و پارانه‌وه به‌نایه‌ته پیروزه‌کانی.

۴- جیّ به‌جیّ کردنی فه‌رمانه‌کانی .

۵- له‌کاتی نه‌خۆشی و ناخۆشی پارانه‌وه کردن به‌نایه‌ته شیفا ده‌ره‌کانی وه‌ک

سوره‌تی (الفاتیحه) و، نایه‌تی (کورسی)، هه‌ردوو سوره‌ته پارێزه‌ره‌کان سوره‌تی (الفلق) و (الناس).

* واچاک وباشه ئه‌و دوعاو پارانه‌وانه موسلمان بۆ خۆی نه‌نجامی بدات و، نه‌وه‌ک به‌چیته

لای خه‌لک و داوا له‌خه‌لک بکات بۆی بخوینیت و بنوسیته‌وه.

به‌رنامه‌ت له‌و په‌مه‌زانه پیروزه‌دا:

۱- قورنانی پیروز (خه‌تم) بکه.

۲- وورده وورده سوره‌ته بچوکه‌کان له‌به‌ر بکه.

۳- خۆت فیری نه‌حکامه‌کانی باش خویندنه‌وه (ته‌جوید) بکه.

بریارێ گۆرانکاری بده:

بیربکه‌وه‌و بزانه له‌کاتی کیشه‌و گرفته‌کانت بۆچاره‌سه‌ری کیشه‌و گرفته‌کانت ده‌گه‌ریته‌وه

بۆلای قورنانی پیروزو

یاخود به‌و حوکم و یاسایه‌ رازی که‌له به‌رژه‌وه‌ندی و قازانج‌ت دایه، بزانه له‌ناو خه‌یزان

و منداڵ و ماله‌که‌ت چهند قورنانی پیروزتان په‌یره‌و کردوه.

خه لاتی سییه مین

رهمه زان چی پی دهووتین نه گهر بهاتبایه قسه؟!

کاری چاکه و خیر کردن به توانا و هیزو زانست و زانیاری دانایی و له باربوونی بارودوخ و بوگونجان نیه، به لکو به هیممهت و تیمانداریتی و یارمهتی و پشتیوانی خودای گهوره و میهره بانه، گهورهیی و شکومهندی هموو کاریکیش به کویرهی دلسۆزی و خۆیه کلایی کردنهوی کارکردهیه بو خودای گهوره و میهره بان.

پیغه مبهری خودا (ﷺ) له گهله هاوه له کانی بو جهنگیک دهرویشتن به لام نهم سوپایه زور جیاواز له گهله سوپاکانی سهردهمی نه فامی زوره ریزو سهنگینهوه بهریدا دهرویشتن و له جیاتی دهپل لیدان و گۆرانی ووتن نهوان دهم بهزیکرو یهک له دوا ی یهک دهرویشتن به نهو ریکوپیکیهوه دهرویشتن، بویه پیایویکی دهشتهکی شوانکاره کاتی نهم سوپایه ده بینیت دهچیته لایان و لییان ده پرسیت ئیوه چین؟ ده لئین: موسلمانین. ده لئیت: موسلمان مانای چی یه؟ ده لئین: ئیمه خاوهنی نایینیکین که پیی دهوتریت نیسلام و خودای گهوره پیغه مبهریکی بو ئیمه ناردووه هموو شتیکی باش و چاکی فیتر کردین و هموو خراپه کاریه کی لی به دوور خستینهوه، ووتی: چون دهم به یه کیک له ئیوه ووتیان شه هاده بینه و بلی: (أشهد أن لا إله إلا الله وأشهد أن محمدا رسول الله) نهو پیاوه بووه موسلمان پاشان ووتی: ئیستا چ شتیک له سر من پیویسته بیکم ووتیان: ئیستا ئیمه له ریگای غهزاو تیکۆشانین له پیتناو خودای گهوره نهو پیاوه له گهله موسلمان به ری کهوت بو گۆره پانی جهنگ دهستی به شهر کردن کردو چهندی که سی له پیشی خوی کوشت دواپی خوشی شه هیدبوو.

ئینجا پیغه مبهری سهردار (ﷺ) فهرمووی: ((عمل قلیلا وأجر کثیرا)) واته: (کرده ویه کی که می نه نجامداو پاداشتیکی زوری به دهست هینا).

نهو هاوه له بوو بی نهوهی یهک سهجده بو خودای گهوره ببات پلهی شه هیدی به دهست

وھىيەت و ئامۇزگار يەكانى رەمەزان بۇ دۇستان و پۇژوھوانانى:

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت من شاھدەت بۆ دەھم لەپۇژى دوايى لەسەر:
بەپۇژوھوون و شەھوونوئۆ قورسان خوئىندن و مال بەخشىن و شەوانى قەدر. ھتد بەيەك
گەھىشتنەھمان گۆرەپانى ھەشرە.

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت ئەم سالەش بەيەك شاد بوئىنەھەرخودا دەزانىت
سالئىكى بەيەك دەگەينەھەيانا.

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت پاك بوئىتەھەو گوناھت لەكۆل بوئىتەھەو پاداھت
كۆكردۆتەھەبەباي مەدە.

رەمەزان نىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت خوشكى بەرپۆز سەرىپۆش و بەرگە شەرىيەكەت
فەرمانى خودايە تامردن وپۇژى دوايە تايبەت نىە بەمن بۆ من مەيەكە تەنھا من لىم
راھىناي .

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت ئەھە دىندارى موسلمانىھەتى راستەقىنەھەدەستى
پىئە بگرە.

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت دەھ بەزىكرو خەندە بووى ئەھە بازىرگانىھەت بەردەھام
بىت، چونكە چاكترىن و پارىزەرە.

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت فىرى پۇژوھوم كرى ترسم شكاندى لەپۇژگار درىئو
گەرم بەپۇژوھو بووى بەردەھامبە ناگادارى پۇژوھە سووننەكان بە.

رەمەزان پىمان دەلىت: خۇشى لەخۆت من پۇژە خۇش و يادەھەرىيە پىر لەسەرىيەرى و
سەرفرازيەكانى ھەك پۇژى بەدرو يەرموك و ھىتتىنم بىر ھىنايەتەھە تا بىر لە ھالى ئىسلامو
موسلمانانى ئىستا بکەيتەھە.

كۆتا ئامۇزگار يەمەزان دەلىت: دەرگانى بەھەشم بۆ كرىنەھەو، دەرگانى دۆزەخم
بۆ داخست و، شەيتانەكام بۆكۆت و زنجىر كرىن، نەكەن كەپۇشىتم و جىتائىم ھىشت دەرگانى

بەهەشت لەخۆتان داخەن، دەرگاکی دۆزەخ لەخۆتان بکەنەو، کلیلی کۆت و زنجیرەکان بەدەنە دەست شەیتان .

* جیاوازیەکانی ئەم رەمەزانە لەگەڵ رەمەزانانی سائانی پێشوو:

رەمەزانێ رابردوو چەند جار قورئانت خەتم کرد لەم رەمەزانەدا شتێک زیاتر بکە. رەمەزانێ رابردوو چەند رۆژ نوێژی تەراویت لەمەزگەوت نەبجامدا ئەم رەمەزانە زیاتری بکە.

رەمەزانێ رابردوو چەند زیکرت لەبەر کردوو بەردەوام دەیان ئیستەو ئەم رەمەزانە زیاتری بکە.

رەمەزانێ رابردوو دلێ چەند هەژارو نەدارت خۆش کرد ئەم رەمەزانە هەژاران چاوەروانی هیممەتی زیاترن.

رەمەزانێ رابردوو چەند شارەزای بیروباوەری خۆت بووی لەم رەمەزانە زیاتر فێرە. لەکۆتاییدا ئەگەر ئەم رەمەزانەت باشتر نەبیت لەرەمەزانێ رابردوو زەرەرمەندو دۆراوو بەشیمانی.

نایا ئەمە ژیرە!؟

کەسێک نەخۆشی و دەردو بەلای زۆر رووی تێ کردوو، هەرچی هێزو توانا هەبە نەبە ماوه دوای سەردانی کردنی چەندین نەخۆشخانەو پزیشک بەلام هەر نەگەشت بەئەنجام و چارەسەری نەخۆشیکە تێ ئەو کاتە بێ ئومێدو هیوابوو، بەلام لە ناکاو ناوێشانی نەخۆشخانەیکە زۆر گەرەو باشیان پێ ووت: کەچارەسەری هەموو نەخۆشی و دەردێکی تێداپە، رووی لەو نەخۆشخانە کرد، ئەو نەخۆشخانەپە هەرەموو دەرگاکی لەسەر پشست بوو، سەرەتا لەگەرماوێکی زۆر خۆش و باش خاوینیان کردەو بەرگە پێس و رزیوکانیان بۆ گۆرێ بەبەرگیکی نوێ و جوان و بۆن خۆش ئینجا سەردانی هەموو بەشەکانی ئەو نەخۆشخانەیان پێ کرد، لەهەر بەشێک چارەسەری تەواویان پێیدا ، تاتەواو چاک بۆو هەرچی

نه خوشی و دهرده نهی ما له کوزتاییدا چند ناموزگاریه کیان کرد ووتیان: پیوسته نهو پاریزی لهو شتانه بکهیت نه گینا نهو نه خوشیانته بو ده گهریته وهو بوئی ههیه نه م جار ه له ناوت بیات.

دوای ماوهیه کی کم نه م نه خوشه به گوئی پزیشکه کی نه کات و پاریزیه کان بشکینیت و بریت !

تو چ بهم جوره که سانه ده لیت؟

یا خوشکی گهره م: نایا تو نه م نافرته به ژیرو هوشمند داده نییت؟! که خاوه نی کومه لئی مندالی بی باوک بیت هیچ سه رچاوهیه کی ژیانیان نه بیت ته نها بو خوی کاری رستن ده کات و خووری ده کات به ریس دوای ماندوو بوون خووریه که ی که کرد به ریس بیات بو بازار تا بژیوی خوی و منداله کانی پی ده سته بهر بکات به لام له بازار دوای پاره و نرخیکی باش بهو ریسهی بدن نهی فروشیت و بگهریته وه مال جاریکی ریسه که بکاته وه خووری هه لئی بوه شینیتته وه ! که وابوو ده لیم تو وه ک منداله بی ده سه لاته کانی نهو نافرته رژیوتیک دادیت بی ده سه لات بی هیز ده بیت هیزو تواناو پالپشتیت ته نها له چاکه کاتته نه گینا هیچت نه ماوه وه هه مووت له ده ستداوه، که وابوو بو پاریزگاری کردن لهو کرده وهو چاکانه ی خوت و زیاد کردنیان و گه شه پی کردن به رده و امبه و دامه بری بوت ده بیته چراو پروناکی و پاریزگارو پشتیوان بو رژی ته نگ و تاریک پر له زه همه تی:

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَزَلُّ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿۳۰﴾ مَعْنُ أَوْلِيَائِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿۳۱﴾ تَزَلُّوا مِنْ عَفْوَ

رَجِيمٍ ﴿سورهی فصلت: نایه تی ۳۰- ۳۲﴾ واته: (نهوانه ی به راستی ووتیان: پهروه ردگارمان (الله) یه، له وه ودوا به رده و ام پابه ندی نهو ریبازه راسته بوون، نهوه له سه ره مه رگدا ده سته ده سته فریشته داده به زن بو لایان، بییان ده لیتن: هیچ ترس و بیمیکتان نه بیت له داهاتوو، هیچ

غم و پهژاره یه کتان نه بیټ بو رابردوو، مژده تان لی بیټ بهو بهه شته ی که کاتی خوی به لیتان پی ددرا * (خوای گه وره و فریشته کانیش ده فهرمون): نیمه یارو یاوه رو هاوکارو پشتیوانی نیوهین له ژبانی دونیاو قیامه تیشدا مژده تان لی بیټ له بهه شتدا هرچی ناره زوی ده کهن و داوای ده کهن بۆتان ناماده یه * نهو بههره یه ش له لایین پهروه ردگار یکه وه پیشکه شتان ده کریت که لیبورده و میهره بانه

﴿ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ أُولَئِكَ

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿﴾ {سوره تی الأحقاف: نایه تی ۱۳-۱۴} واته: (بهراستی نهوانه ی که ده لیتن: پهروه ردگار مان - الله - یه، پاشان پابهندی نهو نیمانه ده بن و راست و رهوان پهیره وی ده کهن و له سهری بهره وامن، نهوانه هیچ جوړه ترس و بیمکیان له سهر نیه و دلته نگ نابن).

بهرنامه ی رۆژووهوان:

۱- زۆر بلی: ((اللهم أعني على ذكرك وشكرك وحسن عبادتك)) نهو دوعایه ههرگیز له بیر مه که.

۲- ههروه ها زۆر بلی: ((اللهم يامقلب القلوب ثبت قلبي على دينك)).

بریار ی گۆزانکاری بده:

نه گهر تائیتستا سهیری که نالی خراپ و فلیم و ته مسیلی ناریک و نادروستت کردووه، لهو مانگه پیروژه وه بریار بده نه خۆت و نه خیزان و منداله کانت به هیچ شیوه یه که سهیری نهو که نال ته مسیل و فلیمه پرووت و ناریکانه نه کهن.

ناومرۇك

لاپەرە	بابەت
۵	پىشەكى
۹	خەلاتى يەكەم: وا ھات مانگى مېھرىبانى
۱۳	* چۈن پىشوازى لەومانگە پىر لە خىرو پىرۇزە:
۱۵	خەلاتى دووم: بىروسكە خىراكان ناسمانەكان دەپىن
۱۹	* ئەو كاتانە لە مانگى رەمەزان بە ھەل بزانە بۇ دوعاكانت:
۲۰	خەلاتى پىنقىمبەرى خوشەويست (كلك) بۇ پۇژووموانان:
۲۱	خەلاتى سىنپىم: پلانت بۇ ئەو وىرە پىر لە خىرە
۲۳	نەگەر دەتەويت لە زەرمەندو دۇراوان نەبىت:
۲۵	خەلاتى چوارم: فراوانى رەھمەتى خودا
۲۸	گە نىنەنى زانىيارى:
۲۸	رەھمەتى خوداى گەورە لە بىشكەوہ تا دوا مەنزىگا:
۳۱	خەلاتى پىنجەم: رەمەزان مانگى راستکردنەوى ھە لە گەورەكانى ژيانە
۳۵	* بەرنامەت لەدواى نوزۇى بەيانى تا رۇژھەنات:
۳۷	خەلاتى شەشم: كاتى دىنت نەبى رىزىشت نابى:
۴۳	خەلاتى ھەوتەم: بە خشىن باشترىن چارەسەرە بۇ نە خوشانى بى ھىوا
۴۹	خەلاتى ھەشتەم: مندالىكى بچوك دەبىتە رىنمىونى كارى باوكى
۵۷	خەلاتى نۆبەم: نىرخى تۇ بەھەشتە خۇت ھەرزان فرۇش مەكە
۶۱	خەلاتى دەبەمىن: لە لىبىووردەبى خوداى گەورە فىرى لىبىووردن بە
۶۷	خەلاتى يازدەھەم: نایا دەزانى خوداى گەورە ھەز دەكات لىت خوشىنت
۷۲	* بەرنامەيەكى تايىت بەزىكرى (ئىستىغفار):
۷۳	خەلاتى دوانزەھەمىن: ئەو خوشىيە تىندىداى بىبەخشە
۷۷	* گىرنگىترىن ناكارو رەموشتەكانى بانگخواز:
۷۸	بەرنامەى رۇژووموان: دواى نوزۇى (عیشا):
۸۱	خەلاتى سىزدەھەمىن: ئەو گە نەجەى لەگەل پىشیل كىردنى ماھى خودا ماھى داىكىشى پىشیل كىرد
۸۶	* چۈن بەچ شىوہەيكە دل و دىروونى داىك و باوكمان خوش بکەين:
۸۹	خەلاتى چواردەھەمىن: بەلگەى خوشەويستى پىنقىمبەرەكەت چى يە؟
۹۵	بەرنامەى كاسىكارو پىشەداران لەو مانگە پىرۇزەدا:

- ۹۷..... خەلاتى پازدەھەمىن: گە نجان بۈكىنكى رازاۋە چاموۋىتتە
- ۱۰۷..... خەلاتى شازدەھەمىن: ناگادارى ميوانى لە ناکاۋ بە
- ۱۱۳..... خەلاتى حەقدەھەمىن: جەنگى بەدر لەمانگى جەنگى دەرووندا
- ۱۱۵..... جەنگى بەدر بۇچى ھەلگىرسا؟
- ۱۱۹..... خەلاتى ھەژدەھەمىن: چۇن پەلە بەرزەكانى بەھەشت بەدەست دىنىت
- ۱۲۷..... خەلاتى نۆزدەھەمىن: ئافەرت لەئىسلامدا شائە
- ۱۳۰..... نامۇزگارى بۇخاۋەن كچ وسەرپەرشتىيارانى كچ:
- ۱۳۵..... خەلاتى بىستەمىن: خوشويستن يا خۇكۈشتن
- ۱۴۳..... خەلاتى بىست و يەكەمىن: خۇت بگەينە ئاستى فرىشتەكان
- ۱۴۹..... خەلاتى بىست و دوۋەمىن: لەمالى يىغەمبەر(ﷺ) رەخنە دەبىتتە خەندە
- ۱۵۳..... * ھۆكارە چارەسەرىيە پارىزەرىكانى ئاۋ مالى مۇسلمان:
- ۱۵۷..... خەلاتى بىست و سىيەمىن: پارىزگارى ناموسى خىزانەكەت لەسەر تۇى پىياۋە
- ۱۶۰..... بەرنامەى رۇژوۋموان بۇيەرىبانگ كىردنەۋمە:
- ۱۶۱..... خەلاتى بىست و چوارەمىن: ئايا دەزانى ئەمانەتى ھەرە گەۋرە چى يە؟
- ۱۶۴..... بەرنامەى رۇژوۋموانى كاسكارو پىشەكاران لەمانگى رەمەزانى پىرۇز:
- ۱۶۷..... خەلاتى بىست و پىنجەمىن: وولئاتى سودان پىرە لەسوۋدان
- ۱۷۲..... بەرنامەى رۇژوۋموان:
- ۱۷۳..... خەلاتى بىست و شەشەمىن: گە نەھە دىنەرم و خىزمەتگوزارانى رۇژوۋموانان.
- ۱۷۷..... خەلاتى بىست و حەوتەمىن: تام وچىزۇ ۋەرگرتن لەنۇيۇزۇ
- ۱۸۲..... بەرنامەى رۇژوۋموان سەبارەت بەنۇيۇزە سوۋننەتەكان:
- ۱۸۳..... خەلاتى بىست و ھەشتەمىن: تۆلەكردنەۋمى خوداى گەۋرە دەبىت چۇن بىت؟
- ۱۸۹..... خەلاتى بىست و نۆيەمىن: ((وقال الرسول يارب ان قومى اتخنوا هذا القران مھجورا))
- ۱۹۳..... خەلاتى سىيەمىن: رەمەزان چى پى دەۋوتىن ئەگەر بەھاتبايە قسە؟
- ۱۹۴..... ۋەسىيەت و نامۇزگارىيەكانى رەمەزان بۇ دۇستان و رۇژوۋموانانى:
- ۱۹۵..... * جىياۋازىيەكانى ئەم رەمەزانە لەگەل رەمەزانانى سائاتى پىشوو:
- ۱۹۷..... بەرنامەى رۇژوۋموان:
- ۱۹۹..... ئاۋمىرۇك

(30) سى خەلاتى رەمەزان

ئەم كىتەپ:

★ باس لە گەورەیی و شکۆمەندى مانگی رەمەزان دەکات.

★ باس لە کاریگەری مانگی رەمەزان دەکات، لەسەر تاك و کۆمەل.

★ دەروازەیهکە بۆ گۆرانیکاری کردن و داھینان لە ژیان و ژیان بەسەر بردن.

★ باس لە ناومرۆك و مەبەستی سەرەکی بەندایەتی و پەرسەشەکان دەکات.

★ لاگردنەوویەکە لەتەمەنی بەباچووی پابردوو، بەرنامەریژیەکە بۆ تەمەنی

داھاتوو.

★ زیاتر لە (۳۰) سى چىرۆك و بەسەرھاتی لەخۆ گرتوو، كە ھاندەرە بۆ

گۆرانیکاری و داھینان.

لەدووعای خېر بېبەشمان نەگەن